

**БЖЕСТВЕННАА ЛІТУРГІА
ЇЖЕ ВО СВАТЫХЪ ОЦА НАШЕГО
ІОА́ННА ЗЛАТОУСТАГО.**

**Božská liturgie svatého
Jana Zlatoustého**

S požeňáním Jeho Přeosvícenosti Izaiáše, biskupa olomoucko-brněnského

Překlad, který je před vámi, má za sebou dlouhou cestu vývoje, jehož součástí byla konzultace s dalšími teology i jazykovými poradci. Poté byla použitelnost textu prakticky ověřována při bohoslužbě. Jedná o kolektivní dílo řady spolupracovníků. Zásadní význam měly připomínky starších duchovních (za všechny bych rád vzpomenu již zesnulého překladatele liturgických textů prot. Miroslava Mužíka). Bylo zpracováno mnoho návrhů a podnětů. Za účelem tištěného vydání byl k liturgii posléze připojen i text večerní bohoslužby a kalendárium. Zvláštní poděkování patří mátušce Darji Mužíkové, znalkyni klasického českého jazyka, která nám poskytl cenné rady a ujala se jazykových korektur liturgie.

*V cyrilometodějském roce
1150. výročí příchodu sv. Cyrila a Metoděje*

Předmluva

Z pozorování liturgického života naší církve je už od devadesátých let zřejmé, že významná část duchovenstva i věřících si přeje mít možnost služby Božské liturgie ve znění, které vychází z tzv. Gorazdova sborníku, ale je už rozšířené o části, které svatý vladyka Gorazd z misijních důvodů z liturgie vypustil (hlavním motivem byl požadavek na zkrácení nedělní bohoslužby na 70 minut). Přikročili jsme k tomu, v co kdysi doufal svatý vladyka Gorazd, – zahrnout do textu českého Služebníku celou liturgii. Vycházeli jsme při tom z toho, že forma českého pravoslavní se od dob sv. Gorazda stále utváří a předložení plného znění liturgie duchovenstvu skýtá tomuto procesu další prostor. Hledání české formy liturgie, její vývoj, utváření a tříbení je dokladem života a budoucnosti specificky české liturgie. Nabízený bohoslužebný text vznikl s respektem k současné místní liturgické tradici a zároveň s ohledem na současné potřeby naší církve. V názorech na liturgickou podobu češtiny však u nás panuje značná roztržitost; tento překlad se pokouší držet střední cesty.

Základní cíle, které jsme sledovali při práci nad překladem:

- 1.) Uchovat klasickou krásu bohoslužebného jazyka, na který jsou uvyklí čeští pravoslavní křesťané od dob vydání tzv. „Gorazdova sborníku“ až doposavad. Zachovat specifickou českou pravoslavnou terminologii zavedenou svatým vladykou Gorazdem a dále ji rozvíjet. Neseťřit z jazyka liturgie pel vznešenosti, poetičnosti a návaznosti na předky ve víře. Proto bylo textu ponecháno lehce archaické zabarvení.
- 2.) Opravit některé nedostatky starého překladu. Na několika místech zpřesnit překlad modliteb. Rozšířit české znění liturgie do plného rozsahu, jak je obvyklý v pravoslavných Služebnicích ve světě. Připojit překlad liturgických poznámek, diakonských dialogů. (V české variantě textu jsou některé poznámky oproti církevněslovanskému znění podrobnější – dle vzoru Služebníku od prot. Čestmíra Kráčmara.)

Božská liturgie sv. Jana Zlatoústého.

Bilingue – církevně-slovanské a české znění

Český překlad dle „Sborníku modliteb a zpěvů...“ (sv. biskupa mučedníka Gorazda) a „Služebníku...“ (prot. Čestmíra Kráčmara); upraveno a rozšířeno dle církevně-slovanského (a místy i řeckého) znění.

Připravil prot. Jan Baudiš s kolektivem duchovních a teologů.

Jazyková spolupráce a hlavní korektura: Darja Mužíková

V Jihlavě 2013—2019—2025 1.P. — v. 2.38 R (korektura č. 11)

Obsah

Předmluva	2
Postup večerní	5
Liturgie – proskomidie	43
Řád liturgie katechumenů	67
Řád liturgie věrných	97
Zakončení liturgie (propuštění) ve všední dny	147
Zakončení liturgie (propuštění) na svátky Páně	151
Modlitby vkládané do ektenie	155
Modlitby po svatém přijímání	157
O drobení svatého Beránka	163
Obsáhlejší vzpomínání svatých při proskomidii	164
Kalendárium	166
Doslov a překladatelské poznámky	200

3.) Mírně modernizovat jazyk, avšak spíše jen na těch místech textu, kde starší překlad kvůli archaičnosti už dnes ztrácí srozumitelnost. Ponechání některých archaismů, které nebrání chápání smyslu textu, jsme tedy považovali pro službu liturgie za možné a žádoucí. V některých případech archaismy usnadňují výslovnost.

4.) Vyřešit problematiku vzpomínání světských hodnostářů a představených států (u nás se jedná především o prezidenta republiky) tak, aby odpovídala převládající praxi pravoslavné církve v současném světě.

5.) Vytvořit liturgickou příručku optimalizovanou formátem, vazbou i sazbou pro praktické běžné používání a s estetickou úpravou podle tradičních starodávných pravoslavných vzorů. Součástí toho záměru bylo i bilingvní uspořádání knížky, které je v naší pastorační situaci mimořádně aktuální.

Další podrobnosti o práci na překladu jsou uvedeny v doslovu (str. 200).

V dvojjazyčné úpravě s českým a církevně-slovanským zněním vychází svatá liturgie Jana Zlatouštího v našich zemích historicky poprvé. Toto bilingvní vydání odpovídá na aktuální výzvy současné situace pravoslaví v českých zemích. — Jednak na reálnou situaci v našich pravoslavných chrámech, kde se nyní scházejí nejen čeští pravoslavní věřící, ale přichází se k nám modlit i značný počet věřících pocházejících z Ukrajiny a Ruska, kteří jsou zvyklí na církevně-slovanskou službu, a proto je pastoračně žádoucí používat při našich bohoslužbách oba bohoslužebné jazyky: český i církevně-slovanský. — Nezanedbatelným přínosem vydání bilingue (pokud napomůže rozšíření znalosti církevně-slovanského znění liturgie) může být i další posun v organickém začlenění českého pravoslaví do pravoslaví nejen slovanského, ale i světového, neboť církevní slovanština je dosud „liturgickým všeslovanským esperantem“, a co více, její známost a používání přesahuje hranice slovanského pravoslaví. — V neposlední řadě pak může bilingue pomoci i českým pravoslavným křesťanům a duchovenstvu, aby si pozvolna hlouběji osvojili staroslověnskou liturgii (jsou to historicky naše místní pravoslavné kořeny) a ujali se tak v širší míře svého církevně-kulturního dědictví. A kromě toho – bohoslužba vedená ve starobylém liturgickém jazyku, bezprostředně uvádějící do dávné duchovní tradice, se dnes stává pro naše současníky zajímavou a přitažlivou, a tomu je vhodné z misijního hlediska věnovat patřičnou pozornost.

*Dokončeno v cyrilometodějském roce 2012—2013 l.P.
Věnováno zvěčnělé památce svatého našeho vladyky mučedníka Gorazda Českého
a Moravsko-slezského k 70. výročí jeho mučednického svědectví
o Ježíši Kristu a o pravoslavné víře.*

*Po deseti letech byly provedeny další úpravy textu,
zanesené v tomto 2. vydání (2023–2025)*

Послѣдованіе вечерни.

Прише́дхъ іере́й во хра́мъ стѣ́ый, ѿ наложи́въ на себѣ ѡпѣ́рахи́ль, стго̀лъ пре́дъ
црѣ́кними бра́тѣи, глаго́летъ:

Бл҃госло́вѣнъ бѣ́хъ на́шъ, всегд̀а, ны́нѣ ѿ прѣ́сноу, ѿ ко вѣ́ки
вѣ́кѡвъ.

И о́учинѣ́нный чте́ецъ глаго́летъ:

Ѹ́ми́нь. Сла́ва тебѣ́, бж҃е на́шъ, сла́ва тебѣ́. Цр҃ю̀ нѣ́кныи: Тр҃истѡ́е.
Пресѣ́ла Тр҃це: О́че на́шъ:

Возгласъ:

Ѹ́кво твоѣ́ ѡ́бѣ́тъ цр҃ткѡ, ѿ сі́ла, ѿ сла́ва, О́ца, ѿ сѣ́на, ѿ ст҃аго́ д҃ха,
ны́нѣ ѿ прѣ́сноу, ѿ ко вѣ́ки вѣ́кѡвъ.

Чте́ецъ: Ѹ́ми́нь. Гд҃и поми́луй, кѣ́. Сла́ва, ѿ ны́нѣ: Прѣ́иди́те,
покло́нимъ: трѣ́жды.

И ѡ́дмы́ д҃- го ча́сѡ.

По нѣ́мъ же ѡ́пѣ́ста не выка́етъ, но глаго́летъ іере́й нача́ло:

Бл҃госло́вѣнъ бѣ́хъ на́шъ:

И чте́ецъ:

Прѣ́иди́те, покло́нимъ: И ѡ́дмы́ р҃г: Бл҃госло́ви д҃ше́ моѡ́ Гд҃а, Гд҃и бж҃е мо́и:

Іере́й же, пре́дъ стѣ́ыми двѣ́рьми ст҃а́къ ѡ́кро́венною́ глаго́ю, глаго́летъ моли́твы
свѣ́тѣ́льничныа.

Мѡ́лѣтка пѣ́ркал:

Гд҃и це́дрый ѿ мѣ́лостивый, долго́терпѣ́ливъ ѿ мно́гомѣ́лоу-
стиве́, вѣ́дши моли́твѡ на́шѡ, ѿ кони́и гла́сѡ моле́нїа на-
ше́го: сотво́ри съ на́ми зна́менїе́ во бла́го, на ст҃а́ви на́съ на
пѣ́тъ твоѡ́й, ѡ́же ходи́ти во и́стину́ твоѡ́ю, возведе́ши се́рдца
на́ша, во ѡ́же бо́а́тїа ѿ мене́ тво́его́ ст҃а́го. За́нѣ́ ве́лїи ѡ́бѣ́-
ты, ѿ тво́ра ѿ ч҃де́са, ты ѡ́бѣ́тъ бѣ́хъ ѡ́дїнъ, ѿ нѣ́кѣтъ подо́бенъ

тебѣ́ въ возг҃хъ...

Пouжита́ литература:

Lidový sborník modliteb a bohoslužebných zpěvů pravoslavné církve (tzv. „Gorazdův sborník“) (připravil svatý vladyka mučedník Gorazd Pražský a Moravskoslezský; 1. vydání – Praha, 1933; 2. upravené vydání – Praha, 1951)

Božská liturgie sv. Jana Zlatoústého (vydal presbyter Čestmír Kráčmar – Praha, 1927)

Božská liturgie našeho svatého otce Jana Zlatoústého (pracovní verze nového českého překladu; Litoměřice; 2006)

Služebník, tisenie sedmoje (upravený reprint – Praha, V jámě 6, 1950; další reprint – Církevní nakladatelství, Bratislava, 1980)

Služebník (upravený reprint synodálního vydání – Moskva, 1997 a opr. vyd. 2003)

Služebník (upravený reprint starší knihy; vydání svatého archijerejského synodu Srbské pravoslavné církve – Bělehrad, 1962)

Ieratikon (vydání Ieras Monis Simonos Petras, Agion Oros, 2004)

Překlad „Nového zákona Pána našeho Ježíše Krista“ (bilingue, církevně-slovanský a český text; vydáno ve dvou dílech – Petrohrad, 1892–97)

Oficiální překlad Antiochijského patriarchátu v USA do angličtiny (web)

Dále bylo přihlíženo k liturgickým překladům do ruštiny a angličtiny, které jsou dostupné na internetu. (Překlady z církevně-slovanské i řecké předlohy.)

Srbský Služebník (s opravami dle sv. Justina Popoviče) s požehnáním metropolitů Amfilochije a dalších (přihlédnuto k němu bylo zvláště ohledně epiklese).

V PDF je tento překlad ke stažení na internetové adrese:

pravoslavi.cz/liturgie

O pojmu blahodat viz: orthodoxia.cz/blahodat.htm

S vděčností a nehynoucí úctou připisuji zvláštní poděkování

prot. Miroslavovi a Darji Mužíkovým.

Nechť je toto nové vydání liturgie

spojeno s jejich světlou

památkou.

Jan Baudiš

Neměnili jsme všechna místa starého gorazdovského překladu, jejichž úprava se nabízela. Nepřáli jsme si totiž, aby se předkládaný text příliš od-poutal od zažitého starého znění české liturgie. Pro sloužící duchovenstvo i pro naslouchající věřící by to byl zřejmě příliš veliký skok a to není v litur-gickém vývoji žádoucí. Proto jsme se rozhodli ponechat korekci některých obrátů a modernizaci jistých formulací na příští generaci českých liturgis-tů. V průběhu dvaceti let práce s tímto překladem jsme se dokonce v někte-rých jednotlivostech vraceli zpátky ke Gorazdovu překladu, když se nám s odstupem zdálo, že posun vpřed je příliš výrazný, aniž by to bylo naléhavě nutné. I tak přináší nový text dost úprav, oprav i doplňků v porovnání s „Gorazdovým sborníkem“. Jsme si jisti, že i při zachování mírně archaic-kého znění (jak je to obecně u posvátných textů tradičních náboženství obvyklé) je náš překlad na všech místech dokonale srozumitelný běžně vzdělanému současníkovi, poučenému v oblasti pravoslavné terminologie.

Církevně-slovanský text byl při editování porovnáván z několika církev-ně-slovanských Služebníků vytištěných v různých zemích a v různých do-bách; hlavní prameny: nový ruský výtisk z Moskvy; slovenská edice místní pravoslavné církve z padesátých let (odtud převzaty některé adaptace textu pro místní církevní poměry); starší srbský výtisk; ruské znění z carské doby (viz přehled pramenů na konci). Další korektura byla pak provedena dle současného znění liturgie v Rusku – čerpaného z oficiálního serveru Mos-kevského patriarchátu. Přihlédnuto bylo i k současným překladům do ruš-tiny. Pravopisně byl text v několika drobnostech upraven s ohledem na místní specifika (některé zkratky byly rozepsány do plného znění, psaní alespoň některých velkých písmen upraveno dle současné ruské i české konvence – a to v těch případech, kde se obě shodují; podobnou ale ještě roz-sáhlejší úpravu psaní velkých písmen církevně-slovanského textu má Nový zákon vydaný jako bilingue – v církevně-slovanském znění s českým pře-kladem (*Nový Zákon ve dvou dílech, Petrohrad, 1892 a 1897*).

V r. 2012 byla první verze dána církevní veřejnosti k připomínkám v PDF. Posléze byl ještě připojen text večerní bohoslužby a kalendárium. První vy-dání (formou publikovaného PDF) bylo v různých verzích v r. 2013–2019. Zkušenosti s používáním tohoto textu byly zapracovány do druhého vydání, které bylo připraveno v r. 2025, jež bylo obdařeno archijerejským požehná-ním Přeosvíceného vladyky Izaiáše, biskupa olomoucko-brněnského.

Účast řady teologů a jazykových poradců na přípravě textu skýtá naději, že si toto liturgické vydání najde své místo mezi českými překlady posvátných pravoslavných textů.

(Redaktor)

Postup večerní

Kněz přichází do chrámu, vezme na sebe epitrachil, stane před královskou bránou a praví:

Blahosloven Bůh náš, vždycky, nyní i příště, až na věky věkův.

Žalmista:

Amen. Sláva tobě, Bože náš, sláva tobě! Králi nebeský... Svatý Bože, svatý Sil-ný, svatý Nesmrtelný... Otče náš...

Kněz:

Neboť tvé jest království i moc i sláva, Otce i Syna i Svatého Du-cha, nyní i vždycky, až na věky věkův.

Žalmista: Amen. Hospodi, pomiluj. (12×) »Sláva... I nyní...« Pojdte, pokloňme se Králi našemu Bohu...

Následují žalmy 9. hodinky. Po ní se propuštění nekoná a kněz pronáší začátek večerní:

Blahosloven Bůh náš, vždycky, nyní i příště, až na věky věkův.

Žalmista říká: „Pojdte, pokloňme se Králi našemu Bohu...“ A následuje 103. / 104. žalm: „Dobrořeč, duše má Hospodinu...“

Kněz stojí před svatými dveřmi s nepokrytou hlavou a čte potichu sedm světelných modliteb:

1. modlitba

Hospodine slitovný a milostivý, dlouhoshovívavý a mnoho-milostivý, vyslyš modlitbu naši a přijmi hlas prosby naší, učiň s námi znamení dobré – uveď nás na cestu tvou, abychom kráčeli v pravdě tvé. Dej radost srdcím našim, aby se bála sva-tého jména tvého, protože veliký jsi ty a tvoříš divy. Ty jsi Bůh jediný a není mezi bohy žádný jiný podobný tobě, Hospodine, – mocný ve svém milosrdenství a dobrotivý v síle své, který po-moc, útěchu a spásu dáváš všem, kdož doufají ve jméno svaté tvé.

Neboť tobě náleží...

тѣбѣ въ возвѣхъ Гдѣ: еиленъ въ мѣлостн, ѿ блгъ въ крѣпостн,
во ѣже помогати, ѿ оутѣшати, ѿ спасати всѣхъ оупокѡицѣмъ во
имѣ стѡе твоѣ.

Иѡкѡ подобаетъ тебѣ всѣмъ слава, чести ѿ поклонѣнїе, Ѡцѣ,
ѿ снѣ, ѿ стѡмъ дѣхъ, нынѣ ѿ приенъ, ѿ во вѣки вѣкѡвъ,
амѣнь.

Мѣтва вторѣа:

Гдѣ, да не ѡроствѣю твоѣю ѡблчѣнїи наеъ, ниже грѣкомъ
твоимъ накажеши наеъ: но сотвори еъ нами по мѣлостн
твоѣй, врачъ ѿ исцѣлѣтелю дѣшъ нашихъ. Настѣви наеъ ко
притѣннїи хотѣнїа твоегѡ, просвѣти ѡчи сердецъ нашихъ
въ познѣнїе твоѣа истины, ѿ дѣрѣи намъ прочее настѡацагѡ
днѣ мѣрное ѿ безгрѣшное, ѿ всѣхъ времѣнъ животѣ нашего молит-
вами стѣмъ бѣи ѿ всѣхъ стѣмъ.

Иѡкѡ твоѣ держава, ѿ твоѣ ѣсть црѣтво, ѿ сила, ѿ слава, Ѡцѣ,
ѿ снѣ, ѿ стѡгѡ дѣа, нынѣ ѿ приенъ, ѿ во вѣки вѣкѡвъ,
амѣнь.

Мѣтва третѣа:

Гдѣ бже нашихъ, помани наеъ грѣшныхъ ѿ непотрѣбныхъ рѣкъ
твоихъ, внигда призывати намъ стѡе имѣ твоѣ, ѿ не
погани наеъ ѡ чѣмнѣ мѣлостн твоѣа: но дѣрѣи намъ, Гдѣ,
всѣхъ ѡже ко спасѣнїю прошѣнїа, ѿ сподѡби наеъ любѣти, ѿ бо-
тисѣ тебѣ ѡ всегѡ сердца нашего, ѿ твори ти во всѣхъ колю
твоѣ.

Иѡкѡ блгъ ѿ члвѣколѡубецъ бѣи ѣси, ѿ тебѣ слава возсылаемъ,
Ѡцѣ, ѿ снѣ, ѿ стѡмъ дѣхъ, нынѣ ѿ приенъ, ѿ во вѣки
вѣкѡвъ, амѣнь.

Немѡлчними рѣченїи...

Vezme s bázni částici »CHS«: Hle, přistupuji ke Kristu, nesmrtelnému Krá-
li a Bohu našemu. Drahocenné a přesvaté Tělo Pána a Boha i Spasitele na-
šeho Ježíše Krista podává se mně, knězi...

Po požití Těla Kristova a pečlivém a opatrném očištění ruky: Amen.

Pak dí: Diákone, přistup!

Diákon: Hle, přistupuji ke Kristu, nesmrtelnému Králi a Bohu našemu. Po-
dej mi, vладыko, drahocenné a svaté Tělo Pána a Boha i Spasitele našeho
Ježíše Krista.

Kněz: Diákonu (jméno) podává se drahocenné a svaté a přečisté Tělo...

Pak diákon přijímá Tělo Kristovo.

Kněz bere kalich: Drahocenná a svatá (a životodárná*) Krev Pána a Boha
i Spasitele našeho Ježíše Krista podává se mně, opět (přistupujícímu)
služebníku Božímu, knězi... *Po přijímání:* Hle, dotekl se úst mých, snímá...

Diákone, přistup!

Diákon: (Hle, přistupuji k nesmrtelnému Králi a Bohu našemu.*) Podej mi,
vладыko, drahocennou a svatou Krev...

Kněz: Drahocenná a svatá Krev Pána a Boha i Spasitele našeho Ježíše
Krista podává se (opět*) (přistupujícímu) služebníku Božímu, diákonu...

Kněz říká diákonu po přijímání z kalicha: Hle, dotekl se úst tvých, snímá...
(* = uvedeno jen ve svatohorském Ieratikonu)

Závěrem k českému překladu. Mnoho jednotlivostí je věcí vytčeného
cíle a stanovené koncepce (viz v předmluvě). Snažili jsme se o přesnost
a přiléhavost, výstižnost, návaznost na místní tradici i o poeticko-melodic-
ký „velebný a nesvětý“ jazykový styl, který je od liturgického projevu
obecně očekáván. — Mějme na paměti, že žádný pravoslavný bohoslužebný
a modlitební text není izolovaným fragmentem, ale je živou součástí celé
pravoslavné duchovnosti; je provázán s jinými modlitebními texty, jeho čás-
ti jsou citovány v dílech svatých Otců. Proto má být překlad nejen co nejvý-
stižnější, co se obsahu a myšlenky týče, ale měl by svým slovníkem navazo-
vat na širší liturgickou a svatoocovskou tradici. — Žádoucí je pokud možno
pevně stanovená konvence pro převod každého staroslověnského (resp.
řeckého) pojmu do českého liturgického jazyka tak, aby se (v možné míře)
nekumulovalo mnoho původních termínů v jednom českém slovu nebo se
výchozí pojmy nepřeváděly do takových českých slov, která jsou v živé čes-
ké náboženské kultuře již zařazena do jiného kontextu, vnímána okolní
společností v nepravoslavných a nežádoucích souvislostech, resp. jsou už
spojena s jiným významem. Překladatelská konvence by měla umožnit
poučenému českému čtenáři nad každým slovem českého překladu rozpo-
znat, jaké staroslověnské (resp. řecké) slovo bylo použito v předloze.

nosti se lze při obvyklých bohoslužbách v pravoslavné církvi po světě setkávat spíše s praxí pouhého obecného vzpomínání světské vlády. Tomu je přípodobněna i praxe, kterou zachycuje tento překlad liturgie.

Jména biblických postav jsou ponechána v tradičním slovanském znění. Jejich úprava podle židovské konvence v ekumenickém překladu Bible nepřinesla zřejmě nic, než zmatek (Melchisecha změnili ekumeničtí překladatelé na Malkisedeka, Elisea či Eliseje na Elišu, Jesse na Jišaje apod.)

Liturgické vzpomínání episkopů

V církevně-slovanském znění bylo zachováno ustálené ruské znění s bohatými čestnými tituly episkopátu. V českém překladu ponecháno prosté titulování (metropolita, vladyka) dle české gorazdovské tradice. Do českého náboženského prostředí se hodí v tomto ohledu nejvyšší střizlivost. Kněz ovšem na místech liturgie, kde je předepsáno jmenovat biskupa, zachovává při jeho titulování přání svého nadřízeného. (Podotkněme však, že obvyklý český překlad „(Vysoko-) přeosvícenost“ není zcela správný; nejedná se tu přece o osvícení, nýbrž o posvěcení; *περικαλλιστην* je tedy titul označující *nejvyšší posvěcení*, proto náleží nositeli biskupského svěcení.)

O jedné drobnosti v postupu svatého přijímání duchovenstva.

V pravoslavném světě se vyskytují různé praxe v používání věty: „Hle, (znovu) přistupuji k nesmrtelnému Králi a Bohu našemu.“ — V církevně-slovanských Služebnících se vyskytuje jen jednou, před diákonským přijímáním z kalicha. (Stejná praxe je i v anglickém překladu rumunského Služebníku.) — V řeckém Služebníku se vyskytuje dvakrát – říká ji kněz před přijímáním Těla Kristova, a pak diákon před přijímáním Těla Kristova (před přijímáním Krve Kristovy se nepraví); ve svatohorském řeckém Služebníku vyskytuje se třikrát – navíc ještě před přijímáním diákona z kalicha. — Překlad Ruské zahraniční církve v Americe používá tuto větu třikrát: diákon i kněz před přijímáním Těla Kristova a diákon pak ještě i před přijímáním z kalicha. Nikde jsem však nenašel, že se tato věta říkala čtyřikrát (tj. i před přijímáním kněze z kalicha).

Pro úplnost – níže je stručný postup přijímání kněze a diákona v řecké liturgii. V řeckém Služebníku (Ieratikonu) následuje společná modlitba sloužících „Věřím, Pane, a vyznávám...“ ihned po vlévání horké vody do kalicha. Postup přijímání je pak ve zkratce tento:

Kněz: Odpusťte (bratři, spoluslužící apod.) mně hříšnému.

Kněz praví diákonu: Nechť pamatuje na diákonství tvé Hospodin Bůh v království svém, nyní i vždycky...

Bože, očistiž mně hříšného a smiluj se nade mnou. (3×)

Neboť tobě náleží všeliká sláva, čest a klanění, Otci i Synu i Svatému Duchu, nyní i vždycky, až na věky věkův. Amen.

2. modlitba

Hospodine, ve hněvu svém nás netrestej a ve svém rozhorlení nás nekárej; ale nakládej s námi dle milosrdenství svého, lékaři a uzdraviteli duší našich. Uveď nás do přístaviště vůle své. Osvěť oči srdcí našich k poznání pravdy tvé a popřej nám, abychom zbytek tohoto dne i celý věk života svého strávili pokojně a bez hříchu, na přímluvy svaté Bohorodice i všech svatých.

Neboť tvá jest vláda a království i moc a sláva, Otce i Syna i Svatého Ducha, nyní i vždycky, až na věky věkův. Amen.

3. modlitba

Hospodine, Bože náš, rozpomeň se na nás, hříšné a neužitečné služebníky své, když vzýváme svaté jméno tvé, a nedejž, abychom byli zahanbeni, když důvěřujeme v milost tvou; avšak daruj nám, Hospodine, vše, oč prosíme ke spasení, a učiň nás hodnými milovati tebe a tebe se báti z celého srdce svého a ve všem plniti vůli tvou.

Neboť dobrotivý a lidumilný Bůh jsi ty, a tobě chválu vzdáváme, Otci i Synu i Svatému Duchu, nyní i vždycky, až na věky věkův. Amen.

Ty, jenž jsi od svatých...

МѢТВА ЧЕТВѢРТАА:

НѢМОЛЧНЫМИ ПѢСНЬМИ И НЕПРЕРСТА́ННЫМИ СЛОВОСЛОВІЕНЬМИ
 ѿ С҃ТЫХЪ СІЛЪ ВОСПѢВАЕМЫИ, НЕПО́ЛНИ ОУС҃ТѢ НАША ХВАЛѢНІА
 ТВОЕГѠ, ѢЖЕ ПОДА́ТИ ВЕЛИ́ЧЕСТВІЕ И́МЕНИ ТВОЕМУ С҃ТОМУ: И
 ДАЖДА́ НАМЪ ОУЧА́СТІЕ И НАСЛѢДІЕ СО ВСѢМИ БОА́ЦИМИСА ТЕБѢ
 ИСТИНОЮ, И ХРАНА́ЩИМИ ЗА́ПОВѢДИ ТВОА, МОЛІ́ТВАМИ С҃ТЫА
 БЦЫ И ВСѢХЪ С҃ТЫХЪ ТВОИХЪ.

И́КЪ ПОДОБА́ЕТЪ ТЕБѢ ВЕ́КАСА СЛѢВА, ЧЕ́СТЬ И ПОКЛОНѢНІЕ, ОЦѢ, И
 С҃НУ, И С҃ТОМУ ДХУ, НЫ́НѢ И ПРІЕНУ, И КО ВСѢКИ ВѢКѠВЪ,
 АМІ́НЬ.

МѢТВА ПЯ́ТАА:

ГДН, ГДН, ПРЕЧІСТОЮ ТВОЕЮ ДЛАНІЮ СОДЕРЖА́И ВСА́ЧЕСКАА,
 ДОЛГОТѢРПА́И НА ВСѢХЪ НАЕЪ, И КАА́ИСА Ѡ СЛѠБАХЪ НАШИХЪ,
 ПОМА́НИ ЦЕДРОУ́ТЫ ТВОА, И МІЛОСТЬ ТВОЮ: ПОРѢ́ТІИ НЫ ТВОЕЮ
 БЛГОУ́ТІЮ И ДАЖДА́ НАМЪ ИЗБѢЖА́ТИ И ПРО́ЧЕЕ НАСТОА́ЦАГѠ ДНѢ,
 ТВОЕЮ БЛГОДА́ТІЮ, ѿ РАЗЛІ́ЧНЫХЪ КО́ЗНЕИ АЗКА́ВАГѠ, И НЕНА-
 ВѢ́ТНУ ЖІЗНЬ НАШУ СОБЛОУ́ДИ БЛГОДА́ТІЮ ВСЕ́ТАГѠ ТВОЕГѠ ДХА.

МІЛОУ́ТІЮ И ЧЛѢ́КОЛЮ́БІЕМЪ ѢДИНОРО́ДНАГѠ ТВОЕГѠ С҃НА, ИЗ
 НИМЖЕ БЛГОСЛОВЕНЪ ѢСИ, СО ВСЕ́ТЪМИ, И БЛГІ́МИ, И ЖИВОТВО-
 РА́ЩИМЪ ТВОИ́МЪ ДХѠМЪ, НЫ́НѢ И ПРІЕНУ, И КО ВСѢКИ ВѢКѠВЪ,
 АМІ́НЬ.

МѢТВА ШЕ́СТАА:

БЖЕ ВЕЛИ́КІИ И ДІ́ВНЫИ, НЕИПОВѢ́ДИМОЮ БЛГОУ́ТІЮ И
 БОГА́ТЫМЪ ПРО́МЫСЛОМЪ ОУПРА́ВЛА́И ВСА́ЧЕСКАА, И МІ́РСКАА
 НАМЪ БЛАГА́А ДАРОКА́ВЫИ, И ПОРЪ́ЧІВЫИ НАМЪ ѠБѢ́ЩА́ННОЕ ЦР҃ТВО,
 ѠБѢ́ЩА́ННЫМИ БЛГІ́МИ ПЪ́ТЕОТВО́РИВЫИ НАМЪ И ДНѢ ПРЕШЕ́ДШЮ
 ЧА́СТЬ ѿ ВЕ́КАСА ОУКЛО́НИ́ТНЕСА СЛА: ДА́РШИ НАМЪ И ПРО́ЧЕЕ

НЕПОРѠ́ЧНУ СОКЕ́РШІ́ТИ...

cí reliкты nelíbily, prostě tuto koncovku nevysloví (podobně též koncovka „-ti“ v infinitivech, kde jsme ji ponechali, když pomáhá výslovnosti nebo se vžila). Zachovali jsme i obvyklé „věkŭv“ nebo knižní „jest“ (moderní slovesný tvar „je“ – ač spisovný – působí v liturgickém textu poněkud hovorově). Některé další archaismy však už byly nahrazeny modernějšími obraty.

V ektenii jsme vyměnili „pobožnost“ za „zbožnost“, „tíseň“ za „soužení“, „zbavení“ za „vysvobození“, „přispěj“ za „zastaň se“. Některé další možné úpravy jsme přenechali dalším generacím (např. místo „zajaté“ by asi spíše mělo být „uvězněné“ atd.) Místo „krev Nového zákona“ by mohlo být „krev Nové smlouvy“. Místo „plnost Ducha Svätého“ by možná mohla být zajímavá varianta uvedená v některých vydáních, kterou bychom mohli přeložit: „Plnost kalicha, plnost víry, plnost Ducha Svätého“ (viz některé řecké Služebníky či rumunský překlad do angličtiny na biserica.org). — Epiklesi jsme v případě Zlatoustovy liturgie ponechali s novodobým (dnes však již obvyklým) rozšířením vsuvkou třikrát opakovaného troparu třetí hodinky prokládaného verši 50. žalmu. Vytváří se tím v epiklesi triadologický důraz, který v liturgii sv. Jana Zlatoustého ničemu nevadí (narozdíl od liturgie sv. Basila Velikého, kde tato vsuvka poškozujе znění epiklese).

České znění niceocařhradského symbolu pravoslavné víry. Zde použitý český překlad vznikl v průběhu devadesátých let jako kolektivní dílo zdejších duchovních a teologů, a byl následně požehnan k používání a publikování Jeho Blažeností arciepisbiskopem Dorotejem, tehdejším metropolitou českých zemí a Slovenska (připisem ze dne 21. 5. 1998).

Revidovány byly všechny **citace žalmů** – a to podle slovanského znění Septuaginty (LXX). A to i za cenu, že se mění ty věty liturgie, na něž jsme již zvyklí. „Překlad sedmdesáti“ (LXX) je v pravoslavné církvi jediným kano-nickým zněním žalmů už proto, že je autorizován prvotní církví. Je to skutečnost o to významnější, že všechny tradiční české překlady žalmů vycházely z jiných předloh, a proto se jejich znění místy liší od LXX (a to občas významně). To je důvod, proč používání takových překladů, které nevycházejí z LXX, může být v pravoslavné bohoslužbě vždy jen dočasné – nouzové pro dobu, kdy není pravoslavné znění k dispozici.

Vzpomínání osob „v moc postavených“

Podle dostupných informací není v pravoslavných církvích ve světě v našich dobách přijato vzpomínat při bohoslužbách hlasitě jména světských státních představitelů. Dokonce ani v pravoslavných zemích, kde jsou vrcholnými zástupci státu osoby, které jsou pravoslavnými křesťany, nebývají jejich jména většinou vzpomínána při hlasitých modlitbách na liturgii. V součas-

Místo dnes už všeobecně ustupujícího pojmu „jáhen“ (který je spojen spíše s římsko-katolickou církví, a dnes je i tam pozvolna opouštěn) je v souladu s českým pravoslavným biblickým překladem (Petrohrad, 1897) užíváno obecně srozumitelné a do všech jazyků vstřebané „diákon“ (1. Tim 3,8 a 12; Filip 1,1). Sv. vladyka Gorazd v katechismu používá oba pojmy; termín „diákon“ v čl. 371 / 3 dokonce spíše upřednostňuje. (Do českého pravoslavného pojmosloví bylo toto slovo už beztak uvedeno ve složenině *jerodiákon*).

Opraven byl překlad modlitby Cherubínské písně, který trpěl řadou nepřesností.

Zvolání předpokládající přítomnost katechumenů jsou v [závorkách].

„Rozpomeň se na...“ je synonymicky střídáno s „pamatuj na...“ (druhé se zdá být srozumitelnější a lépe vyslovovatelné; u současníků používání termínu „rozpomeň se“ někdy evokuje myšlenku, že Bůh na nás zapomněl). Při modlitbě za biskupy (po epiklesi) se místo formulace „nejprve rozpomeň se“ zdá být adekvátnější „především pamatuj“ (nejedná se zde o to, na koho se má Pán rozpomenout dříve a na koho později, ale o důležitost církevního postavení biskupů, pro které žádá církev nejvíce Boží pomoci).

Střídáno je také používání Božího jména „Hospodin“ a „Pán“. Archaicky znějící slovo „Hospodin“ je natolik spojeno s českou náboženskou historií, že se ho zřejmě nelze úplně vzdát; navíc zní krásně a velebně; v neposlední řadě je srozumitelné východním návštěvníkům českých bohoslužeb (např. ve výzvě: „K Hospodinu modleme se“). Na druhé straně ignorovat současným lidem přirozené nazývání Boha *Pánem*, zřejmě taktéž není přijatelné; bylo by dnes pocíťováno jako nedostatek, kdyby při bohoslužbě nezaznělo vzývání Boha jako *Pána* (zvláště, když je součástí českého znění Ježíšovy modlitby). I sv. vladyka Gorazd se tomu nevyhnul a přeložil odpověď věřících v prosebné ektenii: „Dejž, ó Pane.“ V překladu se tedy vyskytují obě varianty (slovo *Pán* se přednostně používá pro druhou Osobu Božské Trojice, Božího Syna, Spasitele).

Aplikace zvrtných přivlastňovacích zájmen („tvého“ – „svého“ apod.) je převzata ze znění Gorazdova sborníku (příp. Služebníku prot. Čestmíra Kráčmara). Stejně tak byla dle vzoru Gorazdova sborníku a dalších tradičních českých liturgických knih ponechána při oslovování Boha zájmena: „tobě, ti, tvůj“ apod., s malým počátečním písmenem (psaní velkého T na začátku slova je podle pravopisného úzu vyhrazeno pro dopisy).

Tam, kde se vžilo, ponecháváme archaické „-ž“ na konci slova (dejž, kterýž apod.) Ve slovu „spasiž“ je to výhodné pro výslovnost. Mnoha pravoslavným tento archaizující styl liturgického jazyka vyhovuje; komu by se archaizují-

4. modlitba

Ty, jenž jsi od svatých mocností oslavován neumlkajícími písněmi a neustálým chvalořečením, naplň též naše ústa chválením tebe, abychom vyvýšili jméno tvé svaté. Popřej nám míti účast a dědictví se všemi, kdož se vpravdě bojí tebe a přikázání tvá zachovávají; na přímluvy svaté Bohorodice a všech svatých tvých.

Neboť tobě náleží všechna sláva, čest a klanění, Otci i Synu i Svatému Duchu, nyní i vždycky, až na věky věkův. Amen.

5. modlitba

Hospodine, Hospodine, který v ruce své přečistě vše držíš, k nám jsi shovívavý a rmoutíš se nad poklesky našimi, pomni slitování svých a milosrdenství svého; navštiv nás dobrotou svou a dej, abychom milostí tvou po zbytek tohoto dne unikli rozličným úkladům zla a zachovej neposkvrněným život náš blahodatí přesvatého Ducha svého.

Milostí a lidumilností jednorozeného Syna svého, s nímž veleben jsi s přesvatým a blahým a oživujícím Duchem svým, nyní i vždycky, až na věky věkův. Amen.

6. modlitba

Bože veliký a podivuhodný, který spravuješ všechno s nevýslovnou dobrotou a bohatou prozřetelností a který jsi pozemská dobra nám daroval, svěřil nám slíbené království a dobrodiními svými ukázal nám cestu, jak se varovati zla v uplynulé části tohoto dne; dej, ať také zůstatek času strávíme bez hříchu a před svatou slávou tvou oslavujeme tebe, jediného dobrého a lidumilného Boha našeho.

Neboť tys Bůh náš, a tobě slávu vzdáváme, Otci i Synu i Svatému Duchu, nyní i vždycky, až na věky věkův. Amen.

Bože veliký...

непорочно совершити, предъ стѣю славою твою, пѣти тѣ
единнаго блага и члвчколюбиваго бга нашего.

Ѳакъ ты еси бгъ нашъ, и тебѣ слава возсылаемъ, оцъ, и
снъ, и стѣомъ дхъ, нынѣ и присно, и во вѣки вѣковъ,
аминь.

Мѣтка седмѣ:

Бже великій и вышній, единъ имѣи безмертїе, ко
свѣтѣ живый непрестѣмъ, всю тварь премъдростїю
создъвый, раздѣливый междъ свѣтомъ и междъ тмою, и
солнце положивый ко облати дне, лнъ же и свѣзды ко
облати ноци, сподобивый насъ грѣшныхъ и въ настѣщїи
часъ предварити лице твоѣ исповѣданїемъ, и вечернее тебѣ
славословіе принести: самъ члвчколюбче, исправи молиствъ
нашъ Ѳакъ кадило предъ тобою, и прими ю въ коню
благоуханїа, подаждь же намъ настѣщїи вечеръ, и приходѣ
щю ноць мирнъ: ѡблецы ны ко ѡржїе свѣта, и збави ны ѿ
страха ноцинаго и велика вѣщи, ко тмѣ переходѣща, и даждь
сонъ, егѡже ко оупокоенїе немощи нашей даровалъ еси,
великаго мечтанїа діавола ѡчъжденный. Ѣи влѣко, блгнхъ
подателю, да и на лѡжахъ нашихъ оумилѡющїа, поминѣемъ въ
ноци и ма твоѣ, и побѣнїемъ твоихъ заповѣдей просвѣщае
ми, въ радости дшвѣнчїи востанемъ къ славословію твоѣ
блгорчи, молѣнїа и молиствы твоѣмъ благоутрѡбїю приносѣ
ще, ѡ своихъ согрѣшенїихъ и вѣхъ людей твоихъ, Ѳже
молиствами стѣа бгъ, милостїю посѣти.

Ѳакъ блгъ и члвчколюбецъ бгъ еси, и тебѣ слава возсылаемъ,
оцъ, и снъ, и стѣомъ дхъ, нынѣ и присно, и во вѣки
вѣковъ, аминь.

Миромъ гдъ помолнѣ...

čivající ve vyznačení možnosti vynechat trojí opakování troparu třetí ho
dinky a dvou veršů z padesátého žalmu, jak navrhoval opravu textu epikle
se sv. Justin (Popovič). Takové znění epiklese se uvádí i ve Služebníku ze
Svaté Hory Athos. My zde uvádíme znění, jak bylo používáno u nás doposa
vad, ale část, kterou sv. Justin vypouštěl, uvádíme v hranatých [závor
kách].

Jiné úpravy textu

K českému znění proskomidie. Překlad je místy upřesněn. Vzpomínání
řádů svatých rozšířeno dle řeckého vzoru (církevně-slovanská verze neob
sahuje sedmdesátero apoštolů a apoštolům rovné, opomíjí vzpomínání svě
titelů mučedníků); zařazeni jsou místní svatí (i nově uctívání). V obsáhlejší
proskomidii (str. 164) viz ještě další jména ruských a řeckých svatých.

Opuštěn byl kdysi jistě zajímavý jazykový hybrid: „...svatý Nesmrtelný, po
miluj nás.“ Nahrazeno prostým přímým českým překladem „...svatý Nes
mrtelný, smiluj se nad námi.“ Při zpěvu to nečiní žádné problémy.

Světitel — čeština doposavad nemá vlastní tradiční pojem, který by se vý
znamově dobře kryl s csl. slovem *свѣтителъ*. Obyčejně se překládá jako bis
kup, což je však nikoliv podružná nepřesnost. Podle způsobu používání to
hoto slova (např. v současných ruských kalendářích) i podle „Nástolní kni
hy“ (Bulgakov, 1913), je to buď biskup nebo kněz (používá ve stejné míře pro
obě duchovenské hodnosti). Je to ten, kdo má kněžské duchovenské svěce
ní, kdo může vykonávat např. eucharistii, resp. vést bohoslužebné shro
máždění. Překládáme-li tento termín jen jako biskup (např. při proskomi
dii), je tím opominuto vzpomínání všech svatých kněží (není pak v prosko
midii pamatováno např. na sv. Jana Kronštadtského, nebo našeho
vyznavače Alexije Karpatského). Proto považujeme takový zúžený překlad
(pouze: biskup) za problematický. V českém lexiku však pro překlad *свѣти
тель* není adekvátní slovo. Proto jsme šli cestou výpůjčky ze staroslověnšti
ny, což považujeme za nejpřirozenější cestu, a překládáme počestně jako
„světitel“. Čas ukáže, jestli pravoslavná čeština přijme pojem „světitel“
(zkratka „svt.“) pro souhrnné označování biskupů a kněží.

V liturgické řeči je pro biskupy upřednostněn termín „episkop“ (už proto, že
lze od tohoto slova vytvářet občas používaný souhrnný termín „episkopát“).
Tento pojem používal v některých případech v rámci svého titulu i svt. mč.
Gorazd (zjevno z dobových dokumentů). Pro vyšší archijerejskou hodnost
bychom v takovém případě mohli používat označení „archiepiskop“ (a tím
se lze v liturgii vyhnout, někomu snad až příliš latinsky znějící, předponě
„arci-“ např. ve slově arcibiskup) případně archidiákon (místo arcijáhen).

Зачтливѣ — místo již snad příliš archaického „příspěj“ bylo zvoleno přiléhavější, přesnější a současné: „zastaň se“ (zároveň je to zvukem podobnější církevně-slovanské předloze, což je důležité pro návštěvníky našich bohoslužeb z Východu).

Γκόρβκ — soužení (dřívější „tíseň“ už není počítáno jako adekvátní překlad).

Πεδρώτκ — přeloženo přiléhavě a významově přesně jako „slitovnost“ (toto slovo sice není zcela všední, leč je používáno jak v klasické literatuře, viz např. překlady Shakespeara, tak v současných textech západních církví – protestantských i římsko-katolických).

Γρηγόριε Δόκρτκ — podle výkladů (Nikolaos Kabasilas či archim. Emiliános ze Simonos Petras) znamená: držet se pevně víry; čili: „nekolísejme ve víře“ (proto následuje po Symbolu). Dávání jsou za příklad andělé, kteří se nenechali svést a nepadli (zvolání: „Γρηγόριε Δόκρτκ!“ vkládá církevní tradice do úst archanděla Michaelovi). Odtud náš nový překlad: „stůjme pevně“.

Δεζνοκένιε — smělost. Tento pojem je provázán ze svatooteckou spiritualitou a minejními liturgickými texty, kde se často hovoří o smělosti svatých před Bohem (což jim umožňuje přimlouvat se za nás). Z toho důvodu jsme začali s postupným opouštěním sice pěkného, leč významově mírně odchylného překladu: „důvěra“ (vyjma již vžitého ohlasu před Otčenášem).

Нόκκω закѣтк. Překlad „(krev) Nového zákona“ by asi měl být příště nahrazen jazykově i biblicky přesnějším „Nové smlouvy“ (jak je to již v Bibli kralické a stejně tak i v moderních biblických překladech).

Чертнѣи — z praktické zkušenosti vyplynulo, že je vhodné překládat tento široce užívaný termín (vyjadřující úctu, uctívání, vzácnost, vzdávání cti) podle kontextu. Používali jsme při překladu následující konvenci — v souvislosti s křížem Páně: *uctíváný*; ve vztahu k Tělu a Krvi Páně: *drahocenný* (převzato z gorazdovských překladů); ve vztahu k přinášeným (ještě neproměněným) darům pro eucharistii: *důstojný*; v souvislosti s anděly: *uctyhodný, ctěný*; jako titul Jana Křtitele a kněžstva: *důstojný* (dle gorazdovských překladů); ve vztahu k žijícímu člověku a k jeho životu: *počestný*. Někdy překládáme dle kontextu i jako „vzácný“. Vyhnuli jsme se v těchto případech slovům „ctihodný“ (vyhrazeno pro překlad titulu svatých mnichů преподобный) a „šlechetný“ (vhodné pro překlad благобръзный).

Epiklese

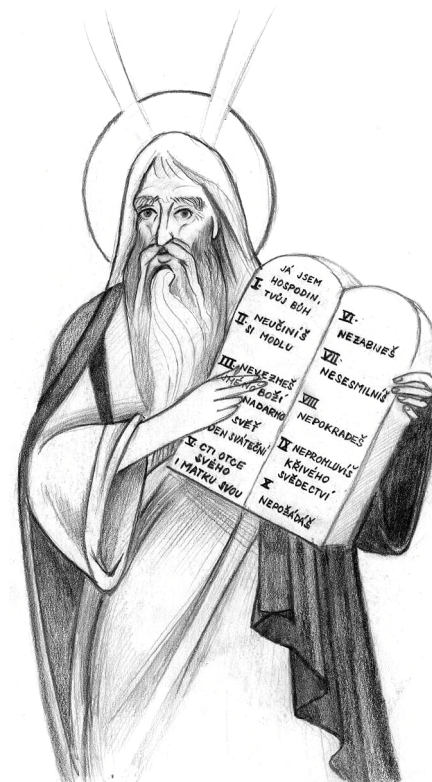
Podle srbského Služebníku, který vyšel s požehnáním metropolitů Amfilohije a dalších biskupů, byla provedena v duchu starých tradic úprava, spo-

7. modlitba

Bože veliký a vznešený, který jediný jsi věčný a přebýváš ve světle nepřístupném, který jsi všechno moudře stvořil, oddělil světlo od tmy a slunci ustanovil, aby vládlo ve dne, měsíci a hvězdám pak, aby vládly v noci, a který jsi nás hříšné učinil hodnými přiblížit se také tohoto dne s vyznáním před tvář tvou a přinést ti tobě večerní slavosloví; sám, Lidumile, řidiž modlitbu naši, aby se vznášela k tobě jako kadidlo, a přijmi ji jako vůni příjemnou. Dej, ať přítomný večer a následující noc jsou pokojny. Oděj nás zbrojí světla, vysvoď nás od hrůz nočních a ode všeho, co se v noci plíží; uděl nám spánek, jež jsi nám k osvěžení daroval, prostý ďábelských preludů. Sám, Vládce, Dárce dobra, dej, abychom na ložích svých s dojetím v noci pamatovali svatého jména tvého, a jsouce osvíceni naučením přikázání tvých, povstali s duchovní radostí k oslavě dobroty tvé a milosrdenství tvému přinášeli prosby a modlitby za hříchy své a všeho lidu tvého, jež na přimluvy svatě Bohorodice navštív milostí svou.

Neboť dobrotivý a lidumilný Bůh jsi ty, a tobě chválu vzdáváme, Otci i Synu i Svatému Duchu, nyní i vždycky, až na věky věkův. Amen.

V pokoji k Hospodinu...

Ісполншэла же предначинателномъ ѱалмъ, глаголетъ сщ҃енникъ или дїаконъ,
ѡце ѡте, и зш҃едъ еѡверною страною и ст҃ахъ на об҃ычномъ мѣстѣ амвона,
ѡктенїю сїю:

Дїаконъ: Мнѣромъ Гд҃ъ помолнмса.

Дн҃къ: Гд҃и, помилѡй.

Ѡ свѣшнѣмъ мнѣрѣ, и спасенїи дш҃шъ нашнхъ, Гд҃ъ помолнмса.

Дн҃къ: Гд҃и, помилѡй.

Ѡ мнѣрѣ всегѡ мїра, благоугоднїи свѣтлїхъ божїихъ церквей,
и соединенїи крѣхъ, Гд҃ъ помолнмса.

Дн҃къ: Гд҃и, помилѡй.

Ѡ свѣтѣмъ храмѣ сѣмъ и еѡ вѣрою, благоговѣнїемъ и ст҃рахомъ
божїимъ вхождѡцнхъ вѡнь, Гд҃ъ помолнмса.

Дн҃къ: Гд҃и, помилѡй.

Ѡ господнѣ нашемъ Блаженнѣйшемъ мнѣрополїтѣ (и҃ма рекъ),
ѡ господнѣ нашемъ [и҃ан: высокопреосвященнѣйшемъ архїепїскопѣ, и҃ан:
преосвященнѣйшемъ епископѣ] (и҃ма рекъ), четнѣмъ пресквѣтерствѣ, ко
Хр҃тѣ дїаконствѣ, ѡ всемъ прїчтѣ и людемъ, Гд҃ъ помолнмса.

Дн҃къ: Гд҃и, помилѡй.

Ѡ ст҃ранѣ нашей, правнѣтелехъ и вѡннствѣ ѡл, Гд҃ъ помолнмса.

Дн҃къ: Гд҃и, помилѡй.

Ѡ градѣ сѣмъ [и҃ан: ѡ кѣи сѣй, еѡи вѡ монастыре, что: ѡ свѣтлїи ѡбнѣтел сѣй],
всѡкомъ градѣ, ст҃ранѣ и вѣрою живѡщнхъ вѡ нїхъ, Гд҃ъ
помолнмса.

Дн҃къ: Гд҃и, помилѡй.

Ѡ благорстворенїи воздш҃шхъ, ѡ и зѡбнїи плодѡвъ земнїхъ
и времѣнѣхъ мнѣрнхъ, Гд҃ъ помолнмса.

Дн҃къ: Гд҃и, помилѡй.

Ѡ плаваюцнхъ...

termín do českého pravoslavného pojmosloví vracíme zpět. Výraz „milost“, který (po potlačení Pravoslaví u nás) zahrnul do svého obsahu i překlad řeckého slova *cháris* (tj. „blahodat“), má v jádru jiný obsah i význam a není příliš vhodným překladem řeckého *cháris*; nejenže odvádí výklad k jinému významu, ale nepostihuje, že se jedná o obdarování, o duchovní energie – posvěcující působení. Pravoslavné učení o nestvořené blahodati je jedním z pilířů pravoslavné vírouky; zkušenost pravoslavných křesťanů s posvěcujícím působením blahodati je neodmyslitelnou součástí dvoutisícileté duchovní praxe církve. Proto je nadměru žádoucí, aby náš církevní jazyk měl opět pojem vyhrazený pro tyto Boží energie stejně, jako ho má řečtina a podle ní staroslověnština. Vrátit slovo „blahodat“ do jazyka Čechů považovali za nutné už překladatelé Nového Zákona pracující pro duchovní potřeby Volynských Čechů a potažmo všech pravoslavných Čechů a Moravanů (*Nový Zákon ve dvou dílech, vydáno v Petrohradě, 1892 a 1897; pro současné pravoslavné Čechy a Moravany reprintem znovu vytištěno v r. 1994 v Řecku; sv. vladyka Gorazd ve svém katechismu prohlašuje toto vydání evangelia za oficiální bohoslužebné evangelium České pravoslavné církve, když je uvádí v článku 987. mezi bohoslužebnými knihami jako napřestolní evangelium*). Termín „blahodat“ pro českojazyčné prostředí uznával i sv. biskup mučedník Gorazd a výslovně jej zmiňuje v 322. článku *Pravoslavného katechismu*. Slovo „milost“ nezavrhuje, leč používáme je při překladu v běžném významu toho slova v českém jazyce, tj. k vyjádření smilování, skutku milosrdenství, udělení milosti, aktu odpuštění či prominutí apod. (Především pro překlad csl. pojmu *милость*. Pojmy: *ελεος* či *ελεεινη* překládáme jako „milosrdenství“ či výjimečně: „dobrotivost“.) (Viz též odkaz na str. 209.)

Další pojmy

ελεος — pro případ použití v počátečním ohlasu bohoslužeb byl ponechán krásný a již zažitý překlad „Blahoslaven“ (avšak s písmenem „o“ po druhém „l“, aby se odlišil tento pojem pro požehnání od pojmu „blahoslavený“ – *ελεεινος*, což se někdy překládá – a ne zcela výstižně – také jako „blažený“, ale jindy např. v kázání na hoře jako „blahoslavený“ s písmenem „a“). V ostatních případech srozumitelněji překládáno běžným způsobem jako „požehnaný“.

ελεεινος. Pro překlad tohoto termínu navrhuje zvážit ústup od používání adjektiva „dobrotivý“. Někdy překládáme současně a přesně jako „dobrý“, a tam, kde by to snad mohlo znít jako stupňování jakosti, bylo ponecháno znění dle Služebníku prot. Č. Kráčmara – „blahý“ (archaické, ale snadno pochopitelné; srozumitelné pro všechny Slovany). Používá to v ohlasech i vl. Gorazd (viz Lidový sborník modliteb... str. 181/166, 199/182).

Doslov a překladatelské poznámky

Text českého znění liturgie je převzatý z „Lidového sborníku modliteb a bohoslužebných zpěvů pravoslavné církve“ a „Služebníku“ od presbytera Čestmíra Kráčmara. Revidováno dle církevně-slovanského Služebníku; doplněno (místy s přihlédnutím i k řeckému „Ieratikonu“ – zvláště v proskomidii). Zde použité církevně-slovanské znění vychází ze současného ruského Služebníku, avšak upraveno je místy dle našeho prešovského vydání (1950, text adaptován pro místní situaci) a srbského vydání (1962). Nepatrně je v některých ohledech editováno pro použití v rámci tohoto vydání a dle místních zvyklostí. Přihlédnuto bylo v jednotlivostech i k řeckému textu.

Úmyslem při této práci bylo navázat na liturgické dílo doby sv. vladyky mučedníka Gorazda, který vnímal tehdejší liturgické texty jako misijní provizorium zacílené dle církevních potřeb tehdejší doby. Při úpravách byla snaha neodtrhnout se od jazykového stylu gorazdovských liturgických textů, ale plynule na něj navázat. Současně však rozšířit liturgické znění do jeho plného rozsahu a zároveň opravovat některé překladové nepřesnosti, upravovat významové odchylky a místy i poněkud jazykově modernizovat text. Nebylo možno se vyhnout změně některých termínů, kde to vyžaduje prohloubení přiléhavosti překladu či jeho zpřesnění. Považovat znění liturgie, jak je zachyceno v Lidovém sborníku, za nedotknutelné, by odporovalo záměrům samotného sv. Gorazda. Do zde předložené práce se promítalo přesvědčení o smysluplnosti (z hlediska pastýřského i misijního) liturgického používání mírně archaické polohy jazyka jako duchovně prospěšné a přirozené v náboženské sféře. Překladatelská práce se nesla v duchu přesvědčení o nutnosti vytvářet a udržovat osobité české pravoslavné pojmosloví.

Používání pojmu „blahodat“, který je součástí dějinného utváření místního slovanského jazyka a byl znovu uveden do českého pravoslavného prostředí jediným českým *pravoslavným* překladem Nového zákona na přelomu 19. a 20. století, lze považovat za důležitou součást vytváření českého pravoslavného lexika.

Poznámka ke slovu „blahodat“

Termín „**blahodat**“ je naším místním původním staroslověnským slovem pro nestvořené posvěcující Boží energie, Boží posvěcující dar (řecké *cháris*). Slovní termín s tímto obsahem se z českého lexika vytratil v průběhu těch staletí, kdy pravoslavná církev nemohla na našem území svobodně působit; spolu s tímto slovem u nás zmizelo povědomí o *nestvořených Božích energiích* (nepravoslavné církve totiž nevěří v nestvořené energie). Tento důležitý

Po ukončení čtení počátečního žalmu praví kněz (nebo diákon; je-li přítomen, vychází severními vrátky na solej a stane na obvyklém místě) velkou ektenii:

Diákon: **V** pokoji k Hospodinu modleme se!

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Za pokoj shůry a spásu duší našich k Hospodinu modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Za mír celého světa, za blaho svatých církví Božích a za sjednocení všech k Hospodinu modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Za svatý chrám tento a za vcházející v něj s vírou, zbožností a bázní Boží k Hospodinu modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Za vladyku našeho metropolitu (**jméno**) [za vladyku našeho (archi-)episkopa (**jméno**)], za důstojné kněžstvo, diákonstvo v Kristu, za veškeré duchovenstvo a lid k Hospodinu modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Za vlast naši a její představitele k Hospodinu modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Za město toto [vesnici tuto, svatý monastýr tento], za všechna města a země i za ty, kteří podle víry v nich žijí, k Hospodinu modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Za příznivé počasí, za hojnost plodů zemských a za pokojné časy k Hospodinu modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Za cestující po zemi, vodě i vzduchem, za nemocné, trpící, zajaté a za spásu jejich k Hospodinu modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Abychom vysvobozeni...

Ⲓ ⲡⲗⲁⲕⲁⲟⲩⲛⲏⲭⲁ, ⲡⲬⲧⲉⲩⲉⲧⲧⲩⲟⲩⲛⲏⲭⲁ, ⲛⲈⲉⲔⲘⲉⲗⲟⲩⲛⲏⲭⲁ, ⲉⲧⲣⲁⲓⲗⲁⲃⲩⲛⲏⲭⲁ, ⲡⲗⲉⲛⲏⲛⲏⲭⲁ, ⲛ ⲩⲟ ⲉⲡⲁⲣⲉⲛⲏⲛ ⲛⲏⲭⲁ, ⲒⲁⲄ ⲡⲟⲙⲟⲗⲛⲙⲉⲗ.

Лікы: Гдн, помілаў.

Ⲓ ⲛⲩⲅⲁⲛⲏⲧⲏⲗⲁ ⲛⲁⲙⲟ ⲩⲟ ⲕⲣⲁⲕⲓⲗⲁ ⲉⲕⲟⲣⲉⲛⲏ, Ⲓⲛⲉⲕⲧⲁ ⲛ ⲛⲩⲟⲗⲟⲩⲏ, ⲒⲁⲄ ⲡⲟⲙⲟⲗⲛⲙⲉⲗ.

Лікы: Гдн, помілаў.

Ⲓⲁⲣⲧⲩⲡⲏ, ⲉⲡⲁⲣⲉⲛⲏ, ⲡⲟⲙⲏⲗⲩ ⲛ ⲉⲟⲭⲣⲁⲛⲏ ⲛⲁⲉⲭ, Ⲑⲟⲓⲗⲉ, ⲧⲧⲟⲉⲟⲩ ⲕⲗⲁⲒⲟⲗⲁⲧⲏⲟ.

Лікы: Гдн, помілаў.

ⲡⲣⲉⲕⲱⲧⲩⲟ, ⲡⲣⲉⲛⲏⲧⲩⲟ, ⲡⲣⲉⲕⲗⲟⲑⲉⲗⲟⲕⲉⲛⲏⲛⲏⲭⲟ, ⲉⲗⲁⲕⲏⲩⲟ ⲕⲗⲁⲕⲏⲩⲟ ⲛⲁⲩⲩⲟ Ⲑⲟⲑⲟⲣⲟⲗⲁⲛⲩⲟ ⲛ ⲡⲣⲏⲉⲛⲟⲗⲉⲕⲱ Ⲙⲁⲣⲓⲟ, ⲉⲟ ⲕⲣⲉⲑⲙⲏ ⲉⲕⲱⲧⲓⲙⲏ ⲡⲟⲙⲁⲛⲩⲟⲱⲩⲟ, ⲉⲗⲁⲙⲏ ⲉⲉⲑⲉ, ⲛ ⲁⲣⲩⲗⲁ ⲁⲣⲩⲗⲁ, ⲛ ⲕⲉⲉⲑ ⲓⲛⲕⲟⲧⲧⲁ ⲛⲁⲩⲩⲟ ⲁⲣⲓⲧⲩⲟ Ⲑⲟⲑⲟ ⲡⲣⲉⲗⲁⲗⲏⲙⲟ.

Лікы: Течѣ, Гдн.

Возглашєніє:

Ⲓⲗⲟ ⲡⲟⲗⲟⲑⲁⲣⲧⲧⲁ ⲧⲉⲕⲧⲉ ⲕⲣⲁⲕⲁⲗⲁ ⲉⲗⲁⲕⲁ, ⲕⲉⲉⲑⲧⲧⲁ ⲛ ⲡⲟⲕⲗⲟⲛⲉⲛⲏⲟ, Ⲑⲟⲧⲧⲩⲟ, ⲛ ⲑⲩⲏⲩⲟ, ⲛ ⲑⲱⲕⲟⲙⲟⲩ ⲁⲩⲩⲟⲩⲟ, ⲛⲏⲏⲧⲉ ⲛ ⲡⲣⲏⲉⲛⲟ, ⲛ ⲕⲟ ⲕⲉⲑⲕⲏ ⲕⲉⲑⲕⲟⲱⲕⲁ.

Лікы: Ямінь.

ⲧⲁⲓⲗⲉ ⲕⲁⲗⲁⲩⲉⲙⲟ, Ⲑⲁⲣⲓⲗⲉⲛⲏ ⲙⲟⲩⲗⲁ:

ⲛ ⲡⲟ ⲕⲁⲗⲁⲩⲉⲙⲟ ⲛⲩⲩⲉⲗⲁ ⲁⲓⲗⲁⲕⲟⲛⲁ ⲉⲑⲕⲉⲣⲏⲟⲩ ⲁⲕⲉⲣⲓⲟ, Ⲓⲗⲟⲗⲟⲩⲧⲧⲁ ⲙⲁⲗⲟⲩⲟ ⲉⲕⲓⲧⲧⲉⲛⲏⲟ:

ⲡⲁⲕⲏ ⲛ ⲡⲁⲕⲏ ⲙⲏⲣⲟⲙⲟ ⲒⲁⲄ ⲡⲟⲙⲟⲗⲛⲙⲉⲗ.

Лікы: Гдн, помілаў.

Ⲓⲁⲣⲧⲩⲡⲏ, ⲉⲡⲁⲣⲉⲛⲏ, ⲡⲟⲙⲏⲗⲩ ⲛ ⲉⲟⲭⲣⲁⲛⲏ ⲛⲁⲉⲭ, Ⲑⲟⲓⲗⲉ, ⲧⲧⲟⲉⲟⲩ ⲕⲗⲁⲒⲟⲗⲁⲧⲏⲟ.

Лікы: Гдн, помілаў.

ⲡⲣⲉⲑⲧⲩⲟ, ⲡⲣⲉⲛⲏⲧⲩⲟ, ⲡⲣⲉⲕⲗⲟⲑⲉⲗⲟⲕⲉⲛⲏⲛⲏⲭⲟ, ⲉⲗⲁⲕⲏⲩⲟ ⲕⲗⲁⲕⲏⲩⲟ ⲛⲁⲩⲩⲟ Ⲑⲟⲑⲟ ⲛ ⲡⲣⲏⲉⲛⲟⲗⲉⲕⲱ Ⲙⲁⲣⲓⲟ, ⲉⲟ ⲕⲣⲉⲑⲙⲏ ⲉⲑⲧⲓⲙⲏ ⲡⲟⲙⲁⲛⲩⲟⲱⲩⲟ, ⲉⲗⲁⲙⲏ ⲉⲉⲑⲉ, ⲛ ⲁⲣⲩⲗⲁ ⲁⲣⲩⲗⲁ, ⲛ ⲕⲉⲉⲑ ⲓⲛⲕⲟⲧⲧⲁ ⲛⲁⲩⲩⲟ ⲁⲣⲓⲧⲩⲟ Ⲑⲟⲑⲟ ⲡⲣⲉⲗⲁⲗⲏⲙⲟ. Лікы: Течѣ, Гдн.

Ⲓⲗⲟ ⲧⲧⲟⲗⲁ ⲁⲣⲑⲣⲁⲕⲁ...

pak je památka novomučedníků v neděli před 25.1.)

Řím 8,28–39; Luk 21,12–19

Sbor všech novomučedníků a vyznavačů ruských:

svt. Tichon (1925); svt.mč. Petr, metr. krutický (1937); svt.mč. Vladimir, metr. kijevský (1918); svt.mč. Venjamin, metr. petrohradský a svt.mč. archim. Sergij a mč. Jurij a Joann (1922); svt.mč. metr. Serafim (1937); svt.mč. Faddej (1937); svt.mč. prot. Joann (1917); svt.mč. prot. Alexandr (1937); ct.mč. kn. Elisaveta a inokyně Varvara (1918)... **Památka všech zesnulých, kteří trpěli v časech pronásledování víry křesťanské.**

Památka svatých Otců šesti všeobecných sněmů

Nejbližší řadová ned. u 16.7. (29.7. nového kalendáře): Žid 13,7–16; Jan 17,1–13 (*svatým Otcům; po řadovém čtení*)

Památka svatých Otců 7. všeobecného sněmu (r. 787)

Nejbližší řadová neděle u 11.10. (24.10. nového kalendáře):

Žid 13,7–16; Jan 17,1–13 (*svatým Otcům; po řadovém čtení*)

Typikonální značky hierarchie svátků

(podle kalendária Mosk. patriarchátu)

⊕ (křížek v kruhu) – dvanáctero největších svátků. Kromě dvanáctera sem patří ještě: Obřezání Páně a Záštitá přěsv. Bohorodice. Kompletní služba dle mineje. (Nedělná-li se o svátek Páně z dvanáctera a připadá-li svátek na neděli, používá se i oktoich.)

⊕ (křížek v půlkruhu) – střední svátek. Služba svátku jen z mineje – má bdění a litiji (oktoich jen v neděli). Hlavní svátky tohoto stupně: zesnutí sv. apoštola Jana Theologa (26.9.), svt. Jan Zlatoustý (13.11.), ct. Sáva Posvěcený (5.12.), sv. Mikuláš (6.12.), tři světitelé (30.1.); vmč. Jiří Vítězný (23.4.); ap. Jan Theolog (8.5.) sv. Cyril a Metoděj (11.5.); Narození Jana Křtitele (24.6.), svátek ap. Petra a Pavla (29.6.), pror. Eliáš (20.7.), Stětí hlavy sv. Jana Křtitele (29.8.) a památky nejvýznamnějších místních svatých (sv. Gorazd II.).

+ (křížek samotný) – malý svátek tzv. „polyjelejný“. Služba svátku obsahuje na jitřní polyjelej (na velké ve-

Čtení před a po svátku

POVÝŠENÍ SVATÉHO KŘÍŽE

Sobota před Povýšením

1.Kor 2,6–9; Mat 10,37– 11,1

NEDELE PŘED POVÝŠENÍM

Novomučedníci Maloasijští (1921–1922)

Gal 6,11–18; Jan 3,13–17

»Nebot tak Bůh miloval svět, že i Syna svého jedno-rozeného dal, aby každý, kdo v Něho věří, nezahynul, ale měl život věčný.«

Sobota po Povýšení

1.Kor 1,26–29; Jan 8,21–30

NEDELE PO POVÝŠENÍ

Gal 2,16–20; Mar 8,34– 9,1

»Kdo chceš jiti za Mnou, zapři sám sebe, vezmi kříž svůj a následuj Mne.«

DIMITRIJEVSKÁ ZÁDUŠNÍ SOBOTA

Sobota před 26. 10. církl. kal. (tj. před 8.11. dle nového kalend.)

1. Soluň 4,13–17; Jan 5,24–30 (*zádušní čtení po řadovém čtení*)

černí se zpívá: „Blažený muž“; stichir 6 nebo 8; vchod, paremije; stichiry na stichovně z mineje. Rozhodne-li představený, může být litije; bdění nebývá, ale má se určitě konat, je-li to chrámový svátek). Na jitřní: polyjelej, velebení, „Od mladosti mé“; sváteční evangelium, kánon na 8, vel. slavosloví. Služba z okoichu se nebere (pokud není neděle).

⊕ nebo ⊕ (tři tečky) – významný světec (tzv. „šestyríchný“). Služba má na večerní 6 stichir z mineje; na jitřní kánon na 6 a zpívá se vel. slavosloví.

⊕ nebo ⊕ (tři černé tečky) – významný světec (tzv. „šestyríchný“). Služba svátku má na večerní šest stichir z mineje; na jitřní kánon na 6 a po každé písni kánonu se čtou tropyary svátku kromě troparů z oktoichu.

Světec bez označení – obyčejná služba. Na večerní jsou 3 stichiry z oktoichu a 3 stichiry světců z mineje (nebo 3 stichiry prvním a 3 druhému svátku dne); na stichovně z oktoichu. Na jitřní dva kányony: z oktoichu a potom z mineje – na 4.

Narození“ na 1. ledna, a proto úplně zmizí (služba k ní se koná 26.12. na „Sbor přev. Bohorodice) ve prospěch „neděle před Bohozjevním“.

Sobota před Bohozjevním:

1.Tim 3,14–4,5; Mat 3,1–11

NEDĚLE PŘED BOHOZJEVNÍM

2.Tim 4,5–8; Mar 1,1–8

»Počátek Evangelia Ježíše Krista, Syna Božího... On vás bude křtít Duchem Svatým.«

Je-li předvečer Zjevení Páně v sobotu či v neděli, slouží se liturgie sv. Jana Zlatoústého (dopoledne). Na veliké večerní (koná se samostatně večer):

paremije a 1.Kor 10,1–4; Luk 3,1–18

Pak velké svěcení vody.

V den svátku liturgie sv. Basila Velikého (dopoledne):

Tit 2,11–14; 3,4–7; Mat 3,13–17

Velké svěcení vody

Předcházející pátek:

liturgie se nekoná, čtou se královské hodinky.

Je-li předvečer Zjevení Páně jiného dne, než je sobota či neděle, slouží se večerní liturgie sv. Basila Velikého (večerní spojená s liturgií):

paremije a 1.Kor 10,1–4; Luk 3,1–18

Pak velké svěcení vody.

V den svátku liturgie sv. Jana Zlatoústého (dopoledne):

Tit 2,11–14; 3,4–7; Mat 3,13–17

Velké svěcení vody

Sobota po Bohozjevení

Efez 6,10–17; Mat 4,1–11 (pak řadové čtení)

NEDĚLE PO BOHOZJEVNÍ

Efez 4,7–13 (od pol.); Mat 4,12–17

»Čiňte pokání, neboť se přiblížilo Království nebeské.«

Další řadové neděle

31. NEDĚLE PO 50nici; o slepém na cestě, vírou uzdraveném

hlas 6. — 1.Tim 1,15–17 (od pol.); Luk 18,35–43

»Prohlédni! Víra tvá tě uzdravila.«

• Jak 2,14–26; Mar 10,46–52

• Jak 3,1–10; Mar 11,11–23

• Jak 3,11–4,6; Mar 11,23–26

• Jak 4,7–5,9; Mar 11,27–33

• 1.Petr 1,1–2; 10–12; 2,6–10; Mar 12,1–12

• 1.Sol 5,14–23; Luk 17,3–10

Pokud je možno, lze (např. jako poslední neděli před Zacheovou nedělí) ještě vložit následující uvedenou neděli se čtením vybraným sv. mučedníkem Gorazdem. (Roční paschální kruh biblického liturgického čtení musí však vždy končit Zacheovou nedělí, kterou nelze vypustit a po níž následuje první neděle paschálního kruhu pro další rok – neděle Celníka a farizeje.)

Neděle se čtením dle místní tradice sv. Gorazda:

Neděle O TOM, CO JE PODSTATNÉ A CO NIKOLIV (čtení dle tradice sv. Gorazda)

Efez 2,4–10; Luk 11,37–44

»Čistíte zevnějšek..., ale vnitřek váš pln jest nešlechternosti... Běda vám, kteří opouštíte spravedlnost a lásku Boží.«

• 1.Sol 2,20–3,8; Luk 8,26–39

• 1.Sol 3,9–13; Luk 11,29–33

• 1.Sol 4,1–12; Luk 11,34–36

• 1.Sol 5,1–8; Luk 11,46–12,1

• 1.Sol 5,9–13; 24–28; Luk 12,2–12

• 2.Kor 11,1–6; Luk 9,1–6

POSLEDNÍ NEDĚLE PO 50nici;

O ZACHEOVI

1.Tim 4,9–15; Luk 19,1–10

»Přišel Syn člověka, aby hledal a spasil, co bylo zahynulo.«

• 1.Petr 2,21–3,9; Mar 12,13–17

• 1.Petr 3,10–22; Mar 12,18–27

• 1.Petr 4,1–11; Mar 12,28–37

• 1.Petr 4,12–5,5; Mar 12,38–44

• 2.Petr 1,1–10; Mar 13,1–8

• 2.Tim 2,11–19; Luk 18,2–8pol.

DALŠÍ POHYBLIVÁ ČTENÍ V PRŮBĚHU ROKU:

Památka ruských novomučedníků

Od r. 1992 se slaví se dne 25.1./7.2. (v den zesnutí sv. nmč. Vladimíra, metropolitů kyjevského a haličského) v neděli, není-li ten den neděle, tak prvou nedělí po tomto datu. (Kdyby na tu neděli připadla památka tří světitelů,

Abychom vysvobozeni byli od všelikého soužení, hněvu a nouze, k Hospodinu modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Zastaň se nás, spasiž nás, smiluj se nad námi a zachovej nás, Bože, blahodatí (milostí) svou.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Nejsvětější, nejčistší, nejblahoslovenější a slavné Vládkyně naší, Bohorodice a vždycky Panny Marie se všemi svatými pamětlivi jsouce, sami sebe i druh druhá i veškeren život náš Kristu Bohu poručme.

Věřící: Tobě, Hospodine.

Kněz: Neboť tobě náleží všeliká sláva, čest a klanění, Otci i Synu i Svatému Duchu, nyní i vždycky, až na věky věkův.

Věřící: Amen.

Na velké večerní (v předvečer neděle a některých svátků) se pje z 1. kathismy 1. antifona – Blažený muž (1. žalm); nebo se čte celá kathisma podle typikonu; poté je malá ektenie.

Na všednodenní večerní se u nás ve farních chrámech toto všechno vynechává a po velké ektenii se ihned zpívá „Hospodine, k tobě volám“.

Po kathismě kněz nebo diákon

(je-li přítomen, vychází severními vrátky a stane na obvyklém místě)
praví malou ektenii:

Znovu diákon: Opět a opět v pokoji k Hospodinu modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Zastaň se nás, spasiž nás, smiluj se nad námi a zachovej nás, Bože, blahodatí svou.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Nejsvětější, nejčistší, nejblahoslovenější a slavné Vládkyně naší, Bohorodice a vždycky Panny Marie se všemi svatými pamětlivi jsouce, sami sebe i druh druhá i veškeren život náš Kristu Bohu poručme.

Věřící: Tobě, Hospodine.

Neboť tvá jest vláda...

Возгаша́ртъ сѣ́нникъ:

Гко твоа держава, и твоа ѣста царство, и сила, и слава, о́тца, и сына, и святаго дха, нынѣ и присно, и во вѣки вѣковъ.

дѣкс: ѿмнѣ.

Таже, Гдн воззвахъ: поѣтъ на глгъ стѣхирь. Таже стѣхирь.

На і, стѣхирь:

Издаи и з темницы дшш мою, и повѣдати мѣни твою. Мене ждѣтъ правдницы, дондеже издаи мнѣ.

На и:

И з глбны воззвахъ къ тебѣ Гдн, Гдн, оублаши глгъ мой. Да бждѣтъ оуши твои, внемлющѣ глгъ молѣнїа моего.

На ѓ:

ѿще беззаконїа азриши Гдн, Гдн, ктѣ постоитъ; ѿкъ оу тебѣ оучицїе ѣтъ.

И мене радн твою похвалитъ тѣ Гдн, похвалитъ дшш мою въ слово твою, оупова дшш мою на Гда.

На ѿ:

Ѿ стражи оустренїа до нощи, Ѿ стражи оустренїа, да оуповаѣтъ ина на Гда. Икъ оу Гда млтъ, и много оу него оублачїе, и тои оублачїа ина ѿ вѣхъ беззаконїи ѣтъ.

Хвалите Гда вси ѿзыцы, похвалите ѣго вси людїе.

Икъ оутвердїа млтъ ѣго на насъ, и истина Гдна прекувѣртъ во вѣкъ.

Слава, и нынѣ, вѣроднчїа.

Млтъва вхѣда:

Вечеръ, и заѣтра, и полдне, хвалимъ, блгословимъ, блгодаримъ и молимъ тебѣ, влго вѣхъ: и правн молїтъвъ нашъ ѿкъ кадило предъ твою, и не оуклонї срдѣцъ нашихъ въ словеса ина въ помышлѣнїа лѣкѣртва: но изваки насъ ѿ вѣхъ лѣкѣртва дшш наша, ѿкъ къ тебѣ, Гдн, Гдн, Ѿчи наши, и на тѣ оуповахомъ, не пограмн насъ бже наши.

Икъ подѣртъ тебѣ...

- Žid 3,5–11; 17–19; Luk 20,27–44
- Žid 4,1–13; Luk 21,12–19
- Žid 5,11–6,8; Luk 21,5–7; 10–11; 20–24
- Žid 7,1–6; Luk 21,28–33
- Žid 7,18–25; Luk 21,37–22,8
- Efez 2,11–13; Luk 13,18–29

29. NEDĚLE PO 50nici; o uzdravení desíti, z nichž jen jeden díky vzdal

hlas 4. — Kol 3,4–11 (*apoštol neděle praotců*); Luk 17,12–19

(Pokud neděle praotců připadne na jinou než 29. neděli, pak se čtení apoštola vzájemně vymění tak, aby dnešní čtení odpovídalo výše uvedenému.)

»Vstaň a jdi; víra tvá tě uzdravila.«

- Žid 8,7–13; Mar 8,11–21
- Žid 9,8–10; 15–23; Mar 8,22–26
- Žid 10,1–18; Mar 8,30–34
- Žid 10,35–11,7; Mar 9,10–16
- Žid 11,8; 11–16; Mar 9,33–41
- Efez 5,1–8; Luk 14,1–11

30. NEDĚLE PO 50nici; jak nesnadně bohatý vejde do Království Božího

hlas 5. — Kol 3,12–16; Luk 18,18–27

»Snáze jest velbloudu skrze ucho jehly projiti, nežli bohatému vejiti do Království Božího.«

- Žid 11,17–23; 27–31; Mar 9,42–10,1
- Žid 12,25–26; 13,22–25; Mar 10,2–12
- Jak 1,1–18; Mar 10,11–16
- Jak 1,19–27; Mar 10,17–27
- Jak 2,1–13; Mar 10,23–32pol.
- Kol 1,3–6; Luk 16,10–15

Sobota před Narozením

Galat 3,8–12; Luk 13,18–29 (*před řadovým čtením*)

NEDĚLE PŘED NAROZENÍM KRISTOVÝM – neděle svatých otců

Památka starozákonních svatých z rodopisu Ježíše Krista a všech, kteří žili vírou v zaslíbeného Mesiáše: patriarchů Abrahama, Izáka, Jáкова a Judy; Daniele a tří mláďenců i ostatních.

Žid 11,9–10; 17–23; 32–40; Mat 1,1–25

»Což v *Marii* zrozeno jest, z Ducha Svatého jest; porodil pak Syna, a nazveš jméno Jeho Ježíš; On zajisté vysvobodil lidi své od hříchů jejich.«

Případne-li předvečer Narození Kristova na sobotu či neděli, pak se v ten den koná dopolední liturgie sv. Jana Zlatoustého (je to buď neděle nebo sobota před Narozením). Čtení na této liturgii: **Gal 3,15–22; Mat 13,31–36** Večer se slouží velká večerní (bez liturgie) a v den svátku je dopolední liturgie sv. Basila. (Večerní liturgie sv. Basila se před Narozením Kristovým v takovém roce nekoná.) V předcházející pátek se čtou královské hodinky a neslouží se žádná liturgie.

Případne-li předvečer Narození Kristova na jiný den než sobotu či neděli, pak se v ten den koná večerní liturgie sv. Basila (tj. večerní spojená s liturgií) a v den svátku je dopolední liturgie sv. Jana Zlatoustého. (Velká večerní se před Narozením Kristovým v takovém roce nekoná, protože je večerní liturgie.) V den předvečera se dopoledne čtou královské hodinky.

Čtení pro předvečer (na velké večerní nebo na večerní liturgii sv. Basila):

paremije a Žid 1,1–12; Luk 2,1–20

Sobota po Narození:

1. Tim 6,11–16; Mat 12,15–21

NEDĚLE PO NAROZENÍ. Svaté Boží rodiny: spr. Josefa Snoubence, Davida, krále a Jakuba, bratra Páně.

Gal 1,11–19; Mat 2,13–23

(*Pak možno přidat i řadové čtení.*)

»I vstal (*Josef*), vzal Dítě i Matku Jeho, a přišel do země Israelské... A usídlil se v městě, jež slove Nazaret...«

Případne-li „neděle po Narození“ shodně s „nedělí před Bohozjevením“, pak „neděle po Narození“ buď ustupuje a zůstává jen „neděle před Bohozjevením“ nebo se čtení „neděle před Bohozjevením“ přenáší na 1. ledna (což se činí zvláště, když je tato neděle 31.12. na „opuštění svátku Narození“; pak se bere jen „neděle po Narození“ a „neděle před Bohozjevením“ se musí překládat na 1. ledna).

Když je Narození v sobotu, pak je neděle po Narození hned následující nedělí, tj. na Sbor sbor přesv. Bohorodice. **Když je Narození v neděli**, případně „neděle po

- 1.Sol 1,1–5; Luk 10,22–24
- 1.Sol 1,6–10; Luk 11,1–10
- 1.Sol 2,1–8; Luk 11,9–13
- 1.Sol 2,9–14; Luk 11,14–23
- 1.Sol 2,14–19; Luk 11,23–26
- 2.Kor 8,1–5; Luk 8,16–21

23. NEDĚLE PO 50nici; o vyhnání legie duchů zlých

hlas 6. — Efez 2,4–10; Luk 8,26–39
»Vypravuj všem, co učinil tobě Bůh.«

- 1.Sol 2,20–3,8; Luk 11,29–33
- 1.Sol 3,9–13; Luk 11,34–41
- 1.Sol 4,1–12; Luk 11,42–46
- 1.Sol 5,1–8; Luk 11,47–12,1
- 1.Sol 5,9–13; 24–28; Luk 12,2–12
- 2.Kor 11,1–6; Luk 9,1–6

24. NEDĚLE PO 50nici; vzkříšení dcery Jairovy

hlas 7. — Efez 2,14–22; Luk 8,41–56
»Neboj se, toliko věř...«

- 2.Sol 1,1–10; Luk 12,13–15; 22–31
- 2.Sol 1,10–2,2; Luk 12,42–48
- 2.Sol 2,1–12; Luk 12,48–59
- 2.Sol 2,13–3,5; Luk 13,1–9
- 2.Sol 3,6–18; Luk 13,31–35
- Gal 1,3–10; Luk 9,37–43.pol.

25. NEDĚLE PO 50nici; o milosrdném Samaritánu

hlas 8. — Efez 4,1–6; Luk 10,25–37
»Samařan jeden šel tou cestou, přišel k tomu polo-mrtvému a opuštěnému, a uzřev jej, slitoval se, a přistoupiv, obvázal rány jeho, naliv na ně oleje a vína... a měl o něj péči.«

- 1.Tim 1,1–7; Luk 14,12–15
- 1.Tim 1,8–14; Luk 14,25–35
- 1.Tim 1,18–20; 2,8–15; Luk 15,1–10
- 1.Tim 3,1–13; Luk 16,1–9
- 1.Tim 4,4–8; 16; Luk 16,15–18; 17,1–4
- Gal 3,8–12; Luk 9,57–62

26. NEDĚLE PO 50nici; o tom, kdo hromadí pozemské poklady a není bohat v Bohu

hlas 1. — Efez 5,5 a 8–19; Luk 12,16–21
I řekl jemu Bůh: »Blázne, této noci duši tvou vezmou od tebe, a to, co jsi nashromáždil, či bude?«

- 1.Tim 5,1–10; Luk 17,20–25
- 1.Tim 5,11–21; Luk 17,26–37
- 1.Tim 5,22–6,11; Luk 18,15–17; 26–30
- 1.Tim 6,17–21; Luk 18,31–34
- 2.Tim 1,1–2; 8–18; Luk 19,12–28
- Gal 5,22–6,2; Luk 10,19–21

27. NEDĚLE PO 50nici; o uzdravení ženy v den sváteční

hlas 2. — Efez 6,10–17; Luk 13,10–17
»Tato dcera Abrahamova, kterou svázal satan, hle, již tomu osmnáct let, což neměla býti rozvázána od těch pout v den sobotní?«

- 2.Tim 2,20–26; Luk 19,37–44
- 2.Tim 3,16–4,4; Luk 19,45–48
- 2.Tim 4,9–22; Luk 20,1–8
- Tit 1,5–2,1; Luk 20,9–18
- Tit 1,15–2,10; Luk 20,19–26
- Efez 1,16–23; Luk 12,32–40

28. NEDĚLE PO 50nici; o hostině a hostech

Neděle praotců Božího národa – všech starozákonních svatých žijících před Zákonem i po udělení Zákona – od Adama po Josefa Snoubence; i proroků až po Zachariáše a Jana Křtitele. Adama a Evy i Ábele a Sétha, Enocha, Joba, Noé, Melchisedeka; patriarchů Abrahama a Sároy, Izáka a Rebekky, Jákoba a Ráchel i Josefa Sličného, Judy a Lévi a ostatních z dvanácti synů Israele; Mojžíše i Árona, Jozue, Debory, Gedeona, Samsona, Ruth, Jesse, Davida, Šalomouna; proroků Samuele, Eliáše, Isaiáše, Ezechiele, Daniele a mnoha dalších.

hlas 3. — Kol 1,12–18; Luk 14,16–24 (*evangelium neděle praotců*)

Neděle praotců je druhou nedělí před Narozením Kristovým. Pokud připadne na jinou než 28. neděli, pak se čtení evangelia vymění, aby bylo, jak je uvedeno výše.
Čtení neděle praotců musí být vždy následující:

Kol 3,4–11; Luk 14,16–24

»Člověk jeden učinil večeři velikou a pozval mnohých... Vybídl všechny vejít, aby se naplnil dům jeho...«

Kněz: Neboť tvá jest vláda a království i moc a sláva, Otce i Syna i Svatého Ducha, nyní i vždycky, až na věky věkův.

Věřící: Amen.

Poté se zpívá úryvek z žalmu 140. / 141.: **„Hospodine, k tobě volám, vyslyš mne; vyslyš mne...“** Následuje čtení stichir a každé předchází tzv. stíšek:

Na 10:

Vyved' ze žaláře duši mou, abych oslavoval jméno tvé. Čekají spravedliví, že mne odměníš.

Na 8:

Z hlubin volám k tobě, Hospodine, Hospodine, vyslyš volání mé. Kéž bude tvé ucho naslouchat hlasu prosby mé.

Na 6:

Budeš-li nepravosti míti na zřeteli, Hospodine, Hospodine, kdož obstojí? U tebe však je očištění.

Pro jméno tvé, Hospodine, čekal jsem na tebe, očekává duše má tvé slovo; doufá duše má v Hospodina.

Na 4:

Od stráže jitřní až do noci, od stráže jitřní nechť doufá Israel v Hospodina.

Neboť u Hospodina je milost a hojně je u Něho vysvobození. On vysvobodí Israele ze všech jeho nepravostí.

Chvalte Hospodina, všichni národové; vychvalujte Ho, všichni lidé! Neboť upevnila se jeho milost nad námi a pravda Hospodinova zůstává navěky.

Žalmista: »Sláva... I nyní...« (*Následuje bohorodičen.*)

Při velké večerní se nyní koná vchod. Kněz potichu říká modlitbu vchodu:

Večer, za svítání a v poledne chválíme a blahoslovíme tebe, díky vzdáváme tobě a modlíme se k tobě, Vládce všech: Nechť vznáší se modlitba naše jako kadidlo před tebou; nedej, aby srdce naše uchylovala se k řečem nebo myšlenkám zlým, ale vysvobod' nás ode všech, kdož úklady činí duším našim; neboť k tobě, Hospodine, Pane, obráceny jsou oči

naše a v tebe složili jsme...

Возглашііе:

И́ко подо́баетъ тебѣ всѣ́каа сла́ва,
че́сть и покло́неніе, О́цъ, и Снъ, и Сѣ́омъ
Дхъ, ны́нѣ и прі́сно, и во вѣ́ки вѣ́ковъ,
амѣ́нь.

Та́же блго́слова́етъ вхо́дъ:

Благо́словенъ вхо́дъ свѣ́тыхъ твои́хъ,
всегда́, ны́нѣ и прі́сно, и во вѣ́ки
вѣ́ковъ.

и возглаша́етъ діаконъ: Премъдростъ, прѳотн.

ди́къ же: свѣ́те ти́хій стѣ́ла сла́вы,
безме́ртнаго, О́ца не́наго,
ста́го блже́ннаго, и́же Хрѣ́, пріше́дше на
за́падъ со́лнца, ви́дѣше
свѣ́тъ ве́черній, по́емъ О́ца, Сна, и Сѣ́о
Дха, Бга. До́ргоныи Сн ко
всѣ́мъ вре́мемъ пѣ́тъ вѣ́ти гла́сы
препо́вными, Сне Бжѣ́и, жи́отъ
да́и: тѣ́мже ми́ръ тѣ́ сла́витъ.

По вхо́дѣ же, положи́къ о́бычннй покло́нъ
о́чненннй мона́хъ, и́ли чте́ца,
по́етъ прокі́менъ дне́.

и́це же се́тъ свѣ́ота ве́чера, глаго́летъ:

Гдъ воцрѣ́а, въ лѣ́потѣ ѡ́бле́еа.

Сѣ́хъ: ѡ́бле́еа Гдъ въ е́ла, и́
препо́еа.

Сѣ́хъ: и́ко о́твѣрди́ все́ленндо́, и́же
не подкѣ́житъ.

Сѣ́хъ: до́мъ тво́емъ подо́баетъ стѣ́на
Гдн, въ до́лготѣ́ днѣ́.

Въ неде́лю ве́чера, гла́сх и́:

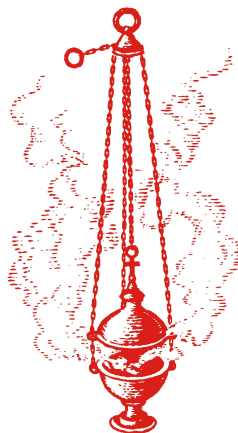
Се́ ны́нѣ блго́слови́те Гда́
вѣ́ ра́кн Гднн.

Сѣ́хъ: Сѣ́о́и́и ко хра́мѣ́
Гднн, ко дво́рѣ́хъ до́мъ
Бга на́шего.

Въ понеде́льннхъ ве́чера, гла́сх д́:

Гдъ о́ула́шитъ ма́,
внегда́ воззва́ти ми́ къ
нема́.

Сѣ́хъ: Внегда́ призва́ти
ми́, о́ула́ша ма́ Бжъ
пра́вды мо́еа.

Во вѣ́чннхъ ве́чера...

budeš bližního svého jako sebe samého.«

- Gal 4,28–5,10; Mar 6,54–7,8pol.
- Gal 5,11–21; Mar 7,5–16
- Gal 6,2–10; Mar 7,14–24
- Efez 1,1–9; Mar 7,24–30
- Efez 1,7–17; Mar 8,1–10
- 1.Kor 10,23–28; Mat 24,34–44

16. NEDĚLE PO 50nici; o svěřených hřivnách

hlas 7. — 2.Kor 6,1–10; Mat 25,14–30

»Každému majícímu duchovní bohatství bude přidáno, a bude hojně míti; tomu pak, kterýž nemá, bude odňato i to, co se zdá míti... Kdo má uši k slyšení, slyš.«

- Efez 1,22–2,3; Mar 10,46–52
- Efez 2,19–3,7; Mar 11,11–23
- Efez 3,8–21; Mar 11,23–26
- Efez 4,14–19; Mar 11,27–33
- Efez 4,17–25; Mar 12,1–12
- 1.Kor 14,20–25; Mat 25,1–13

17. NEDĚLE PO 50nici; o víře ženy kana-nejské

hlas 8. — 2.Kor 6,16–7,1; Mat 15,21–28

»Ó ženo, veliká jest víra tvá; staniž se tobě, jak žádáš.«

- Efez 4,25–32; Luk 3,19–22
- Efez 5,20–26; Luk 3,23–4,1
- Efez 5,25–33; Luk 4,1–15
- Efez 5,33–6,9; Luk 4,16–22
- Efez 6,18–24; Luk 4,22–30
- 1.Kor 15,39–45; Luk 4,31–36

18. NEDĚLE PO 50nici; zázračný rybolov na hlubině

hlas 1. — 2.Kor 9,6–11; Luk 5,1–11

»Zajed na hlubinu a rozestři síť...«

- Filip 1,1–7; Luk 4,37–44
- Filip 1,8–14; Luk 5,12–16
- Filip 1,12–20; Luk 5,33–39
- Filip 1,20–27; Luk 6,12–19
- Filip 1,27–2,4; Luk 6,17–23pol.
- 1.Kor 15,58–16,3; Luk 5,17–26

19. NEDĚLE PO 50nici; o lásce k nepřátelům

hlas 2. — 2.Kor 11,31–12,9; Luk 6,31–36

»Budte milosrdní, jakož i Otec váš milosrdný ke všem jest.«

- Filip 2,12–16; Luk 6,24–30
- Filip 2,17–23; Luk 6,37–45
- Filip 2,24–30; Luk 6,46–7,1
- Filip 3,1–8; Luk 7,17–30
- Filip 3,8–19; Luk 7,31–35
- 2.Kor 1,8–11; Luk 5,27–32

20. NEDĚLE PO 50nici; o vzkříšení mládence

hlas 3. — Gal 1,11–19; Luk 7,11–16

»I řekl Ježíš mrtvému: »Jinochu, tobě pravím, vstaň!«

- Filip 4,10–23; Luk 7,36–50
- Kol 1,1–2; 7–11; Luk 8,1–3
- Kol 1,18–23; Luk 8,22–25
- Kol 1,24–29; Luk 9,7–11
- Kol 2,1–7; Luk 9,12–18
- 2.Kor 3,12–18; Luk 6,1–10

21. NEDĚLE PO 50nici; o rozsevači a rozličné půdě

hlas 4. — Gal 2,16–20; Luk 8,5–15

»Setba, která v dobrou zemi padla a užitek stonásobný přinesla, to jsou ti, kteříž, uslyševše slovo Boží, zachovávají je v srdci čistém a dobrém a plod přinášejí v trpělivosti.«

- Kol 2,13–20; Luk 9,18–22
- Kol 2,20–3,3; Luk 9,23–27
- Kol 3,17–4,1; Luk 9,44–50
- Kol 4,2–9; Luk 9,49–56
- Kol 4,10–18; Luk 10,1–15
- 2.Kor 5,1–10; Luk 7,2–10

22. NEDĚLE PO 50nici; o boháči a chudém Lazaru.

Památka svatých Otců 7. všeobecného sněmu (r. 787) (přesunout k 11. říjnu)

hlas 5. — Gal 6,11–18; Luk 16,19–31

Žid 13,7–16; Jan 17,1–13 (svatým Otcům)

»Jestliže oni Mojžíše a svaté proroky neposlouchají, i kdyby kdo z mrtvých vstal, neuvěří.«

Žid 13,7–16; Jan 17,1–13 (*svatým Otcům*)
Vzal Ježíš pět chlebů a dvě ryby, a vzhledl k nebi, požehnal ... I jedli všichni a nasýtily se... bylo *jich* asi pět tisíc mužů, kromě žen a dětí.«

- 1.Kor 11,31–12,6; Mat 18,1–11
- 1.Kor 12,12–26; Mat 18,18–22; 19,1–2; 13–15
- 1.Kor 13,4–14,5; Mat 20,1–16
- 1.Kor 14,6–19; Mat 20,17–28
- 1.Kor 14,26–40; Mat 21,12–14; 17–20
- Řím 14,6–9; Mat 15,32–39

9. NEDĚLE PO 50nici; Kristus kráčí po moři

hlas 8. — 1.Kor 3,9–17; Mat 14,22–34
»Ježíš vztáhl ruku, uchopil ho a řekl jemu: „Malověrný, proč jsi pochyboval?“«

- 1.Kor 15,12–19; Mat 21,18–22
- 1.Kor 15,29–38; Mat 21,23–27
- 1.Kor 16,4–12; Mat 21,28–32
- 2.Kor 1,1–7; Mat 21,43–46
- 2.Kor 1,12–20; Mat 22,23–33
- Řím 15,30–33; Mat 17,24–18,4

10. NEDĚLE PO 50nici; síla víry, modlitby a postu

hlas 1. — 1.Kor 4,9–16; Mat 17,14–23
»Budete-li mít víru, jako zrno hořčičné, řeknete hoře této – přejdi odsud tam, a přejde; nebude vám nic nemožného.«

- 2.Kor 2,4–15; Mat 23,13–22
- 2.Kor 2,14–3,3; Mat 23,23–28
- 2.Kor 3,4–11; Mat 23,29–39
- 2.Kor 4,1–6; Mat 24,13–28
- 2.Kor 4,13–18; Mat 24,27–33; 42–51
- 1.Kor 1,3–9; Mat 19,3–12

11. NEDĚLE PO 50nici; o nemilosrdném služebníkovi

hlas 2. — 1.Kor 9,2–12; Mat 18,23–35
»Tak *zle* učiní Otec můj nebeský vám, jestliže neodpustíte jeden každý bratru svému ze srdcí svých provinění jeho.«

- 2.Kor 5,10–15; Mar 1,9–15
- 2.Kor 5,15–21; Mar 1,16–22

- 2.Kor 6,11–16; Mar 1,23–28
- 2.Kor 7,1–10; Mar 1,29–35
- 2.Kor 7,10–16; Mar 2,18–22
- 1.Kor 1,26–29; Mat 20,29–34

12. NEDĚLE PO 50nici; o zlém moci bohatství
hlas 3. — 1.Kor 15,1–11; Mat 19,16–26
»Chceš-li dokonalým býti, jdi, prodej, co máš, a rozdej chudým, a budeš mít poklad v nebi; a pojď, následuj Mne.«

- 2.Kor 8,7–15; Mar 3,6–12
- 2.Kor 8,16–9,5; Mar 3,13–19
- 2.Kor 9,12–10,7; Mar 3,20–27
- 2.Kor 10,7–18; Mar 3,28–35
- 2.Kor 11,5–21; Mar 4,1–9
- 1.Kor 2,6–9; Mat 22,15–22

13. NEDĚLE PO 50nici; o zhoubě nepoctivých vinařů

hlas 4. — 1.Kor 16,13–24; Mat 21,33–42
»Zlé vinaře Hospodář zahubí, a vinici svou odevzdá jiným, kteří mu z ní budou přinášet užitek.«

- 2.Kor 12,10–19; Mar 4,10–23
- 2.Kor 12,20–13,2; Mar 4,24–34
- 2.Kor 13,3–13; Mar 4,35–41
- Gal 1,1–10; 20–2,5; Mar 5,1–20
- Gal 2,6–10; Mar 5,22–24; 35–6,1
- 1.Kor 4,1–5; Mat 23,1–12

14. NEDĚLE PO 50nici; o Králově hostině a svatebním šatu

hlas 5. — 2.Kor 1,21–2,4; Mat 22,1–14
»Mnoho jest povolanych, ale málo vyvolanych.«

- Gal 2,11–16; Mar 5,24–34
- Gal 2,21–3,7; Mar 6,1–7
- Gal 3,15–22; Mar 6,7–13
- Gal 3,23–4,5; Mar 6,30–45
- Gal 4,8–21; Mar 6,45–53
- 1.Kor 4,17–5,5; Mat 24,1–13

15. NEDĚLE PO 50nici; o největších příkázáních

hlas 6. — 2.Kor 4,6–15; Mat 22,35–46
»Milovati budeš Pána a Boha svého z celého srdce svého, a z celé duše své, a z vši mysli své... Milovati

naše a v tebe složili jsme naději svoji; nedopust', Bože náš, abychom byli zahanbeni. — Neboť tobě náleží všechna sláva, čest i klanění, Otci i Synu i Svatému Duchu, nyní i vždycky, až na věky věkův. Amen.

Na to kněz žehná vchod, říkáje tíše: Blahosloven vchod svatých tvých, vždycky, nyní i příště, až na věky věkův. Amen.

Kněz nebo diákon:

Velemoudrost! Povznesme se!

Věřící zpívají hymnus od Sofronia, patriarchy jerusalemského:

Světlo tiché, svaté slávy, nesmrtelného Otce nebeského, Svatého, Blaženého, Ježíši Kriste. Přišedše k západu slunce a spatřivše záři večerní, opěváme Otce, Syna i Svatého Ducha, Boha. Synu Boží, jenž dáváš život, hoden jsi po všechny časy hlasy ctihodnými být opěvován. Pročež svět tebe velebí.

Po vchodu se sloužící pokloní jako obvykle. Dle místního zvyku pak diákon (není-li přítomen, tak kněz) čte prokimen.

Pozor mějme! Pokoj všem! Velemoudrost!

V sobotu večer:

1. Hospodin kraluje, **I** oděn jest velikolepostí.
2. Oblékl se Hospodin v sílu a přepásal se.
3. Neboť upevnil vesmír, kterýž se nepohne.
4. Domu tvému náleží svatost, Hospodine, navěky.

V neděli večer:

1. Aj, nyní dobrořečte Hospodinu, **I** všichni služebníci Hospodinovi.
2. Stojící ve chrámě Hospodinově, v nádvořích domu Boha našeho.

V pondělí večer:

1. Hospodin mne vyslyší, **I** když jej budu vzývat.
2. Když volal jsem, vyslyšel mne Bůh spravedlnosti.

V úterý večer...

Во вѣчѣрнихъ вѣчера, гласъ ѧ:

Милостѣ твоѡ, Гдѣ, поженѣтъ мѡ вѣлѣ днѣ жнвогѡ моєгѡ.

Стихъ: Гдѣ пасѣтъ мѡ, ѡ ничтѡже мѡ лишнѣтъ, на мѣстѣ слѡчнѣтъ глѡмо вѣлѣ мѡ.

Въ вѣдѣ вѣчера, гласъ Ѣ:

Бже, во ѡма твоѡ спасѣ мѡ, ѡ въ елѣ твоѡй сдѣ ми.

Стихъ: Бже, оуслыши молнѣтъ моѡ, вѣдѣши глаголы оуѣтъ моѡхъ.

Въ четвѣртокъ вѣчера, гласъ Ѥ:

Помощь моѡ ѡ Гдѣ сотворѣшаго нѡ ѡ зѣмлю.

Стихъ: Возведѡхъ очн моѡ въ горы, ѡнѡдѣже прѣидѣтъ помощь моѡ.

Въ пятѡкъ вѣчера, гласъ Ѧ:

Бже, застѣпникъ моѡ ѣи ты, ѡ милостѣ твоѡ предвѣрнѣтъ мѡ.

Стихъ: Нзмѣ мѡ ѡ вѣдѣ моѡхъ Бже, ѡ ѡ корѣицинѣ на мѡ нѣвѣкн мѡ.

ѡ ѡе полагаѣтъ чтѣнѣ [ѡе ѣтъ].

Ѧбраѣца же еѣннннѣ кѣ западѣ, согѣнѣ ѡмѣнѣ рѣцѣ, стѡнѣтъ ѡжнѣдѡнѣ ѡпѡнѣнѣа прокѣмѣна: тѣже покѡнѣѣтъ, ѡ ѡхѡднѣ на мѣстѡ своѡ. По прокѣмнѣ же, глаголетѣ дѣаконѣ, ѡе ѣтъ, нѣшѣдѣ еѣверноѡ стѣранѡ [ѣрѣнѣ же вѣдѣтъ ѡчѣрѡ стѡнѣтъ прѣдѣ стѡѡ тѣраѣзоѡ]:

Рѣмѣ вѣн...

1. NEDĚLE PO 50nici – VŠECH SVATÝCH hlas 8. — Žid 11,33–12,2; Mat 10,32–38; 19,27–30

»Kdožkoli vyzná Mne před lidmi, toho i já vyznám před Otcem Svým, Jenž jest v nebesích.«

Začátek půstu svatých apoštolů

• Řím 2,28–3,18; Mat 6,31–34; 7,9–11

• Řím 4,4–12; Mat 7,15–21

• Řím 4,13–25; Mat 7,21–23

• Řím 5,10–16; Mat 8,23–27

• **Pátek památky ct. Varláma Chutinského:**

Řím 5,17–6,2; Mat 9,14–17

• Řím 3,19–26; Mat 7,1–8

2. NEDĚLE PO 50nici; VŠECH SVATÝCH ZEMÍ NAŠICH a všech ctihodných a bohosných Otců Svaté Hory Athonské hlas 1. — Řím 2,10–16; Mat 4,18–23

Žid 11,33–12,2; Mat 4,25–5,12 (světcům)

»Pojďte za Mnou a učiním vás rybáři lidí.«

• Řím 7,1–13; Mat 9,36–10,8

• Řím 7,14–8,2; Mat 10,9–15

• Řím 8,2–13; Mat 10,16–22

• Řím 8,22–27; Mat 10,23–31

• Řím 9,6–19; Mat 10,32–36; 11,1

• Řím 3,28–4,3; Mat 7,24–8,4

3. NEDĚLE PO 50nici; nemějte starost o pozemské věci

Sbor novomuč. trpících pod tureckým jhem

hlas 2. — Řím 5,1–10; Mat 6,22–33

»Hleďte nejprv Království Božího a spravedlnosti Jeho, a všechno ostatní bude vám přidáno.«

• Řím 9,18–33; Mat 11,2–15

• Řím 10,11–11,2; Mat 11,16–20

• Řím 11,2–12; Mat 11,20–26

• Řím 11,13–24; Mat 11,27–30

• Řím 11,25–36; Mat 12,1–8

• Řím 6,11–17; Mat 8,14–23

4. NEDĚLE PO 50nici; o víře setníkův

hlas 3. — Řím 6,18–23; Mat 8,5–13

»...Jdi, a jak jsi uvěřil, staň se tobě.«

• Řím 12,4–5; 15–21; Mat 12,9–13

• Řím 14,9–18; Mat 12,14–16; 22–30

• Řím 15,7–16; Mat 12,38–45

• Řím 15,17–29; Mat 12,46–13,3 pol.

• Řím 16,1–16; Mat 13,3–9

• Řím 8,14–21; Mat 9,9–13

5. NEDĚLE PO 50nici; o vymítnutí běsů z dvou posedlých

hlas 4. — Řím 10,1–10; Mat 8,18–22; 28–9,1

»Pojď za Mnou, a nech, ať mrtví pohřbívají své mrtvé.«

• Řím 16,17–24; Mat 13,10–23

• 1.Kor 1,1–9; Mat 13,24–30

• 1.Kor 2,9–3,8; Mat 13,31–36 pol.

• 1.Kor 3,18–23; Mat 13,36–43

• 1.Kor 4,5–8; Mat 13,44–54 pol.

• Řím 9,1–5; Mat 9,18–26

6. NEDĚLE PO 50nici; o uzdravení mrtvici raněného

hlas 5. — Řím 12,6–14; Mat 9,1–8

»Doufej, synu, odpouštějí se tobě hřichově tvoji.«

• 1.Kor 5,9–6,11; Mat 13,54–58

• 1.Kor 6,20–7,12; Mat 14,1–13

• 1.Kor 7,12–24; Mat 14,35–15,11

• 1.Kor 7,24–35; Mat 15,12–21

• 1.Kor 7,35–8,7; Mat 15,29–31

• Řím 12,1–3; Mat 10,37–11,1

7. NEDĚLE PO 50nici; uzdravení dvou slepých a něměho posedlého

hlas 6. — Řím 15,1–7; Mat 9,27–35

»Věřte-li, že to mohu učiniti? ... Podle víry vaší staníz se vám.«

• 1.Kor 9,13–18; Mat 16,1–6

• 1.Kor 10,5–12; Mat 16,6–12

• 1.Kor 10,12–22; Mat 16,20–24

• 1.Kor 10,28–11,7; Mat 16,24–28

• 1.Kor 11,8–22; Mat 17,10–18

• Řím 13,1–10; Mat 12,30–37

8. NEDĚLE PO 50nici; nasycení pěti tisíců Památka svatých Otců šesti všeobecných sněmů (přesunut k 16. červenci)

hlas 7. — 1.Kor 1,10–18; Mat 14,14–22

»Nebojte se. Ježíše hledáte Nazaretského, ukřižovaného? Vstal z *mrtvých*, není Ho zde.«

Týden v padesátidenním období popaschálním

- Skut 6,8–7,5; 47–60; Jan 4,46–54
- Skut 8,5–17; Jan 6,27–33
- Skut 8,18–25; Jan 6,35–39
- Skut 8,26–39; Jan 6,40–44
- Skut 8,40–9,19; Jan 6,48–54
- Skut 9,20–31; Jan 15,17–16,2

4. NEDĚLE PASCHÁLNÍ; o mrtvicí raně-ném. Spr. Tabitha (čili Dorkas; 1. stol.)

hlas 3. — Skut 9,32–42; Jan 5,1–15

»Hle, učiněn jsi zdravým; již více nehřeš, aby se ti něco horšího nepříhodilo.«

Týden v padesátidenním období popaschálním

- Skut 10,1–16; Jan 6,56–69
- Skut 10,21–33; Jan 7,1–13
- **Půlení padesátnice** (jí se ryba):
Skut 14,6–18; Jan 7,14–30
- Skut 10,34–43; Jan 8,12–20
- Skut 10,44–11,10; Jan 8,21–30
- Skut 12,1–11; Jan 8,31–42

5. NEDĚLE PASCHÁLNÍ; o Samaritance, o vodě živé a o pravém uctívání Boha

hlas 4. — Skut 11,19–26; 29–30; Jan 4,5–42

»Můj pokrm jest *to*, abych činil vůli Toho, kterýž Mne poslal – *vůli Otcovu*.«

Týden v padesátidenním období popaschálním

- Skut 12,12–17; Jan 8,42–51
- Skut 12,25–13,12; Jan 8,51–59
- Skut 13,13–24; Jan 6,5–14
- Skut 14,20–27; Jan 9,39–10,9
- Skut 15,5–34; Jan 10,17–28
- Skut 15,35–41; Jan 10,27–38

6. NEDĚLE PASCHÁLNÍ; o slepém

hlas 5. — Skut 16,16–34; Jan 9,1–38

»Dokud jsem na světě, světlo jsem světa.«

Týden v padesátidenním období popaschálním

- Skut 17,1–15; Jan 11,1–57
- Skut 17,19–28; Jan 12,19–36
- **Středa opuštění Paschy** (jí se ryba):

Skut 18,22–28; Jan 12,36–50

• **☩ NANEBEVSTOUPENÍ PÁNĚ**

Čtvrtek svátku: Skut 1,1–12; Luk 24,36–53

- Skut 19,1–8; Jan 14,1–11
- Sobotní památka umučení sv. Jeronýma Pražského.
Skut 20,7–12; Jan 14,10–21

7. NEDĚLE (PO PASŠE); svatých 318 bohosných Otců 1. všeobecného sněmu (r. 325 v Nicei)

hlas 6. — Skut 20,16–18; 28–36; Jan 17,1–13

»Toto jest pak život věčný, aby znali tebe, Jediného Pravého Boha, a *toho*, Jehož jsi poslal, Ježíše Krista.«

Týden v padesátidenním období popaschálním

- Skut 21,8–14; Jan 14,27–15,7
- Skut 21,26–32; Jan 16,2–13
- Skut 23,1–11; Jan 16,15–23
- Skut 25,13–19; Jan 16,23–33
- **Pátek opuštění Nanebevstoupení:**
Skut 27,1–44; Jan 17,18–26
- **Trojická zádušní sobota** („roditelská“ čili předků):
Skut 28,1–31; Jan 21,15–25.
1. Sol 4,13–17; Jan 5,24–30

☩ Neděle PADESÁTNICE – SVATÁ TROJICE. Soslání Svatého Ducha na apoštolů

Skut 2,1–11; Jan 7,37–52; 8,12

»Žizní-li kdo, ať jde ke Mně a pije!«

• DEN SVATÉHO DUCHA

Svatodušní pondělí:

Efez 5,9–19; Mat 18,10–20

• TŘETÍ DEN SVATÉ TROJICE

Svatodušní úterý:

Řím 1,1–7; 13–17; Mat 4,25–5,13

• **Středa svatodušního týdne.** Není půst:

Řím 1,18–27; Mat 5,20–26

• **Čtvrtek svatodušního týdne:**

Řím 1,28–2,9; Mat 5,27–32

• **Pátek svatodušního týdne.** Není půst:

Řím 2,14–29; Mat 5,33–41

• **Sobota opuštění Padesátice:**

Řím 1,7–12; Mat 5,42–48

V úterý večer:

1. Milost tvá, Hospodine, **I** následovati mne bude po všechny dny mého života.
2. Hospodin jest pastýř můj, nebudu míti nedostatku. Na místa hojnosti mne přivede.

Ve středu večer:

1. Bože, ve jménu svém spasiž mne, **I** a silou svojí spravuj mne.
2. Bože, vyslyš modlitbu mou, popřej sluchu slovům úst mých.

Ve čtvrtek večer:

1. Pomoc má jest od Hospodina, **I** kterýž učinil nebe i zemi.
2. Pozdvihuj oči své k horám, odkudž přijde pomoc má.

V pátek večer:

1. Bože, ochránce můj jsi ty; **I** milost tvá mne předcházej.
2. Vytrhni mne z rukou nepřátel mojich, Bože, a od těch, kteří povstávají proti mně, vysvoboď mne.

Kněz je při zpěvu proklimenu obrácen k západu, stojí (na horním místě), očekáváje dokončení zpěvu proklimenu. Pak se ukloní a odchází na své místo před svatý prestol. (Při všednodenní večerní, není-li diákon, kněz stane na soleji před zavřenými královskými dveřmi, aby po dokončení zpěvu „Dejž, Hospodine, abychom večer tento...“ říkal prosebnou ektenii.)

Na velké večerní před velkými svátky nebo při službě s litíjí se po proklimenu vsouvá do postupu služby **čtení paremíj**: většinou tři čtení ze Starého zákona (při zavřených královských dveřích – věřící mohou sedět); občas jsou to čtení z Nového zákona (při otevřených královských dveřích – věřící stojí).

Kněz nebo diákon před čtením každé paremije: Velemoudrost!

Žalmista: Čtení z knihy proroka..., čtení z knihy Stvoření..., **apod.**

Kněz nebo diákon: Pozor mějme! (**Žalmista čte paremii.**)

Na velké večerní nyní následuje ektenie vroucí. Při všednodenní večerní se koná až po závěrečných troparech a začíná až od „Smiluj se nad námi, Bože...“ (Čili bez prvních dvou proseb.)

Rceme všichni...

РЦЕМЪ ВЕИ Ѡ ВЕАЪ ДЪШИ, И Ѡ ВЕГѠ ПОМЫШЛЕНІА НАШЕГО РЦЕМЪ.

Лікы: Гдн, помілаўй.

ГОСПОДИ ВСЕДЕРЖИТЕЛЮ, БОЖЕ ОТЕЦЪ НАШНХЪ, МОЛНМЪ ТИ СЪ, ОУГЛЫШИ И ПОМІЛАЎИ.

Лікы: Гдн, помілаўй.

ПОМІЛАЎИ НАСЪ, БОЖЕ, ПО ВЕЛІЦІЕИ МИЛОСТИ ТВОЕИ, МОЛНМЪ ТИ СЪ, ОУГЛЫШИ И ПОМІЛАЎИ.

Лікы: Гдн, помілаўй. (Трижды.)

ВЦЕ МОЛНМЕА Ѡ ГОСПОДИНЕ НАШЕМЪ БЛАЖЕННІИШЕМЪ МИТРОПОЛИТЪ (ИМА РЕКЪ) [Ѡ ГОСПОДИНЕ НАШЕМЪ (ВЫСОКО-) ПРЕВОСЛАЩЕННІИШЕМЪ (ИЛИ: АРХІЕПІСКОПЪ, ИЛИ: ЕПІСКОПЪ) (ИМА РЕКЪ)], И ВЕИ КО ХРІТЪ БРАТІИ НАШЕЙ.

Лікы: Гдн, помілаўй. (Трижды.)

ВЦЕ МОЛНМЕА Ѡ БРАТІАХЪ НАШНХЪ, СЛАЩЕННИЦЪХЪ, СЛАЩЕННОМОНА СЪХЪ, И ВЕИ КО ХРІСТЪ БРАТЪТЪ НАШЕМЪ.

Лікы: Гдн, помілаўй. (Трижды.)

ВЦЕ МОЛНМЕА Ѡ СТРАНИ НАШЕЙ, ПРАВИТЕЛЕХЪ И КОНИСТЪЕ СЪ, ДА ТИХОЕ И БЕЗМОЛВНОЕ ЖИТІЕ ПОЖИВЕИ КО ВЕАКОМЪ БЛАГОЧЕРТИИ И ЧИСТОТЪ.

Лікы: Гдн, помілаўй. (Трижды.)

ВЦЕ МОЛНМЕА Ѡ БЛАЖЕННЫХЪ И ПРИНОПАМАТНЫХЪ СОЗДАТЕЛЕХЪ СЛАТАГО ХРАМА СЕГѠ [ИЛИ: СЪАА ѠБНІТЕА СЕА], И Ѡ ВРЪХЪ ПРЕЖДЕПОНИВ ШНХЪ ОТЕЦЪХЪ И БРАТІАХЪ, ЗАЕ ЛЕЖАЩИХЪ И ПОВЕІАДЪ, ПРАВОСЛАВНЫХЪ.

Лікы: Гдн, помілаўй. (Трижды.)

ВЦЕ МОЛНМЕА Ѡ МИЛОСТИ, ЖИЗНИ, МИРЪ, ЗАРАВІИ, СПАСЕИИ, ПОСЪЩЕИИ, ПРОЩЕИИ И ѠСТАВЛЕНІИ ГРЕХѠВЪ РАВѠВЪ БЖІИХЪ, БРАТІИ СЛАТАГО ХРАМА СЕГѠ [ИЛИ: СЪАА ѠБНІТЕА СЕА].

Лікы: Гдн, помілаўй. (Трижды.)

ВЦЕ МОЛНМЕА...

6. týden Velkého pústu

- Gen 27,1–41; Přisl 19,16–25
- Gen 31,3–16; Přisl 21,3–21
- Gen 43,26–31; 45,1–16; Přisl 21,23–22,4
- Gen 46,1–7; Přisl 23,15–24,5
- Gen 49,33–50,26; Přisl 31,8–32

Konec svatě Čtyřicátnice

• 6. sobota – vzkříšení Lazara.

(Povoleno víno, olej a kaviár)

Žid 12,28–13,8; Jan 11,1–45

6. neděle – Květná – ⊕ VJEZD PÁNA DO JERUSALEMA.

(Svěcení ratolestí; požívá se ryba)

Filip 4,4–9; Jan 12,1–18

»Chudě vždycky máte u sebe, ale mne ne vždy máte.«

• Velké pondělí; památka Josefa Spanilého:

Na večerní: Ex (2.Mojž.) 1,1–20; Job 1,1–12

Na liturg. předem posv. Darů: Mat 24,3–35

• Velké úterý; o deseti pannách:

Na večerní: Ex (2.Mojž.) 2,5–10; Job 1,13–22

Na liturg. před. posv. Darů: Mat 24,36–26,2

• Velká středa – Jidášova zrada:

Na večerní: Ex (2.Mojž.) 2,11–22; Job 2,1–10

Na liturg. před. posv. Darů: Mat 26,6–16

• Velký čtvrtek – památka poslední večere Páně:

Na večerní liturgii sv. Basila:

paremije a pak 1.Kor 11,23–32; Mat 26,1–20;

Jan 13,3–17; Mat 26,21–39; Luk 22,43–45;

Mat 26,40–27,2. (Večer povoleno víno a olej)

• Velký pátek – UKŘIŽOVÁNÍ KRISTOVO

Vzpomínání spasitelného utrpení Kristova; přísný půst (v tento den se nemá jíst). Na jitřní čtení dvanácti evangelií. Eucharistie se nekoná. Na večerní vzpomínání snímání z Kříže a pohřbení přecistého Těla Kristova (vynášení pláštěnice):

paremije a pak 1.Kor 1,18–2,2; Mat 27,1–38;

Luk 23,39–43; Mat 27,39–54; Jan 19,31–37;

Mat 27,55–61

• Velká sobota – Kristus v hrobě. Spasitelovo sestoupení do pekel.

Na večerní liturgii sv. Basila:

paremije a pak Řím 6,3–11; Mat 28,1–20

⊕ SVĚTLÉ VZKŘÍŠENÍ KRISTOVO

(Svatá a velká neděle Paschy)

Skut 1,1–8; Jan 1,1–17

»A Slovo (Boží Syn) se stalo tělem a přebývalo mezi námi, plně blahodati a pravdy, i viděli jsme slávu Jeho, slávu jakožto Jednorozného od Otce.«

• Světlé pondělí. Ikona Matky Boží „Sladce milující“

(Glykofilussa; Athos):

Skut 1,12–17; 21–26; Jan 1,18–28

• Světlé úterý. Yverská ikona Matky Boží (objevení na Athosu). Sv. nmč. Rafael, Nikolaos a Irini (+ 1463):

Skut 2,14–21; Luk 24,12–35

• Světlá středa. Sbor ctihodných Otců asketů na svatě hoře Sinaj, kde sestoupil Bůh. Není půst:

Skut 2,22–36; Jan 1,35–51

• Světlý čtvrtek:

Skut 2,38–43; Jan 3,1–15

• Světlý pátek. Svátek životodárného pramene Matky Boží. Není půst:

Skut 3,1–8; Jan 2,12–22

• Světlá sobota:

Skut 3,11–16; Jan 3,22–33

2. NEDELE PASCHÁLNÍ; o apoštolu Tomáši; tzv. „Popaschální“ (Antipascha)

Skut 5,12–20; Jan 20,19–31

»Blahoslavení, kteříž neviděli a uvěřili.«

Týden v padesátidenním období popaschálním

• Skut 3,19–26; Jan 2,1–11

• Úterý Radonice – vzpomínání zesnulých:

Skut 4,1–10; Jan 3,16–21

• Skut 4,13–22; Jan 5,17–24

• Skut 4,23–31; Jan 5,24–30

• Skut 5,1–11; Jan 5,30–6,2

• Skut 5,21–33; Jan 6,14–27

3. NEDELE PASCHÁLNÍ; sv. žen myronosic

(Marie Magdaleny, Marie Jákobovy, Marie Kleopovy, Salomie – matky synů Zebedeových, Jany – ženy domovníka krále Heroda, Marty a Marie – sester Lazara, Zuzany) a tajných učedníků (Josefa z Arimatie a Nikodéma)

hlas 2. — Skut 6,1–7; Mar 15,43–16,8

(První liturgie předem posvěcených Darů. Na velkém povečeří čtení kánonu sv. Ondřeje Krétského)

• **Čistý čtvrtek:**

Gen 2,4–19; Přisl 3,1–18

(Na velkém povečeří kánon sv. Ondřeje Krétského)

• **Čistý pátek:**

Gen 2,20–3,20; Přisl 3,19–34

(Liturgie předem posvěcených Darů a kánon sv. Theodora s žehnáním koliva)

• **1. sobota velkopostní – sv. vmč. Theodora Tyrona** (památka jeho přeslavného zázraku):

Žid 1,1–12; Mar 2,23–3,5

2.Tim 2,1–10; Jan 15,17–16,2 (sv. Theodoru)

1. neděle Velkého půstu – OSLAVA PRAVO-SLAVÍ

hlas ? — Žid 11,24–26; 32–12,2; Jan 1,43–51
»Od tohoto času uzříte nebe otevřené a anděly Boží vystupující a sestupující na Syna člověka.«

2. týden Velkého půstu

• Gen 3,21–4,7; Přisl 3,34–4,22

• Gen 4,8–15; Přisl 5,1–15

• Gen 4,16–26; Přisl 5,15–6,3

• Gen 5,1–24; Přisl 6,3–20

• Gen 5,32–6,8; Přisl 6,20–7,1

• **2. sobota velkopostní – zádušní** („roditelská“ čili předků):

Žid 3,12–16; Mar 1,35–44

1.Sol 4,13–17; Jan 5,24–30 (zádušní)

2. neděle Velk. půstu – SV. ŘEHOŘE SO-LUŇSKÉHO – PALAMY

hlas ? — Žid 1,10–2,3; Mar 2,1–12

Žid 7,26–8,2; Jan 10,9–16

»Synu, odpouštějí se tobě hříchy tvé... Vstaň, vezmi lože své a jdi...«

3. týden Velkého půstu

• Gen 6,9–22; Přisl 8,1–21

• Gen 7,1–5; Přisl 8,32–9,11

• Gen 7,6–9; Přisl 9,12–18

• Gen 7,11–8,3; Přisl 10,1–22

• Gen 8,4–21; Přisl 10,31–11,22

• **3. sobota velkopostní – zádušní** („roditelská“ čili předků):

Žid 10,32–38; Mar 2,14–17

1.Sol 4,13–17; Jan 5,24–30 (zádušní)

3. neděle Velkého půstu – UCTÍVÁNÍ SVA-TÉHO KŘÍŽE

hlas ? — Žid 4,14–5,6; Mar 8,34–9,1

»Chce-li kdo za Mnou jít, zapři sám sebe, a vezmi kříž svůj, a následuj Mne...«

4. týden Velkého půstu

• Gen 8,21–9,7; Přisl 11,19–12,6

• Gen 9,8–17; Přisl 12,8–22

• **Středa poloviny Velkého půstu:**

Gen 9,18–10,1; Přisl 12,23–13,9

• Gen 10,32–11,9; Přisl 13,20–14,6

• Gen 12,1–7; Přisl 14,15–26

• **4. sobota velkopostní – zádušní** („roditelská“ čili předků):

Žid 6,9–12; Mar 7,31–37

1.Kor 15,47–57; Jan 5,24–30 (zádušní)

4. neděle Velk. půstu – CT. JANA SINAJ-SKÉHO – KLIMAKA (Žebrákovce)

hlas ? — Žid 6,13–20; Mar 9,17–31

Efez 5,9–19; Mat 4,25–5,12

»Můžeš věřit? Všechno jest možné věřícímu.«

5. týden Velkého půstu

• Gen 13,12–18; Přisl 14,27–15,4

• Gen 15,1–15; Přisl 15,7–19

• Gen 17,1–9; Přisl 15,20–16,9

• **Čtvrtek Ondřejova modlitebního stání:**

Gen 18,20–33; Přisl 16,17–17,17

• Gen 22,1–18; Přisl 17,17–18,5

• **5. sobota velkopostní – akathistu; CHVÁLY PŘE-SV. BOHORODICI:**

Žid 9,24–28; Mar 8,27–31. Žid 9,1–7; Luk 10,38–42; 11,27–28 (Bohorodici)

5. neděle Velkého půstu – CT. MARIE EGYPTSKÉ

hlas ? — Žid 9,11–14; Mar 10,32pol.–45

Galat 3,23–29; Luk 7,36–50

»Tak bude mezi vámi: kdokoliv by chtěl být větší, budiž váš služebník; a kdokoliv by mezi vámi chtěl být první, budiž otrokem všech.«

Diákon (je-li přítomen)

pak vychází severními vrátky před královské dveře ke čtení vroucí ektenie.
Kněz zůstává v oltáři, stojí před svatým prestolem.

Ektenie vroucí

Rceme všichni z celé duše a z celé myslí své rceme!

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Hospodine, Vševládce, Bože otců našich, prosíme tebe, vyslyš nás a smiluj se!

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Smiluj se nad námi, Bože, podle velikého milosrdenství svého, prosíme tebe, vyslyš nás a smiluj se!

Věřící: Hospodi, pomiluj; Hospodi, pomiluj; Hospodi, pomiluj.

Ještě modlíme se za vladyku našeho metropolitu (jméno) [i za vladyku našeho (archi-) episkopa (jméno)] a všechny naše bratry v Kristu.

Věřící: Hospodi, pomiluj; Hospodi, pomiluj; Hospodi, pomiluj.

Ještě modlíme se za bratry naše, kněžstvo, mnišské duchovenstvo a všechno bratrstvo naše v Kristu.

Věřící: Hospodi, pomiluj; Hospodi, pomiluj; Hospodi, pomiluj.

Ještě modlíme se za vlast naši a její představitele ve správě státní i ve vojsku, abychom životy své tiše a pokojně strávili ve všeliké zbožnosti a čistotě.

Věřící: Hospodi, pomiluj; Hospodi, pomiluj; Hospodi, pomiluj.

Ještě modlíme se za blažené a věčné paměti hodné zakladatele svatého chrámu tohoto [svatého monastýru tohoto] i za všechny pravoslavné dříve zesnulé otce i bratry, zde a všude jinde odpočívající.

Věřící: Hospodi, pomiluj; Hospodi, pomiluj; Hospodi, pomiluj.

Ještě modlíme se za milost, život, pokoj, zdraví, spásu, navštívení, odpuštění a prominutí hříchů pro služebníky Boží z bratrstva svatého chrámu tohoto.

Věřící: Hospodi, pomiluj; Hospodi, pomiluj; Hospodi, pomiluj.

Ještě modlíme se za ty...

Бѣщѣ мѡлнмѣа ѡ плодѡносащнхъ ѡ добродѣлющнхъ во сѣтѣмъ ѡ
вечернѣмъ храмѣ сѣмъ, тѣрѣждающнхъ, поющнхъ ѡ предстоащнхъ
людемъ, ѡжндающнхъ ѡ тебе великіа ѡ богатыа мѡлостн.

Лікъ: Гдн, помѡлѡшн. (Трѡяды.)

Возглашатъ цѣнннкъ:

Гдкѡ мѡлостнхъ ѡ челоѡкѡлюбецъ Бѡгъ сн, ѡ тебѣ
слаѡвѡ возмылаемъ, ѡтцѡ, ѡ снѡ, ѡ сватѡмъ дшхѡ,
нынѣ ѡ прѡснѡ, ѡ во вѣкн вѣкѡвъ.

Лікъ: ѡмнн.

Тѡже: Сподѡкн, Гдн, въ вечеръ сѣй:

Дѡакопъ: Нспѡлнмъ вечернюю молнтѡвѡ нашѡ Гдкн.

Лікъ: Гдн помѡлѡшн.

Застѡпн, спасн, помѡлѡшн ѡ сохранн насъ Бже тѡеѡ бѡгодѡтнѡ.

Лікъ: Гдн, помѡлѡшн.

Днѣ всегѡ совершенна, свѡта, мѡрна ѡ безгрѣшна, ѡ Гдѡ прѡснмъ.

Лікъ: Подѡшн, Гдн.

ѡгѡла мѡрна, вѣрна настѡвннка, храннтѡла дшхъ ѡ тѣлесъ нашнхъ,
ѡ Гдѡ прѡснмъ.

Лікъ: Подѡшн, Гдн.

Процѣннѡ ѡ ѡстаѡленнѡ грѣхѡвъ ѡ прегрѣшеннѡ нашнхъ, ѡ Гдѡ
прѡснмъ.

Лікъ: Подѡшн, Гдн.

Дѡбрыхъ ѡ полѣзныхъ дшамъ нашымъ, ѡ мѡра мѡровн, ѡ Гдѡ
прѡснмъ.

Лікъ: Подѡшн, Гдн.

Прѡче врема жнкопѡ...

Kalendárium a svátky pohyblivé

- 1.Petr 2,21–3,9; Mar 12,13–17
- 1.Petr 3,10–22; Mar 12,18–27
- 1.Petr 4,1–11; Mar 12,28–37
- 1.Petr 4,12–5,5; Mar 12,38–44
- 2.Petr 1,1–10; Mar 13,1–8
- 2.Tim 2,11–19; Luk 18,2–8pol.

36. NEDĚLE PO 50nici; O ZACHEOVI

hlas ? — 1.Tim 4,10–15; Luk 19,1–10
»Přišel Syn člověka, aby hledal a spasil, co bylo zahy-
nulo.«

- 1.Petr 2,21–3,9; Mar 12,13–17
- 1.Petr 3,10–22; Mar 12,18–27
- 1.Petr 4,1–11; Mar 12,28–37
- 1.Petr 4,12–5,5; Mar 12,38–44
- 2.Petr 1,1–10; Mar 13,1–8
- 2.Tim 2,11–19; Luk 18,2–8pol.

NEDĚLE O CELNĚM A FARISEOVI

hlas ? — 2.Tim 3,10–15; Luk 18,10–14

Začátek Triodu postního

»Každý, kdo se povyšuje, bude ponížěn, a kdo se
ponižuje, bude povýšen.«

Týden bez půstu (po neděli celného a fariseje)

- 2.Petr 1,20–2,9; Mar 13,9–13
- 2.Petr 2,9–22; Mar 13,14–23
- **Středa bez půstu:**
2.Petr 3,1–18; Mar 13,24–31
- 1.J 1,8–2,6; Mar 13,31–14,2
- **Pátek bez půstu:**
1.J 2,7–17; Mar 14,3–9
- 2.Tim 3,1–9; Luk 20,45–21,4

**NEDĚLE O MARNOTRATNĚM (nevěř-
ném) SYNU**

hlas ? — 1.Kor 6,12–20; Luk 15,11–32
»...Veselme se, neboť tento můj syn byl mrtev, a zase
ožil, ztracen byl a nalezen jest.«

Týden před masopustní nedělí

- 1.J 2,18–3,10; Mar 11,1–11
- 1.J 3,11–20; Mar 14,10–42
- 1.J 3,21–4,6; Mar 14,43–15,1

- 1.J 4,20–5,21; Mar 15,1–15
- 2.J 1,1–13; Mar 15,22–25; 33–41
- **Sobota zádušní** („roditelská“ čili předků – světová)
(konáme vzpomínání všech zesnulých pravoslavných
křesťanů – našich bratří a sester – všech dob):
1.Kor 10,23–28; Luk 21,8–9; 25–27; 33–36.
1.Sol 4,13–17; Jan 5,24–30 (zádušní)

**NEDĚLE MASOPUSTNÍ; o strašném sou-
du**

hlas ? — 1.Kor 8,8–9,2; Mat 25,31–46

Konec masitých pokrmů

»Co jste učinili jednomu z bratří těchto mých nej-
menších, Mně jste učinili.«

Týden syrný a máslový (již bez masa)

- 3.J 1,1–15; Luk 19,29–40; 22,7–39
- Jud 1,1–10; Luk 22,39–42; 45–23,1
- **Ve středu se jí mléko i vejce** (není liturgie):
na 6. hodince – Joel 2,12–26; na večerní – Joel
3,12–21
- Jud 1,11–25; Luk 23,1–34pol. a 44–56
- **V pátek se jí mléko i vejce** (není liturgie):
na 6. hodince – Zach 8,7–17; na večerní – Zach
8,19–23

• **Sobotní památka všech svatých postníků:**

Řím 14,19–26; Mat 6,1–13. Gal 5,22–6,2;
Mat 11,27–30 (svatým otcům)

**NEDĚLE SYROPUSTNÍ; vzpomínání Ada-
mova vyhnaní.** Neděle všeobecného smíření

hlas ? — Řím 13,11–14,4; Mat 6,14–21
»Jestli odpustíte lidem hříchy jejich, odpustí i vám
Otec váš nebeský.«

Čistý týden – začátek Velkého půstu

• **Čisté pondělí:**

Gen 1,1–13; Přísl 1,1–20
(Na velkém povečeří kánon sv. Ondřeje Krétského)

• **Čisté úterý:**

Gen 1,14–23; Přísl 1,20–33
(Na velkém povečeří kánon sv. Ondřeje Krétského)

• **Čistá středa:**

Gen 1,24–2,3; Přísl 2,1–22

a synové jeho diakoni Markelin a Marek, Klaudius, velitel věznic, syn jeho Symforian a bratr Viktorin, Tiburtos a Kastulos • Svt. Modest. archiep. jerusalemský; ct. Michal Vyznavač; sv. Sofie, divotvorkyně

LEDEN

1. 19.

Mč. Bonifác • Ct. Ilja Muromec, Pečerský; mč. Eliáš, Probus a Aris, Egyptán; mč. Polyevkt a Timothej; svt. Rehoř, ep. omiretský

2. 20. Je-li půst, povoleno víno a olej
Předsvátek Narození. ☩ Svt.mč. Ignatij Bohonosec, patriarcha antiochijský • Ct. Ignatij, archimandr. pečerský; + spr. Jan Kronštatdský; divotvorce

3. 21.

Předsvátek Narození. Mč. Juliána, panna (a s ní 500 mužů a 130 žen v Nikomedii umučených) • + Svt. Petr, metrop. moskevský a celé Rusi divotvorce; bl. Prokop, pro Krista jurodivý

4. 22.

Předsvátek Narození. Vmč. Anastasie (uvolňující pouť) • A s ní mč. Chrisogont (její učitel), Theodotije, Ebdos, Eutihian a dal. s Anastasií trpící; mč. Zoilos

5. 23.

Předsvátek Narození. 10 mč. krétských: Theodulos, Saturnin, Gelasios, Zotik a dal. (2. stol.); sv. Naum Ochridský, učedník sv. Metoděje, aprovn. osvětitel Bulharů • Svt. Pavel Neokesarejský; svt. Nifont Kyperský

6. 24. Konec půstu (svýchodem první hvězdy); povolen jeden pohárek vína

Je-li pondělí – pátek: čtou se královské hodinky. Na večerní liturgii sv. Basila: paremije a Žid 1,1–12; Luk 2,1–20

Je-li sobota či neděle: královské hodinky se četly v pátek (liturgie se ten den nekonala)
Dopoledne liturgie sv. Jana Zlatoústého: Žid 1,1–12; Luk 2,1–20

Večer velká večerní s paremijemi (večerní liturgie se nekoná)

Předvečer Narození Kristova. Ct.mč. Eugenie (Evženka) (a s ní Prota, Jakintha a Klaudie) • Ct. Antioch Palestýnský; ct. Mikoláš Monach

7. 25. Třídenní svátek z dvanáctera (povoleno jíst vše; tak i 10 dnů po tomto dni)
Liturgie sv. Jana Zlatoústého (je-li neděle či pondělí, pak se koná dopolední liturgie sv. Basila): Gal 4,4–7; Mat 2,1–12

☩ NAROZENÍ PÁNA NAŠEHO JEŽÍŠE KRISTA.

Poklonění tří mágů: Melchiora, Gaspara a Baltasara. Památka osvobození Rusi od Galů a 20 národů s nimi (porážka Francouzů a jejich vyhnání z Ruska v r. 1812)

8. 26. Žid 2,11–18; Mat 2,13–23

Druhý den svátku Narození Kristova.

☩ Sbor přesvaté Bohorodice:

spr. Josef Snoubenec, svatý král a prorok David, sv. ap. Jakub – bratr Páně • Svt.mč. Euthimios, ep. sardijský. Ct. Konstantin Sinajský; svt.mč. Konstantin Ruský

9. 27. Skut 6,8–8,4; Mat 21,33–42 (po řad. čtení)
Třetí den svátku Narození. ☩ Sv. prvmč. archidiakon Štěpán (Stefanos). Ct. Theodor Vyznavač Popsaný a jeho bratr Theofan, tvůrce kánonů • Svt. Theodor, archiep. konstantinop.

10. 28.

20 000 mč. v Nikomedii upálených: Glykerius, presbyter, Zinon, Theofil, diakon, Dorothej a dal., panny: Domna, Agathie a Theofila a dal. • Ct. Simeon Myrotočivý; ap. Nikanor, ze sedmi diakonů

11. 29.

Mč. 14 000 mládětek Herodem v Betlémě zabitých. Ct. Markelus, igumen monastýru nespících • Ct. Thadeáš Vyznavač; ct. Marek, hrobník, Theofil a Jan Pečerstí; ct. Lavrentij Černigovský

12. 30.

Mč. Anýsie Soluňská • Svt.mč. Zotik, presbyter, sirotky sytící. Ap. ze 70ti – Timon, diakon; mč. Fileter Nikomédský; ct. Theodora Caesarijská; ct. Theodora Cařihradská

13. 31.

☩ Opuštění svátku Narození. Ct. Melánie Římanka (služba Melanii se zpívala včera) • Ct. Gelasios Palestýnský; spr. Abgar, král edeský; svt. Petr Mohila, metrop. kyjevský; svt. mč. Michail, presbyter; svt. Dositěj Vyznavač, metrop. záhrěbský

Ještě modlíme se za ty, kteří přinášejí dary a kteří dobrodiní činí ve svatém a veledůstojném chrámě tomto, za přísluhující, zpívající a přítomný lid, očekávající od tebe velikých a hojných milostí.

Věřící: Hospodi, pomiluj; Hospodi, pomiluj; Hospodi, pomiluj.

Kněz: **N**eboť milostivý a lidumilný Bůh jsi ty, a tobě chválu vzdáváme, Otci i Synu i Svatému Duchu, nyní i vždycky, až na věky věkův.

Věřící: Amen.

Žalmista:

Dejž, Hospodine, abychom večer tento...

Následuje ektenie prosebná

Vykonejme večerní modlitbu naši k Hospodinu.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Zastaň se nás, spasiž nás, smiluj se nad námi a zachovej nás, Bože, blahodatí (milostí) svou.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Abychom celý den dokonale, svatě, pokojně a bez hříchu strávili, Hospodina prosme.

Věřící: Dejž, ó Pane! (Dejž, Hospodine.)

Za anděla pokoje, věrného vůdce, ochránce duší a těl našich, Hospodina prosme.

Věřící: Dejž, ó Pane! (Dejž, Hospodine.)

Za odpuštění a prominutí hříchů a poklesků našich Hospodina prosme.

Věřící: Dejž, ó Pane! (Dejž, Hospodine.)

Za to, co je dobré a užitečné duším našim, a za mír světa Hospodina prosme.

Věřící: Dejž, ó Pane! (Dejž, Hospodine.)

Abychom ostatní čas...

Прочее время живота нашего въ мирѣ и покаѣнїи скончатїи, оу Гда проедемъ.

Діѣх: Поданъ, Гдн.

Хртіанскїа кончіны живота нашего, безкомѣзненны, непорядны, мирны и добраго шкѣта на стращнѣмъ сдѣици Хртоу проедемъ.

Діѣх: Поданъ, Гдн.

Престѣю, пречтѣю, преблгословеннѣю, славу и блгцѣ нашѣ бѣу, и принодѣу Мрїю со крѣми стѣми поманѣше, самн секе, и дрѣгъ дрѣга, и кѣе живота нашѣ Хрту бѣу предадимъ.

Діѣх: Тегѣ, Гдн.

И цѣнникъ возгашаетъ:

Ико блгъ и члвколюбецъ бѣхъ сн, и твѣе славу возымаемъ, оцѣ, и сн, и стѣомъ дху, нынѣ и приево, и во крѣки вѣковѣхъ.

Діѣх: Амїнь.

Цѣнникъ: Миръ всѣмъ.

Діѣх: И дховн твоемъ.

Діѣх: Главы наша Гдн приклонимъ.

Діѣх: Тегѣ, Гдн.

Молитва главоприклоненїа:

Гдн бже нашѣ, приклонивый нѣа и сошедый на спасенїе рода челоуѣческаго, призри на рабы твоѣ, и на достоанїе твоѣ. Тегѣ во стращномъ и члвколюбецѣ сдѣи, твои рабы поклонїша главы, своѣ же покорїша вѣа, не ш челоуѣкѣхъ ѡждидающе помочи, но твоемъ промѣе милости, и твоемъ чающе спасенїа: ѡже сохрани на великое время, и по нартоацїемъ вечерѣ и въ приходѣцїю нощь, ш великаго врага, ш великаго противнаго дѣиства дѣвольскаго, и ш помышленїи сѣтныхъ, и воспомнанїи лѣавыхъ.

Бѣди дерзѣа...

PROSINEC

Den má 9 hod. a noc 15 hod.

14. 1.

Pror. Nahum (Naum) • Mč. Ananiáš Peršan; ct. Filaret (Dobromil) Milosrdny

15. 2.

Pror. Habakuk (Avakum) • Ct. Athanasij, zátvornik pečerský; mč. Myropie; ct. Jan, Iraklemon, Andrej a Theofil Egyptští; sv. Štěpán – Uroš, král srbský

16. 3.

Pror. Sofoniáš • Svt.mč. Theodor, archiep. alexandrijský; ct. Theodulos Cařihradský; ☩ ct. Sáva Storoževský; ct. Jan Mlčnlivec; svt.mč. Gabriel; mč. Angelos

17. 4.

Je-li půst, povoleno víno a olej
☩ **Vmč. Barbora** (a mč. Juliána); ct. **Jan Damaskin** • Svt. Gennadij, archiep. novgorodský; svt.mč. Serafim, ep. fanarský

18. 5.

Svátek (je-li půst, povoleno víno a olej)
Gal 5,22–6,2; Mat 11,27–30
☩ **Ct. Sávva Posvěcený** • Ct. Karion, monach a jeho syn Zachariáš, Egyptané; mč. Anastasios; ct. Nektárij Bitolský a jeho učitel Philoteos Athonský

19. 6.

Svátek (je-li půst, povoleno víno a olej)
Žid 13,17–21; Luk 6,17–23
☩ **Svt. Mikuláš Divotvorce, archiep. Myr Lycejských** (Nikolaj, Nikolaos) • Svt. Maxim Kyjevský

20. 7.

Svt. Ambrož, ep. milánský (Ambrosius) • ☩ Ct. Antonij Sijský; ☩ ct. Nil Stolbenský, nový divotvorec; ct. Jan, postník pečerský; ct. Řehoř Athonský

21. 8.

Ct. Patapios z Théb • Ap. ze 70ti: Sosthen, Apollos, Kefas, Tichikos, Epafroditos, Kesar a Onisiforos; mč. 62 je-rejů a 300 laiků v Africe ariány umučeni; mč. Anthisa v Římě

22. 9.

Svátek (je-li půst, povoleno víno a olej)
Gal 4,22–31; Luk 8,16–21
☩ **Početi přesvaté Bohorodice ve sv. Anně** • Pror. Anna (Hannah), matka pror. Samuele; svt. Sofronios, archiep. kyperský; ct. Štěpán nově se zaskvěší

23. 10.

Mč. Minas, Hermogenes a Eugrafos • Bl. Jan, král srbský a rodiče jeho – blaž. Štěpána blaž. Angelina (Brankovič), vladaři srbsí

24. 11.

Ct. Daniel Sloupnik • Ct. Nikon Vyschlý Pečerský; ct. Lukáš Sloupnik; bl. císař Nikiforos Foka; sv. Kukša (Veličko) jeroschimonach

25. 12.

Svátek (je-li půst, povoleno víno a olej)
☩ **Svt. Spyridon Divotvorce, ep. trimifuntský** • Svt.mč. Alexandr, ep. jerusalemský; ct. Therapont muč. Petr Aleut; ct. Herman Aljašský

26. 13.

Je-li půst, povoleno víno a olej
+ **Mč. Eustratij, Auxentij, Eugenij (Evžen), Mardarij a Orest** • **Mč. Lucie**. Ct. Arsenios

27. 14.

Mč. Thyros, Levkij a Kallinik; mč. Filemon, Apollonios, Arianos a Theotichos Alexandrijsí

28. 15.

Svt.mč. Jelevferij (Eleutherios), ep. ilirijský (a matka jeho mč. Anthia a mč. Koribos); ct. Pavel Osamělý (poustevník) • Ct. Pavlos z Latry; ☩ svt. Štěpán Vyznavač, archiep. surožský; mč. Zuzana, diakonisa, v monašství Jana z Palestiny. + Svt.mč. Ilarion, archiep. verejský

29. 16.

Pror. Aggeus • Mč. Marín Říman; mč. Ambrosij a Oseáš; bl. císařovna Theofánie; svt. Mikuláš Chrysobergos, patriarcha konstantinop.; ct. Sofie, ve světě Solomonie

30. 17.

Je-li půst, povoleno víno a olej
☩ **Pror. Daniel a tři mládenci** – Ananiáš, Azariáš a Misail • Ct. Daniel Vyznavač, ve schimě Stefan; svt. Dionýsios, archiep. egyptský

31. 18.

Mč. Sebastían (a družina jeho: Nikostratos, vězeňský dozorce a jeho žena Zoja, Kastorius, Trankvillos, presbyter

30. 17.

☩ Svt. Řehoř Divotvorce, ep. neocarijský • ☩ Ct. Nikon, igumen radoněžský (žák ct. Sergije v Trojickém monastýru). Ct. Lazar Ikonopisec

PROSINEC**1. 18.**

Mč. Platon Ankýrský a svt.mč. Roman, diakon • Mč. Zacheus, diakon gadarinský a Alfeus, čtec caesarijský

2. 19.

+ Svt. vyzn. Alexij Karpatský. Pror. Abdiáš; mč. Barlaam • ☩ Ct. poustevníci a postníci Barlaam a Josef, carevič indický (a otec jeho car Abenir). + Svt. Filaret, metr. moskevský a kolomenský; ct. Varlaam, první igumen pečerský; mč. Aza a s ním 150 vojáků a jiných. Ct. Porfyrios Kavokalyvita. (Bitva u Slavkova, 1805)

3. 20.

Předsvátek Uvedení. Ct. Řehoř Dekapolský; svt. Prokl, archiep. konstantinop. • Mč. Eustathij, Thespesij a Anatolij; mč. Dasius; mč. Azat, Sasonij, Thekla, Anna

4. 21. Svátek z dvanáctera (povolena ryba)
Žid 9,1–7; Luk 10,38–42; 11,27–28**⊕ UVEDENÍ PŘESVATÉ BOHORODICE DO CHRÁMU**

Naše přesvatá Vládkyně a vždycky Panna Marie vstupuje do jerusalemského chrámu.

5. 22.

Sv.ap. Filemon, Archipos a mč. ap.rovn. Apathie; mč. Cecilie (Kikilie) a s ní mč. Valerián, Tiburtus a Maksim • ☩ Blahověrný kníže Michail Jaroslavič Tverský. Ct. Kalist, patr. konstantinopolský; svt. Kliment, ep. ochridský

6. 23.

Svt. Amfilochios, ep. ikonejský; svt. Řehoř Sicilský, ep. akragantský • + Sv. vel.kn. Alexandr Něvský, Vladimír

ský a Novgorodský, ve schimě Alexij, celé Rusi divotvorce; + svt. Mitrofan, ve schimě Makarij, ep. voroněžský

7. 24. Svátek (je-li půst, povoleno víno a olej)

☩ Vmč. Kateřina; vmč. Merkurios • Mč. Augustýnie; mč. Porfyrios Stratelat a 200 vojáků; mč. Prokop a Kryštof; ☩ mč. Merkurij Smolenský, divotvorce

8. 25.

☩ Opuštění svátku Uvedení. Svt.mč. Kliment, papež římský a Petr, papež alexandrijský; + aprovn. svt. Kliment, archiep. ochridský, osvítitel Bulharů a divotvorce • Ct. Petr Mlčenlivec, Galatský

9. 26.

Ct. Alypios Sloupník • + Innokentij Irkutský; ct. Jakub Osamělý; mč. Řehoř Chioský

10. 27.

☩ Vmč. Jákob Peršan • Ct. Palladij Soluňský. Ct.mč. 17 monachů v Indii; ct. Roman Kilikijský, divotvorce; kn. novgorodský Vsevolod, po křtu Gavriil, pskovský divotvorce; ☩ svt. Jákob Rostovský, divotvorce. + Ikona Matky Boží „Znamení“ Kursko-Korennaja. Zázrak přesv. Bohorodice v Novgorodě

11. 28.

☩ Ct.mč. vyzn. Stefan Nový • Mč. Irinarchos (Miroslav) (a s ním 7 žen). Svt. Theodor, archiep. rostovský; mč. Ondřej, Petr a Pavel; ☩ svt.mč. metrop. Serafim

12. 29.

Mč. Paramon (a s ním 370 dalších) • Mč. Filumen Ankýrský; ct. Akakios Sinajský (o němž se píše v Klimaku). Svt.mč. Abib, ep. nekreský; svt.mč. Dionýsios, ep. korintský; ct. Nektarij Pečerský; ct. Pitirun Egyptský

13. 30. Svátek (je-li půst, povoleno víno a olej)

+ Sv. všehvalný apoštol Ondřej Prvozvaný • Svt. Frumentos, archiep. ethiopský

Abychom ostatní čas života svého v pokoji a pokání skončili, Hospodina prosme.

Věřící: Dejž, ó Pane! (Dejž, Hospodine.)

Za křesťanské skonání života našeho, bez bolesti, bez zahanbení, v pokoji a za dobré zodpovídání se na hrozném soudu Kristově prosme.

Věřící: Dejž, ó Pane! (Dejž, Hospodine.)

Nejsvětější, nejčistší, nejblahoslovenější a slavné Vládkyně naší, Bohorodice a vždycky Panny Marie, se všemi svatými pamětlivi jsouce, sami sebe i druh druhá i veškeren život náš Kristu Bohu poručme. (*Diákon, pokloniv se a přežehnav, odstupuje před ikonu Spasitele.*)

Věřící: Tobě, Hospodine.

Kněz: Neboť dobrotivý a lidumilný Bůh jsi ty, a tobě chválu vzdáváme, Otci i Synu i Svatému Duchu, nyní i vždycky, až na věky věkův.

Věřící: Amen.

Kněz: Pokoj všem.

Věřící: I duchu tvému.

Diákon: Skloňme hlavy své před Hospodinem.

Věřící: Před tebou, Hospodine.

Kněz se tiše modlí:

Hospodine, Bože náš, který jsi nebesa sklonil a sestoupil pro spasení pokolení lidského, shlédni na služebníky své i na dědictví své; neboť před tebou, přísným a lidumilným soudcem, služebníci tvoji sklonili hlavu i šíjí svou; neočekávají pomoci od lidí, nýbrž od tebe očekávají milosti a touží po spasení tvém. Opatruj je každého času i tohoto večera, ochraňuj je také v nastávající noci před každým nepřitelem a všelikým působením ďábelským, před daremnými myšlenkami a úmysly zlými.

Budiž vláda království...

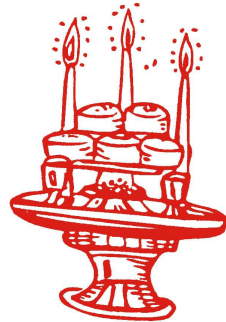
ТѢЖЕ ВОЗГЛАШАЮТЪ СЦѢННИКЪ:

БѢДН ДЕРЖАКА ЦРѢТВѢА ТВОЕГѸ БЛАГОСЛОВѢНА НЪ ПРЕПРОСЛАВЛЕНА,
ОЦѢА НЪ СНА, НЪ СѢТАГѸ ДХА, НЫНѢ НЪ ПРИСНѸ, НЪ ВО ВѢКН ВѢКѸВЪ.

ЛѢКЪ: ѿМѢНЬ.

ТѢЖЕ НЕСѸДНМЪ ВЪ ПРИТВОРЪ, ПОЮЩЕ СѢХНРЪ
ХРАМА НЛН ПРАЗДНИКА, СОВЕРШАЮЩЕ ЛѢТНЮ.
СЦѢННИКЪ ЖЕ НЪ ДІАКОНЪ СЪ КАДІАЛЬНИЦЕЮ НЕСѸ-
ДАТЪ ВЪСѢМЪ СѢВЕРНОЮ СТРАНОЮ, ПРЕДІДАЮТЪ ЖЕ
НМЪ СО ДВѢМА ЛАМПАДОМА: СѢМЪ ЖЕ ДВѢРЕМЪ
ЗАТВОРѢНЫМЪ СЪЦЫМЪ.
БЛАГА, СѢТАГѸ: НЪ НЫНѢ, БГОРОДЧЕНЪ.

НЪ ПО СІХЪ ГЛАГОЛЕТЪ ДІАКОНЪ,
ѢЩЕ ЛИ НѢСТЬ ДІАКОНА,
СЦѢННИКЪ, ЛѢТВЫ СІА:

С ПАСИ БЖЕ, ЛЮДН ТВОѸ, НЪ БЛАГОСЛОВИ ДОСТОѢНІЕ ТВОЕ: ПОСѢ-
ТНІ МІРЪ ТВОѸ МІЛОСТІЮ НЪ ЦЕДРОТАМИ, ВОЗВЫСИ РОГЪ
ХРѢТІАНЪ ПРАВОСЛАВНЫХЪ, НЪ НИЗПОСЛН НА НЫ МІЛОСТН ТВОѸ
КОГАТЪА, МОЛІТКАМИ ВСЕПРЕЧЪТЪА ВЛЧЦЫ НАШЕА БЦЫ НЪ ПРИ-
НОДЪА МРІН: СІЛОЮ ЧТНАГѸ НЪ ЖИВОТВОРѢЦАГѸ КРѢТА: ПРЕДЪТА-
ТЕЛЬСТВЫ ЧТНЫХЪ НѢНЫХЪ СІЛЪ БЕЗПЛОТНЫХЪ: ЧТНАГѸ, СЛАВНА-
ГѸ ПРОРОКА, ПРЕДЪЧН НЪ КРѢТНТЕЛА ІѸАННА: СѢМЪ СЛАВНЫХЪ НЪ
ВСЕХВАЛЬНЫХЪ АПЛЪ: НЖЕ ВО СѢМЪ ОЦЪ НАШНХЪ, НЪ ВСЕЛЕНСКНХЪ
ВЕЛІКНХЪ ОУЧНТЕЛЕЙ НЪ СѢНТЕЛЕЙ, ВАСІЛІА ВЕЛІКАГѸ, ГРИГОРІА
БГОСЛѸБА НЪ ІѸАННА ЗЛАТОУСТАГѸ: НЖЕ ВО СѢМЪ ОЦѢА НАШЕГѸ
НІКОЛАА АРХІЕПКА, МЪРЛАВІКІЕСКАГѸ ЧДОТВОРЦА: НЖЕ ВО СѢМЪ
ОТЪСЦЪ НАШНХЪ МЕДОДІА НЪ ВЪРІЛА, ОУЧНТЕЛЕЙ СЛОВЕНСКНХЪ:
СѢТАГѸ РАВНОАПОСТОЛЬНАГѸ ВЕЛІКАГѸ КНЗА РАСТИСЛАВА: НЖЕ ВО
СѢМЪ СѢТРОТЪРПЦЕВЪ КНАЗА ВАЧЕСЛАВА НЪ КНАГІНН ЛЮДМІЛЪ:
МЪЧ. СРОСІН: ПРПВНЫХЪ НЪ БГОНОСНЫХЪ ОТЪСЦЪ НАШНХЪ ІѸАННА
ЧЕШКАГѸ НЪ ПРОКОПІА САЗАВЕКАГѸ: (МЪЧЕН. ІѸАННА НЪ ІЕРОНІМА.)

сваценномъченника Горъзда...

LISTOPAD

Den má 10 hod. a noc 14 hod.

14. 1. Svátek (je-li půst, povoleno víno a olej)
☩ Sv. nezištníci a divotvorci Kosma a Damián Asijští
(a matka jejich ct. Theodotia) • Svt.mč. Jan, ep. a Jákob,
presb. v Persii umučen

15. 2.
Mč. Akindin, Pigasij, Afthonij, Elpidifor, Anempodista a s
nimi 7000 umučených • Ct. Markián Kirenejský; svt.mč.
Filogonij, patriarcha antiochijský

16. 3.
Mč. Akepsimos, ep., Josef, presbyter a Aithalos, diakon.
Obnovení (posvěcení) chrámu vmč. Jiřího, kde leží jeho
tělo. • Mč. Perpetua, Diktorína, Fótynie; mč. Attikos,
Agapij (Lubomir), Eudoksios a dal.

17. 4.
Ct. Joannikos Veliký; svt.mč. Nikandros, ep. myrský
(a Hermos, presbyter) • Ct. Merkurij, postník pečerský

18. 5.
Mč. Galaktion a Epistimie; ☩ svt. Jóna, archiep. novgo-
rodský, divotvorce • Ap. ze 70ti: Patrob, Linus, Herm,
Gajj, Filolog; svt. Řehoř Alexandrijský

19. 6.
☩ Svt. Pavel Vyznavač, patr. konstantinop.; ☩ ct. boho-
nosný otec igumen Varlaam Chutinský, novgorodský
divotvorce • Mč. Tekusie, Alexandra, Polaktie, Klaudie,
Eufrosína, Athanasie a Matrona; mč. Viktor, mč.
Nikandros; ct. Luka Pečerský

20. 7.
Mč. 33 mletinských: Jeron, Hesychij, Nikandros, Atha-
nasij, Mamanstos, Kallinik, Nikon, Longin, Valerián,
Xanthos a dal.; ct. Lazar Galisijský, divotvorce, postník
na hoře • Mč. Theodot, hostinský; mč. Auktos, Tavrión
a Thessalonikie

21. 8. Svátek (je-li půst, povoleno víno a olej)
Žid 2,2–10; Luk 10,16–21

+ Sbor archanděla Michaela a dalších ne-
beských mocností beztělesných.
Archandělů: Gabriela, Rafaela, Uriela, Salafaela, Je-
hudiela, Barachiela a Jeremiela.

22. 9.
Mč. Onisifor a Porfýrij; ct. Matrona Cařihradská •
Ct. Theoktista Lezevská. Ct. Onisifor Pečerský; ct. Jan
Kolovos; ct. Simeon Metafrast; svt. Nektarios Aiginský,
metrop. pentapolský. + Svátek ikony Matky Boží, která
„rychle vyslyší“ (pohotovému ku pomoci)

23. 10.
Ap. ze 70ti: Erastos, Olympos, Rodion (a Sosipatros,
Kvartos a Tertos) • Mč. Kalliop, Niros a Orion; mč. Orest,
lékař. Sv. Arsenios Kappadokijský

24. 11.
Vmč. Mína; mč. Viktor a Stefanida (Štěpánka); mč. Vi-
kentij (Vincenc); ct. Theodor Studita, vyznavač • ☩ Bl.
Maxim, pro Krista jurodivý, moskevský divotvorce; mč.
Benedikt, Matouš, Izák, Kristian a Jan. Ikona Matky
Boží: Yverská – myrotočivá (Montrealská).

25. 12. Je-li půst, povoleno víno a olej
☩ Svt. Jan Milosrdný, papež alexandrijský; ct. Nil
Postník • Bl. Jan Vlasatý, Rostovský; pror. Achiáš; ct. Nil
Myrotočivý

26. 13. Svátek (je-li půst, povoleno víno a olej)
☩ Svt. Jan Zlatouš, arcibiskop Města Konstantino-
va • Mč. Antonín, Nikifor a German; mč. Manetha;
ct.mč. Daskin Athonita

27. 14. Svátek (je-li půst, povolena ryba)
+ Sv. apoštol Filip • Svt. Řehoř Palama, archiep. soluš-
ský; spr. císař Justinián a císařovna Theodora; mč. Kon-
stantin Athonský; mč. Panteleimon

28. 15. Začátek „Filipovského půstu“
k Narození Kristovu
Mč. a vyzn. Gurios, Samon a Abib • Mč. Elpidos, Marke-
los a Eustochios; svt. Tomáš Nový, patriarcha konstanti-
nop.; ct. Paisij Veličkovský; ct. Herman Aljašský

29. 16. Je-li půst, povoleno víno a olej
+ Svatý apoštol evangelista Matouš • Spr. Thulbian,
kníže ethiopský, po křtu Matouš; svt. mč. Filumen, igu-
men monastýru u Jákobovy studny

30. 17.

Pror. Ozeáš; ct.mč. Ondřej Krétský • Sv. Lazar Vzkříšený; mč. nezištníci Kosma a Damián a bratři jejich; mč. Leontij, Anthimus a Eutropius; blaž. Alipije Goloseevská

31. 18. Je-li půst, povoleno víno a olej
+ Sv. apoštol evangelista Lukáš • Mč. Marin; ct. Julián, poustevník mesopotámský; ct. Josef Volocký, igumen a divotvorce; ct. David Serpuchovský; mč. Aristobulos

LISTOPAD

1. 19.

Pror. Joel; mč. Uar a s ním 7 učitelů křesťanských; ☩ ct. Jan Rylský • Bl. Kleopatra (Vlastislava) a syn její Jan; svt.mč. Sadok, ep. perský a 128 mč. s ním; sv. spr. Jan Kronšadtský, divotvorce

2. 20.

☩ Vmč. Artemij Antiochijský, vojevůdce • Ct. Gerasim Athonita. Svt.mč. Nikolaj, presbyter; svt.mč. German, ep. alatyrský. Spravedlivé dítě Artemij Verkolský

3. 21. Svátek. Efez 4,17–25; Mat 13,44–52

+ Sv. muč. Ludmila Česká, přenesení ostatků. ☩ Ct. Hillarion Veliký • Mč. Jan Peloponéský; ☩ svt. Ilarion, ep. meglinský; ct. Ilarij, schimnik pečerský; mč. Dasius, Gaius a Zotik

4. 22.

Ap.rovn. Averkios, ep. jerapolský, divotvorce; sedm dětí efezských – mč.: Maximilián, Jamblich, Martinián, Dionýsij, Antonín, Konstantín (Exakustodián) a Joann • Ct. Lot Egyptský; svt. vyznavač Georgios z Dramy (Karslidis, starec). + Svátek divotvorné ikony Matky Boží Kazanské

5. 23. Je-li půst, povoleno víno a olej

☩ Ap. Jakub, bratr Páně • ☩ Svt. Jákob Novgorodský, divotvorce; svt. Ignatios, patriarcha cařihradský

Seznam denních památek jmen svatých je rozdělen buletem (puntíkem) • Svatí uvedení před ním, mají svou službu v mineji, a tudíž se jim zpívají hymny (jména uvedená sice před buletem ale v závorkách, se při skladbě

6. 24.

Mč. Arethos a s ním 4299 mč. • Mč. Synklitikie a její dvě dcery; ct. Aretha, Sisoj a Theofil, zátvorníci pečersťi; mč. Nerdon; svt. Papas, ep. skifrský. + Svátek ikony Matky Boží „Všech trpících potěšení“

7. 25.

Mč. Markián a Martyrij, notáři konstantinop.; spr. Tabita (Dorkas) • Mč. Anastasij

8. 26. Svátek (je-li půst, povoleno víno a olej)

+ Velkomučedník slavný Dimitrij Soluňský, myrotočivý • Mč. Luppis; ct.mč. Josef Athonský. (Vzpomínka na strašné zemětřesení v Konstantinopoli r. 740)

9. 27.

Mč. Nestor Soluňský • Ct. Nestor, letopisec pečerský; mč. Marek, Soterichos a Valentýna; svt. Kiriakos, patriarcha konstantinop.; kn. Andrej Smolenský.

10. 28.

Mč. Terentios a Neonilla a 7 dětí jejich; ct. Stefan Savvait, tvůrce kánonů. ☩ Vmč. Paraska, nazývaná Pátek; ☩ svt. Arsenij Srbský, 1. arcibiskop. + Ct. Jov, igumen počájevský. + Svt. Dimitrij Rostovský • Svt.mč. Kyriakos, patriarcha jerusalemský; ct. Arsenios Kappadokijský

11. 29.

Ct.mč. Anastasie Římanka; ct. Avráam, zátvorník pečerský • Ct. Abrahám a bl. Marie; ☩ ct. Avramij, archim. rostovský, divotvorce

12. 30.

Svt.mč. Zenobios, ep. egejský a mč. Zenobie, sestra jeho • Ap. ze 70ti: Tertus, Markus, Justus a Artemus

13. 31.

Ap. ze 70ti: Stachus, Amplus, Urvanus, Narcis, Appelus a Aristobulos; mč. Epimachos • Ct. Spyridon a Nikodým, pekaři proslor pečersťi; ct. Maura; 100 000 mč. tbiliských, umučených Mongoly; svt. mč. prot. Joann Carskoselský a Petrohradský (Kočurov)

služby nezohledňují). • Za buletem jsou uvedeny další svátky a jména dalších svatých, kteří mají toho dne památku a mohou být připomenuti, ale většinou nejsou do sestavování denní bohoslužby zařazeni.

(Hlasitě:) Budiž vláda království tvého blahoslovena a velebena, Otce i Syna i Svatého Ducha, nyní i vždycky, až na věky věkův.

Věřící: I duchu tvému.

Nekoná-li se litije ani bdění, pak se teď přednášejí stichiry na stichovně.

Pokud se slouží litije, následují nyní litijní stichiry příslušného svátku. »Sláva... I nyní...« a pak následuje litijní ektenie. Na litiji se odchází do chrámové předsíně (nebo západní části chrámu); kněz a diákon společně vycházejí s kadidelnicí severními vrátky, před nimi jsou nesené dvě svíce (svaté dveře jsou zavřeny); dle řecké tradice se vychází královskou bránou.

Litijní ektenie po ukončení zpěvu litijních stichir.
Kněz nebo diákon:

S pasiž, Bože, lid svůj a požehnej dědictví svému. Navštiv svět svou milostí a slitovností, pozdvihni korouhev křesťanů pravoslavných a sešli na nás bohaté své milosti. Na přímluvy nejčistší Vládkyně naší, Bohorodice a vždycky Panny Marie, mocí uctívaného a životodárného kříže, s přispěním úctyhodných nebeských beztělesných mocností, na přímluvy důstojného a slavného proroka, předchůdce a křtitele Jana, svatých slavných a všechvalných apoštolů, svatých našich otců velikých učitelů celého světa a světitelů Basila Velikého, Řehoře Theologa a Jana Zlatoústého, svatého otce našeho Mikuláše, arcibiskupa Myr Lykejských, divotvorce, svatých apoštolům rovných Cyrila a Metoděje, učitelů slovanských, svatého zbožného knížete Rostislava Moravského, svatého mučedníka a knížete českého Václava a svaté mučednice kněžny Ludmily, mučednice Orosie, ctihodných a bohonosných otců našich, Ivana, poustevníka českého, a Prokopa Sázavského, (muč. Jana a Jeronýma,) světitele mučedníka Gorazda Českého a Moravsko-slezského, novomučedníků českých i svt. muč. Stanislava, světitele vyznavače Alexije Karpatského, svatých vítězných mučedníků, ctihodných a bohonosných

otců našich...

свѣщенномъченика Горѣзда: нѡвыхъ мѣчениковъ чѣшскихъ: свѣщенномъченика Станислава: стѣнителя непобѣдника Ілеѳіа карпаторѣскаго: стѣныхъ славныхъ и добропобѣдныхъ мѣчениковъ: преподобныхъ и бѡгѡтѡныхъ ѡцѣ нашихъ, стѣныхъ и праведныхъ бѡгѡцѣ Івоакіма и Іанны, и стѣаго [иѡакъ, ѣрѡже ѣрць хрѣамъ] и вѣхъ стѣныхъ. Мѡлимъ тѣа многимилоутиве Гдѣ, оуслыши насъ грѣшныхъ молѡщихъа тебе, и помилуй насъ.

Дѣкъ: Гдѣ, помилуй, мѣ.

Ѣще мѡлимъа ѡ благовѣрномъ и христулюбѣкомъ право-славному родѣ нашемъ, ѡ побѣдѣ, пребываніи, мирѣ, здравіи, спасеніи ѣго, и Гдѣ Бѣгъ нашемъ, наипаче поспѣшити и поговѣтити ѣмъ во вѣхъ, и покорити подъ нѡзѣ ѣго всѣако врага и сѣпсѣтѣа.

Дѣкъ: Гдѣ, помилуй, ѣ.

Ѣще мѡлимъа ѡ господѣне нашемъ Блаженнѣишемъ митрополитѣ (иѡа рекъ) [тѣаже, ѡ господѣне нашемъ (высоко-) Преосвѣщеннѣишемъ, или: архієпископѣ, или: єпископѣ нашемъ, иѡакъ, ѣще ѣрць: ѣще ли ѡбнѣтель, и ѡ архімандритѣ или игуменѣ нашемъ иѡакъ:], и ѡ всѣмъ во Хрѣтѣ братствѣ нашемъ, и ѡ всѣакой дѣшнѣ хрѣтіанствѣи, искорѣащеи же и ѡслобленнѣи, мѣлоути Бжѣи и помѡци трѣбѡущей. Ѣ покровеніи града [стѣаго дѡмъ] єєго, и жнвѣщихъ въ немъ. Ѣ мирѣ, и єрестоаніи всєго міра. Ѣ блѡгостоаніи стѣныхъ Бжѣиныхъ цркви. Ѣ спасеніи и помѡци єо тѣаніемъ и стрѣхомъ Бжѣимъ трѣждѡющихъа и слѣжѡщихъ ѡтѣа и братіи нашихъ. Ѣ ѡстаблѣшихъа, и во ѡшѣствіи сѣщихъ. Ѣ иѣцѣленіи въ нѣмоцехъ лежѡщихъ. Ѣ оуспеніи, ѡслабѣ, блаженнои пѡматти, и ѡ ѡстабленіи грѣхѡвъ вѣхъ преждеѡшѣдшихъ ѡтѣа и братіи нашихъ, здѣ лежѡщихъ и повѣдѣа правоулавленныхъ. Ѣ и збавленіи пѣбенныхъ, и ѡ братѣахъ нашихъ во слѣжѡхъ

сѣщихъ, и ѡ вѣхъ слѣжѡщихъ...

ŘÍJEN

Den má 11 hod. a noc 13 hod.

14. 1. Svátek (je-li půst, povoleno víno a olej)
Žid 9,1–7; Luk 10,38–42; 11,27–28

✚ **Záštita přesvaté Bohorodice (Pokrov).** Ap. ze 70ti Ananiáš; ct. Roman Sladkopěvec • Mč. Dominik Soluňský; mč. Krescents, Evagrius, Marcialus, Jannarius, Alexandr, Hotie, Saturnie, Věra, Prima, Donata a další; ct. Jan Kukuzel a Řehoř Athonský; ☩ ct. Sávva, višerský divotvorce

15. 2.
☩ Svt.mč. Kyprián a mč. Justýna • Blaž. Ondřej, pro Krista jurodivý. Kn. Anna Kašinská; blaž. Kyprián, jurodivý; mč. Řehoř Athonský

16. 3.
☩ Svt.mč. Dionýsios Areopagitský, ep. athénský • Rustikos, presbyter a Jelevferij, diakon; ct. Jan Chozevita, ep. caesarijský; bl. Hesychast Athonský

17. 4.
Svt.mč. Jerotheos, ep. athénský • Sv. Damara; mč. Dominika a dcery její Veronika a Prosdokie; ct. Ammon; sv.kn. Vladimír Novgorodský, divotvorce; ☩ svt. Hurij a Varsonofij Kazanští

18. 5.
Mč. Charitýna • ✚ Svt. Petr, Alexej, Jóna, Filip, Hermogen Moskevští a celé Rusi, divotvorci; svt.mč. Dionýsios, ep. alexandrijský; ct. Damián, Jeremija a Matfej, jasnovidní proroci pečerstí

19. 6. Je-li půst, povoleno víno a olej
✚ Sv. ap. Tomáš • Ct.mč. Makarios Athonský

20. 7.
☩ Mč. Sergej a Bakchus • Mč. Julián, presbyter a Kesarij, diakon; mč. Eusebios a Filinos; mč. Pelagie z Tarsu; svt. Marek, papež římský; ct. Sergij Poslušný, pečerský

21. 8.
Ct. Pelagie • Ct. Taisie Egyptská; ct. Trifon, archimandr; ct. Dositej; sv. Petronie (Petronilla); sv. Alexij Karpatský

22. 9. Je-li půst, povoleno víno a olej
✚ Ap. Jakub Alfeův • Ct. Andronik a žena jeho Athanasie. Spr. Abraham, praotec a příbuzný jeho Lot

23. 10.
Mč. Eulampios a Eulampie • ✚ Ct. Amvrosij Optinský. Blaž. Andrej Totemský, pro Krista jurodivý; 26 ct.mč. zoografických. Sbor volynských svatých

24. 11. Památka svatých Otců 7. všeobecného sněmu (koná se nejbližší neděli)
Ap. ze 70ti Filip (ze sedmi diakonů); ct. Theofan Popsaný, vyznavač a kánonů tvůrce, ep. nikejský • Ct. Lev Optinský. Sbor ctihodných optinských starců: Lva, Makarije, Amvrosije, Moiseje, Antonije, Ilariona, Isakije, Anatolije, Josifa, Varsonofije, Anatolije, Nektarije, Nikona vyznavače, Isakije svt. mč. Mč. Zinaida a Filonilla; sv. Viktorína; ct. Feofan, postník pečerský. Památka divu ikony Pána našeho Ježíše Krista v Bejrútu

25. 12.
Mč. Probus, Tarachos a Andronik; ct. Kosma, ep. maiumský, kánonů tvůrce • Mč. Domnika; sv. Martin Milostivý, ep. tourský. ✚ Svátek sv. Jana Křtitele na památku přenesení z Malty části dřeva Kristova Kříže, ikony Matky Boží napsané sv. evangelistou Lukášem a pravé ruky Předchůdce a Křtitele Páně Jana. Svátek Jerusalemské ikony Matky Boží

26. 13.
Mč. Karpus a Papylas (a s nimi Agathodor a Agathonika) • Ct. Benjamin Pečerský; mč. Florentij; vmč. Chrysis (Zlatava) Bulharská. ✚ Yverská ikona Matky Boží

27. 14.
Mč. Nazárij, Gervasij, Protasij i Kelsus; ☩ ct. Paraskeva Srbská (svatá Petka) • Mč. Silván, presb. gazský; ct. Nikola Svatoš, pečerský, kn. černigovský

28. 15.
Ct. Euthimij Nový, Soluňský; ct.mč. Lukián, presb. antiochijský • ✚ Sv. kníže Rostislav Moravský. Svt.mč. Lukián Pečerský

29. 16.
Mč. Longin, setník u kříže Páně • Ct. Malus, poustevník; mč. Leontij, Dometij, Terentij, Domnin

30. 17.

Mč. Sofie a její dcery – Věra, Naděžda a Ljuba • Mč. Theodotie a Agathokla. Cařihradská ikona Matky Boží.

ŘÍJEN**1. 18.**

Ct. Eumenius, ep. hortinský, divotvorce • Mč. Ariadna, Sofie a Irína; svt. Arkadij, ep. novgorodský; vmč. kn. Bidzin a mč. kn. Šalva a Elizbar

2. 19.

Mč. Trofimus, Savtáj a Dorymedont • Mč. Zosima, poustevník; kn. Igor Černigovský; ☩ zbožný kn. Feodor a jeho děti – kn. David, Konstantin, divotvori

3. 20.

Je-li půst, povoleno víno a olej
☩ Vmč. Eustatij (Plakida) a jeho žena Theopistie a jejich děti Agapij a Theopistos • ☩ Mč. Michail, kníže černigovský a bojar jeho Feodor, vyznavači a divotvorci; kn. Oleg; ct. mč. Jan, egyptský vyznavač a 40 mč. s ním; ct. mč. Hilarion

4. 21.

☩ Opuštění Povýšení. Ap. ze 70ti Kodraty • Svt. mč. Ipatij, ep. efezský a Andrej, presbyter jeho; ☩ svt. Dimitrij, metrop. rostovský; mč. Eusebios; mč. Priska

5. 22.

Svt. mč. Foka, ep. synopský • Pror. Jonáš; ct. Jonáš, presbyter, otec sv. Theofana, tvůrce kánonů a Theodora Popsaných. Spr. Petr; ct. Kosmas Zografský. 26 ct. mč. zografských

6. 23.

Je-li půst, povoleno víno a olej
Galat 4,22-31 (od pol.); Luk 1,5-25
(Janu Křtíteli)
☩ Početi Předchůdce a Křtitele Páně Jana • Ct. ženy Xantippa a Polyxenie; mč. Iraida, panna; mč. Mikoláš Pantapolos; mč. Jan; svt. Innokentij, metr. moskevský

Vysvětlivky některých zkratk

ap. – ἀπόστολος, apoštol;

pror. – проро́к, prorok;

mč. muč. – мучени́к, mučedník;

ct. – преподо́бный, ctihodný (mmich, poustevník);

svt. – бла́гоче́ль, světitel (biskup nebo kněz);

7. 24.

☩ Prvmč. Thekla, apoštolům rovná • Ct. Korpios Palesýnský; sv. Štěpán (v monaství Šimon), David a Vladislav Srbští; ct. Nikandr, poustevník pečerský

8. 25.

Ct. Eufrosinie Alexandrijská • ☩ Ct. Sergej Radoněžský, divotvorce; ct. Evfrosina Suzdalská; ct. mč. Pafnutij Egyptan a 546 mč. s ním; sv. Prochor, učedník ev. Jana

9. 26.

Svátek (je-li půst, povoleno víno a olej)
1. Jn 4,12–19 (od pol.); Jan 19,25–27;
21,24–25

☩ Zesnutí sv. apoštola a evangelisty Jana Theologa • ☩ Svt. Tichon, patriarcha moskevský a celé Rusi; svt. mč. Vladimír, presbyter; spr. Gedeon, soudce israel-ský; ct. Efrém Perekomský, Novgorodský

10. 27.

Mč. Kallistratos a družina • Ap. ze 70ti: Marek, Aristarchos a Zina; mč. Gajána; 15 mč. na lodi upálených; ☩ ct. Savtáj, solověcký divotvorce; mč. Akilína Soluňská; ☩ svt. mč. Petr, metr. krutický

11. 28.

Svátek. Gal 6,2–8; Luk 6,17–23
☩ Sv. mč. Václav, kníže český; ☩ ct. Chariton Vyznavač • ☩ Ct. schimonach Kyrill a schimonachyně Marie (rodiče ct. Sergije Radoněž.); pror. Báruch; sbor cti-hodných Otců pečerských v blízkých jeskyních sv. Antonije odpočívajících

12. 29.

☩ Ct. Kyriak, poustevník • Mč. Petronie; ct. Theofan Mistivý. Svt. Joann, ep. šanghajský a sanfranciský

13. 30.

☩ Svt. mč. Řehoř, ep. a osvítitel Velké Arménie; mč. Ripsimie, Gajanie a 35 svatých panen a 70 mužů mučedníků • ☩ Svt. Michal, první metropolita kyjevský a celé Rusi, divotvorce

svt. mč. – бла́женномуче́нник; světitel mučedník (biskup nebo kněz mučedníkem);

ep. – episkop, biskup, archiep. – archiepiskop;

vmuč. – velkomučedník;

kn. – князь, kníže (kněžna);

bl. blaž. – бла́женный, blažený, blahoslavený.

otců našich, svatých a spravedlivých rodičů Jáchyma i Anny, svatého (*jméno svatého, jehož jest chrám a jehož jest svátek*) a všech svatých, prosíme tebe, mnohomilostivý Pane, vyslyš nás hříšné, modlíci se k tobě, a smiluj se nad námi.

Věřící: Hospodi, pomiluj. (40×)

Ještě modlíme se za pravou víru vyznávající a Krista milující pravoslavné pokolení naše. Za jeho vítězství, zachování, pokoj, zdraví a záchranu. Aby mu Pán a Bůh náš ve všem přispěti ráčil a ku pomoci byl, aby pod nohy našeho rodu pravoslavného srazil každého nepřitele a škůdce jeho.

Věřící: Hospodi, pomiluj. (30×)

Ještě modlíme se za jejich svatosti pravoslavné patriarchy, za vladyku metropolitu (*jméno*) [za vladyku (*jméno*); za archimandritu, igumena (*jméno*)], i za všechno v Kristu bratrstvo naše, i za každou duši křesťanskou trpící a zarmoucenou, milosti Boží a pomoci žádající; za zástitu města tohoto [či svatého přibytku tohoto] a všech v něm žijících [nebo vsi této a všech v ní žijících]; za mír a dobrý stav celého světa; za blaho svatých církví Božích; za spasení a pomoc těm, kteří se s pílí a bázní Boží namáhají, i za sloužící otce i bratry naše; za ty, kteří vše opustili a v pustině přebývají; za uzdravení nemocných; za pokoj a odpočinutí, blahou památku a odpuštění hříchů všem dříve se odebravším zesnulým pravoslavným otcům a bratrům našim, zde i všude jinde pochovaným; za osvobození zajatých, i za bratry naše ve službách jsoucí, a za všechny slouživší a sloužící ve svatém chrámě [či monastýru] tomto, rceme:

Věřící: Hospodi, pomiluj. (50×)

Ještě modlíme se, aby ochráněno bylo město toto [byla ves tato] i svatý chrám tento [či monastýr tento] a všechna města a země od hladu, moru, zemětřesení, potopy, ohně, meče, vpádu

cizozemců a občanské války...

ԵՏԻՆԻՃ, և ԻՎ ԵՐԵՒՃԱ ՏԼԾՅԱԿԻՆԻՃ և ԵԼԾՅԻՆՎՍԻՆԻՃ ԿՕ ԵՄԷՄԻՃ ԽՐԱՄԷ
ԵՄՄԻՃ [ևս: ԿՕ ԵՄԷՄ ԾՆԻՄԵԱՆ ԵՅԻ], ՐԿԵՄՃ.

ևս: Դճ, քոմիւնի, և.

ԵՄԷՄ ԾՆԻՄԵԱ ԻՎ ԵՅՅԵ ԵՕՃՐԱՆԻՄԻՏԵԱ ԳՐԱԾՃ ԵՄՄ [ևս: ԿԵՆ ԵՅԻ], և
ԵՄՄՕՄՃ ԽՐԱՄՃ ԵՄՄ [ևս: ԵՄԷՄ ԾՆԻՄԵԱՆ ԵՅԻ] և ԵՐԱՎՕՄՃ ԳՐԱԾՃ և
ԵՄՄՐԱՆԷՒ ԻՎ ԳԼԱԾԱ, ԳՆԻՄԵԼԵՄԵՄԿԱ, ԿՐՅԵԱ, ՍՈՄՕՍԱ, ՕՂՆԱ, ՄԵՄԱ,
ՆԱՏԷՄԵՄԵԱ և ՆՈՍԼԵՄԵՆՆԻՆԻՎՅԱ, և ՄԵՅԾՕՆՕՆԵՄԻՆԱ ԵՐԱՆԻ: ԻՎ ԵՅՅԵ
ՄԻՆՕՄԵՄԻՎ և ԵՄՅՕՎԵՄԷՄԵՄՎ ԵՄԻՄ ԵՄՂՕՄՃ և ԿՎԵՄԿՕԼՕԵՆԻՎՕՄՃ
ԵՄՃ ՆԱՏԵՄՃ, ԻՎՐԱՄԻՄԻՄ ԵՐԱՎՕՂԻ ԳՆԷՄՃ ՆԱ ՆՅԻ ԾՎԻՅՆԻՄԻՅԻ, և
ևՅԵԱՎԻՄԻՄ ՆՅԻ ԻՎ ՆԱԼԵՅԱԿԱՄԿՕ և ՍՐԱՅԵԾՆԱԿՕ ԵՎՕԵՂՕ ՍՐԵՄԵՆԻՄ, և
ՍՕՄԻՆՕՎԱՄԻ ՆՅԻ.

ևս: Դճ, քոմիւնի, քրիճԿԵ.

ԵՄԷՄ ԾՆԻՄԵԱ և ԻՎ ԵՅՅԵ ՕՂԵԼԻՄԱՄԻ ԴՃՃ ԵՄՃ ԳԼԱՅՃ ՄՕԼԵՆԻՄ
ՆԱՅՃ ԳՐԷՄՆԻՃ, և ՍՕՄԻՆՕՎԱՄԻ ՆԱՅՃ.

ևս: Դճ, քոմիւնի, քրիճԿԵ.

ԻՅՅԵ ՍՕՄԻՆԱՅՄԻՄ ԻՅՅԵ ԽՕՄԵՄԻՄ, ՅՆՅԻՄ և ՄՅՐԵՄԿԻՄ, ԿՐԻՄՕ.

ՕՂԵԼԻՄՆԻ ՆՅԻ, ԵՅՅԵ ՍՐԵՄԻՄԵԼՅՕ ՆԱՏԻՃ, ՕՂՍՕՎԱՆԻՄ ԵՐԷՄՃ
ԿՕՆԿՅԵՄՃ ՅԵՄԻՄ և ԵՏԻՆԻՃՃ ՅՃ ՄՕՐՆ ԾԱԼԵՄԵ, և ՄԻՆՕՄ-
ԵՄՃ, ՄԻՆՕՄԵՄԻՎՃ ԵՄԾՆ, ԵՄՂՕ, ԻՎ ԵՄՄՕՄՃ ԾՃՃ, ՆՅԻՄԷ և ՍՐԵՄՕ, և ԿՕ
ԵՄԷՄԻՎՅԱ ՆՅԻ.

ՄԻՆՕՄԵՄԻՎՃ ԿՕ և ԿՎԵՄԿՕԼՕԵՆԻՎՅԱՃ ԵՄՃ ԵՅԻ, և ԿՐԵՄԷ ԵՄՂՎՃ ԿՕՅԵ-
ԼԱՅՄՃ, ՕՂՅՃ, և ԵՄՃ, և ԵՄՄՕՄՃ ԾՃՃ, ՆՅԻՄԷ և ՍՐԵՄՕ, և ԿՕ ԵՄԷՄԻՎՅԱ
ԵՄԷՄԻՎՅԱ.

ևս: ՄԻՄԻՆՅ.

ԻՅՅԵ ԳԼԱՂՕԼԵՄՃ: ՄԻՅՃ ԵՐԷՄՃ.

ևս: ԳԼԱՎԻ ՆԱՏԻՄ ԴՃՎԻ ՍՐԻՎՕՆԻՄՃ.

ԵՄՂՕ ՄՆՕԳՕՄԷՄԵ...

ZÁŘÍ

Den má 12 hod. a noc 12 hod.

14. 1. Svátek (je-li půst, povoleno víno a olej)
1.Tim 2,1–6; Luk 4,16–22 (novoletí)

+ Začátek nového církevního roku (letopočet
od stvoření světa). Ct. Simeon Sloupník (a matka jeho
Marta) • Sbor přev. Bohorodice (arménský); mč. Aithal;
mč. 40 žen postnic a mč. Ammun, diakon, učitel jejich;
mč. Kallistos, Euod, Hermogen (bratří); spr. Jozue
Navin

15. 2. Mč. Mamant (a otec jeho Theodot a matka Rufína); sv.
Jan Postník, patriarcha cařihradský • + Ct. Antonij Pr-
vozakladatel a Theodosij Pečeřstí, kinoviálního mo-
našství na Rusi vůdcové; 3618 mč. nikomedských

16. 3. Svť.mč. Anthimos, ep. nikomedský (a s ním diakon The-
ofil, Dorothej, Mardonij, Migdonij, Petr, Indis, Gorgonij,
Zinon a Domena, panna a Euthimij) • Sv. Thiba, diako-
nisa; mč. Basilissa Nikomédská; bl. Jan, divotvorce
rostovský

17. 4. Svť.mč. Vavylos, ep. Velké Antiochie (s ním tři děti a mat-
ka jejich Christodula); sv. Bohavidoucí pror. Mojžiš •
Mč. Hermína, dcera ap. Filipa

18. 5. Ct. Pror. Zachariáš (a spr. Alžběta, rodiče sv. Jana Křtite-
le) • Zabití kn. Glěba; mč. Iriada; mč. Raisa

19. 6. Je-li půst, povoleno víno a olej
Ct. Vzpomínání divu arcivojevůdce archanděla Michaela •
Mč. Eudoksij (Romilus, Zinon, Makarij a s nimi 11.000
dalších v Armenii); ct. Archipus.

20. 7. Ct. Předsvátek Narození přev. Bohorodice. Mč. Sozont •
Ap. ze 70ti Ebodos a Onisiforos; Ct. svt. Joan, archiep. no-
vgorodský; ct.mč. Makarij Kaněvský, archimandrita

21. 8. Svátek z dvanáctera (povolena ryba)
Filip 2,5–11; Luk 10,38–42; 11,27–28

+ NAROZENÍ PŘESVATÉ BOHO-
RODICE • Ct. Ethelburga, britská královna

22. 9. Je-li půst, povoleno víno a olej
Galat 4,22–31; Luk 8,16–21 (bohootcům)

Ct. Spr. rodiče Jáchym (Joakim) a Anna • Mč. Severián
(a Chariton). Ct. Josef Volocký, divotvorce; ct. Theofan
Vyznavač; bl. Nikita Cařihradský; svt. Feodosij Černigov-
ský. Památka 3. všeobecného (ekumenického) sněmu

23. 10. Mč. Minodora, Mitrodora a Nymfodora • Ap. ze 70ti:
Apellus, Lukius a Kliment; sv. Pulchérie (Krasava)

24. 11. Ct. Theodora Alexandrijská • + Ct. Sergej a German,
valaamští divotvorci; + ct. Siluan Athonský; mč. Ia
a s ní 9000 mč. v Persii; mč. Dimitrij, Evanthia a Dimitri-
án, syn; svt. Daniel, keltský. Ct. Eufrosin, svatý kuchař

25. 12. Ct. Opuštění Narození přev. Bohorodice. Svť.mč. Auto-
nomij, ep. italský • Svť.mč. Kornutos, ep. nikomedský;
mč. Julián a s ním 40 mč. (Chirotonie svť.mč. Gorazda)

26. 13. Je-li půst, povoleno víno a olej
Předsvátek Povýšení. Ct. Obnovení chrámu Vzkříšení
v Jerusalemě. Svť.mč. Kornelius, setník • Svť.mč. Julián,
presbyter; mč. Eliáš, Zotik, Lukián a Valerián

27. 14. Svátek z dvanáctera a půst (povoleno víno
a olej, ale bez ryby) 1.Kor 1,18–24;
Jan 19,6–11; 13–20; 25–28; 30–35

+ POVÝŠENÍ SVATÉHO KŘÍŽE PÁNĚ
(Čili „Pozdvihování svatého Kříže celosvětové“; navrácení
Kříže.) • Zesnutí svť. Jana Zlatoústého

28. 15. + Sv. muč. panna a princezna Orosia. Ct. Vel-
komučedník Nikita • Svť.mč. Filius, ep. a mnozí s ním;
mč. Theodot, Askliad a Maxim; mč. Porfýrij; ct. Filothej,
kněz v Malé Asii; svt. Simeon, archiep. soluňský

29. 16. Svátek. Efez 4,17–25; Mat 13,44–52

+ Sv. mč. Ludmila, kněžna česká; ct. Prokop,
igumen monastýru sázavského. Ct. Vmč. Euthimie Vše-
chvalná • Mč. Sebastiana; mč. Melitina; mč. Viktor
a Sosthenos; ct. Dorotheos, poustevník egyptský; ct.
vz. Kukša Odešský

29. 16.

☩ Přenesení rukou nevytvořeného obrazu Páně z Edesy do Konstantinopole • Mč. Diomidius, lékař; ct. Jáchym Bulharský, poustevník; ct. Nikodým Meteorský

30. 17.

Mč. Myron, kněz • Ct. Alypij, ikonopisec pečerský; mč. Pavel, sestra jeho Juliána a další; Straton, Filip, Eutichian a Kyprian; mč. Thyrsa, Levkie, Koronáta a dal.

31. 18.

Mč. Florus (Květoslav) i Laurus • Mč. Herm, Serapion a Polien; svt.mč. Emilián a s ním Hiláriu, Dionýsij a Hermippus; svt. Joan a Georgij, patriarchové konstantinopolské; ct. Christoforos; ct. **Jan Rylský** a sv. Lukáš

ZÁŘÍ

1. 19.

Mč. Ondřej Stratelat (a s ním 2593 mč. vojínů) • Mč. Timothej, Agapij a Thekla; svt. Pitirim; sv. Kalistratos. Svátek ikony Matky Boží Donské

2. 20.

Pror. Samuel • Mč. Ševír a Memnon, upálení; mč. Lukios, senátor; mč. Ilidoros a Dosis; 38 mč. upálených: Orion, Ora, Chrisantos, Pantaleon, Viktor, Rín, Zotik, Achilles a další

3. 21.

Ap. ze 70ti Tadeáš; mč. Vassa (a děti její – Theognost, Agapios a Pistos) • ☩ Ct. Avramij (Abraham) Pečerský, archimandrita, smolenský divotvorce

4. 22.

Svátek
Žid 13,7–16; Jan 10,9–16

☩ **Svt. mč. Gorazd, biskup český a moravsko-slezský.** Mč. Agathonik (a Zótik, Theoprépj, Akindýn, Severián a dal.) • Mč. Felix. Svátek Gruzínské ikony Matky Boží

5. 23.

☩ Opuštění Zesnutí přesv. Bohorodice. Mč. Luppus (služba jemu se bude zpívat zítra) • Svt.mč. Irenej (Lubomír), ep. lyonský; svt. Kallinik, patriarcha konstantinopolský; sv. Alžběta. **Svatí nomomučedníci čeští**

6. 24.

Svt.mč. Eutychos, učedník ap. Jana • ☩ Přenesení ostatků svt. Petra, metrop. moskevského; **ap.rovn. svt.mč. Kosma Aitolský.** Svt. mč. Maxim Gorlický. (Památka zjevení přesv. Bohorodice ct. Sergiji Radoněžskému)

7. 25.

☩ Ap. Bartoloměj; ☩ ap. ze 70ti Titus, ep. krétský • Svt. Mína, patriarcha cařihradský; svt. Jan Kappadocký, patriarch konstantinop.; svt. Epifanij, patriarch konstantinop.; sv. Řehoř Utrechtský; sv. Jan Karpatský

8. 26.

Mč. Adrian a Natalie (a dalších 23 mč.) • Mč. Hadrián, syn císaře Proba + Nalezení Vladimírské ikony Matky Boží

9. 27.

Ct. Pimen Veliký • Svt. Liberius, papež římský; mč. Anthisie Nová; ct.svt.mč. Kukša a ct. Pimen Postník, pečerská

10. 28.

Ct. Mojžíš Mouřenín (Muřín, Ethiopan); + ct. **Jov Počájevský** (služba 6. května) • ☩ Sbor ctihodných otců kyjevsko-pečerských v daleké jeskyni ct. Theodosije odpočívajících; spr. Anna, prorokyně v chrámu jerusalemském; spr. Ezechiáš, král judský

11. 29. Svátek; den postní (bez ryby)
Skut 13,25–32; Mar 6,14–30

☩ **Stětí hlavy Proroka, Předchůdce a Křtitele Páně, Jana** • Mč. Anastasij Bulhar. Památka všech pravoslavných vojáků padlých v poli

12. 30.

Světitelé: Alexandr, Jan Postník a Pavel Nový, patriarchové konstantinopolské • Ct. Alexandr Svirský, divotvorce s učedníky; + kníže Alexandr Něvský; + kn. Daniil Moskevský; ct. Kryštof Říman; ct. Fantýn Kalabrijský, divotvorce soluňský; **světitelé a patriarchové srbští**

13. 31.

Je-li půst, povoleno víno a olej
☩ Položení ctěného pásu přesvaté Bohorodice • **Svt.mč. Cyprian (Kyprián), ep. kartagenský;** svt. Gennadij, patriarcha konstantinop.; 366 mč. nikomedských; sv. Aidan, první biskup lindisfarnský, divotvorce

cizozemců a občanské války; aby milostivý a přístupný k našim modlitbám byl blahý a lidumilný Bůh náš a odvrátil od nás veškerý na nás uvalený hněv a vysvobodil nás od přicházejícího spravedlivého trestu svého a smiloval se nad námi.

Věřící: Hospodi, pomiluj. (3×)

Ještě modlíme se, aby Hospodin Bůh vyslyšel hlas modlitby nás, hříšných, a smiloval se nad námi.

Věřící: Hospodi, pomiluj. (3×)

Kněz může tiše vzpomínat živé i zesulé.
Dále kněz:

Vyslyš nás, Bože, Spasiteli náš, naděje všech končin země i těch, kteří jsou daleko na moři; a milostiv, milostiv budiž, Vládce, ke hříchům našim a smiluj se nad námi. Neboť milostivý a lidumilný Bůh jsi ty a tobě chválu vzdáváme, Otci i Synu i Svatému Duchu, nyní i vždycky, až na věky věkův.

Věřící: Amen.

Kněz: Pokoj všem.

Věřící: I duchu tvému.

Kněz: Skloňme hlavy své před Hospodinem.

Věřící: Před tebou, Hospodine. *(Všichni skloní hlavy)*

Kněz (hlasitě):

Vládce mnohomilostivý, Pane Ježíši Kriste, Bože náš, na přímluvy nejčistší Vládkyně naší, Bohorodice a vždycky Panny Marie, mocí uctívaného a životodárného kříže, s přispěním úctyhodných nebeských beztělesných mocností, na přímluvy důstojného a slavného proroka, předchůdce a křtitele Jana, svatých slavných a všechvalných apoštolů, svatých slavných vítězných mučedníků i ctihodných a bo-

-honosných otců našich...

И крѣмъ прикѣлоншымъ гл҃авѣ, мѡлѣтѣ ещѣннѣкѣ велег҃лаше:

Кѡ многомѡлѣтнѣ Г҃дн, и҃же Хр҃тѣ Б҃же нашь, молѣтвѡми
всепрѣчтѡмъ вл҃чцы нашьемъ Б҃цы и҃ приенодѣи Мр҃и: е҃илоу
ч҃тнѡгѡ и҃ жнвѡтвѡрѡцагѡ кр҃тѡ: прѣдстѡитѣльствы чѣстнѣхъ
нѣе҃сныхъ е҃лазъ везплѡтнѣхъ: ч҃тнѡгѡ е҃лѡвнѡгѡ прорѡка, прѣд-
стѣчи и҃ кр҃тнѣтелѡ Иѡанна: е҃тѣхъ е҃лѡвнѣхъ и҃ всехвѡлнѣхъ апѡс-
тѡлз: е҃тѣхъ е҃лѡвнѣхъ и҃ добропѡвѣднѣхъ мѣченнѣкѡвз: прѣпѣ-
нѣхъ и҃ вѣгонѡснѣхъ О҃цѣ нашьнѣхъ: и҃же ко е҃тѣхъ О҃цѣ нашьнѣхъ и҃
веле҃некнѣхъ велѣннѣхъ о҃учнѣтелѣи и҃ е҃тнѣтелѣи, вѡсѣлѣа вѣлнѣкагѡ,
Грн҃гѡрѣа вѣгѡелѡва и҃ Иѡанна злѡтѡщѣтагѡ: и҃же ко е҃тѣхъ О҃цѣ на-
шьгѡ Нѣкѡлаѡ архѣпѣкпа, мѡрѡвнѣкнѣскагѡ чѣдѡтвѡрѡца: и҃же ко
е҃тѣхъ О҃тѣцз нашьнѣхъ Мѣдѡдѣа и҃ Вѡрѣлаа, о҃учнѣтелѣи словѣн-
екнѣхъ: е҃тѡгѡ равнѡапѡстѡльнѡгѡ вѣлнѣкагѡ кнѣзѡ Рѡстнѣслѡва:
и҃же ко е҃тѣхъ е҃тѣтѡтѣрпѣцѣвз кнѡзѡ вѡчѣслѡва и҃ кнѡгннн
Людмѣлы: мѣч. О҃рѡсѣи: прѣпѣнѣхъ и҃ вѣгонѡснѣхъ О҃тѣцз нашь-
нѣхъ Иѡанна чѣшѣскагѡ и҃ Прѡкѡпѣа е҃зѡвѣскагѡ: (мѣчен. Иѡанна и҃
Иѣронѣма:) е҃вѡщенномѣченнѣка Гѡрѡзда: нѡвѣхъ мѣченнѣкѡвз
чѣшѣекнѣхъ: е҃вѡщенномѣченнѣка Гѡтннѣслѡва: е҃тнѣтелѡ
и҃спѡвѣдннѣка Илѣжѣа кѡрпѡтѡрѡскагѡ: е҃тѣхъ и҃ прѡвѣднѣхъ
вѣгѡО҃цѣ Иѡакѣма и҃ И҃нны, и҃ е҃тѡгѡ [И҃лѣкѣ, е҃гѡже жѣтѣ хр҃амѣ], и҃ вѣрѣхъ
е҃тѣхъ чѡвѡнѣхъ, вл҃гѡпрѣѡтнѣсѡтвѡрнѣ молѣтѡвѣ нашьѣ, дѡрѣшнѣ
нашьѣ ѡстѡвлѣнѣе прѣгрѣшѣнѣи нашьнѣхъ, покрѣпнѣ нашьѣ крѡвѡмъ
крнѡлѣ чѡвѡею, ѡженѣ ѡ нашьѣ вѣлѡкагѡ врагѡ и҃ сѡпѡстѡтѡ, о҃умнрнѣ
нашьѣ жнзнь: Г҃дн, помнѡлѣшнѣ нашьѣ, и҃ мѣрз чѡвѡнѣ, и҃ е҃паснѣ дѣшѡ
нашьѣ, и҃ако вл҃гѣ и҃ члѡвѣколѡвѣцз.

Таже начинѡемъ е҃тѣхнѣры е҃тѣхѡвнѣ, и҃ поѡще вхѡднѣмъ вѣ хр҃амѣ.

Слѡва, и҃ нѡнѣкѣ, вѣенѣ. Таже, нѡнѣкѣ ѡпѡщѣлѡшнѣ: Трнѣтѡе. По О҃че нашьѣ:

Возгласѡетѣ ещѣннѣкѣ:

И҃ако чѡвѡе жѣтѣ цр҃тѡ, и҃ е҃ла, и҃ е҃лѡва, О҃цѡ, и҃ Г҃на, и҃ Гѡтѡгѡ
дѣа, нѡнѣкѣ и҃ приенѡ, и҃ ко вѣкнѣ вѣкѡвз, ѡмнѣнѣ.

Г҃дн и҃же Хр҃тѣ Б҃же нашь...

12. 30.

Ap. ze 70ti: Silas, Siluan, Kriskentij, Epenetus a Andronik • Mč. Jan Vojín; mč. Polychron – svt. babylonský a dal.; svt.mč. Valentýn a učedníci jeho

13. 31.

☩ Předsvátek vynesení svatého uctivaného a oživujícího kříže Páně. ☩ Spr. Evdokim Kappadocký • Spr. Josef z Arimatie; mč. Julita. Příprava na půst k Zesnutí přěsv. Bohorodice

SRPEN

Den má 13 hod. a noc 11 hod.

14. 1.

Začátek půstu k Zesnutí přěsv. Bohorodice
Kříží: 1 Kor 1,18–24; Jan 19,6–11; 13–20;
25–28; 30–35
Svěcení nově vybraného medu

☩ Vynášení uctivaných dřev životodárného Kříže Pána. Sv. 7 mč. Makabejských: Abim, Antonín, Hurij, Eleazar, Eusebon, Alim, Marcell a matka jejich Solomie a učitel jejich Eleazar • Svátek nejmilostivějšího Spasitele a přěsv. Bohorodice. Památka pokřtění Rusi

15. 2.

☩ Prvmč. archidiakon Štěpán • Spr. Nikodém, Gamaliel a syn jeho Aviv; ☩ blaž. Vasil Moskevský, divotvorce, pro Krista jurodivý

16. 3.

Ct. Isakij, Dalmatus a Faustus • Sv. žena Salome, myrosnice; ☩ ct. Antonij Říman, divotvorce novgorodský

17. 4.

Sedm dětí mč. efezských: Maximilián, Jamblich, Martinián, Jan, Dionýsij, Exakustodián a Antonín • Ct.mč. Evdokie; mč. Jelevferij; mč. Irína; sv. Daria

18. 5.

☩ Předsvátek Proměnění Pána. Mč. Eusignij • Svt.mč. Anfirus a Favius, papežové římsští; mč. Pontius Říman; Vikentij (Vincent); Kristýna; Irenej; spr. Nonna, matka svt. Řehoře Theol.; svt. Euthimij, patr. konstantinop.

19. 6.

Svátek z dvanáctera (povolena ryba)
2.Petr 1,10–19; Mat 17,1–9
Svěcení ovoce

☩ PROMĚNĚNÍ PÁNĚ

20. 7.

Ct. mč. Dometius Peršan (a dva učedníci jeho) • Ct. Pimen Pečerský; mč. Marín, vojín a Asterij, senátor; ct.mč. Potamie, divotvorkyně; ct.mč. Asterius, divotvorce

21. 8.

Svt. Emilián Vyznavač, ep. kyzičský • Svt. Myron Krétský, divotvorce; ct. Řehoř Sinajský; ct. Řehoř, ikonopisec pečerský. ☩ Ct. Zosima a Savvatij Solovětští

22. 9.

Paremije
☩ Ap. Matěj • Mč. Antonij Alexandrijský, Julián, Markián, Jan, Jakub, Alexij, Dimitrij, Fótij, Petr, Leontij a Marie – patricie, Řehoř a dal. za ikonu Krista trpící; sv. císařovana Irena

23. 10.

Mč. arcidiakon Laurentius (Vavřinec) (a papež Sixtus, diakoni – Felix a Agapet, vojín Roman, Říman) • Sv. Irenius Filosofof; bl. Lavrentij (Vavřinec), pro Krista jurodivý

24. 11.

Mč. arcidiakon Euplus • Mč. Zuzana, panna a s ní: Gaius – papež římský, Gabin – kněz, Klaudius, Maxim a dal.; ct.mč. Theodor a Vasilij Pečerstí

25. 12.

Mč. Fotios a Anikita (a mnozí s nimi) • Svt.mč. Alexandr, ep. kománský; mč. Pamfílaj a Kapitón

26. 13.

☩ Opuštění svátku Proměnění. Ct. Maxim Vyznavač (služba se zpívala včera) • Mč. Hyppolit, Ireneus, Abundius a Konkordie, římsští; ☩ svt. Tichon, ep. voroněžský, zadonský divotvorce

27. 14.

Konec půstu
☩ Předsvátek Zesnutí přěsv. Bohorodice. ☩ Pror. Micheáš • ☩ Ct. Theodosij, igumen pečerský

28. 15.

Svátek z dvanáctera (je-li půst, povol. ryba)

Filip 2,5–11; Luk 10,38–42; 11,27–28

☩ ZESNUTÍ PŘĚSVATÉ BOHORODICE

26. 13.

☩ Sbor archanděla **Gabriela**. Ct. Stefan Savvait • Sára Libijská; mč. Serapion

27. 14.

☩ Ap. ze 70ti Akila (a jeho manželka Priscilla, učedníci ap. Pavla, mučedníci) • Mč. Justus; ct. Onesim, divotvor v Magnesii. Ct. **Nikodim Svatohorec**

28. 15. Je-li půst, povoleno víno a olej

Mč. Kyrk a Julita, jeho matka; ☩ sv. **aprov. veliký kníže Vladimír**, po křtu Vasilij, posvětitel Rusů

29. 16. Památka svatých Otců šesti všeobecných sněmů (koná se v neděli)

Svt.mč. Athinogen a 10 jeho učedníků • Mč. Pavel a Alevína a Chionie; Antioch, lékař; Julie, panna. Památka svatých Otců 4. všeobecného sněmu. Svátek ikony Matky Boží Pskovské.

30. 17. Je-li půst, povoleno víno a olej

☩ **Vmč. Marína** (Margarita) • Ct. Lazar a Irinarch Solovětští; ct. Leonid. Ikona přev. Bohorodice: „Odigitria Svatohorská“

31. 18.

Mč. Emilián Slovan (a mč. Hyacint Amastridský) • Vmč. Athanasius; mč. Marcel, Dasius a Maron; ct. Pamva Nitrijský; ct. Jan mnohostrádající, zátvorník pečerský; bl. Leontij Ustužský, pro Krista jurodivý

SRPEN

1. 19.

Ct. Makrina, sestra sv. Basila Vel.; ct. Dius • ☩ Ct. **Serafim Sarovský**; kn. Roman Rjazanský; ct. Paisij Pečerský

2. 20. Svátek (je-li půst, povoleno víno a olej)

Jak 5,10–20; Luk 4,22–30

☩ **Svatý slavný prorok Eliáš** • Spr. Áron, první kněz

3. 21.

Ct. Symeon, pro Krista jurodivý a Jan, spolupostník jeho; pror. Ezechiel • Ct. Onufrij, mlčenlivec a Onesim, zátvorník pečerský; mč. Eugenij

4. 22. Je-li půst, povoleno víno a olej

☩ **Ap.rovn. myronosice Marie z Magdaly**; svt.mč. Foka • Ct.mč. Marcela; mč. Agapij; blaž. Kyprian Suzdalský, pro Krista jurodivý

5. 23.

Mč. Trofimius, Theofil a s nimi 13 dalších mč. • Mč. Apollonius; svt.mč. Apollinarius Ravenský; svt.mč. Vitalij. ☩ Památka zjevení Matky Boží na hoře Počájevské k záchraně lávry od útoku tureckého. Počájevská ikona Matky Boží

6. 24.

☩ Mč. Kristýna • ☩ **Mč. kn. Boris a Glěb**, po svatém křtu Roman a David; ct. Polykarp Pečerský

7. 25. Je-li půst, povoleno víno a olej

☩ **Zesnutí spr. Anny**, matky přev. Bohorodice • Svaté ženy – Olympiada, diakonisa a Eupraksie, panna; mč. Sanktus, Mattur, Attala, Blandina, Bible, Vitta, Epagatha, Pontinus, Alexandr a druží; ☩ ct. Makárj, želtovodský divotvor; ct. Theodora ze Sihly (Bohdana Karpatská). Památka 5. všeobecného sněmu

8. 26.

Svt.mč. Hermolaj, Hermippus a Hermokratos, jerejové nikomedští • Ct.mč. Paraskeva; ct. Mojžíš Uhřin Pečerský, mnohotrpící

9. 27. Je-li půst, povoleno víno a olej

2 Tim 2,1–10; Jan 15,17–16,2

☩ **Vmč. a léčitel Pantelejmon**;

☩ **ap.rovn.ct. Kliment, svt. ochridský, Angelár, GO-RAZD, Naum a Sáva**, svatí pětipočteníci – učedníci sv. Cyrila a Metoděje • Bl. Nikolaj Kočanov Novgorodský, jurodivý

10. 28.

Ap. ze 70ti a diakoni: Prochor, Nikanor, Timon a Parmen • Mč. Julián, Eustatij a Akakij; Drosida, Euthimij a Antonije; Irína Kappadokijská. ☩ Zjevení ikony Matky Boží Odigitrie (ukazující cestu) Smolenské

11. 29.

Mč. Kallinik • Mč. Serafima, panna; mč. Theodotie a tři děti její. Narození sv. Mikuláše.

honosných otců našich; svatých našich otců, velikých učitelů celého světa a světitelů Basila Velikého, Řehoře Theologa a Jana Zlatoústého, svatého otce našeho Mikuláše, arcibiskupa Myr Lykejských, divotvorce, svatých apoštolům rovných Cyrila a Metoděje, učitelů slovanských, svatého zbožného knížete Rostislava Moravského, svatého mučedníka a knížete českého Václava a svaté mučednice kněžny Ludmily, mučednice Orosie, ctihodných a bohonosných otců našich, Ivana, poustevníka českého, a Prokopa Sázavského, (muč. Jana a Jeronýma) světitele mučedníka Gorazda Českého a Moravsko-slezského, novomučedníků českých i svt. muč. Stanislava, světitele vyznavače Alexije Karpatského, svatých a spravedlivých rodičů Jáchyma i Anny, svatého **(jméno svatého, jehož jest chrám a svátek)** i všech svatých svých učíň modlitbu naši sobě příjemnou, daruj nám odpuštění hříchů našich, ochraň nás záštitou křídel svých, zapuď od nás každého nepřitele a odpůrce, daruj mír životu našemu, Pane, smiluj se nad námi i nad světem svým a spasiž duše naše jako blahý a lidumil.

Věřící: Amen.

(Konec litijní ektenie a vchází se z předsíně do chrámu.)

Žalmista čte **stichiry na stichovně**.

Žalmista: »Sláva...« (Následuje zpěv svatému z mineje, ze svátku či z triodu.)

Žalmista: I nyní i vždycky, až na věky věkův. Amen. (Následuje bohorodičen.)

Věřící zpívají **chvalozpěv Simeonův**:

Nyní propouštíš, Pane, služebníka svého, podle slova svého v pokoji, neboť viděly oči mé spasení tvé, které jsi připravil před obličejem všech lidí, světlo ke zjevení pohanům, a slávu lidu svého israelského.

Neboť tvé jest království...

ⲀⲡⲬⲈⲦⲌⲤⲤⲈⲒⲈⲖⲌⲚⲌⲐ ⲡⲣⲟⲡⲁⲣⲁ: ⲒⲓⲈ ⲁⲔⲐ: ⲡⲣⲓⲗⲃⲃⲛⲉ.

Предлагѡщѣ же на ѡтѡчѡванномъ столѣ рѡди бѣгословенїа пѣть хлѣбѡвъ, пшеница, ѡ двѣ годѣа на сїе ѡутрѡеннымъ: ѡдинъ исполненъ кїна ѡ плодѣ лѡзнаго, дрѡгїи же ѡлеа. Дїаконъ же кадитъ ѡкреститѣ столѣ, ѡ нарѡдѣтелѣ тѡкма, ѡ іереа. Іереѣ же взѣмъ ѡдинъ хлѣбъ, знаменѡвѣтъ ѡмъ прочыя хлѣбы, ѡ глаголетъ молитѡвѣ сїи велеглаенѡ:

Ⲓⲃⲃⲁ глаголетъ: сѡмъ бѣгословнѣ, тѡгда деннїцою ѡказѡвѣтъ на предлѡженнѡмъ хлѣбѡмъ, пшеницѡмъ, кїно ѡ ѡлеѣ.

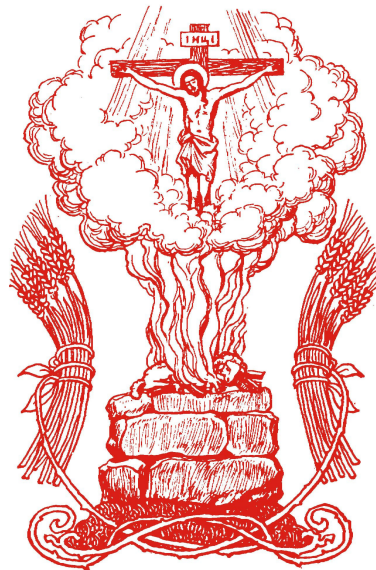
ГДН ІИСЕ ХРТЕ БЖЕ НАШИ, БѢГОСЛОВІЕ ПѢТЬ ХЛѢБѡВЪ Ѣ ПѢТЬ ТЫСАЩЪ НАСЫТИВЫИ, СѢМЪ БѢГОСЛОВІИ Ѣ ХЛѢБЪ СІА, ПШЕНИЦѢ, КІНО Ѣ ѡЛЕИ: Ѣ ѡМНОЖИ СІА КО ГРАДѢ СѢМЪ [ѢИ Ѣи кѣи сїи, ѢИ Ѣи ко сѣи ѡкрѣти сїи], Ѣи КО ВСѢМЪ МІРѢ ТВОЕМЪ, Ѣи ВЪШАЮЩЫА ѡ НИХЪ ВѢРНЫА ѡСѢАТИ. ІѢКО ТЫ ѡСН БѢГОСЛОВІА Ѣи ѡСІА Ѣи ВСѢХЪ СЕКАА, ХРТЕ БЖЕ НАШИ, Ѣи ТѢБѢ СЛѢВЪ ВОЗЫМАЕМЪ, СО БЕЗНАЧАЛЬНЫМЪ ТВОИМЪ ѠЦЕМЪ, Ѣи ВСЕТИМЪ, Ѣи БѢГІМЪ, Ѣи ЖИВОТВОРАЩИМЪ ТВОИМЪ ДХОМЪ, НЫНѢ Ѣи ПРІЕНѡ, Ѣи КО ВѢКИ ВѢКѡВЪ.

Лііка: ЛМІННЪ.

Ѣи по ЛМІННѢ, ЛКТЕ: БѢДИ ѢМА ГДНЕ БѢВЕНО ѡ НЫНѢ Ѣи ДО ВѢКА. ТРИЖДЫ. Ѣи глаголемъ: БѢГОСЛОВІѢ ГДѢ НА ВСѢКОЕ ВРЕМА: ДѢЖЕ ДО НЕ ЛИСѢТЕА ВЕКАКАГО ВЛѢГА.

Ѡциенникъ же ѡшѣдъ сгоитъ предъ сѣи ми двѣрьми, зрѣ къ западѣ. По исполненїи же ѡлама, сциенникъ къ нарѡдѣ глаголетъ:

БѢГОСЛОВІЕ ГДНЕ НА ВѢСЪ, ТѡГѡ БѢГОДАТІѢ Ѣи ЧЕЛОВѢКОЛЮБИМЪ, ВСЕГДА, НЫНѢ Ѣи ПРІЕНѡ, Ѣи КО ВѢКИ ВѢКѡВЪ.

Премѣдрость...

12. 29. Svátek (je-li půst, povolena ryba)
2.Kor 11,21– 12,9; Mat 16,13–19

✚ **Slavní a všechvalní, nej přednější z apoštolů Petr a Pavel**

13. 30. Svátek (je-li půst, povolena ryba)

✚ **Sbor sv. slavných a všechvalných 12ti apoštolů:** Petra, Ondřeje – bratra jeho, Jakuba Zebedeova, Jana – bra-

tra jeho, Filipa, Bartoloměje, Tomáše, Matouše, Jakuba Alfeova, Judy Jákobova neboli Tadeáše, Šimona Zeloty a Matěje • Svt. Sofronij, ep. irutský; mč. Meliton; Petr; Perpetua; Michal – sadař athénský

ČERVENEC

Den má 14 hod. a noc 10 hod.

14. 1. Je-li půst, povoleno víno a olej
✚ Sv. nezištnici Kosma a Damián, v Římě trpící • Ct. Petr Patricij; spr. Angelina Srbská, vládkyně

15. 2. Je-li půst, povoleno víno a olej
✚ Položení roucha přev. Bohorodice ve Vlachárnách • Svt. Juvenalij, patr. jerusalemský; Fótij, metrop. kyjevský a celé Rusi. Ikona Matky Boží „Achtyrská“

16. 3. Mč. Hyacint • ✚ Svt. Filip, metrop. moskevský. Mč. Diomid, Eulapij, Asklepodot; mč. Mokios a Marek. Ct. Alexandr; vůdce mon. „neusinajících“. Bl. Joann, pro Krista jurodivý, moskevský

17. 4. Řim 8,28–39; Jan 15,17–27; 16,1–2
Svt. Ondřej Krétský; spr. Marta, matka ct. Simeona Dinohorce • Ct. Andrej Rublev, ikonopisec. Mč. Theodot a Theodotie. ✚ Svatí carští mučedníci – poslední ruský car Nikolaj II., carevna Alexandra, carevič Alexij, Olga, Taťána, Marie, Anastasie a ostatní s nimi

18. 5. ✚ Ct. Athanasij Athonský • ✚ Ct. Sergij Radonežský, igumen. Mče. Anna a Kirilla; ct. Lampád, divotvorec irinopolský; ctmč. velkokněžna Jelizaveta a inokině Varvara

19. 6. Ct. Sisoj Veliký • Památka mč. Jana Husa a mč. Jernýma Pražského. Mč. Marin, Marta, Auditax, Avvakum, Kirin, Valentýn – presbyter, Asterij a další v Římě. Mč. Lukie panna a s ní Rix, Antonij, Lukian, Isidor, Dion, Diodor, Kuton, Aronos (Orion), Kalik a Satur; mč. Isaur diákon, Innokentij, Felix, Herm, Vasil, Peregrin, Ruf a Rufin Makedonští.

20. 7. Ct. Tomáš Malský; ct. Akakij • Mč. Peregrin (Pelhřim), Lukián, Pompeus, Hesychie, Papus, Saturnin a Heřman; mč. Evangelios. Ctá. Evfrosinije (dříve Evdokije), kn. moskevská. Ikona přev. Bohorodice: „Odigitria Vlachenská“.

21. 8. Je-li půst, povoleno víno a olej
✚ Vmč. Prokop (a s ním druhové a 12 žen) • Spr. Prokop pro Krista jurodivý, ustužský divotvorec. ✚ Zjevení Kazanské ikony Matky Boží. Záznak ikony „Zvěstování“ Ustužské

22. 9. Svt.mč. Pankrác, ep. tauromenijský • Svt. mč. Cyril Hortinský; (mč. Andrej a Probus;) svt. Theodor, ep. edeský

23. 10. Sv. 45 mč. v Nikopolis arménském: Leontij, Mavrik, Daniel, Antonij, Alexandr, Janíkita a další • ✚ Ct. Antonij Pečerský, všech ruských monachů vůdce. Ct. Siluan, schimnik pečerský; ct. poustevníci egyptští, ohněm a dýmem umoření. ✚ Uložení uctívaného roucha (chitonu) Páně v Moskvě

24. 11. ✚ Vzpomínka divu vmč. Euthimie všechvalné, kterým bylo upevněno Pravoslaví; ✚ aprovn. Olga, po svatém křtu Helena, velká kněžna ruská • Ct. Nikodým Vatopedský

25. 12. Mč. Prokl a Hilarius; ct. Michal Malein • Ondřej Stratelat, Heraklitos, Faustus, Mina a druhové. Spr. Veronika. ✚ Ikona Matky Boží tzv. „Trojruká“

Egyptští; ct. Arsenij Koněvský, divotvorce; blahověrná kn. Anna Kašinská; **+ mč. Orosia** (Dobroslava; 880)

26. 13.

Mče. Achylina; svt. Trifill, ep. Levkusie Kyperské • Mče. Antonie. Ct. Andronik, igumen, a Sáva Moskevští, ikonopisci; ctá. Alexandra Divjejevská

27. 14.

Pror. Eliseus; svt. Metoděj, patriarcha caňhradský. Sbor divjejevských svatých

28. 15.

Pror. Ámos • **+ Svt. Jóna**, metrop. moskevský a celé Rusi, divotvorce; svt. Michail, prvý metrop. kyjevský. Mč. Vít, Modest a Kriskentie; **ct. Jeroným Stridonský**; ct. Theodor Sikeot, ep. anastasiopolský. **Blaž. Augustin, ep. hypponský. Kn. Lazar Srbský a všichni srbští mučedníci** od jeho dnů až dodnes (včetně nmč. Gorazda). (Památká bitvy na Kosově poli)

29. 16.

Svt. Tichon Amafuntský, divotvorce • Svt.mč. Tigrij, kněz a mč. Eutropij, čtec. **☩** Ct. Tichon Medynský, Kalužský; ct. Moisej Optinský; svt. Feofan Zatvornik, ep. vyšenský

30. 17.

Mč. Manuel, Savel a Izmael Perští • Ct. Josef, poustevník a Pior. Ct.mč. Nectan Britský. Blaž. jurodivá Alipije Golosevská

ČERVENEC

1. 18.

Mč. Leontij (a Hypatij a Theodulos) • Leontij Prozřelý, Athonita; Erasmus. Bogoljubská ikona Matky Boží. Památka zesnulých (padlí v bitvě na Kosově poli)

2. 19.

Je-li půst, povoleno víno a olej **+ Ap. Juda, tělesný bratr Páně** • Mč. Zosima, vojín; **ct. Paisij Veliký**; sv. myronosice Marie Jákobova. **+ Svt. Jov**, patriarcha moskevský a celé Rusi; **☩ svt. Joann Šanghajský a San Franciský, divotvorce**

3. 20.

Svt.mč. Metoděj Patarský, jenž potíral Origenův klam; ct. **Naum Ochridský**, žák sv. Cyrila a Metoděje •

Svt.mč. Aristokleos presbyter, Dimitrián diakon a Athanasij čtec; spr. Nikólaos Kabásilas

4. 21.

Mč. Julián z Tarsu (s matkou) • Svt.mč. Terentij, ep. ikonijský; ct. Julij, presbyter a Julián, diakon; ct. Maxim Řek

5. 22.

Svt.mč. Eusebij, ep. samosatský • Mč. Zinon a Zina; mč. Galaktion, Julianie a syn její Saturnin.

6. 23.

Mč. Agripina Římanka • **+ Uvítání Vladimírské ikony Matky Boží v Moskvě na obranu proti Tatarům.** Mč. Eustochius, Gaius, Probus, Lollius, Urvanus adal. Ikona Matky Boží pskovsko-pečerské, zv. „Umilenije“. Sbor vladimírských svatých

7. 24.

Svátek (je-li půst, povolena ryba)

Řm 13,12–14,4; Luk 1,5–25; 57–68; 76; 80

☩ Narození sv. Jana, Křtitele a Předchůdce Páně • ct. **Ivan Český** (služba jemu se koná zítra). Mč. sedm bratří: Orentij, Farnakij, Eros, Firmos, Firmin, Kiriak a Longin. Spr. děti Jakov a Joann Menjužští, Novgorodští

8. 25.

Ct.mč. Feuronic, panna • **☩ Kníže Petr**, jako monach David, a kněžna Fevronije, v monaštví Eufrosýnije, murosťti divotvorci; ct.mč. Prokop Smyrenský. Ct. Nikon Optinský, vyznaváč

9. 26.

Ct. David Soluňský • Svt. Dionýsios, ep. suzdalský; ct. Jan, ep. gótský; svt.muč. Georgij presbyter **+ Zjevení ikony přecisté Vlákyně naší Bohorodice a vždycky Panny Marie Tichvinské**

10. 27.

Ct. Sampson, hostitel cizinců a léčitel; spr. Jana, myronosice • Ct. Severus (Ševif), kněz; ct. Řehoř Yverský, Athonský. Sbor ctihodných otců pskovsko-pečerských

11. 28.

Poslední den půstu svatých apoštolů **☩ Sv. nezištníci Kyr a Jan** • **+ Ct. Sergej a German**, divotvorci valaamští; ct. Pasij Svatohorec (památká přeložena ze zítřejšího dne). Ikona Matky Boží „Trojruká“

Žalmista říká trisagion až po Otčenáš.

Kněz:

Neboť tvé jest království, moc i sláva, Otce i Syna i Svatého Ducha, nyní i vždycky, až na věky věkův.

Věřící: Amen.

Po Otčenáši následují **tropary** podle typikonu (zpívá žalmista).

Koná-li se litije a požehnání pěti chlebů, jsou na připraveném stolku připraveny chleby a nádoby s vínem a olejem; diakon okuřuje při troparech kolem stolku, a pak představeného.

Je-li bdění zpívá se: Raduj se, Bohorodice Panno... (Resp. tropar svátku.)

Po odzpívání troparů praví kněz (diakon): K Hospodinu modleme se!

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Kněz (vezme jeden z chlebů, požehná jím ostatní chleby a říká nahlas modlitbu k požehnání předloženého):

Pane, Ježíši Kriste, Bože náš, jenž jsi pět chlebů požehnal a pět tisíců jimi nasytil, sám požehnej chleby tyto, (pšenici,) víno a olej (*ukazuje na ně pravící*) a rozmnož je v tomto městě [tomto monastýru, této vesnici] a v celém světě svém; posvěť věrné, kteří z nich okusí. Neboť ty žehnáš a posvěcuješ veškerenstvo, Kriste, Bože náš, a tobě chválu vzdáváme, s bezpočátečným Otcem tvým i přesvatým a blahým a oživujícím Duchem tvým, nyní i vždycky, až na věky věků.

Věřící: Amen.

Budiž jméno Hospodinovo blahosloveno, od nyní až na věky. (3x)

Pokud je jen litije (bez bdění), pak může ihned následovat propuštění.

Koná-li se bdění, následuje vždy ještě část žalmu 33. / 34.:

„Blahosloviti budu Hospodina každého času...“

Kněz stojí před svatými dveřmi obrácen k západu.

Po dokončení žalmu praví:

Požehnání Hospodinovo na vás, blahodatí a lidumilností jeho, vždycky, nyní i příště, až na věky věkův.

Velemoudrost...

Во иныя же дни, щце нѣсть празднества комѹ, творѣтца на вечерни сѣце:

По великой ѡбѣтѣ каѹдема радоваѹ, и по каѹдеме ѡбѣтѣ маѹма. И на Гдѣ воззваѹхъ, стѣхѣры. Свѣтѣ тихій: и прокѣменъ дне: илѣ, илѣнаѣта.

Тяже, сподобнѣ, Гдѣ, въ вечеръ сѣи: и ѡбѣтѣ: Исполнѣннѣ вечернюю молѣтвѹ нашѹ: и на стѣхѣвнѣ стѣхѣры: и нынѣ ѡпѣщѣемъ: Трѣтѣе. И тропарѣ по ѡбѣтѣ чѣна. И по чѣмъ ѡбѣтѣ: Помѣлѣи наезъ бѣже: По воззваѣ же іерѣи глаголетъ:

Премѹдрѣствѣ.

Лѣкѣ же: Бѣгоелокѣи.

Іерѣи: **С**ынѣ бѣгоелокѣнъ хрѣтѣе бѣнъ нашъ, вѣгда, нынѣ и прѣсно, и во вѣкѣ вѣкѣвъ.

Лѣкѣ: ѡмѣнѣ. ѡтвѣрдѣ бѣже, стѣшо правѣлакъшо вѣрѣ и правѣлакъныхъ хрѣтѣанъ, во вѣкѣ вѣка.

Іерѣи: **П**ресѣла бѣце, спасѣ наезъ.

Лѣкѣ: Честнѣнѣшо херѣвѣмъ:

Іерѣи: **С**лава твѣбѣ, хрѣтѣ бѣже, ѡповѣнѣ наше, слава твѣбѣ.

Лѣкѣ: Слава, и нынѣ: Гдѣ помѣлѣи, трѣжды. Бѣгоелокѣи.

Іерѣи же, ѡбратѣвѣа ѡ стѣхъ дверѣи на западъ къ людемъ, глаголетъ ѡпѣтѣ, и помѣлетъ стѣго, ѡмѣже лѣже поѣтѣа.

Хрѣтѣе истинный бѣнъ нашъ, молѣтвѣми прѣчѣтѣа своѣа Мѣтѣре, стѣхъ слакъныхъ и вѣхѣлакъныхъ апѣлъ, (и стѣхъ хрѣма, и днѣ): (иже во стѣхъ ѡтѣецъ нашнъхъ Мѣдѣа и Кѣрѣла, ѡчѣнѣлѣи словѣнскѣхъ: стѣаго равнѣапѣстѣлакънѣа великакънѣа кѣнѣа Рѣтѣнѣлава: иже во стѣхъ стѣтѣтѣрѣпѣцѣа кнѣзѣа вѣчѣлава и кнѣгѣнѣи Людѣмѣлѣ: прѣвѣныхъ и бѣгонѣныхъ ѡтѣецъ нашнъхъ Іѡаннѣа чѣшикакънѣа и Прѣкѣпѣла ѣзавѣкакънѣа: вѣщѣннѣмѣчѣннѣа Горѣзѣа: стѣнѣтѣла испѣвѣднѣка ѡлѣжѣа карпатѣрѣскакънѣа), и вѣхъ стѣхъ, помѣлетъ и спасѣтъ наезъ, ѣакъ бѣгъ и чѣвѣколѣбѣцѣа.

ѡмѣнѣ....

11. 29.

Ct.mč. Theodosie, panna cařhradská • ☩ Bl. Jan Ustuzský, pro Krista jurodivý; ct.mč. Theodosie, panna tyrská; svt. Alexandr, papeř alexandrijský. **Svt. Luka (Vojno-jasenský)**, vyznavač, arch.ep. simferopolský. Ikony Matky Boří: Zastánkyně hřišníkŮ. Památka 1. všeobecného sněmu. (Pád Konstantinopole, zabití posledního byzantského císaře Konstantina XI., dle jul. kal.)

12. 30.

Ct. Isakij (Radovan) Dalmatský, vyznavač • Ct. Jakub Galský. **Sv. mučedník Jeroným Pražský**

13. 31.

Ap. ze 70ti Herm; mč. Hermeus • Mč. Filosof Alexandrijský; sv. Petronilla; svt. Eustatij, patriarcha konstantinop.

ČERVEN

Den má 15 hod. a noc 9 hod.

14. 1.

Mč. Justin Filosof a s ním další Justin, Evellpist a Jeraks, Peon, Valerian, Chariton a s ním Charita, žena a Justus • ☩ Ct. Dionýsij, igumen glušinský divotvorec; spr. Jan Kronštátský; ct. Justýn Čelijský (Popovič)

15. 2.

Svt. Nikifor Vyznavač, patr. konstantinop. • ☩ Vmč. Jan Nový, Sučavský; mč. Konstantin Athonský; spr. Julianie, kn. vjazemská, novotoržská; archiep. Odo Canterburský

16. 3.

Mč. Lukilián a čtyři děti – Klaudius, Ipatij, Pavel, Dionýsij a Pavla, panna • Svt.mč. Lukian ep., Maxian presbyter, Julián diakon, Markelinus a Saturin v Belgii. Kyperská ikona Matky Boří

17. 4.

Svt. Mitrofan, patr. cařhradský • Ct. Eleazar a Nazarij olonečtí; ct. **Marta a Marie, sestry Lazarovy**; mč. Frontasij, Severin, Severian, a Silanus; svt. nmč. Ioannikij, metrop. černohorský-primorský

18. 5.

Svt.mč. Dorothej, ep. týrský • Mč. Markian, Nikandr, Iperchij, Apollon, Leonid, Arij, Gorgij, Selinij, Irinij a Pamvon; ct. Anubios, poustevník egyptský; avva Dorothej; kniže Feodor Jaroslavič, novgorodský; kn. Igor Černigovský a Kyjevský; ct. Vassian a Iona Solověští; sv. Bonifác, biskup mučedník

19. 6.

Ct. Vissarion, divotvorce egyptský; ct. Hilarion Nový z Dalmatského monastýru • Ct.mč. panny Archelai, Thekla a Zuzana. Ikona Matky Boří: obměkčení zlych

srdcí (sedmi meči zasažená)

20. 7.

Mč. Theodot Ankýrský • Svt.mč. Markellin, papeř římský a mč. Klaudius, Kirin a Antonin; svt.mč. Marcel, papeř římský, mč. Sisinius a Kiriak (diakoni), Smaragd, Lagrius, Apronianus, Saturnin... a mč. Priscila, Lukina a Artemie, císařovna; mč. Kalerie (Valerie); mč. Zinaida, divotvorkyně; **svt. mč. Stanislav** (Nasadil) (+1941)

21. 8. Je-li půst, povoleno víno a olej

☩ **Vmč. Theodor Stratelat** • Svt. Efrem, patr. antiochijský; ct. Zosima Fěnický. Kn. mč. Vasilij a Konstantin Jaroslavští. Jaroslavská ikona Matky Boří

22. 9.

☩ Svt. Cyril Alexandrijský, archiep. • ☩ Ct. Kyrril Bělozerský, igumen, divotvorce; mč. Thekla, Marta a Marie Perské; sv. Columba, první opat Iony. Spr. Alexij Moskevský (Mečev)

23. 10.

Svt.mč. Timotej, ep. pruský • Mč. Alexandr a Antonina, panna. Svt. Vasilij, ep. rjazanský; svt. Jan, metrop. tobojský a celé Sibiře; ct. Siluán, schimnik pečerský. Sbor rjazanských svatých. Sbor sibiřských svatých.

24. 11. Je-li půst, povoleno víno a olej

+ **Ap. Bartoloměj a Barnabáš** • Ct. Varnava Vetlužský; mč. Marie Pergamská. Ikona Matky Boří „Jest vpravdě důstojno“ (Axion Estin) a ikony „Znamení Kursko-korennoj“. 222 novomučedníci činští (1900)

25. 12.

☩ Ct. **Onufrij Veliký**; ct. **Petr Athonský** • Ct. poustevníci: Pafnutij, Timothej, Jan, Andrej, Iraklemon a Theofil

Světitel Sabin, arch.ep. kyperský a další kyperští světitelé

26. 13.

Mč. Glykerie, panna (a s ní Laodikij, strážce věžeňský) • Mč. Alexandr Římský; Řehoř Vyznavač s manželkou Irínou a dětmi; ct. Euthimij Yverský; spr. panna Glykerije Novgorodská

27. 14.

Mč. Isidor z ostrova Chios • ☩ Blaž. Isidor, pro Krista jurodivý, divotvorec rostovský; ct. Nikita, zátvorník pečerský, ep. novgorodský; mč. Maxim; ct. Serapion Sydoni; Marek Krétský; sv. Leontij, patriarcha jerusalemský

28. 15. Je-li půst, povoleno víno a olej

☩ Ct. **Pachomios Veliký** • ☩ Sv. Isaia, ep. rostovský, divotvorec; ct. Eufrosin (Přemysl); ☩ zabítí sv. blahověr. knížete Dimitrije Uličského a Moskevského

29. 16.

Ct. Theodor Posvěcený, učedník sv. Pachomia • Svt. mč. Alexandr, episkop jerusalemský; mč. Vít, Modest a Kriscentie; sv. Otcově lávě sv. Sávy zabítí; bl. Musa, panna. (Dobytí Konstantinopole Osmany, 1453; den smutku)

30. 17.

Ap. ze 70ti Andronik a sv. Junie • Ct. Evfrosinije, ve světě Evdokije, blahověrná vel. kn. moskevská. Mč. Solochon, Pamtamir a Pamtalon, vojini; sv. Štěpán, patriarcha konstantinop.

31. 18.

Mč. Theodot Ankýrský a 7 mč. panen: Tekusa, Alexandra, Klaudie, Faina, Eufrasie, Matrona a Julie; mč. Petr, Dionýsij, Andrej, Pavel a panna Kristýna Lampsakijští • Mč. Simeon, Isák a Bachtisij. Ct. Makárjij Altajský

ČERVEN**1. 19.**

Svt.mč. Patricij (Patrik), ep. pruský a s ním tři presbyteri – Polyen, Akakij a Menander • **+ Sv.kn. Dimitrij Don-ský**; **+ ct. Kornilij**, komelský divotvorec

2. 20.

Mč. Thalás Egejský (a s ním Alexandr a Asterius) • Mč. Aksalon; **+ sv. Alexij**, metrop. moskevský a celé Rusi. Ct. Zabulon a Sosanna, rodiče apravn. Niny Gruzínské

3. 21. Svátek (je-li půst, povoleno víno a olej)

+ Svatí ap.rovn. císař Konstantin a jeho matka, císařovna Helena • Ct. Kassian Řek, uličský divotvorce. **+ Vladimírská ikona Matky Boží**

4. 22.

Mč. Vasilisk Vyznavač • Mč. Jan – Vladimír, král srbský; svt.mč. Zachariáš; ct.mč. Pavel Peloponézský. Památka Otců 2. všeobecného sněmu

5. 23.

Ct. Michal, ep. vyznavač • Sv. Marie Kleopova, myronosi-ce; bl. Joan Vlasatý, pro Krista jurodivý; ct.mč. Michail Černorizec; ☩ sv. Leontij Rostovský; ct. Evfrosinije Polocká, igumenie. Sbor rostovsko-jaroslavských svatých

6. 24. Je-li půst, povoleno víno a olej

☩ Sv. **Simeon Sloupník** • ☩ Ct. Nikita Sloupník, divotvorce; mč. Meletius Stratelat, Štěpán, Jan a Serapion Egyptan, Kallinik – žrec, Theodor a Faustus a s nimi 1218 vojinů a žen s dětmi; mč. 12 tribunů – Fistus, Marcel, Sergej, Fotín, Merkurij, Didimos a dal., ženy: Markiána, Zuzana, Paládie a dva mládenci: Kiriak a Kristián

7. 25. Je-li půst, povoleno víno a olej

Předchůdci: 2.Kor 4,6–12; Mat 11,2–15

+ Třetí nalezení ctihodné hlavy Předchůdce a Křitele Páně, Jana • Svt.mč. Therapont, ep. kyperský; mč. Celestýn; sv. Innokentij, arciep. chersonský. Sbor volyňských svatých. Vzpomínka sjednocení tří milio-nů uniatů s pravoslavnou církví ve městě Vilno

8. 26.

Ap. ze 70ti Karpus (a Alfeus). Sv. novomuč. Řehoř Nový, umučený carem tureckým Selimem • Mč. Averkij a Helena; ct. Jan Hesychast, vyznavač; ct. Makárjij Kaljazinský; sv. Augustin z Canterbury, arcibiskup, divotvorec

9. 27.

Svt.mč. Therapont, ep. sardijský • ☩ Ct. Nil Stolbenský, nový divotvorec; mč. Theodora, panna a Didimos, vojín; sv. Kyprián, Fotij a Jóna, biskupové kyjevští; **+ spr. Jan Ruský**, vyznavač; sv. Beda Ctihodný

10. 28.

Ct. Nikita, vyznavač a ep. chalcedonský; ☩ sv. Ignatij, ep. rostovský • Svt.mč. Eutihos, ep. melitinský; mč. Eli-konida; ct. Elena Divjejevská

Žalmista (koná-li se bdění):

Amen. Sláva na výsostech Bohu...

Dále čte žalmista šestizálmí (což je začátek jitřní, kterou bdění pokračuje).

Není-li na velké večerní požehnání chlebě, pak ihned po troparech následuje propuštění.

Když není předvečer svátku, slouží se u nás všednodenní večerní tímto způsobem: po velké ektenii není „Blážený muž“ ani malá ektenie; po prokimeniu ihned následuje „Dejž, Hospodine, abychom večer tento“, a pak obvyklá prosebná ektenie atd. Po Otčenáši tropary. Po troparech zkrácená vroucí ektenie (pronáší se až od třetí prosby): „Smiluj se nad námi, Bože...“ Na to se už říká propuštění.

Propuštění:

Kněz: Velemoudrost!

Věřící: Požehnej!

Kněz: Požehnán jest Kristus, Bůh náš (Jsoucí), vždycky, nyní i přistě, až na věky věkův.

Věřící: Amen. Upevni, Bože, svatou pravoslavnou víru a pravoslavné křesťany na věky věkův.

Kněz: Přesvatá Bohorodice, spasiž nás!

Věřící: Tebe nad cherubíny ctěnější a nad serafíny bez přirovnání slavnější, bez porušení Boha Slovo porodivší, pravou Bohorodici velebíme.

Kněz: Sláva tobě, Kriste Bože, naděje naše, sláva tobě!

Věřící: Sláva Otcí i Synu i Svatému Duchu, i nyní i vždycky, až na věky věkův. Amen. Hospodi, pomiluj (3x). Požehnej!

Kněz se modlí zakončení:

Kristus, pravý Bůh náš na přímluvy přecisté Matky své, svatých slavných a všechvalných apoštolů, svatého (**jméno svatého, jehož jest chrám**), svatého (**jméno**), jehož památku dnes slavíme, svatých Cyrila a Metoděje, apoštolů a učitelů slovanských, svatého zbožného knížete Rostislava Moravského, svatého mučedníka a knížete českého Václava a svaté mučednice

kněžny Ludmily...

Лікх: Ілімнх.

И лікх поётх многомѣтїе.

Вѣдомо же бѣди, ꙗкоу бѣголовѣнный хлѣбх ѣтъ помогателный ѿ великихъ словъ, ꙗце ех вѣроу прїемаетса.

Оубѣщанїе:

И еѣ чтеѣ вѣдомо бѣди, ѿ іерее! и влоди, да сохраниши: ѣлїи еїи бѣголовѣнный второе да не бѣголовиши, ни вїно, ни пшеницу, ниже хлѣбы на которомъ бѣдїи: но ꙗце велики малю, нѣока не оубѣголовиши предмета. владїи. ѣлїи же еїи, ѣгоже бѣголовиши ѣти, ꙗце ѣтъ иконостаѣх, на цѣлованїи ѿвѣзда, люди знаменай. можеш же и въ крашинахъ свѣтїи: вїно же испїти со бѣголовишїемъ, ѡкаже ꙗкоже бѣголовиши. хлѣбы же на раздѣлїи двори раздѣлїи раздѣлїи, или въ домѣ чѣтїи на трапѣзѣ прѣжде ѡбщїихъ брашенъ ꙗждь: пшеницу же или рѣки, или со нїою ижемеи, и ех благодаренїемъ ижедїи. дїтѣрїеати же еїи хлѣбамн, или вїномъ, да не дѣрзнешїи, по правнѣ номоканонномъ ѿ екащеннѣкїетїи.

9. 26.

Svt.mč. Basileus, ep. amasijský • Spr. Glafira, panna; ☩ svt. Stefan Permský; ct. Justus

10. 27.

☩ Ap. a svt.mč. Simeon, ep. jerusalemský, přibuzný Pána • Ct. Simeon Nový Sloupovník; ct. Jan, igumen katarský; ct. Štefan, igumen pečerský, ep. vladimírsko-volyňský; svt. mč. Ilarion Trojickij

11. 28.

Ap. ze 70ti: Jáson a Sozipáter (a další s nimi trpící); mč. Dáda, Maxim a Kintilián • Mč. Saturnin a druhové

12. 29.

Sv. devět mč. kyzických: Theognid, Rufus, Antipater, Theostich, Artemij, Magnus, Theodot, Thaumasi, Filemon; ct. Memnon Divotvorec • Svt. Vasilij Ostrožský (Černá Hora); ct. Amfilochij Počájevský

13. 30. Je-li půst, povoleno víno a olej

+ Ap. Jakub Zebedeus, bratr Jana Theologa • Ct. Kliment, písní pěvec; svt. Nikita Pečerský, ep. novgorodský, zátvorník; + svt. Ignatij Brjančaninov, ep. kavkazský a černomořský

KVĚTEN

Den má 14 hod. a noc 10 hod.

14. 1.

Pror. Jeremiáš • Tamara, carevna gruzínská; ct.mč. Euthimij, Ignatij a Akakij athonští; ☩ ct. Pafnutij, divotvor. Ikony Matky Boží: Byzantská, Myrodárná, Andronikova

15. 2. Je-li půst, povoleno víno a olej

☩ Svt. Athanasios Veliký, patriarcha alexandrijský • Spr. Tabitha. + Přenesení ostatků Borise a Glěba, po křtu Romana a Davida; ap.rovn. Boris, kn. bulharský, po křtu Michal, později mnich; svt. Athanasij III., patriarcha cařihradský, lubenský divotvorce

16. 3.

Mč. Timothej a Maura • + Ct. Feodosij, igumen pečerský; ct. Petr Divotvorec, ep. Ikona Matky Boží pečerská

17. 4.

Mč. Pelagie, panna z Tarsu • Svt.mč. Erasmus, ep. thormský; svt.mč. Silván, ep. gazský a s ním 40 dalších; přenesení ostatků spr. Lazara a ap.rovn. Marie Magdalské do Cařihradu a obnovení chrámu. Staroruská ikona Matky Boží

18. 5.

Slavná vmč. Irena • Mč. Neofit, Gáius a Gajana; ct. Varlam Serpučovský. Ct. Efrém Novozjevený, divotvůrce. Ikona „Neupivajemaja Čaša“

19. 6.

Spr. Job Mnohostrádající; ct. Jov Počájevský, igumen a divotvorce • Ct. Micheáš Radoněžský

20. 7. Svátek (je-li půst, povoleno víno a olej)

☩ Zjevení znamení svatého Kříže ve dne na nebi nad Jerusalemem o 9. hod. denní • Mč. Akakij, setník; ct. Nil Sorský Myrotečivého; ct. Nil Myrotečivý

21. 8. Svátek (je-li půst, povoleno víno a olej)

☩ Ap. evangelista Jan Theolog, miláček Páně; ct. Arsenios Veliký; ct. Pimen Postník a Arsenij Pracovitý, pečerských

22. 9.

Pror. Isaiáš; mč. Kryštof • + Přenesení ostatků svt. Mikuláše z Myr Likejských do Bari. Ct. Josef Optinský

23. 10. Paremije

+ Ap. Šimon Zelota (Horlivec) • Mučedník: Alfea, Filadelfa, Kypriana, Onisima, Erasma a dal. Ct. Isidora Jurodivá; mč. Vasilij; ct. Simeon, divotv. pečerský, ep. suzdalský; blaž. Simon, pro Krista jurodivý, jurevecký

24. 11. Svátek (je-li půst, povoleno víno a olej)

Žid 7,26–8,2; Mat 5,14–19

☩ Svatí apoštolům rovní Metoděj a Cyril, apoštolé a učitelé Slovanů; kn. Rostislav Velkomoravský; sv. mč. Mokios • Ct. Sofronij Pečerský, zátvorník; svt.mč. Josef, metrop. astrachanský. Obnovení Cařihradu (Konstantinopole)

25. 12.

Svt. Epifanij Kyperský; German, patr. konstantinop. • Svt.mč. Hermogen, patr. moskevský a celé Rusi, divotv.

22. 9.

Mč. Eupychos (Dušan) •

Ct.mč. Vadim, archimand. a učedník jeho

23. 10.

Mč. Terent, Pompus a druhové: Afrikan, Makarij, Zenon, Alexandr a dal. 33 • Mč. Jákob, presbyter a Azadan a Abdikij, diakoni perští; svt.mč. Řehoř V., patriarcha konstantinop.

24. 11.

Svt.mč. Antipas, ep. Pergamy asijské • Mč. Prokes a Martinian; sv. Kurduva

25. 12.

Ct. Basil, vyznavač a ep. parijský • Svt.mč. Zinon, ep. veronský; sv. Isák ze Sýrie; Antusie, panna; ct. Athanasie, igumenie; svt. Sergej, patriarcha konstantinop.

26. 13.

Svt.mč. Artemon, presbyter laodicejský a družina • Mč. Krescent z Myr Licejských; sv.mč. Thomaida Egyptská. (Přepadení Konstantinopole papežskými křížáky 4. křížové výpravy)

27. 14.

Svt. Martin Vyznavač, papež římský • Mč. Antonij, Jan a Eustratij litevští; ct. Christoforos (Kryštof) Savvait; sv. Valentýn

28. 15.

Ap. ze 70ti: Aristarch, Pudens a Trofimos • Mč. Theodor, presbyter; svt. Leonid Athénský; Sebastján; Sáva Gót; sv. Mstislav, kníže ruský

29. 16.

Mč. Agapie (Milena), Irena a Chionie • Mč. Leonid, Chariessa, Nika, Galina, Kalisa. Basilissa, Nunechia a Theodora

30. 17.

Svt.mč. Simeon, ep. perský (a s ním přes tisíc dalších – např. Abdelaje a Anania, presbyterů, Usthazana, eunucha, Fusiky, Asketrie dcery jeho, Azaty aj.); ct. Akakij, ep. meletinský • Mč. Adrian; + ct. Zosima, igumen solo- věčský; svt. Agapet (Miloslav), papež římský; svt. Makarij, archiep. korintský

KVĚTEN

1. 18.

Ct. Jan, učedník sv. Řehoře Dekapolity • Svt. Kosma Vyznavač, ep. chalcedonský; mč. Jan Nový; mč. Viktor, Zotik, Akindin, Zinon, Severin a Kesarij

2. 19.

Ct. Jan ze Staré jeskyně (8. st.) • Mč. Christofor, Theona a Antonij, vojíni; svt.mč. Pafnutij Jerusalemský; svt. Řehoř Vyznavač, ep. antiochijský; svt. Trifon, patriarcha konstantinop.; ct. Simeon Bosý (Athos); ct.mč. Agathangel Esfigmanský; prvý z hierarchů amerických Josaf, osvětitel Ameriky + blaž. Matrona Moskevská

3. 20.

Ct. Theodor Trichina • Ap. Zacheus, bývalý celník; mč. Gabriel Ruský; svt. Řehoř, svt. Anastasij I. Sinajský a svt.mč. Anastasij II patriarchové antiochijský; svt. Betran a Theotim, ep. Malé Skithie; ct. Anastasios, igumen Sinajské Hory

4. 21.

Svt.mč. Jannuarij, ep. a s ním mč. Prokulus, Sossij a Faustus, diakoni, Disiderij, čtec, Eutichos a Akution; mč. Theodor (a matka jeho Filippie, Dioskoros, Sokrates a Dionýsij) • Svt.muč. Basil (Martyš), kněz a mučedník

5. 22.

Ct. Theodor Sykeot, ep. anastasiopolský • Ap. Nathanael, Lukáš, Kliment; ct. Vitalij; přenesení ostatků zbožného knížete Vsevoloda (po křtu Gabriele)

6. 23. Svátek (je-li půst, povoleno víno a olej)

+ Vmč. Jiří Vítězný, divotvorce • Mč. Alexandra a Valérie, císařovny; mč. Anatolij a Protoleon, Glykerius – rolník, Athanasij – žrec, Valerius

7. 24.

Mč. Sáva Stratelat (a s ním 70 vojáků) • Ct. Tomáš, jurdivý; ct. Elisabeta, divotvůrce; sv. Lukáš, švec; ct. Sáva, divotvorec pečerský; ct. Alexij, zátvorník pečerský

8. 25. Svátek (je-li půst, povoleno víno a olej)

+ Ap. evangelista Marek • Mč. Nikus; svatých 8 otců poustevníků; svt. Makedonos, patriarcha konstantinop.

kněžny Ludmily, svatých ctihodných a bohonosných otců našich, Ivana, poustevníka českého a Prokopa Sázavského, světitele mučedníka Gorazda Českého a Moravsko-slezského, světitele vyznavače Alexije Karpatského, svatých a spravedlivých rodičů Jáchyma i Anny a všech svatých nechť smiluje se nad námi a spasí nás jako blahý a lidumil.

Věřící: Amen.

Někde je zvykem, že kněz při každé velké večerní zehná:

Požehnáni Hospodinovo na vás, blahodati a lidumilnosti jeho, vždycky, nyní i příště, až na věky věkův.

Věřící: Amen.

Pokud večerní bohoslužbě nepředcházela 9. hodinka, čtou se všechny modlitby tzv. „začátku obvyklého“ (od Králi nebeský až po Otčenáš) i následně „Hospodi, pomiluj“ (12×) a »Sláva... I nyní...« až na večerní hned po „Blahosloven Bůh náš...“ Pak se teprve čte: „Pojďte, pokloňme se Králi našemu Bohu...“

Upozornění z církevně-slovanské příručky

Věz, knězi, a dávej pozor, abys zachovával toto: požehnaný olej nechť podruhé nežehnáš při dalším bdění, a stejně tak i víno či pšenici nebo chleby. Olejem, který jsi požehnal, pomazávej lidi, když přicházejí políbit vystavenou ikonu. Můžeš jej také použít k jídlu (nebo vlít do lampády v chrámu). Víno můžeš zbožně vypít (nebo jím pokropit rozdáváné chleby). Pamatuji, že jsou to požehnané dary. Chleby rozděl na kousky a rozdávej věřícím, nebo je sněz doma při stolování před ostatními pokrmy. Pšenici buď zasej nebo semel s ostatním zrním na mouku a spotřebuj ji s vděčností Bohu. Tyto chleby ani víno nesmíš použít na liturgii, neboť to posvátná pravidla o konání bohoslužeb zakazují. (Dle řecké praxe se dnes již při tomto obřadu nepoužívá, ale bývá zvykem, zvláště slouží-li více kněží, číst při modlitbě požehnáni před ohlasem jména přítomných, nemocných apod.)

Známo budiž, že požehnaný chléb je pomocí od veškerého zla, pokud je užíván s vírou.

ЧИНЪ

СВАЦЕННЫА И БЖЕСТВЕННЫА ЛІТЪРГІН

Хотѣи свацинникъ бжественное совершати тайнодѣйствіе, долженъ ѣсть перѣче оуѣво примиренъ быти со вѣрми, и не имѣти что на кого, и сердце же, ѣлика сила, ѿ лѣкавыхъ влюети помысловъ, воздержатиса же съ вечера, и трезвѣйтиса даже до времени свациннодѣйствіа. Времени же наставшъ, повнегда совершити обычный предтодѣлю поклонъ, вхѣдѣтъ въ храмъ: и соединивша со діакономъ, творѣтъъ въспѣ къ востѣкъ предъ стѣми двѣрми поклонѣнїа чрѣ.

Тѣже глѣтъ діаконъ: Блгословѣ владыко.

Сціенникъ: Блгословенъ бгъ нашъ, всегда, нынѣ и прѣсно, и во вѣки вѣкѣвъ, ѡмнѣнь.

Начинаѣтъ глаголати діаконъ: Црѣю нѣный: Трѣтѣе. По Ѡче нашъ:

Сціенникъ: Іѣко твоѣ ѣсть црѣтво:

Тѣже глаголютъ:

Помнѣи насъ гдѣ, помнѣи насъ: вѣкаго во ѿвѣта недоумѣюще, еію ти мѣтвѣ іѣко блѣтъ грѣшнѣи прнносимъ: помнѣи насъ.

Глава:

Гдѣ, помнѣи насъ, на тѣ ко оуповахомъ, не прогнѣвайса на ны сѣлѣ, ниже помани беззаконїи нашихъ: но прѣзри и нынѣ іѣко блгоуцрѣвенъ, и избѣви ны ѿ враговъ нашихъ. Ты бо ѣси бгъ нашъ, и мы людіе твоѣ, всѣ дѣла рѣкъ твоѣю, и ѣма твоѣ прнзываемъ.

И нынѣ:

Многѣрдѣа двѣри ѿвѣрзи намъ, блгословеннаа бце, надѣющїица на тѣ да не погнѣнемъ, но да избѣакнѣма твою ѿ вѣдъ: ты бо ѣси спасенїе рода хрїстїанекаго.

Тѣже ѿхѣдѣтъ ко ікѣнѣ хрѣтѣкъ и целѣютъ ѿ, глаголюще:

Прѣтгомѣ твоѣмѣ ѡбразѣ...

6. 24.

Предсвѣтек Звѣстованї • Ct. Zachariáš Egyptský, zatvor-
nik; svt. Artemon Soluňský, ep. seleukijský; svt. Severus,
ep. katánský; svt.mč. Parthenij, patr. konstantinop.

7. 25.

Свѣтек з дванацѣра (ненї-ли Velký týden – po-
volena ryba po liturgii). Na večerní liturgii sv.
Jana Zlatoustého: paremije dne a svátku:
Exod 3,1–8; Přísl 8,22–30 a pak Žid 2,11–18;
Luk 1,24–38

⊕ ZVĚSTOVÁNÍ PŘESVATÉ BO-
HORODICE • Sv. Prokop Sázavský. Svt. Tichon
Vyznavač, patr. moskevský; ct. Justyn Čelijský (Popovič)

8. 26.

Je-li půst, povoleno víno a olej
Opustění Zvѣstování. ☩ Sbor archanděla Gabriela •
Svt.mč. Irenej, ep. sirmijský. Mč. Bathusius a Bercus,
presbyteri, mnich Arpidus a dal., svt.mč. Eusebij

9. 27.

Mč. Matrona Soluňská • Mč. Manuel a Theodosij; sv.
Pafnutij; ct. Jan Jasnovidný, egyptský

10. 28.

Ct. Ilarion Nový, igumen; ct. Stefan Divotvorce, igumen
• Mč. Ionah a Varachios a další s nimi v Persii. Ct.mč.
Eustratij Pečerský; mč. Bojan, kníže bulharský. Sv. Pris-
kos, Malchos a Alexandros Palestínští

11. 29.

Svt.mč. Marek, ep. arethuský, Cyril diakon a další, kteří
trpěli pod tyranem Juliánem • Ct. Jan Egyptský, poustev-
ník; ct. Mark a Iona Pskovsko-pečersťi; svt. Eustathios
Vyznavač

12. 30.

Ct. Jan Sinajský, zvaný Klimakos (Žebříkovec) • Ap. ze
70ti: Sosthen, Apollos, Kefa, Kesarij a Epafroditos; svt.
Jan, patriarcha jerusalemský; svt. Sofronios, ep. irkut-
ský; sv. Euvula, matka vmč. Pantelejmona

13. 31.

Svt.mč. Ipatij, ep. gangerský • Spr. Josef Spanilý; svt.
metrop. moskevšťi a celé Rusi, divotvorci: Jóna a Inno-
kentij; ct. Apollonios; svt.mč. Abdas, ep. perský a Benja-
min, diakon. Yverská ikona Matky Boží (na Athosu)

DUBEN

Den má 13 hod. a noc 11 hod.

14. 1.

Ct. Marie Egyptská • Spr. Achaz; mč. Gerontij a Basili-
dos; ☩ ct. Euthymij Suzdalský

15. 2.

Ct. Titus, divotvorce • Mč. Amfián a Edesij; Řehoř Niko-
medský

16. 3.

Ct. Nikita Vyznavač, igumen midikijského monastýru •
Mč. Theodosie (Bohuslava) Tyrská, panňa; svt. Antioch.
Ct. Amfilochios (Makris), starec patmoský

17. 4.

Ct. Josef, písní skladatel, a Jiří z Maleje • Ct. Zosima (na-
leznuvší ct. Marii Egyptskou); svt. Theon, metrop. soluň-
ský; mč. Kallinik; svt.mč. Nikita Slovan

18. 5.

Mč. Theodulos, čtec a Agathopod, diakon a další • Ct.
Theodora Soluňská; ct. Puplios Egyptský; ct. Theona,

Simeon a Forvín; Marek Athénský; Platon Vyznavač,
igumen studijský

19. 6.

⊕ Svt. Metoděj, apoštolům rovný, učitel Slovanů, archi-
episkop moravský; svt. Eutychos, archiep. konstantinop.
• Mč. Jeremiáš a Archilij, jerej; sv. 120 mč. persidských;
ct. Platonida Syrská; Řehoř Byzantský (Athos)

20. 7.

Ct. Jiří Vyznavač, metrop. meletinský • Mč. Kalliopij, Ru-
fin, Akilina a s nimi 200 vojáků; Prokop a Petr. Byzantská
ikona Matky Boží

21. 8.

Ap. ze 70ti Irodion, Agav, Asinkrit, Ruf, Flegont, Herm
a druhové • Svt. Celestýn, papež římský; svt. Nifont,
ep. novgorodský a divotvorec pečerský

19. 6.

Sv. 42 mč. ammorejští musulmany zabítí (Konstantin, Aetij, Theofil, Theodor; Melissen, Kallistos, Vasoj a dal.) • Nalezení Uctívaného Kříže a Hřebů svatou císařovnou Helenou v Jerusalemě. Ct. Jov, ve schimě Iisus Anzerský. Ikona Čenstochovská, Šostakovská a „Blahodatné nebe“

20. 7.

Svt. mč. chersonští: Basil, Eirém, Kapiton, Eugen, Jetherij, Elpidij a Agathodor, ep. • Svt. Pavel Vyznavač, ep. prusidský; ct. Pavel Prostý; ep. Nestor, ct. Emilian

21. 8.

Svt. Theofylakt Vyznavač – ep. nikomedský • Ap. ze 70ti Hermas; svt.mč. Theodorit, presbyter antiochijský.

22. 9.

Svátek (je-li půst, povoleno víno a olej)
40ti mučedníkům – na liturgii:
Žid 12,1–10; Mat 20,1–16

+ **Sv. 40 mč. sevastijských** – Kyrion, Kandid, Dommnos, Valentij, Severián, Leontij, Klaudius, Smaragd, Theodulos a další • Spr. Kesarij; spr. Tarasios

23. 10.

Mč. Kodrat a druhové – Kyprian, Dionisij, Anektos, Pavel, Kriskentij, Viktorín, Viktor, Serapion, Leonid a dal. i mučednice Chariessa, Basilissa, Nika, Galla, Galina, Theodora a další • Ct. Anastasie Patricie

24. 11.

Svt. Sofronios, patriarcha jerusalemský • ☩ Svt. Euthimij, archiep. novgorodský, divotvorce; ct. Sofronij, zátvorník pečerský; ct. Řehoř Sinajský; ct. Jan Moschos

25. 12.

Ct. Theofan Vyznavač • **Svt. Řehoř** – papež římský (Dvojeslov – Dialogus); **ct. Simeon Nový Theolog**

26. 13.

Svt. Nikifor, patriarcha cařihradský • Mč. Christina Peruská; svt.mč. Puvlios, ep. athénský; mč. Sabin Egyptský

27. 14.

Ct. Benedikt Nursijský (zakladatel mnišství na Západě) • Svt. Euschimonos z Lampsaky. Kn. Rostislav – Michail Kyjevský; svt. Theognost, metropolita kyjevský a celé Rusi

28. 15.

Mč. Agapij (Miloš) a druhové – Puplios, Timolaos, Romulos, dva Alexandrové a dva Dionýsiové • Mč. Nikandros, lékař; svt.mč. Alexandr, jerej v Sidě

29. 16.

Mč. Sabin a Papas • Mč. Alexandrus – papež římský; ap. Aristobulus, ep. británský; ct. Christodulos, divotvorec; svt.mč. Trofymos a Thalos, presbyteri. Sv. Brendan, igumen, mořeplavec a první svatý Ameriky

30. 17.

Ct. Alexij – člověk Boží • Sv. Marín Palestinský, voják; ct.mč. Pavel, Kypr; svt. Patrik, ap. a osvětitel Irů; ☩ ct.ig. Makárjij Kaljazinský, divotvorec; svt.mč. Gabriel Mtsyry

31. 18.

Svt. Cyril, archiep. jerusalemský • Ct. Aninas – monach na Eufratu; mč. Trofimos a Eukarpos; **svt. Nikolaj Velimirovič**; mč. Eduard, král Anglie

DUBEN

1. 19.

Mč. Chrysant a Daria (a s nimi v Římě: tribun Claudius, jeho žena Hilaria, jejich synové: Iason, Maurus, presbyter Diodorus a diákon Marianus) • Muč. Pancharios Nikomedský. Ct. Vassa Pskovská

2. 20.

Ct. otcové Jan, Sergij, Patrikij a další v monastýru sv. Sávy umučení Saracény • Mč. Fotýna (Světлана) Samaritánka a dal. Spr. Ábel. Svt. Nikita, vyznavač, archiep. apolloniadský; **ct. muč. z monastýru ct. Theodosia Kinoviarcha v Jerusalemě umučení Peršany**

3. 21.

Ct.svt. Jakub Vyznavač • Svt. Cyril, ep. katánský; svt. Thoma, patriarcha cařihradský; **ct. Serafim Vyrický**

4. 22.

Svt.mč. Basilij – presbyter ankýrský • Mč. Drosida a s ní panny: Aglaida, Apollinaria, Daria, Mamthusa a Taisia; **ct. vyzn. Paraskeva (ve schimě Nina) Podkarpatská**

5. 23.

Ct.mč. Nikon, ep. a 199 žáků jeho • Mč. Filita a Lýdie, žena jeho a děti jejich; ct. Nikon, ig. kyjevsko-pečerský

Božská liturgie svatého Jana Zlatoústého

Proskomidie

Kněz, který hodlá vykonat službu Božských Tajin, se má dříve smířit se všemi a nemít nic proti komukoliv, má chránit srdce, jak možno, od zlých myšlenek, být zdrženlivým a strážlivým od předvečera až do času služeb Božích. V ustanovený čas se kněz i diákon postaví před svatými dveřmi oltáře a učiní společně, žehnajíce se, tři poklony k východu. Potom se začíná:

Diákon: Požehnej, vladyko!

Kněz: Blahosloven Bůh náš, vždycky, nyní i příště, až na věky věkův, amen.

Diákon: Králi nebeský... (Následuje Trisagion až po Otče náš.)

Kněz: Neboť tvé jest království...

Potom říkají oba:

Smiluj se nad námi, Pane, smiluj se nad námi, neboť žádné omluvy nevědouce, tuto modlitbu tobě, jako Vládci svému, my hříšníci přinášíme: smiluj se nad námi.

Sláva Otcí i Synu i Svatému Duchu.

Pane, smiluj se nad námi, neboť v tebe doufáme; nehněvej se na nás velmi, aniž rozpomínej se na hříchy naše, ale pohleď i nyní jako milosrdný na nás a zbav nás nepřátel našich; neboť tys Bůh náš a my lid tvůj, všichni dílo rukou tvých a jméno tvé vzýváme.

I nyní i vždycky, až na věky věkův. Amen.

Bránu milosrdenství otevři nám, požehnaná Bohorodice, abychom doufající v tebe nezahynuli, ale osvobozeni byli tebou od všeliké bída; ježto jsi spása pokolení křesťanského.

Přečistému obrazu tvému...

Пречѣтомъ твоёмъ образъ покланяемца благій, просяще процїенїа прегрѣшенїи нашихъ, Хрїте Бже: колюю ко благоволенїа єси плочїю взыти на крїтъ, да избавиши, ѣже создая єси, ѿ работы вражїа. Тѣмже благодарственнѡ копїемъ ти: радостнїи исполниа єси всѣ, спсе нашихъ, пришедый спастнї мїръ.

Тѣже цѣлуютъ ѿ іконъ кїи, глаголюще тропарь:

Многосердїа ещи источникъ, милости сподоби насъ Бже, призри на людїи согрѣшившыа, ѣви ѣакъ приенѡ сила твою: на члѣ ко оуповающе, раддїеа, копїемъ ти, ѣкѡ иногда Гаврїїаа безплотныхъ архїстратїгъ.

Тѣже приклонше главѣ, глѡтъ єиѡ молїтвѣ:

Гдн, низпоглн рѣкѣ твою изъ высотѣ ст҃аго жилища твоего, ѿ оукрѣпнїи мѣ въ предлежащю службу твою: да неосужденнѡ предстанѣ ст҃рашномъ прѣтолѣ твоёмъ, ѿ безкрѡвное сваченнодѣнствїе совершѣ. ѣкѡ твоѡ єсть сила ѿ слаба, во вѣкн вѣкѡвъ. Ѥмїнь.

Тѣже творятъ ѿ кз анкѡмъ поклѡны по єдїномъ, ѿ чѣкѡ ѡходатъ въ жертвенникъ, глаголюще:

Внїдѣ въ домъ твоѡ, поклонїеа ко храмѣ ст҃омъ твоёмъ въ ст҃рачѣ твоёмъ. Гдн, наг҃аки мѣ правдою твоєю, врагъ моїхъ ради испраки прѣдъ твою пѣтъ мої. ѣкѡ нечетъ ко оустѣхъ ѿхъ истинны, ердце ѿхъ ежетно, грѡкъ ѡверетъ гортань ѿхъ, лзыки свои мѣ лцахъ. Сздн ѿмъ Бже, да ѡпадѣтъ ѡ мыслей своихъ, по множествѣ нечетїа ѿхъ ѿзрїни ѣ, ѣкѡ прегорчїша члѣ Гдн. ѿ да возвеселатѣа всѣ оуповающїи на члѣ, во вѣкн возраддѡтѣа, ѿ вселїшиа въ нїхъ, ѿ похвалатѣа ѡ чевѣ любачїи ѿма твоѡ. ѣкѡ ты благословїши праведника, Гдн. ѣкѡ ѡрѣжїемъ благоволенїа вѣнчалъ єси насъ.

Вшедше же ко свачїанце, творятъ поклѡны три прѣдъ ст҃ю трапѣзю, ѿ цѣлуютъ ст҃ѡе євѣлїе ѿ ст҃ю трапѣзѣ. Тѣже прїемлютъ въ рѣкн екоѡ кїнждѡ стїхарь екоѡ, ѿ творятъ поклѡны три кз востѡкѣ, глаголюще въ еевѣ кїнждѡ:

Бже, ѡчїеннї мѣ...

2. 17. (1. března) Je-li půst, povoleno víno a olej

☩ Vmč. Theodor Tyron • Spr. Mariamna, sestra ap. Filipa; svt.mč. Hermogen, patriarcha moskevský a celé Rusi, divotvorce; ct. Theodor, mlčelivce pečerský

3. 18. (2. března) Svt. Lev I., papež římský • Svt. Agapet Vyznavač, ep. synadský; mč. Viktor, Dorothej, Theodulij a Agrippa; svt. Flavián Vyznavač, patriarcha cařihradský

4. 19. (3. března) Ap. ze 70ti: Filemon, Archippos a mč. aprovn. Apfie • Ct. Eugenij a Makarij Vyznavači, presbyteri antiochijští; ct. Dosithej Palestinský; svt.mč. Nikitas z Epiru

5. 20. (4. března) Svt. Lev, ep. katánský • Ct. Vissarion Veliký. Ct.mč. Kornel Pskov.; svt.mč. Sadok, ep. perský a 128 mč. s ním; sv. blahověrný kníže Jaroslav Moudrý (+ 1054)

6. 21. (5. března) Ct. Timotej ze Symvoly; svt. Eustathios Antiochijský • Svt. Ioannis Scholastikos, patriarcha konstantinop.

7. 22. (6. března) Nalezení ostatků svatých mučedníků v Eugenii • Mč. Mořic a syn Fotin se 70ti vojiny; ct. Athanasios Vyznavač; sv. Telesforos, papež římský; ct. Thalasio, Limnios a Baradatos, poustevníci syrští

8. 23. (7. března) Svt. mč. Polykarp Smyrenský • Mč. Thea (Božena); ct. Alexandr, zakladatel společenství „nespících“

BŘEZEN

Den má 12 hod. a noc 12 hod.

14. 1. Ct.mč. Eudokie • Ct. Agapij Vatopedský (Athos); mč. Nestor a Trivimius; sv. David Velšský, mnich a biskup

15. 2. Svt.mč. Theodot, ep. kirenejský • Ct. Agathon Egyptský; mč. Euthalie; ☩ svt. Arsenij, ep. tverský

16. 3. Mč. Eutropij, Kleonik a Vasilisk • Ct. Piama, panna; ct. Alexandra Alexandrijská; svatí Zinon a Zoilos

9. 24. (8. března) Je-li půst, povoleno víno a olej. Předchůdci: 2.Kor 4,6–15; Mat 11,2–15

✦ První a druhé nalezení hlavy Jana Křtitele • Ct. Erasmus Ruský, mnich

10. 25. (9. března) Svt. Tarasios, patr. cařihradský • Svt.mč. Regin; ct. Erasmus a Pafnutios, kefalští monaši

11. 26. (10. března) Svt. Porfýrij, ep. gazský • Mč. Sebastían a Christodulos

12. 27. (11. března) Ct. Prokop Dekapolita, vyznavač • Mč. Julián a Chronion Alexandrijští; ct. Tit, presb. pečerský; ct. Thalalos Syrský

13. 28. (12. března) Ct. Vasilios Vyznavač, Dekapolita • Ct. ženy Marína a Kýra a Domnina (Dominika), syrské mon.; svt.mč. Proterij, papež alexandrijský; svt.mč. Nestor, ep. magidijský; ap. Nymfas a Evulos; blaž. Nikola, pro Krista jurodivý

13. 29. (V nepřestup. roce se přeskakuje a svatí se oslavují 28. 2.) Ct. Jan Kassian Říman • Ct. Jan, nazývaný Barsonofij, ep. damašský (5. st.); ct. Lev, mnich kappadocký; ct.mč. Theostirik

17. 4.

✦ Přenesení ostatků sv. kn. Václava do Prahy. Ct. Gerasim Jordánský • Mč. Pavel, sestra jeho Juliána, Kodrat, Akakij a Stratonik. Svatí ze Pskova umučení latiny: ct. Ioasaf a Vasilij

18. 5. Mč. Konon • Mč. Iraida; mč. Onisij; Evlogij Palestýnský; Archelus; Marek Postník; ct. Hesychij Postník; mč. Jan Bulharský; svt. Luka Vyznavač, simferopolský

13. 31. ☩ Sv. nezištníci a divotvorci Kyr a Jan (a s nimi mč. Athanasie a 3 dcery její) • Mč. Viktorin, Viktor, Nike-

for, Klaudius a dal.; ☩ svt. Nikita, zátvorník pečerský, ep. novgorodský; ct. mč. Ilja Arduinis. Sv. Arsenios Parijský. (Zesnutí archimandrity Andreje Kolomackého)

ÚNOR

Den má 11 hod. a noc 13 hod.

14. 1. ☩ Předsvátek Obětování. Mč. Trifon • Mč. Perpetua a Felicitas; ct. Brigita Irská, abatyše

15. 2. Svátek z dvanáctera (není-li 40nice, ale je-li postní den – povolena ryba)
Žid 7,7–17; Luk 2,22–40

⊕ **OBĚTOVÁNÍ PÁNĚ** – Setkání Pána a Boha a Spasitele našeho Ježíše Krista (se Simeonem Bohopříjemcem)

16. 3. ☩ Sv. spravedlivý Simeon Bohopříjemce a pror. Anna • Pror. Azariáš. Ap.rovn. Nikolaj, arciep. japonský

17. 4. Ct. Isidor Pilusiotský • Sv. kn. Georgij Ruský; ct. Kyrill Novoezerský, divotvorce

18. 5. Mč. Agatha z Palerma • Svt. Polyekt, patriarcha konstantinop.; mč. Theodula; mč. Antonios Athénský; ☩ svt. Feodosij, arciep. černigovský

19. 6. Svt. Vukol Smyrenský; svt. Fotios – patriarcha konstantinopolský • Mč. Dorothea, Kristina, Kallista a Theofil; ct. Varsanofios Veliký a Ioannis Prorok, palestínští

20. 7. Svt. Parthenij; ct. Lukáš Řecký • 1003 mč. nikomedští; ct. Aprion, ep. kyperský; sv. Richard, král a poutník

21. 8. Je-li půst, povoleno víno a olej
☩ Vmč. Theodor Stratelat; ☩ pror. Zachariáš (z 12ti malých pror.) • Svt. Sáva II. Srbský

22. 9. ☩ Opuštění svátku Obětování. Mč. Nikifor z Antiochie • Svt. Innokentij Irkutský; ct. Gennadij a Nikifor; svt. mč. Markell, ep. sicilský, Filagrij, ep. kyperský a Pankratij, ep. tavromenický; svt. mč. Petr Damaskin

23. 10. Svt. mč. Charalampios, ep. magnesijský (a Porfýrios a Baptos a dal.) • Mč. Enatha, Valentina a Pavla – panny; ct. Prochor Pečerský; sv. Galina; kn. Anna Novgorodská

24. 11. Je-li půst, povoleno víno a olej
Svt. mč. Blažej (Vlasij) Sevastijský • Svt. mč. Lukios z Adrianopole; ☩ Vyzn. kn. Vsevolod Pskovský, po sv. křtu Gavriil, divotvorce; nmč. Georgij Srbský; spr. Theodora, císařovna řecká, obnovitelka uctívání svatých ikon; ☩ ct. Dimitrij, divotvorce vologodskij

25. 12. Svt. Meletij, arciep. antiochijský • + Svt. Alexij, metropolita moskevský a celé Rusi, divotvorce; ct. Marie – Marin; svt. Urban, ep. římský; svt. Antonios II., patr. konstantinop. + Yverská ikona Matky Boží

26. 13. Ct. Martinián Palestinský (Martin Caesarijský) • Svt. Eulogios, arciep. alexandrijský; ct. Štěpán – v mnišství Simeon – král srbský, myrotočivý; ct. Zoja a Fotina (Světla- na); ap. mč. Akyla a Priscilla

27. 14. + Sv. Cyril – apoštol Slovanů. Ct. Auxentij • Ct. Issakij Pečerský, zátvorník; svt. mč. Filemon Gazský

28. 15. Ap. ze 70ti Onesim – učed. ap. Pavla • Ct. Pafnutij, monach a jeho dcera ct. Eufrosynia, alexandrijská monaška; ct. Eusebios, poustevník syrský

BŘEZEN

1. 16. (29. února dle občanského kalendáře v přestupném roce)
Svt. mč. Pamfilij, presbyter, Valentýn, diákon (a mč. Porfýrij, Pavlos, Seleukios, Iulianos, Theodulos, Ilias, Ieremias, Isaias, Samuil a Daniil v Kaesareji Palestinské) • ct. Maruf, ep. mesopotámský

Nato odejdou k ikoně Kristově a říkají:

Přečistému obrazu tvému klaníme se, Blahý, prosíce za odpuštění hříchů svých, Kriste Bože; neboť tys ráčil dobrovolně tělem vstoupiti na kříž, abys vysvobodil z otroctví nepřítele ty, jež jsi byl stvořil. Proto vděčně voláme k tobě: Radostí naplnil jsi vše, Spasiteli náš, přišed spasit svět.

I žehnajíce se, políbí ikonu Krista. — Potom odcházejí k ikoně Bohorodice, říkajíce:

Jsouc milosrdenství pramen, rač slitovati se nad námi, Bohorodice! Shlédni na lid hříšný, zjev jako vždy moc svou. Neboť v tebe doufajíce, k tobě, jako kdysi Gabriel, beztělesných vrchní vojevůdce, voláme: Raduj se!

I žehnajíce se, líbají ikonu Bohorodice. — Poté se postaví uprostřed, skloní oba hlavu a kněz říká tuto modlitbu:

Hospodine, vztáhni ruku svou s výsosti svatého sídla svého a posilni mne k nastávající službě tvé, abych, stana před strašným trůnem tvým, nekravou obět neodsouzeně vykonal. Neboť tvá jest moc i sláva, na věky věkův. Amen.

Nato se oba pokloní též lidu a odcházejí do oltáře, řkouce:

Vejdu do domu tvého a klaněti se budu svatému chrámu tvému v bázni tvé. Hospodine, veď mne ve spravedlnosti své; pro nepřátele mé spravuj před sebou cestou mou; neboť není v ústech jejich pravdy, srdce jejich je daremné, hrobem otevřeným je hrdlo jejich, jazykem svým klamou. Sudiž je, Bože, nechať padnou od úmyslů svých, pro množství nešlechetností jejich zavrhní je, neboť odporní jsou tobě, Hospodine. I ať rozveselí se všichni, kdož doufají v tebe, na věky ať se radují, a ty přebývatí budeš v nich; i ať honosí se tebou všichni, kdož milují jméno tvé. Neboť ty žehnáš spravedlivému, Hospodine, a štítem zalíbení korunoval jsi nás.

Vstoupivše do svatyně, učiní, žehnajíce se, dvě poklony před svatým prestolem a políbí svaté evangelium i svatý prestol. Opět se žehnají a učiní třetí poklonu. Potom vezmou do svých rukou každý svůj stichar a konají, žehnajíce se, tři poklony k východu, řkouce pro sebe:

Bože, očistiž mne...

Б҃ЖЕ, ѡчїнегнї ма̀ грѣшнаго нї помїнаѣи ма̀.

Тѣже прихѡднѣтѣ кѣ свѣщенникѣ діаконѣ, держѣа вѣ дееної рѣцѣ стїхарѣ со ѡрарѣмѣ, нї подклонїкѣ ѣмѣ главѣ, глаголетѣ:

Бл҃гословїи, владыко, стїхарѣ со ѡрарѣмѣ.

Сщїенникѣ глаголетѣ:

Бл҃гословѣнїѣ Б҃гѣ на́шѣ, всегда̀, ны́нѣ нї прїснѡ, нї ко вѣки вѣкѡвѣ.

Тѣже ѡхѡднѣтѣ кѣ епїѣ діаконѣ, во ѣдїнѣ ст҃ранѣ свѣчїилица, нї ѡблчїтѣ вѣ стїхарѣ, мола́са епїѣ:

Возра́дѡветѣ дѡша̀ мо̀а̀ ѡ Гд҃ѣ, ѡблчѣ бо ма̀ вѣ рїзѣ спасѣнїа, нї ѡдѣждѣю вєєлїа ѡдѣла ма̀: ѣако̀ женихѣ возложїи мнѣ вѣнѣцѣ, нї ѣако̀ нескрѣтѣ ѡукраси ма̀ краєотѡю.

Нї ѡра́рѣ ѡѣко̀ цѣловѣвѣ, налагѣтѣ на лѣвое ра́мо.

Нарѣкѡвнїцы же налагѣа на рѣки, на деснѣю ѡѣко̀, глаголетѣ:

Деснїца тѡво̀, Гд҃и, прослѡвїса вѣ крѣпостї: деснѡа тѡво̀ рѣка̀, Гд҃и, сокрѣши краги, нї мно́жетѣвомѣ сла́вы тѡвоєѡ стѣрѣлѣ ѣдїи сѡпортѣты.

На лѣвѣю же, глаголетѣ: Рѣцѣ тѡво̀ сотворѣтѣ ма̀ нї созда́тѣ ма̀. Вразумї ма̀, нї на́счѣла заповѣдемѣ тѡвоїмѣ.

Тѣже ѡшѣдѣ вѣ предлѡженїе, ѡгѡтѡвлѣтѣ епїѣнна. Сщїи́и ѡѣко̀ діаконѣ поєтѡвлѣтѣ ѡ шѣю ст҃ранѣ, потїрѣ же, ѣже ѣтѣ стѣю чашѣ, ѡ деснѣю, нї прѡчаа сѣ нїмнѣ.

Сщїенникѣ же епїѣ ѡблчїтѣ: прїемѣ стїхарѣ вѣ лѣвѣю рѣкѣ, нї поклонївѣа трїждѣ кѣ востѡкѣ, ѣако̀же речеа, на́знаменѣтѣ глагола̀:

Бл҃гословѣнїѣ Б҃гѣ на́шѣ, всегда̀, ны́нѣ нї прїснѡ, нї ко вѣки вѣкѡвѣ, а́мїнь.

Тѣже ѡблчїтѣ, глагола̀:

Возра́дѡветѣ дѡша̀ мо̀а̀ ѡ Гд҃ѣ: [до концѣ.]

Тѣже прїемѣ епїтрахїа, нї на́знаменѣвѣ, ѡблчѣтѣа ѣю, глагола̀:

Бл҃гословѣнїѣ Б҃гѣ, нїзїнѣа́нї бл҃годѣтѣ свою̀ на свѣщенникѣи ево̀а̀: ѣако̀ мѣро̀ на главѣ, сѡдѡ́цїе на брадѣ, брадѣ ѡарѡнїю, сѡдѡ́цїе на ѡмѣтѣ ѡдѣжды ѣгѡ̀.

Бл҃гословѣнїѣ Б҃гѣ, прѣпоѡсѣай...

26. 13.

Mč. Ermil a Stratonik • Ct. Irinarch, zátvornik rostovský; ct. Jákov Nisivisský; ct. Eleazar Anzerský

27. 14.

Opuštění Bohozjevení. Ct. otcové na Sinaji a Raithe zabití (služba se zpívala včera); ☩ svt. **Sáva Srbský** • + **Aprovn. Nina – osvĕtilka Gruzínů**; ct. Theodulos

28. 15.

☩ Ct. Pavel Thébský a ☩ ct. Jan Chýšník • Ct.mč. Pansofij Alexandrijský; ct. Prochor Bulhar, igumen; ct. Gavriil Lesnovský (Srbsko). Ct. Ita Britská; sv. Maurus

29. 16. Je-li půst, povoleno víno a olej

☩ Uctívání okovů svatého a všechvalného apoštola Petra • Mč. Spevsipp, Elevsipp, Melevsipp, jejich babička Leonilla a s nimi Neon, Turvon a Iovilla Kappadokijský; mč. Danaktos Makedonský, čtec; ct. Romil; blaž. sprav. Maxim, jerej z Totmy; novomuč. Damaskin Chilendarský

30. 17. Svátek (je-li půst, povoleno víno a olej)

Žid 13,17–21; Luk 6,17–23

☩ Ct. **Antonij Veliký** (Antonín) • Sv. císař Theodosios Veliký; ct. Achillis Vyznavač, poustevník egyptský; ct. Antonij Říman z Novgorodu; novomuč. Georgios z Ioanniny

31. 18. Svátek (je-li půst, povoleno víno a olej)

☩ Svt. **Athanasij** a ☩ **Cyrl**, arcibiskopové alexandrijské

ÚNOR

1. 19.

☩ Ct. **Makarios Veliký, Egyptán** • Mč. Eufrasie Nikomedská. Ct. Makarij Alexandrijský; ct. Makarij, postník pečerský; spr. Theodor, pro Krista jurodivý, Novgorodský; ct. Antonij Sloupník (Gruzie); svt. **Marek Eugeni-kos**, arciep. efezský

2. 20. Svátek (je-li půst, povoleno víno a olej)

Žid 13,17–21; Luk 6,17–23

☩ Ct. **Euthymij Veliký** (Dobromysl) • Mč. Inna, Pinna a Rimma – učednice ap. Ondřeje ve Skythii

3. 21.

Ct. **Maxim Vyznavač**; mč. Neofyt Nikájský; mč. Eugenij, Kandidos (Kanidij), Valerían a Akila • Mč. Agnes (Agnie, Anežka) – panna; ct. **Maxim Řek**

4. 22. Je-li půst, povoleno víno a olej

Ap. **Timotej** ze 70ti; ct.mč. Anastasij Perský • Ct.mč. Anastasij Pečerský, diákon; ct. Josif Krétský; první z amerických hierarchů Josaf, osvĕtitel Aljašky a Ameriky

5. 23.

Svt.mč. Kliment Ankýrský a mč. Agathangel • Ct. Gennadij Kostromský; ct. Salaman Mlčeničev od Eufratu

6. 24.

Ct. Xenie Římská • Mč. Vavylas Sicilský; svt. Gerasim Velikopermský; mč. Jan Kazanský; ct. Makedonios, syrský poustevník; + **blaž. Ksenije Petěrburgská**

7. 25. Svátek (je-li půst, povoleno víno a olej)

1 Kor 12,7–11; Jan 10,9–16

+ Svt. **Řehoř Theolog**, arciep. konstantinopolský • Ct. Mares Pěvec; svt. Mojžiš, arciep. novgorodský; mč. Felicitas a 7 synů; svt.mč. Vladimír, metr. kyjevský a haličský

8. 26.

Ct. Xenofont (a Marie a děti jejich) • Ct. Simeon Starý ze Sinaje; ct. Kliment ze Stirionu; sv. Pavla Palestinská

9. 27. Svátek (je-li půst, povoleno víno a olej)

Žid 7,26–8; Jan 10,9–16

+ **Přenesení ostatků sv. Jana Zlatoušého** • Mč. Dimitrij Gal.; ct. Petr Egyptský

10. 28.

☩ Ct. **Efrém Syrský** • Ct. Palladij Antiochijský; Isák Syřan, ep. ninivejský; ct. Theodosij Totemský

11. 29.

☩ Přenesení ostatků svt.mč. **Ignatije Bohonosce** (Theofora) • Ct. Lavrentij Pečerský, zátvorník; mč. Roman a druhové, samosatšti; svt. mč. Silván, ep. emesský, Lukáš diákon a Mokij čtec; svt. Gerasim, Pitirim, Iona

12. 30. Svátek (je-li půst, povoleno víno a olej)

Žid 13,7–16; Mat 5,14–19

☩ **Sbor třech učitelů a hierarchů: Basila Velikého, Řehoře Theologa a Jana Zlatoušého**; svt.mč. Hippolit, papež římský (a druhové: Censorius, Sabinus, Ares, Chrysiepanna, Felix, Maximus, Herculanus a dal.) • Ct. Zenon Antiochijský. Nalezení ostatků sv. Klimenta, papeže římského; sv. Petr, král bulharský

Kalendárium

Svátky pevné, tj. nepohyblivý kruh

LEDEN

Den má 10 hod. a noc 14 hod.

LEDEN (dle občansk. kalend.)

14. 1. Svátek. Na liturgii sv. Basila: Kol 2,8–12; Luk 2,20–21; 40–52 (Obřezání) Žid 7,26–8,2; Luk 6,17–23 (světíteli)

⊕ **Obřezání Páně.** Svt. Basil Veliký, arciep. Caesaree Kappadocijské • Svt. Řehoř, ep. naziánský (otec sv. Řehoře Theologa); sv. Emilie (matka sv. Basila)

15. 2. Sv. Serafimu: Gal 5,22–6,2; Luk 6,17–23
Předsvátek Bohozjevení. Svt. Silvestr, papež římský;
+ ct. Serafim Sarovský, divotvorce • Svt.mč. Theogen, ep. parijský; svt. Kosma, patriarcha konstantinopolský

16. 3. Předsvátek Bohozjevení. Pror. Malachiáš; mč. Gordij Kappadokijský, setník • Mč. Irina; sv. Pavla, panna; sv. Jenovefa, panna

17. 4. Apoštolům: Řim 8,8–14 (od pol.); Luk 10,1–15

Předsvátek Bohozjevení. Sbor 70ti apoštolů: Jakuba – bratra Páně, Marka a Lukáše – evang., Kleopy, Simeona, Barnabáše, Justa, Štěpána – prvomč., Timoteje, Tita, Andronika, Krišpina, Filipa, Prochora a dal. Ct. Theoktist (Bohuslav), igumen kukomský • Dionysios Areopagský

18. 5. Předvečer Křtu Páně; přísný půst. Velké svčeni vody
Je-li pondělí – pátek: na večerní liturgii sv. Basila Velikého: paremije a 1.Kor 9,19–10,4; Luk 3,1–18
Je-li sobota či neděle: na dopolední liturgii sv. Jana Zlatoustého: 1.Kor 9,19–10,4; Luk 3,1–18. Na velké večerní: paremije (večerní liturgie se nekoná)

Svt.mč. Theopempt (po křtu Sinesios), ep. nikomedský a mč. Theonas, žrec; ct. Synklitikie Alexandrijská • Ct. Apollinarie (Zora); pror. Micheáš; ct. Grigorios Krétský

19. 6. Svátek z dvanáctera (povoleno jíst vše). Velké svčeni vody
Na liturgii sv. Jana Zlatoustého: Tit 2,11–14; 3,4–7; Mat 3,13–17
Je-li dnes neděle či pondělí, koná se dopolední liturgie sv. Basila

⊕ **ZJEVENÍ PÁNĚ, Křest Pána našeho Ježíše Krista** (Bohozjevení čili Theofanie)

20. 7. Svátek (je-li půst, povolena ryba) Skut 19,1–8; Jan 1,29–34

☩ Sbor sv. slavného proroka a předchůdce Páně, Jana Křtitele

21. 8. Ct. Georgios Chozevita; ct. Dominika Konstantinop.; svt. Emilián Vyznavač, ep. kyzický • Ct. Grigorij, divotvorce pečerský; svt. Kýr a Attika, patriarchové konstantinopolští; svt.mč. Isidor, presbyter a s ním 72 mč.

22. 9. Mč. Polyevkt Melitenský; + svt. Filip, metrop. moskevský a celé Rusi, divotvorce • Ct. Eustratij z Tarsu; 1600 mučedníků kutnohorských, husitů utrakvistů (1420)

23. 10. Svt. Řehoř Nysský; ct. Domecián, ep. melitinský; ct. Markián, presbyter a ekonom Velikého chrámu; ☩ ct. Pavel Komelský, ig. divotv. • Svt. + Theofan Zátvorník

24. 11. Je-li půst, povoleno víno a olej
+ Ct. Theodosij Veliký, zakladatel monašského spolužití (kinoviarcha). • ☩ ct. Michal Klopský, novgorodský divotvorce, jurodivý; sv. Agapios Syrský

25. 12. Mč. Taťána (a další s ní v Římě umučeni) • Ct. Theodora Alexandrijská; ct. Eupraxie Egyptská. Sv. Benedictus Biscop Britský; ct. Martinián Běloezerský a Galaktion

Bože, očistiž mne hříšného a smiluj se nade mnou. (Tříkrát)

Nato přistoupí diákon ke knězi, drží v pravé ruce stichar s orarem a skloniv hlavu, dí:

Požehnej, vладыko, stichar s orarem!

Kněz žehnaje: Požehnaný jest Bůh náš, vždycky, nyní i příště, až na věky věkův.

Diákon: Amen.

Pak odejde diákon zpět na své místo a oblékaje se do sticharu, modlí se takto:

Radovati se bude duše má v Bohu, neboť oblékl mne v roucho spasení a pláštěm radosti přioděl mne; jako ženicha ověnil mne korunou a jako nevěstu okrášlil mne ozdobami.

Potom diákon políbí orar a položí jej na své levé rameno.

Když navléká jeden z nárukávníků na svou pravou ruku, říká:

Pravice tvá, Hospodine, proslavila se v síle; pravice tvá, Hospodine, porazila nepřátele a velikou slávou svou potřel jsi ty, kteří povstali proti tobě.

Když dává druhý nárukávník na levou ruku, dí:

Ruce tvé stvořily a učinily mne; dejž mi ten rozum, abych se naučil při-kázáním tvým.

Potom odejde na místo přípravné (k žertveníku) a chystá zde posvátné předměty: diskos, kalich, kopí, pokrovce, hvězdici atd. Svatý diskos postaví na levou, kalich pak na pravou stranu.

Kněz se obléká takto: vezme stichar do levé ruky, požehná se a pokloní třikrát k východu, a pak žehná stichar, řka:

Požehnaný jest Bůh náš, vždycky, nyní i příště, až na věky věkův. Amen.

Potom políbiv stichar, obléká jej se slovy:

Radovati se bude duše má v Bohu, neboť oblékl mne v roucho spase-ní a pláštěm radosti přioděl mne; jako ženicha ověnil mne korunou a jako nevěstu okrášlil mne ozdobami.

Poté přijme epitrachil, požehná jej, políbí a klade na svou šíji, řka:

Požehnaný jest Bůh náš...

ТѢ́ЖЕ ПРІ́ЕМЪ ПО́ЛОЖИ ѿ ПОЛОЖЕ́НІА, ГЛАГО́ЛЕТЪ:

БѢ́ГОСЛОВѢ́НЪ БѢ́Ъ, ПРЕПОЛОЖИ́ МѦ Е́НЛОУ, ѿ ПОЛОЖИ́ НЕПОРО́ЧЕНЪ ПЪ́ТЬ МО́Й, СОВЕРША́Й НО́ЗѢ МОЕ́ ГѢ́КЪ СЛѢ́НИ, ѿ НА ВЫСО́КНЪХЪ ПОСТАВЛА́Й МѦ.

Нарѣка́нницы же, гѣ́кѡ кѣ́ше рече́а. ТѢ́ЖЕ ПРІ́ЕМЪ НАВЕ́ДРЕННИКЪ, ѿЦЕ́ СЪ́ЧЪ ПРЪ́ТОУСЪГГЕ́АХЪ ВЕЛИ́КІА ЦѢ́РКВЕ, ѿНІ́ ѿНЪ КТО́, ѿМѢ́АЙ ДОУТО́ННЕТКО́ НѢ́КОЕ, ѿ БЛАГОСЛОВІ́ВЪ ѿ, ѿ ЦѢ́ЛОВА́ВЪ, ГЛАГО́ЛЕТЪ:

ПРЕПО́АШИ МЕ́ЧЪ ТВО́Й ПО БЕДРѢ́ ТВОЕ́Й Е́НЛЬНЕ, КРАСО́ТОУ ТВОЕ́Ю, ѿ ДОБРО́ТОУ ТВОЕ́Ю, ѿ НАЛА́ЦЫ, ѿ ОУ́СПѢ́ВАНІ́ ѿ ЦА́РСТВЪЙ, ѿСТІ́ННЫ РА́ДНІ́ ѿ КРО́ТОУСТИ ѿ ПРА́ВДЫ, ѿ НАСТА́ВНЕТЪ ТѦ́ ДѢ́ВНУ ДЕСНІ́ЦА ТВОѦ, ВЕ́ГДА, НЫ́НѢ ѿ ПРІ́СНУ, ѿ ВО ВѢ́КНІ́ ВѢ́КОВЪ, ѿМІ́НЪ.

ТѢ́ЖЕ ПРІ́ЕМЪ ФЕ́ЛОНЬ ѿ БЛАГОСЛОВІ́ВЪ, ЦѢ́ЛЕТЪ ГЛА́ Е́ЦЕ:

СЦѢ́ННИЦЫ ТВОЕ́, ГДН, ѿБЛЕ́КЪТЪ ВЪ ПРА́ВДЪ, ѿ ПРЕПОДО́БНІ́ ТВОЕ́ РА́ДОУТІ́Ю ВОЗРА́ДЮТЪ, ВЕ́ГДА, НЫ́НѢ ѿ ПРІ́СНУ, ѿ ВО ВѢ́КНІ́ ВѢ́КОВЪ, ѿМІ́НЪ.

ТѢ́ЖЕ ѿШЕ́ДШЕ ВЪ ПРЪ́ДЛОЖЕ́НІЕ, ОУ́МЫКА́ЮТЪ РЪ́КНІ, ГЛАГО́ЛЮЩЕ:

ОУ́МЫЮ ВЪ НЕПОВІ́ННЫХЪ РЪ́ЦѢ́ МОЕ́, ѿ ѿБЫ́ДЪ ЖЕ́РТВЕННИКЪ ТВО́Й, ГДН, СЪ́ЖЕ ОУ́СЛЫ́ШАТИ МНІ́ ГЛА́СЪ ХВА́ЛЫ ТВОЕ́, ѿ ПОВѢ́ДАТИ ВЕ́А ЧЪ́ДЕА ТВОѦ. ГДН, ВОЗЛЮ́БИХЪ БЛГОУ́ПІ́Е ДО́МУ ТВОЕ́, ѿ МѢ́РТО СЕЛѢ́НІА СЛА́ВЫ ТВОЕ́: ДА НЕ ПОГЪ́БИШИ СЪ́ НЕЧЕ́СТІ́ВЫМИ ДЪ́ШУ МОЮ, ѿ СЪ́ МЪ́ЖНІ́ КРОВЕ́Й ЖИВОТѦ́ МОЕ́, ѿЖЕ́ ВЪ РЪ́КАХЪ БЕЗЗАКОНІ́А, ДЕСНІ́ЦА ѿХЪ ѿПО́ЛНИСА МЪ́ДЫ. ѿЗЪ́ ЖЕ́ НЕСЛО́БІ́ЕМЪ МО́ИМЪ ХОДІ́ХЪ, ѿЗБА́ВНІ́ МѦ, ГДН, ѿ ПОМІ́АШІ́ МѦ: НО́ГѦ МОѦ СЪ́А НА ПРАКО́УТѢ́, ВЪ ЦѢ́РКВАХЪ БЛАГОСЛОВА́Ю ТѦ́, ГДН.

ѿ ТА́Кѡ ѿХО́ДАТЪ ВЪ ПРЪ́ДЛОЖЕ́НІЕ.

ТѢ́ЖЕ ПОКЛО́НЕНІ́А ТРІ́ ПРЪ́Д ПРЪ́ДЛОЖЕ́НІЕМЪ СОТВО́РШЕ, ГЛАГО́ЛЮТЪ КІ́ЙЖДО:

БѢ́ЖЕ, ѿЧИ́СТИ МѦ́ ГРЕ́ШНАГО, ѿ ПОМІ́АШІ́ МѦ́.

ѿ: ѿИЗПІ́АХЪ НЫ́ СЪ́НІ́ ѿ КЛА́ТВЫ ЗАКОННЫ́А ЧТНІ́ОУ ТВОЕ́Ю КРО́КІ́Ю, НА КРЪ́ТѢ́ ПРИГВО́ЗДИ́ВСА ѿ КОПІ́ЕМЪ ПРОВО́ДА, БЕЗМЕ́РТІ́Е ѿСТОЧІ́АХЪ СЪ́НІ́ ЧЕЛОВѢ́КѡМЪ: СЪ́ПІ́Е НА́ШЪ, СЛА́ВА ТРЕ́БѢ́.

БѢ́ГОСЛОВѢ́НЪ БѢ́Ъ НА́ШЪ...

5 Svatého apoštola, prvomučedníka a archidiákona Štěpána, svatých velikých mučedníků: Dimitria, Jiří, Theodora Tyrona, Theodora Stratelata, Václava, novomučedníků českých i všech svatých mučedníků. — A svatých mučednic: Thekly, Barbory, Kyriaky, Fotinie, Mariny, Euthymie a Paraskevvy, Kateřiny, Iriny, Ludmily, Orosie i všech svatých mučednic. — Světitele mučedníka Polykarpa ze Smyrny, Kypriana Kartagenského i Gorazda Českého a Moravsko-slezského i Stanislava a všech světitelů mučedníků. Světitele vyznavače Alexije Karpatského i všech vyznavačů.

A vzav pátou částčku, klade ji zbožně pod čtvrtou.

6 Ctihodných a bohonosných otců našich: Antonia Velikého, Euthymia, Sávy Posvěceného, Theodosia Kinoviarcha; Onufria, Athanasia a Petra Athonských; Cyrila, učitele slovanského; Antonije a Theodosije Pečerských; Nauma, Sávy, Angelára; Ivana Českého, Prokopa Sázavského. — Sergije Radoněžského, Varlaama Chutynského; Jova Počájevského a Serafima Sarovského, Nikodéma a Paisia Svatohorců i všech ctihodných otců. — A ctihodných matek: Pelagie, Theodosie, Anastasie, Eupraxie, Fevronie, Theodulie, Eufrosinie, Marie Egyptské i všech svatých ctihodných matek.

A vzav šestou částčku, klade ji zbožně pod pátou.

7 Svatých a nezištných divotvůrců: Kosmy a Damiana, Kýra a Jana, Pantelejmona a Hermolaje i všech svatých nezištníků.

A vzav sedmou částčku klade ji do řady vedle té první a čtvrté, začínaje tím třetí sloupec.

8 Svatých spravedlivých bohorodičů Jáchyma i Anny a svatého (jméno) (jehož jest chrám) a svatého (jméno) (jehož je den), sv. knížete Rostislava i všech svatých, na jejichž přimluvy navštiv nás, Bože.

A vzav osmou částčku, klade ji zbožně pod sedmou.

9 Svatého otce našeho Jana Zlatoušého, archiepiskopa cařihradského.

A vzav devátou částčku, klade ji zbožně pod osmou.

Obsáhlejší vzpomínání svatých při proskomidii

Kněz vezme třetí prosforu, vyřízne z ní postupně devět částechek na památku devatera řádů andělských.

V řecké liturgii je zvykem při vykrajování první částechky vzpomínat anděly:

„Ke cti a na památku blažených vůdců andělských Michaela a Gabriela i všech nebeských beztělesných mocností.“

Jana Křtitele vzpomínají Řekové až při vyjímání druhé částechky, a to jako prvního ze svatých proroků.

Zde je ponechán postup slovanské liturgie (vzpomenout na archanděly může kněz např. když žehná kopím třetí prosforu před vyřezáváním devatera částechek).

1 Ke cti a na památku důstojného a slavného proroka, Předchůdce a Křtitele Jana.

A vzav první částechku z této prosfory, klade ji po levé straně Beránka a činí začátek prvního sloupec.

2 Svatých a slavných proroků Mojžíše i Árona, Eliáše a Elisea, Davida a Jesse, svatých tří mládenců i Daniele proroka i všech svatých proroků.

A vzav druhou částechku, klade ji zbožně pod první.

3 Svatých slavných a všechvalných apoštolů Petra a Pavla, Dvanácti a Sedmdesáti i ostatních svatých apoštolů a všech apoštolům rovných.

A vzav třetí částechku, klade ji pod druhou a ukončuje tím první sloupec.

4 Svatých otců našich světitelů: Basila Velikého, Řehoře Theologa a Jana Zlatouštího, Athanasia a Cyrila, Jana Milostivého Alexandrijského, Mikuláše Myrlikejského; Metoděje, učitele Slovanů, Gorazda a Klimenta. — Michala Kyjevského, Petra, Alexije, Jóny a Filipa Moskevských; Nektária Pentapolského. — Jana Kronštadtského i všech svatých světitelů.

A vzav čtvrtou částechku klade ji do řady vedle té první, začínaje tím druhý sloupec.

Požehnaný jest Bůh náš, jenž vylévá blahodat svou na kněze své jako myro na hlavu, kanoucí až na bradu, bradu Áronovu, stékající až na lem jeho roucha.

Pak vezme pás, požehná jej, políbí a opásaje se jím, praví:

Požehnaný jest Bůh náš, jenž přepasuje mne silou a činí neposkvřenou cestu mou; činí nohy mé jako laní a na výsostech postavuje mne.

Když navléká jeden z nárukávníků na svou pravou ruku, říká:

Pravice tvá, Hospodine, proslavila se v síle; pravice tvá, Hospodine, porazila nepřátele a velikou slávou svou potřel jsi ty, kteří povstali proti tobě.

Když dává druhý nárukávník na levou ruku, dí:

Ruce tvé stvořily a učinily mne; dejž mi ten rozum, abych se naučil přikázáním tvým.

Má-li kněz povolen nábederník, vezme jej, požehná, políbí, klade na sebe, řka:

Přepásej se mečem při bedrech svých, reku udatný, přepásej se krásou a dobrotou svou, do boje vyjeď, a uspěješ. Kraluj pro pravdu, mírnost a spravedlnost. Pravice tvá k podivuhodným *skutkům* tě dove-de; vždycky, nyní i přistě, až na věky věkův. Amen.

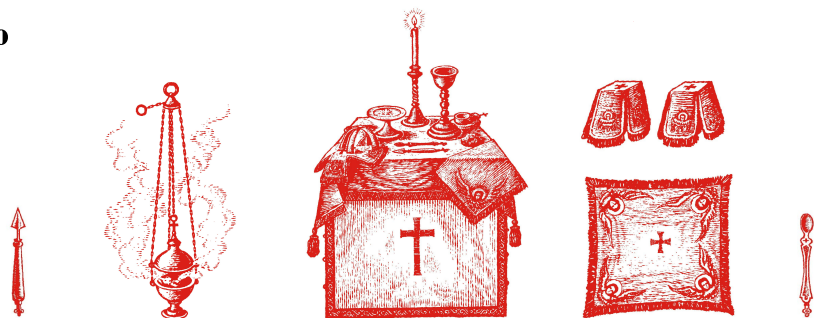
Potom vezme felon, požehná jej, políbí a odívá se jím s těmito slovy:

Kněží tvoji, Hospodine, oblekou se ve spravedlnost a svatí tvoji radovati se budou radostí velikou; vždycky, nyní i přistě, až na věky věkův. Amen.

Poté kněz i diákon odejdou k umyvadlu a umývají si ruce, řkouce:

Umyji v nevinnosti ruce své a obejdu obětní oltář tvůj, Hospodine, abych uslyšel hlas chvály tvé a vypravoval všechny divy tvé. Hospodine, já si zamiloval krásu domu tvého a místo přebývání slávy tvé. Nezahubíš s bezbožnými duši mou a s vražedníky život můj; v jejichžto rukou nepravosti jsou a pravice jejich úplatků plná. Já pak v dobrosrdenství svém chodím, vysvobodiž mne, Hospodine, a smiluj

se nade mnou. Noha má...

Таже глаголетъ діаконъ: Благословѣ, владыко.

И начиняетъ сщеникъ:

Благословенъ Бѣгъ нашъ, всегда, нынѣ и причесно, и во вѣки вѣковъ.

Діаконъ: ѿмѣнь.

Таже пріемлетъ сщеникъ лѣвою оубо рѣкою проефоръ, десною же етоѣ копѣе, и знаменъаи ехъ нѣмъ трижды верхъ печати проефоры, глаголетъ:

Въ воспоминаніе Гда, и Бга, и Спса нашего Іиса Хр҃та. [Трижды.]

И акіе водръжяетъ копѣе въ десную странъ печати, и глаголетъ рѣжа:

Іако оубо на заколеніе ведеса.

Въ лѣвую же: И іако агнецъ непороченъ прѣмъ ст҃ригѣщаго егѡ безглазена, тако не ѡверзаетъ оубо евоухъ.

Въ горнюю же странъ печати:

Во смиреніи егѡ егда егѡ взаета.

Въ дольную же странъ:

Рѡдъ же егѡ ктѡ исповѣсть;

Діаконъ же, взираа благоговѣннѡ на енцево чаннество, глаголетъ на едномъ коемждо рѣзаніи: Гдѣ помѡнимеа, держа и орарь въ рѣцѣ.

По еихъ глаголетъ: Возми, владыко.

Сщеникъ же, вложивъ етоѣ копѣе ѡ ковенныа десныа страны проефоры, взимаетъ етѡй хлѣбъ, глагола енце:

Іако вземлета ѡ землѣ живѡтъ егѡ.

Жретъ агнецъ Бж҃ій...

O drobení svatého Beránka

Náleží se, abys věděl, ó knězi, že při rozlamování svatého Beránka máš jej držet obráceného tou částí, kde je rozříznut ve znamení kříže (při proskomidii naříznut se slovy: „Obětuje se Beránek Boží...“), dolů ke svatému diskosu; kdežto ránou po probodnutí kopím (učiněnou při proskomidii se slovy: „Jeden z vojáků kopím bok jeho probodl“) nahoru, aby Beránek byl v té poloze, jako když byl dřive (při proskomidii) proboden. Částici s písmeny »IS« položíš na vrchní stranu svatého diskosu, která je na východ; částici s písmeny »CHS« pak položíš dolů, na stranu k západu; tu, jež má písmena »NI«, kladeš na severní stranu (vlevo) a tu s písmeny »KA« dáš (vpravo), na stranu polední (jižní), jak je zde zobrazeno.

Část s písmeny »IS« vezmeš a naplníš jí svatý kalich (tj. vložíš ji do kalicha). Část s písmeny »CHS« rozdrobíš pro přijímání kněží a diaconů. Ty zbylé dvě svaté části, na nichž jsou písmena »NI« a »KA«, jsou pro přijímající lid; rozdrob je dle své úvahy na maličké částičky, aby jich bylo dosti. Z částiček přesvaté Bohorodice nebo devíti řádů svatých či jiných, jež jsou na svatém diskose, nikdy nikomu nedávěj přijímat – pouze z těch dvou částí ze svatého Beránka (»NI« a »KA«) nechť podáváš přijímání.

A ještě věz toto. Když ředíš svatou vodou Božskou Krev Vládcе, nechť ji vléváš uvážlivě, aby bylo dosti pro všechny, kteří chtějí přijímat. To samé platí už při nalévání vína a vody do kalicha (při proskomidii), když probodáváš svatého Beránka; vlévej tolik, aby pak stačilo pro všechny. Později už nic nepřilévěj, leč jedině při ředění (horkou vodou) konaném po „Svaté svatým“. Takto podávěj všem přijímání těchto (svatých Darů).

благѣа, на по́моць на́съ вѣрнѡ зовѣщнхъ тѣ: оу̀скорѣ̀ на моли́твѣхъ,
и́ поутѣи́еа на оумолені́е, предста́тельствоꙋщи пріиснѡ бѣе, чѣщнхъ
тѣа.

Или́ ѡце́ хощеши, рцы́ и́ дню́ тропарѣ.

Гдѣ помилѡи́, ѿ. Чергнѣи́шю: Сла́ва, и́ нынѣ:

и́ творѣтѣ ѡпѣетѣ.

Ⲙ раздробленіи стѣго агнца.

Подобаетѣ тебѣ вѣдати, Ⲙ іереѣ, ѡакъ раздроблѣа стѣгъ агнца, полагаи́
ча́сти крестными́ зна́меніемъ до́лѣ ко стѣ́гѡмъ діскае, закла́нїемъ же горѣ́
ѡакже прѣжде ѡ́дѣа закалашеа.

И́с, оу̀вѡ полагаи́ на вѣшнѣи́ странѣ́ стѣ́гѡ діскае, ѡже ѡ́тъ на кортѡ́-
цѣ: ХС же, ѡ́ до́лѣ ѡ́же ѡ́тъ на за́падѣ: ѡ́ ѡ́же, И́, ѡ́ сѣверныа страны: Вѣ
же, еѣ полѣденныа страны, ѡакже за́ѣ и́зѡбразїеа.

И́с, оу̀вѡ ча́сть взѣмѣ, и́сполнаи́ стѣ́ю ча́шѣ. ХС же, ча́сть, раздроблѣи́
сващени́комъ и́ діакономъ. Тыа́ же двѣ́ ча́сти стѣ́а, ѡ́же И́, и́ ѡ́же,
Вѣ, причастни́комъ да раздроблѣеши на ча́сти мѣла, ѡ́лико вѣдетѣ
довольно по разсмотрѣнію твоѣмъ. и́ ѡ́ ча́сти прѣстѣ́а вѣы, или́ девѣтихъ
чннѡвъ стѣ́ихъ, или́ и́ныхъ ѡ́лико во стѣ́емъ діскае ѡ́тъ, ника́коже когѡ́
да причастнїшн: то́чию ѡ́ двою́ ча́стїю, ѡ́ста́шею стѣ́го агнца, да
причащѣеши.

Къ томѣ́же тебѣ́ вѣдомо вѣдетѣ́ и́ ѡ́ е́мъ, ѡакъ ѡ́дѣа растворѣеши
стѣ́имъ оу̀кропце́мъ бже́твеннѡю́ кро́вь вѣ́нїю, тогда́ да вѣнѣ́еши еѣ
разсмотрѣ́емъ, ѡ́лико вѣ́ти до́льно вѣ́емъ хѡта́щымъ причастнїтїеа.
Та́коже и́ ѡ́ вѣ́на и́ воды, ѡ́дѣа прова́деши стѣ́гъ агнца, тогда́ да вѣнѣ́-
ши то́лико, ѡ́лико вѣ́ти до́льно вѣ́емъ: погледї́ же ника́коже чѣ́о да
вѣнѣ́еши, но то́чию ѡ́ расворѣ́нїа ѡ́дною, ѡ́же на стѣ́а стѣ́имъ, и́ та́ко
причащѣ́и вѣ́хъ ѡ́ е́ихъ.

se nade mnou. Noha má stojí na cestě pravé, ve shromážděních dobrořečiti budu tobě, Hospodine.

Pak odejdou ke stolu předkladnému a třikrát se před ním pokloní, žehnajíce se, přičemž každý z nich říká:

Bože, očistiž mne hříšného a smiluj se nade mnou. *(Třikrát)*

Poté kněz: Vykoupil jsi nás od kletby Zákona krví svou drahocennou, nechav se na kříž přibíti a kopím probodnouti, nesmrtelnosti pramen lidem jsi otevřel, Spasiteli náš, sláva tobě.

Pak diákon: Požehnej, vladyko!

Kněz začíná:

Blahosloven Bůh náš, vždycky, nyní i přistě, až na věky věkův.

Diákon: Amen.

Nato kněz vezme do levé ruky nejlepší prosforu, do pravé ruky svatě kopí a činí jím třikrát po vrchu pečeti chleba znamení kříže, řka:

Na památku Pána a Boha i Spasitele našeho Ježíše Krista. *(Třikrát)*

A ihned zanoří svatě kopí v pravou stranu pečeti (jakoby z pohledu Beránka) a krájí se slovy:

Nařízne zprava — Jako ovce k zabití veden jest.

Nařízne zleva — A jako beránek neposkvrněný, před tím, kdož jej stříže, ani nehlesl, neotevřev úst svých.

Nařízne shora — V ponížení jeho odňat jest soud jeho.

Nařízne zdola — Rod jeho pak kdo vypoví?

Diákon, hledě zbožně na toto tajemství, dí při každém jednotlivém řezu, drže orar v ruce: K Hospodinu modleme se.

Pak dí: Vyjmi, vladyko!

Kněz nato vbodne svatě kopí zředu do spodní části prosfory (řeže vodorovně nad spodní stranou prosfory) a vyjme Beránka, řka:

Neboť vzat jest ze země život jeho.

A položí jej křížem (který je na pečeti) dolů na svatý diskos.

Obětuje se Beránek...

И положихъ и взнаихъ на стѣмахъ діакорѣ, рекшъ діаконъ: Пожри, владыко.

Жрѣтъ ѿдо крѣтковианъ, еице глагола:

Жрѣтъ агнецъ Бжїи, вземлаи грѣхъ міра, за мірскїи живѣтъ и спасенїе.

И ѡбращаетъ дрѣвю странъ горѣ, имѣщю крѣтъ. И глаголетъ діаконъ: Проводи, владыко.

Иерей же провѣдъ и въ деишю странъ стѣмъ копїемъ, глаголетъ:

Бдїиъ ѡ вѣннъ копїемъ ревра ѿдо провѣдѣ, и ѡбѣ и зыде кровъ и вода: и кидѣвнїи свидѣтельствова, и истинно ѿтъ свидѣтельство ѿдо.

Діаконъ же канѣтъ во стѣмъ почтїръ ѡ вїна крѣтъ и воды, рекїи прѣжде ко стїеннїкѣ: Блгословїи, владыко, стѣе соединенїе, и вземъ надъ нїмн блгословенїе. [Стїеннїк: Блгословенно соединенїе стѣхъ тѣонъ, вездѣ, нынѣ и прїенъ, и во вѣки вѣкѡвъ.]

II Стїеннїкъ же прїемъ въ рѣцѣ вторѣ проефорѣ, глаголетъ:

Въ четъ и пѣматъ прѣблгословеннѣмъ влѣщы нашеа Бжїи и прїснодѣмъ Мрїи, ѿже молїтѣвами прїмнї, Гдїи, жертъвѣ стїе въ пренѣннїи тѣої жертвеннїкѣ.

И вземъ четнїцъ, полагетъ ѿ ѡдеишю стѣгъ хлѣва, канѣмъ ереды ѿдо, глагола:

Предѣтъ црїица ѡдеишю тебѣ, въ рїзы позлащеннѣмъ ѡдѣана, прѣдкрашенна.

III Таже прїемъ третїю проефорѣ, глаголетъ:

Четнїгъ славногъ пророка, прѣтїчнїи и крѣтїтелѣмъ Іѡанна.

И вземъ первѣю четнїцъ, полагетъ ѿ ѡдѣишю странъ стѣгъ хлѣва, тѣорѣи началѣ первагъ чїна. Таже глаголетъ:

Стѣмъ славногъ пророковъ: Мѡнїеа и Мрїона, Ілїи и Елїсеа, Дѣда и Іесеа: стѣмъ трїехъ стѣрокѡвъ, и Данїила пророка, и вѣхъ стѣмъ пророковъ.

И вземъ (вторѣю) четнїцъ, полагетъ ѿ долѣ первагъ благочїннѣмъ.

Стѣмъ славногъ и вѣхъкѣмъ апл...

slzy pokání a vyznání, abych opěvoval a chválil tebe po všechny dny života svého, neboť blahoslovená a velebená jsi na věky. Amen.

Zakončení děkovných modliteb po účasti na svaté eucharistii

Nyní propouštíš, Pane, služebníka svého, podle slova svého v pokoji. Neboť viděly oči mé spasení tvé, které jsi připravil před obličejem všech lidí: světlo ke zjevení pohanům, a slávu lidu svého israelského.

Následuje: »Trojsvatá píseň« až po »Otče náš«

Závěrečný tropar a kondak sv. Janu Zlatoústému:

Blahodať z úst tvých, jako zář ohně se zaskvěvší, osvětila celý svět, poklady nezištnosti jemu nalezla a výsost pokory nám ukázala; avšak uče nás slovy svými, otče Jene Zlatoústý, pros Slovo, Krista Boha, aby spasil duše naše. *(Hlas 8.)*

»Sláva ...«

S nebes přijal jsi blahodať Božskou a ústy svými učíš všechny klaněti se v Trojici jedinému Bohu, Jene Zlatoústý, nejblaženější, ctihodný, důstojně chválíme tebe, neboť ty jsi vůdce, jenž zjevuje věci Božské. *(Hlas 6.)*

»I nyní ...« *(Závěrečný bohorodičný kondak, 6. hlas)*

Nezahanbitelná zastánkyně křesťanů, jistá prostřednice u Stvořitele, nepřeslechni prosebné hlasy hříšníků, ale předejdi, dobrotivá, ku pomoci nám, tebe věrně vzývajícím. Pospěš k přímlově, pros za nás horlivě, neboť ty, Bohorodice, vždy ochraňuješ ty, kteří uctívají tebe.

Chceš-li, zapěj i tropar toho dne. Následuje ukončení:

»Hospodi, pomiluj.« *(Dvanáctkrát)*

Kněz: Přesvatá Bohorodice, spasiž nás!

»Tebe nad cherubíny ctěnější ...« *(2. hlas)*

Kněz: Sláva tobě, Kriste Bože, naděje naše, sláva tobě!

»Sláva ... I nyní ...« »Hospodi, pomiluj« *(třikrát)*. Požehnej!

Kněz pronáší malé propuštění.

Млѣтва ѿнаѣ, ко пречѣтѣи Бѣѣ:

Пресѣтаѣ Блѣще Бѣѣ, свѣѣте помраченнаго моеѣ души, надежда, покрове, приобѣщанце, оутѣшенїе, радванїе мое: благодарю тѣ, ѿкоу сподобила мѣ еси недостойнаго, причастника быти пречистаго чѣла, и чистнаго крове Сна творе҃го. Но рождшаѣ истинный свѣтъ, просвѣти моѣ оумныѣ очи сердца: ѿже источникъ безсмертнаго рождшаѣ, ѡживотвори мѣ оумерщивленнаго грѣхѣмъ: ѿже млѣтваго Бга любоблагодѣробнаѣ Мти, помилуй мѣ, и даждь ми оумиленїе, и сокршенїе въ сердце моему, и смиренїе въ мыслехъ моихъ, и воззванїе въ плѣненїихъ помышленїи моихъ, и сподоби мѣ до послѣднихъ издыханїа неосужденноу приимати пречистыхъ твоихъ ѡсващенїе во исцеленїе души же и чѣла: и подаждь ми слезы покаянїа и исповѣданїа, во еже чѣсти и славити тѣ во всѣ дни живота моего, ѿкоу благоловенна и препрославленна еси во вѣки. Аминь.

Конѣцъ молѣтвъ по стѣлахъ причащенїа.

Нѣнѣ ѡпѣцаешн: *Трисѣѣ. и по Оѣе наши:*

ѡпѣстительный тропарь, гласъ и:

Оутѣ твоеихъ ѿкоже свѣтлость Сна возсиявши блгодать, вселенноу просвѣти: не серебробѣла мѣрови сокровница снискѣ, выстѣла намъ смиреномудрїа показѣ. Но твоими словесы наказѣла, Оѣе Иоанне Златоусте: моли слова Христа Бга, спастїеѣ душиамъ нашимъ.

Слава: Кондакъ, гласъ ѣ.

ѡ небезпрїаѣ еси бжественноу блгодать, и твоима оутѣнами всѣ оутѣши покланатїеѣ въ Трѣѣ Сдиноу Бгѣ, Иоанне Златоусте, всеблженне прїбне, достойноу хвалимъ тѣ: еси ко наставникъ, ѿкоу бжественнаѣ гвалѣла.

и нѣнѣ, вѣородичехъ:

Предстательство хрїстіанъ непорочноу, ходатайство ко творцѣ непреложноу, не презри грѣшныхъ моленїи гласы: но предвари, ѿкоу

Diákon: Obětuj, vладыко!

Kněz obětuje (nařízne Beránka z jeho spodní strany na způsob kříže), řka:

Obětuj se Beránek Boží, jenž snímá hřích světa, za světa život a spásu.

A obrací jej nahoru stranou, na které je pečeť s křížem.

Diákon říká: Probodni, vладыко!

Kněz vbodne kopí do pravé strany Beránkovy, řka:

Jeden z vojáků kopím bok jeho probodl, a hned vyšla krev a voda. A ten, který to viděl, svědectví vydal a pravé jest svědectví jeho.

Diákon pak vlevá do kalicha víno spolu s vodou, řka napřed ke knězi:
Požehnej, vладыко, svaté sjednocení!

Kněz žehnaje: Požehnáno budiž sjednocení svatých tvých darů, vždycky, nyní i příště, až na věky věkův. Amen.

Kněz vezme druhou prosforu, vyřízne z prostředka částici, řka: II

Ke cti a na památku nejblahoslovenější Vládkyně naší, Bohorodice a vždycky Panny Marie, na jejíž přimluvy přijmi, Hospodine, tuto oběť na nadnebeský oltář svůj.

A klade částičku na pravou stranu Beránka, poblíž jeho středu, se slovy:

I stanula královna po pravici tvé, oděna jsouc v překrásný zlatý šat.

*Potom zvaz třetí prosforu (obsáhleji viz na str. 164), III
vyřízne z ní postupně devět částiček a říká:*

1 Ke cti a na památku důstojného a slavného proroka, Předchůdce a Křtitele Jana.

A zvaz první částičku z této prosfory, klade ji po levé straně Beránka a činí začátek prvního sloupece.

2 Svatých a slavných proroků Mojžíše i Árona, Eliáše a Elisea, Davida a Jesse, svatých tří mládenců i Daniele proroka i všech svatých proroků.

A zvaz druhou částičku, klade ji zbožně pod první.

Svatých slavných a všechvalných...

ТѢЖЕ ПАКѢ ГЛАГОЛѢТЪ:

Г СѢТѢХЪ СЛАВНЫХЪ И ВЕСЕВАЛЬНЫХЪ АПЛАХЪ ПЕТРА И ПАВЛА, И ПРОЧИХЪ КРЕКХЪ СѢТѢХЪ АПОСТОЛОВЪ.

И ЧАКЪ ПОЛАГѢТЪ ТРЕТІЮ ЧАСТНЦЮ ДОМѢ ВТОРЫА, СКОНЧАВА ПЕРВЫЙ ЧИНЪ.

ТѢЖЕ ГЛАГОЛѢТЪ:

А ИЖЕ КО СѢТѢХЪ ОЦЪ НАШНХЪ СѢНТЕЛЕЙ, ВАСІІА ВЕЛІКАГО, ГРИГОРІА БОГОСЛОВА, И ІОАННА ЗЛАТОУСТАГО, АНАСТАСІА И КВРІЛАА, НИКОЛАА МВРЛНКІНСКАГО, МЕДОДІА ОУЧИТЕЛА СЛОВЕНСКАГО, МИХАІЛА КІЕВСКАГО: И КРЕКХЪ СѢТѢХЪ СВАТЕНТЕЛЕЙ.

И ВЗЕМЪ ЧЕТВЕРТЮ ЧАСТНЦЮ, ПОЛАГѢТЪ Ю КЛІЗЪ ПЕРВЫХЪ ЧАСТНЦЫ, ЧТОРА ВТОРОЕ НАЧАЛО. ТѢЖЕ ПАКѢ ГЛАГОЛѢТЪ:

Б СѢТАГО АПОСТОЛА, ПЕРВОМЪЧЕНИКА И АРХІДАКОНА СТЕФАНА, СѢТѢХЪ ВЕЛІКНХЪ МЧНИКОВЪ, АННІТРИА, ГЕОРГІА, ФЕОДОРА ТУРВОНА, ФЕОДОРА СТРАТИЛАТА, КНАЗА ВАСЕЛАВА, НОБЫХЪ МЧЕНИКОВЪ ЧЕШСКИХЪ, И КРЕКХЪ СѢТѢХЪ МЧЕННИКЪ: И МЧНЦЪ, ФЕКАЛЫ, ВАРВАРЫ, КВРІАКІН, БВФІМІИ И ПАРАКЕВЫ, ЕКАТЕРІНЫ, КНАГІНИ ДЮДМІЛЫ, И ОРОСІИ, И КРЕКХЪ СѢТѢХЪ МЧНЦЪ. И СВАЦЕННОМЪЧЕНИКА ГОРАЗДА, И СТАНИЛАВА, И КРЕКХЪ СѢТѢХЪ СВАЦЕННОМЪЧЕНИКОВЪ. И СѢНТЕЛА НЕПОВѢДНИКА АЛЕКСІА КАРПАТОРЕСКАГО. И КРЕКХЪ СѢТѢХЪ НЕПОВѢДНИКОВЪ.

И ВЗЕМЪ ПЯТЮ ЧАСТНЦЮ, ПОЛАГѢТЪ Ю ДОМѢ ПЕРВЫА, СЦІІА НАЧАЛОМЪ ВТОРАГО ЧИНА.

ТѢЖЕ ГЛАГОЛѢТЪ:

Г ПРЕПОДОБНЫХЪ И БОГОНОБНЫХЪ ОЦЪ НАШНХЪ, АНТОНІА, БВДУМІА, ГАВВЫ, СОНФРІА, АНАСТАСІА АДОНИКАГО, КВРІЛАА ОУЧИТЕЛА СЛОВЕНСКАГО, АНТОНІА И ФЕОДОСІА ПЕЧЕРСКИХЪ, СЕРГІА РАДОНЕЖСКИАГО, ВАРЛААМА ХУТЫНСКИАГО: ІОАННА ЧЕШСКИАГО И ПРОКОПІА САЗАВСКИАГО, И КРЕКХЪ ПРЕБНЫХЪ ОУЧЕЦЪ: И ПРЕБНЫХЪ МАТЕРЕЙ, ПЕЛАГІИ, ФЕОДОСІИ, АНАСТАСІИ, БВПРАЖІИ, ФЕВРІОНІИ, ФЕОДЛАИ, БВФРОСІНІИ, МАРИИ СГВПТАНЫИ, И КРЕКХЪ СѢТѢХЪ ПРЕБНЫХЪ МАТЕРЕЙ.

И ЧАКЪ ВЗЕМЪ ШЕСТЮ ЧАСТНЦЮ, ПОЛАГѢТЪ Ю ДОМѢ ВТОРЫА ЧАСТНЦЫ, ВО НЕПОЛНЕНІЕ ВТОРАГО ЧИНА.

СѢТѢХЪ И ЧДОУТОРЦЕВЪ...

posvěcení, Dárce všeho dobra, a tobě chválu vzdáváme, s Otcem i Svatým Duchem, nyní i vždycky, až na věky věkův. Amen. (Od sv. Basila Velikého)

Stvořiteli můj, jenž jsi dobrovolně dal mně za pokrm Tělo své, ty jsi oheň pálicí nehodné; nesežehni mne, pronikni spíše v údy mé, vstup do všech částí mé bytosti, do útroh i v srdce mé. Spal trní všech prohřešení mých; očisť duši, posvěť myšlení; upevni vnitřní síly mé spolu s kostmi; osvěť patero smyslů; připevni mne celého k bázni před tebou. Stále chraň, střež a zachovej mne od veškerého díla a slova dušehubného. Očisť, omyj a ozdob mne; polepši mne, daruj mi poznání a osvěť mne. Učiň mne sídlem jediného Ducha svého, a nikoliv již sídlem hříchu. Jelikož stal jsem se příbytkem tvým, když vstoupilo do mne svaté Přijímání, necht' prchá ode mne jako před ohněm každé řádění zla, každá vášeň. Za přimlouve své si před tebou, Milosrdným, volám všechny svaté, náčelníky řádů beztělesných, Předchůdce tvého, moudré apoštoly a s nimi i neposkvrněnou, čistou Matku tvou, jichž prosby přijmi, Kriste můj, a synem světla učiň služebníka tvého. Neboť tys jediný dobrý, posvěcení a světlo duší našich, a tobě jako Bohu a Vládci, jak se náleží, slávu každodenně všichni vzdáváme. Amen. (Od sv. Metafrasta)

Tělo tvé svaté, Pane Ježíši Kriste, Bože náš, budiž mně k životu věčnému a drahocenná Krev tvá na odpuštění hříchů; budiž mně tedy svatá večere tato k radosti, zdraví a veselí. Ve strašný pak a druhý příchod svůj, Pane, dejž mně hříšnému státi po pravici slávy tvé, na přimluyvy přečisté Matky tvé i všech svatých. Amen

Přesvatá Vlákyně, Bohorodice, světlo zatemnělé duše mé, naděje, záštito, útočiště, útěcho, radosti moje – děkuji ti, že jsi mne nehodného uznala hodným státi se účastným přečistého Těla a drahocenné Krve Syna tvého. A tak ty, porodivší Světlo pravé, osvěť duchovní oči srdce mého; porodivší pramen nesmrtnosti, oživiž mne, umrtveného hříchem; a jsouc milostivého Boha láskyplná milosrdná Matka, smiluj se nade mnou a vlož dojetí a zkroušenost do srdce mého, daruj pokoru uvažování mému a osvobození zajatým myšlenkám mým; i učiň mne hodným do posledního vzdechu mého neodsouzeně přijímat posvěcení přečistých Tajin k uzdravení duše i těla. A dejž mi

жнкотворѣннхъ твоѣхъ чѣннствъ. Молю оубо тѣ, бл҃же и чл҃вчко-
любче, сохрани ма подъ кровомъ твоимъ, и въ свѣтѣ крилъ твоѣю, и
даруй ми чистою совѣстїю даже до послѣднихъ моихъ издыханїа,
догортѣнїа причащѣнїа свѣтъ твоѣхъ, во ѡставленїе грѣхѡвъ, и
въ жизнь вѣчнѡю. Ты бо єси хлѣвъ животный, источникъ свѣтъ,
подаватель сл҃гъ, и тебѣ слава возсылаемъ, со Оцѣмъ, и Свѣтымъ
Духомъ, нынѣ и прїеи, и во вѣки вѣкѡвъ, аминь.

Метафраза по свѣщамъ, ѿ:

А́вкый пи́щъ мнѣ плоть твою́ колею, О́гнь свѣтъ, и ѡпала́аи недо-
стѡйныа, да не ѡпалѣши мене, содѣтелю мой. Па́че же пройди ко
оубо моѣ, во вѣа соста́вы, во оутро́бѣ, въ се́рдце: Попали́ чре́нїе
свѣтъ моѣхъ прегрѣше́нїи. Дѡшъ ѡчи́сти, ѡсвѣти́ помышле́нїа.
Соста́вы оутверди́ еъ косты́ми вкѡпѣ. Чл҃вчкѡ просвѣти́ протѣ́ю
патернїцѣ. Все́го ма спрїгозди́ стра́хъ твоѡмѣ. Прїеи покрый, со-
блюди́ же и сохрани́ ма ѿ вѣакаго дѣла и сло́ва дѡшпетлѣннаго.
ѡчи́сти, и ѡмый, и оубра́нї ма: Оубо́ри, вразуми́, и просвѣти́
ма. Покажи́ ма твоѡ се́ленїе єди́наго Дѡа, и не котомѣ се́ленїе грѣха.
Да ѡакъ твоѡго́ до́мѣ, вхо́домъ причащѣнїа, ѡакъ о́гна менѣ
бл҃жнїтѣ вѣаки́ сладкїи, вѣаки́ ст҃ра́тъ. Молїтвеннїки тебѣ́ прино-
шъ вѣа свѣтъ, Чиноначѣла́ же безплотныхъ, Предте́чъ твоѡго́,
премѡдрыа апѣлы, въ свѣтъ же твою́ нескѣрнѣю, чїстѣю Мѣрѣ: И́же
мольбы́ бл҃гоубро́кне, прїимнѣ Хрїте́ мой, и сыно́мъ свѣта содѣлаи́
твоѡго́ слѡжителѣ. Ты бо єси ѡсвѣщенїе, и єди́ный Наши́хъ бл҃же
дѡшъ и свѣтло́стѣ: и тебѣ́ лѣпоподобно. ѡакъ бѣъ и влцѣ́, слава́
вѣи возсыла́емъ на вѣаки́ дѣнь.

Млтва ѡна́а:

Тѣло твоѡ свѣое, Гдн Иисе Хрїте́ Бже́ нашъ, да бѡдетъ ми въ животѣ
вѣчннн, и кровъ твоѡ чїтнаа во ѡставленїе грѣхѡвъ. Бѡди же ми
бл҃годаренїе сїе въ радостѣ, здравїе и веселїе: въ ст҃рашноѡ же и вторѡе
прїше́ствїе твоѡ еподѡбн ма́ грѣшнаго ст҃агнѣ ѡдеснѣю славы
твоѡа, млтвами пречїстѣма твоѡа мѣре, и свѣтъ свѣтъ.

3 Svatých slavných a vsehvalných apoštolů Petra a Pavla, Dva-
nácti a Sedmdesáti i ostatních svatých apoštolů (a všech apošto-
lům rovných).

*A vzav třetí částku, klade ji pod druhou
a ukončuje tím první sloupec.*

4 Svatých otců našich světitelů: Basila Velikého, Řehoře Theologa
a Jana Zlatoústého, Athanasia a Cyrila, Mikuláše Myrlikejské-
ho; Metoděje, učitele Slovanů, Gorazda a Klimenta; Michala Kyjev-
ského i všech svatých světitelů.

*A vzav čtvrtou částku klade ji do řady vedle té první,
začínaje tím druhý sloupec.*

5 Svatého apoštola, prvomučedníka a archidiákona Štěpána, sva-
tých velikých mučedníků: Dimitria, Jiří, Theodora Tyrona, The-
odora Stratelata, Václava, novomučedníků českých i všech svatých
mučedníků. — A svatých mučednic: Thekly, Barbory, Kyriaky, Eu-
thymie a Paraskevvy, Kateřiny, Ludmily, Orosie i všech svatých mu-
čednic. — Světitele mučedníka Kypriana Kartagenského i Gorazda
Českého a Moravsko-slezského i Stanislava a všech světitelů mučed-
níků. Světitele vyznavače Alexije Karpatského. (I všech vyznavačů.)

A vzav pátou částku, klade ji zbožně pod čtvrtou.

Ctihodných a bohonosných otců...

По сѣхъ же глаголетъ:

А СѢТЫХЪ И ЧУДОТВОРЦЕВЪ БЕРЕБЕРЕННИКЪ, КОСМЫ И ДАМІАНА, КУРА И
ИОАННА, ПАНТЕЛЕИМОНА И ЕРМОЛАА, И ВСѢХЪ СѢТЫХЪ БЕРЕБЕРЕННИКОВЪ.

И ВЗЕМЪ ЕДИНУ ЧАСТИЦУ, ПОЛАГАЕТЪ Ю КРЪХЪ, ЧТОРА Д ТРЕТІЕ НАЧАЛО, ПО ЧИНЪ.

ТѢЖЕ ПАКИ ГЛАГОЛЕТЪ:

Б СѢТЫХЪ И ПРАВЕДНЫХЪ БОСОЦЪ, ИОАКИМА И АННЫ, И СѢАГЪ, ИЛИКЪ, (СѢАГЪ
СѢТЬ ХРАМЪ И СѢАГЪ СѢТЬ ДЕНЬ) И СѢАГЪ РАВНОАПОСТОЛЬНАГО КНѢЗА РА-
ТНИЛАВА: И ВСѢХЪ СѢТЫХЪ, ИХЪЖЕ МОЛІТКАМИ ПОСѢТІИ НЫ, БЖЕ.

И ПОЛАГАЕТЪ ОДНУ ЧАСТИЦУ ДОЛѢ ПЕРВЫА БЛАГОЧИННО. БЦІЕ ЖЕ КЪ СІМЪ ГЛАГОЛЕТЪ:

Г ИЖЕ КО СѢТЫХЪ СЦѢ НАШЕГО ИОАННА, АРХІЕПІСКА КОНСТАНТИНОПОЛЬ-
СКАГО, ЗАПОУСТАГО.

И ЧАКО ВЗЕМЪ Д-Ю ЧАСТИЦУ, ПОЛАГАЕТЪ Ю ВЪ КОНЕЦЪ ТРЕТІАГО ЧІНА КО НЕПОЛНЕНІЕ.

IV ТѢЖЕ ПРИЕМЪ ЧЕТВЕРТУ ПРОСФОРЪ, ГЛАГОЛЕТЪ:

ПОМАНІ, ВЛКО ЧЕЛОВѢКОЛЮБЧЕ, СѢКЪШЫА ПРАВОСЛАВНЫА ПАТРІАРХИ И
ГОСПОДИНА И СѢЦѢ НАШЕГО БЛАЖЕННѢЙШАГО МИТРОПОЛИТА, ИЛИКЪ,
ГОСПОДИНА НАШЕГО (ВЫСОКО-) ПРЕСВѢЩЕННЕЙШАГО (ИЛИ АРХІЕПІСКАПА, ИЛИ
ЕПІСКАПА, СѢАГЪ СѢТЬ ШКАРЪ), ИЛИКЪ, И ВЛКОЕ СѢПКОПЕТКО ПРАВОСЛАВ-
НЫХЪ, ЧЕРТНОЕ ПРЕСКУТЕРЕТКО, КО ХРІТѢ ДІАКОНЕТКО, И КЕЪ СВАЩЕН-
НИЧЕСКІИ ЧИНЪ: (АЩЕ КО ШКІТЕЛ: АРХІМАНДРИТА, ИЛИ ИГЪМЕНА, ИЛИКЪ), БРАТІЮ И
СОСЛЪЖЕВНИКИ НАША, СВАЩЕННИКИ, ДІАКОНЫ, И ВСЮ БРАТІЮ НАШУ,
ІАЖЕ ПРИЗВАЛЪ СІИ КО ЧКОВѢ ОБЩЕНІЕ, ЧКОНІМЪ БЛАГОУТРОБІЕМЪ,
ВРЕБЛАГІИ БЛКО.

И ВЗЕМЪ ЧАСТИЦУ, ПОЛАГАЕТЪ Ю ДОЛѢ СѢАГЪ ХЛѢВА.

ПОМАНІ, ГДИ, КОГОХРАНИМЪЮ СТРАНЪ...

Modlitby po svatém přijímání

Poté, co jsi obdržel účast na životodárných
a tajemných Darech, zapěj ihned s velkými
díky a z duše své vroucně rci Bohu:

(**Kněz:** Blahosloven Bůh náš...)

Sláva tobě, Bože. Sláva tobě, Bože. Sláva tobě, Bože.

Děkuji tobě, Pane Bože můj, že jsi neodmítl mne hříšného, ale uznal jsi mne za hodna býti účastníkem Svátostí tvých. Děkuji tobě, že jsi mně nehodnému dal přijmouti přečisté tvé nebeské Dary. Avšak, lidumilný Vládce, jenž jsi pro nás zemřel a pak z mrtvých vstal a nám strašné tyto a oživující Tajiny daroval k prospívání a posvěcení duším i tělům našim, dejž, aby ony byly i mně k uzdravení duševnímu i tělesnému, k odpuzení všeho zlého, k osvětlení očí srdce mého, k pokoji duševních sil mých, k víře nezahanbitelné, k lásce nelicoměrné, k naplnění moudrostí, k zachovávaní příkázání tvých, k účinkování Božské tvé blahodati a k získání království tvého; abych Tajinami těmito jsa v posvěcení zachován, stále byl pamětliv tvé blahodati a nežil sobě, ale tobě, Vládci našemu a Dobrodinci, a tak abych život tento dokonal v naději života věčného a dosáhl věčného pokoje tam, kde hlas slavicích zní bez přestání a cítí nekonečné štěstí ti, kdož zří nevypravitelnou krásu tváře tvé. Neboť tys pravá touha a nevýslovná radost milujících tebe, Kriste Bože náš, a tebe opěvá veškeré stvoření na věky. Amen.

Vládce, Kriste Bože, Králi věkův a Učiniteli všeho, děkuji ti za všechno, co jsi mně poskytl dobrého, i za účast na přečistých tvých a oživujících Tajinách. Prosím tebe, Blahý a Lidumile, zachovej mne pod záštitou svou a zastíň křídly svými, a dejž mně až do posledního dechu mého s čistým svědomím hodně přijímati Svátosti tvé na odpuštění hříchů a k životu věčnému. Neboť ty jsi Chléb živý, pramen

ВѢДА ПОЛУЧИШИ ДОБРАГО ПРИЧАЩЕНІА
ЖИВОТВОРАЩИХЪ ТАННСТВЕННЫХЪ ДАРОВАНІЙ,
КОЕПОНЪ ЯВІЕ, БЛАГОДАРНЪ ВЕЛМНЪ, НЪ СІА
ЧЪПАКЪ Ѡ ДУШНЪ БГЪ ГЛАГОЛНЪ:

(Іерей: Благословенъ Бгъ нашъ...)

СЛАВА ЧЕБѢ, БЖЕ. СЛАВА ЧЕБѢ, БЖЕ. СЛАВА ЧЕБѢ, БЖЕ.

ТѢЖЕ БЛАГОДАРТВЕННЮ СІО МЛТВЪ:

Благодарю тѣ Гди Бже мой, ѣкѡ не ѡрнѣлъ мѣ ѣсн грѣшнаго, но ѡбщника мѣ вѣтн стѣннѣ твоихъ сподобилъ ѣсн. Благодарю тѣ, ѣкѡ менѣ недостоинаго причаститисѣ пречистыхъ твоихъ и небныхъ дарѡвъ сподобилъ ѣсн. Но, вѣко члѣвколюбче, насъ ради оумерный же и кокресный, и даровакый намъ страшнаѣ сѣа и животворащаѣ таннства, ко благодѣаніе и ѡсващеніе душъ и члѣвѣкъ нашихъ: даждь вѣтн сѣмъ и мнѣ ко нецѣленіе душн же и члѣвѣ, ко ѡгнаніе великаго сопротивнаго, въ проевѣщеніе ѡчю сердца моего, въ миръ душевныхъ моихъ силъ, въ вѣрѣ непорѣднѣ, въ любовь нелицемѣрнѣ, ко исполненіе премудрости, въ соблюденіе заповѣдей твоихъ, въ приложеніе бжественыѣ твоѣѣ благодати, и твоеѡ црѣтвѣа приковеніе: да ко стѣннѣ твоѣй члѣмн сохранѣемъ, твоѡ благодать поминѣю всегда и не ктомѣ себѣ живѣ, но чебѣ нашѣмѣ влѣцѣ и благодѣтелю. и тѣкѡ сеѡ живѣлѣ и зшѣдъ ѡ надеждн живота вѣчнаго, въ приносѣщный достѣгнѣ покой, и дѣже праздношущихъ глѣзъ непрестанный, и безконечнаѣ сладость зрашнихъ твоеѡ лица доврѣтѣ нешреченнѣю. Ты ко ѣсн истинное желаніе, и нешреченное веселіе любѣщихъ тѣ, Хрѣте Бже нашъ, и тѣ поѣтъ вѣа тѣварѣ ко вѣкн.

Великаго Василиа, ѣ:

Вѣко Хрѣте Бже, црѣо вѣкѡвъ, и содѣтелю вѣрѣхъ, благодарю тѣ ѡ вѣрѣхъ, ѣже мнѣ ѣсн подаѣ, блгнхъ, и ѡ причащеніи пречистыхъ и

6 Ctihodných a bohonosných otců našich: Antonia Velikého, Euthymia, Sávy Posvěceného; Onufria, Athanasia a Petra Athonských; Cyrila, učitele slovanského; Antonije a Theodosije Pečerských; Nauma, Sávy, Angelára; Ivana Českého, Prokopa Sázavského; Sergije Radoněžského, Serafima Sarovského i všech ctihodných otců. — A ctihodných matek: Pelagie, Theodosie, Anastasie, Eupraxie, Fevronie, Theodulie, Eufrosinie, Marie Egyptské i všech svatých ctihodných matek.

A vzav šestou částčku, klade ji zbožně pod pátou, uzavíraje 2. sloupec.

7 Svatých a nezištných divotvůrců: Kosmy a Damiana, Kýra a Jana, Pantelejmona a Hermolaje i všech svatých nezištníků.

A vzav sedmou částčku klade ji do řady vedle té první a čtvrté, začínaje tím třetí sloupec.

8 Svatých spravedlivých (bohorodičů) Jáchyma i Anny a svatého (jméno) (jehož jest chrám) a svatého (jméno) (jehož je den), sv. knížete Rostislava i všech svatých, na jejichž přimluvy navštív nás, Bože.

A vzav osmou částčku, klade ji zbožně pod sedmou.

9 Svatého otce našeho Jana Zlatoustého, arciepiskopa cařihradského.

A vzav devátou částčku, klade ji zbožně pod osmou.

IV

Pak kněz vezme čtvrtou prosforu a vyjme z ní postupně dvě částčky se slovy:

1. Rozpomeň se, Vládce lidumilný, na veškerý episkopát pravoslavný, řádně hlásající slovo pravdy tvé; na vладыку našeho metropolitu (jméno), na vладыку našeho (archi-) episkopa (jméno) (vzpomeň i na biskupa, jímž byl vysvěcen, žije-li), na důstojné presbyterium a diákonstvo v Kristu i veškeré duchovenstvo a mnišstvo [v monastýru: na archimandritu, igumena] [na bratry a spолuслужebníky naše, na kněze (jmenuj), diákonу (jmenuj)] a veškeré bratrstvo naše, jež jsi povolal k obecenství svému v milosrdenství svém, Vládce nejdobrotivější.

Klade částčku pod Beránka na levou stranu.

Rozpomeň se, Hospodine, na vlast...

ТѢЖЕ ПОМИНАЕГЪ СЪГРАНЪ НАШЪ, ГЛАГОЛА ЕЦЕ:

ПОМАНН, ГДН, БОГОХРАНИМЪЮ СЪГРАНЪ НАШЪ И ПРАВОСЛАВНЫХЪ ЛЮДЕЙ
СЛА.

ТѢЖЕ ПОМИНАЕГЪ И ИЖЕ ИМАТЬ ЖИВЫХЪ ПО ИМЕНИ, И НА КОЕЖДО ИМА ВЗНИМАЕГЪ
ЧЪРТИЦЪ, ПРИГЛАГОЛА:

ПОМАНН, ГДН, ИЛИКЪ.

И ЧАКО ВЗЕМЪ ЧЪРТИЦЫ, ПОЛАГАЕГЪ А ДОЛКЪ СЪГАНЪ ХЛѢКА.

V ТѢЖЕ ВЗЕМЪ ПАТЪЮ ПРОЕФОРЪ, ГЛАГОЛЕГЪ:

Ѡ ПАМАТИ И ѠСТАВЛЕНІИ ГРЕХЪОВЪ СЪТЪКЪШИХЪ ПАТРІАРХОВЪ, ПРАКО-
СЛАВНЫХЪ И БЛЖЕННЫХЪ СОЗДАТЕЛЕЙ СЪГАНЪ ХРАМА СЕГѠ (ИЦЕ КО ѠКЪЧЕЛИ:
СЪГАНЪ ѠКЪЧЕЛИ СЛА).

ТѢЖЕ ПОМИНАЕГЪ РЪКОПОЛОЖИКАГО СЪГѠ АРХІЕРА, И ДРЪГНХЪ, ИЖЕ ХОЦЕГЪ,
ѠГЪОПШИХЪ ПО ИМЕНИ. НА КОЕЖДО ИМА ВЗНИМАЕГЪ ЧЪРТИЦЪ, ПРИГЛАГОЛА:

ПОМАНН, ГДН, ИЛИКЪ.

И КОНЕЧНКЪ ГЛАГОЛЕГЪ ЕЦЕ:

И КРЕХЪ ВЪ НАДЕЖДѢ КОИЗЪНІА, ЖІЗНИ ВЪЧНЫА И ЧКОВѠ ѠБЦЕНІА
ѠГЪОПШИХЪ, ПРАВОСЛАВНЫХЪ ѠТЪЦЪ И БРАТІИ НАШНХЪ, ЧЛВКЪКОЛУБЧЕ
ГДН.

И ВЗНИМАЕГЪ ЧЪРТИЦЪ. ПО СЕМЪ ГЛАГОЛЕГЪ:

ПОМАНН, ГДН, И МОЕ НЕДОСТѠННЕГКО, И ПРОЕТИ МИ ВЕАКОЕ СОГРѢ-
ШЕНІЕ, БОЛЬНОЕ ЖЕ И НЕБОЛЬНОЕ.

И ВЗНИМАЕГЪ ЧЪРТИЦЪ. И ПРИЕМЪ ГЪБЪ, СОБИРАЕГЪ НА ДІАКОВЪ ЧЪРТИЦЫ ДОЛКЪ СЪГАНЪ
ХЛѢКА, ІАКОЖЕ БЪТИ КО ѠГЪВЕРЖЕНІИ, И НЕ ИПАДЪТИ ЧЕГОМЪ.

ТѢЖЕ ДІАКОНЪ ПРИЕМЪ КАДИАННИЦЪ, И ДЪМІАМЪ ВЛОЖИКЪ ВЪ НѠ, ГЛАГОЛЕГЪ КЪ
СІЕННИКЪ: БЛГОСЛОВН, ВЛАДЫКО, КАДИЛО.

И АБѢ САМЪ ГЛАГОЛЕГЪ: ГДЪ ПОМОЛИМЕА.

И СІЕННИКЪ МОЛИТЪСЪ КАДИЛА:

КАДИЛО ЧЕБѢ ПРИНОСИМЪ, ХРЪТЕ БЖЕ НАШЪ, ВЪ КОИѠ БЛА-
ГОДЪХАНИА ДЪХЪОВНАГО, СЪЖЕ ПРИЕМЪ ВЪ ПРЕНЪНИИ ЧКѠИ ЖЕР-
ТВЕННИКЪ, ВОЗНИПОСЛАИ НАМЪ БЛГОДАТЬ ПРЕСЪГАНЪ ЧКОВѠ ДХА.

И ПРИШЕДИИ СВЪЗДА...

Modlitby vkládané za uzdravení nemocných

Lékaři duší a těl, s pokorným a zkroušeným srdcem klaníme se tobě a vzýváme tebe: Zhoj nemoci a uzdrav utrpení duše i těla služebníků svých (*služebníka svého*) (**jmenuj**) a odpusť jim (*mu*) jako milosrdný veškerá provinění úmyslná i neúmyslná, a pospěš pozdvihnout je (*ho*) s lože; modlíme se k tobě, vyslyš nás a smiluj se.

Milostivý Hospodine, jenž nechceš smrti hříšníků, ale chceš, aby se obrátili a živi byli, smiluj se nad služebníky svými (*služebníkem svým*). Odežej utrpení, zastav všechna muka a vyléč jakoukoliv nemoc; uhas horečku a utiš zimnici. Vztáhni mocnou svoji pravici a jako tenkrát dceru Jairovu, pozdvihni je (*ho*) s lože zdravé(-*ho*). Modlíme se k tobě, vyslyš nás a smiluj se.

Všeobecné prosby

Ještě prosíme tebe, Hospodina Boha našeho, abys vyslyšel hlas proseb našich i modlitbu naši, a smiloval se nad služebníky svými (**jména**), navštívil je blahodati a slitovností svou, splnil všechny prosby jejich, odpustil jim všechna provinění úmyslná i neúmyslná, aby u trůnu vlády tvé byly přijaty všechny modlitby jejich a příjemná ti byla všeliká jimi prokazovaná dobrodiní; aby ochránění byli ode všech nepřátel viditelných i neviditelných, veškerých úkladů, běd a soužení, zbaveni byli nemoci, a aby darováno jim bylo zdraví a dlouhý život. Rceme všichni: Hospodine, vyslyš nás a smiluj se!

Shlédni, Vládce lidumilný, milostivým okem svým na služebníky své (**jména**) a vyslyš prosby naše, přednášené s vírou; neboť sám jsi řekl: „Očkoli v modlitbě prosíte, věřte, že přijmete a budete mítí;“ a opět: „Proste a bude vám dáno;“ pročez i my, ač nehodní, doufajíce v milostivost tvoji, prosíme: Shlédni dobrotivě na služebníky své (**jmenuj**) a splň dobrá jejich přání, zachovej je v pokoji a klidu, ve zdraví a dlouhém životě po všechny dny života jejich. Rceme všichni: Hospodine, pospěš, vyslyš nás a smiluj se!

МЛТВЫ НА ВСАКЮ НЕМОЦЬ.

Врачѣ дѣши и телѣзѣ, со оумилнѣнїемъ въ ердцѣхъ содѣрѣшннѣомъ къ тебѣхъ припадаемъ и стѣнаѣще копїемъ ти: нещѣлѣи болѣзни, оубрачѣи стѣрати дѣши и тѣлѣзѣ рабѣомъ твоимъ [или дѣши и тѣла раба твоего] (ѿмѣкъ): и прѣстѣи ѿмъ [или ѣмъ] ѿкъ благосердѣ въ прѣгрѣшѣнїа, вѣольнаа и невольнаа, и скорѣо воздѣвннѣи ѿ ѡдѣра болѣзни, молимъ ти еа, оублашнѣи и помнѣлѣи.

Не хотѣи смѣрти грѣшннѣихъ, но ѣже обратнѣннѣи и живымъ быти, пощади и помнѣлѣи рабѣомъ твоимъ [или раба твоего] (ѿмѣкъ): мнѣостннѣе, запрѣти болѣзни, оубрачѣи всѣи стѣрати и всѣи недѣлѣи, оуболи знѣмъ и ѡгнь, и прѣстѣи крѣпкѣю твою рѣкѣ, и ѿкоже ѣанѣровѣ дщѣрѣ ѿ ѡдѣра болѣзни воздѣвннѣи и здравыихъ [или здравѣа] прѣдѣтѣи, молимъ ти еа, оублашнѣи и помнѣлѣи.

На всакоѣ прошѣннѣе.

Ѣще молимъ тебѣ, Господѣ Боже нашѣмъ, ѣже оублашнѣннѣи гласѣ молѣннѣа нашего и молнѣтѣе, и помнѣловати рабѣомъ твоимъ (ѿмѣкъ): благодѣтнѣи и щѣдрѣтѣи твоимнѣи, и испѣлннѣи въ прошѣннѣа ѿхъ, и прѣстѣи ѿмъ въ согрѣшѣннѣа вѣольнаа и невольнаа, благопрнѣтннѣи же быти мольбѣамъ и мнѣостннѣамъ ѿхъ прѣдъ прѣстѣоломъ Владычѣствѣа твоего, и покрѣпнѣи ѿхъ ѿ всѣихъ врагѣхъ внѣдннѣихъ и невнѣдннѣихъ, ѿ всакиа напѣсти, вѣдѣи и скорѣи, и недѣловъхъ нзбѣвннѣи, и подѣти здравнѣе изъ долгодѣннѣствѣемъ. Рѣемъ всѣи: Господи, оублашнѣи и помнѣлѣи.

Прнѣзри, Владыко Человѣколюбче, мнѣостннѣивннѣи ти ѡкомъ на рабѣи твоеѣ [на раба твоего] (ѿмѣкъ): и оублашнѣи молѣннѣа наша, изъ вѣрою прнноснмаа, ѿкъ самъ рекѣи ѣи: въ ѣлнѣка молѣщѣемъ прѣстѣи, вѣрѣднѣи ѿкъ прннѣмѣте, и вѣдѣтѣ камъ, и пакнѣ: прѣстѣи и дѣствѣа камъ. Сегѣ же раднѣи мы, аще и недѣстѣоннѣи, оубѣоуѣи на мнѣостннѣе твое, прѣстѣи: подѣждѣи блѣгѣостѣ твоею рабѣомъ твоимъ [рабѣ твоемъ] (ѿмѣкъ): и испѣлннѣи блѣгѣа желѣннѣа ѣго, мнѣрно же и тнѣхо въ здравнѣи и долгодѣннѣствѣи въ дннѣ ѣго соблюди. Рѣемъ всѣи: скорѣо оублашнѣи и мнѣостннѣе помнѣлѣи.

2. Rozpomeň se, Hospodine, na vlast naši a všečen pravoslavný lid této země.

Klade částečku pod Beránka na pravou stranu.

Pak vzpomíná živých, jichž chce, dle jména; při každém vyjme částečku, řka:

Pamatuj, Pane, na (jméno).

A takto vybírá částečky podle jmen a pokládá je pod Beránka.

Nato, vzav pátou prosforu, vyřízne z ní částečku a dí: **V**

Na památku a odpuštění hříchů svatých patriarchů pravoslavných a blažených zakladatelů svatého chrámu tohoto.

A klade částečku pod Beránka, pod předcházející řadu.

Pak připomíná světivšího jej biskupa (pokud už není naživu) a jiných, kterých chce, v Pánu zesnulých, dle jmen. Při každém jméně vyjme částečku a klade ji mezi ostatní v této řadě, řka:

Pamatuj, Pane, na (jméno).

Nakonec pak:

A na všechny, v naději budoucího vzkříšení, života věčného a společenství s tebou zesnulé pravoslavné otce a bratry naše, *pamatuj*, lidumilný Hospodine.

Pak vezme ještě čtvrtou prosforu, vyřízne z ní částečku a říká:

Rozpomeň se, Hospodine, i na mne nehodného a odpusť mně všechny hříchy úmyslné i neúmyslné.

A položí částečku pod Beránka do řady vzpomínek za živé. Nato, vzav houbu, shrnuje na svatém diskose částečky pod Beránkem, aby snad nevypadly.

Zatím diákon, vzav kadidelnici a vloživ do ní kadidlo, dí ke knězi:

Požehnej, vладыко, kadidlo!

A ihned též dí: K Hospodinu modleme se.

Kněz se modlí, žehnaje kadidlo:

Kadidlo tobě přinášíme, Kriste, Bože náš, jako duchovní vůni líbeznou, kterou přijav na nadnebeský obětní oltář svůj, sešli nám blahodať nejsvětějšího Ducha svého.

I přišedši hvězda...

Діако́нъ: Гдѣ помолнмса.

Сщ҃енникъ покади́въ свѣ́здѣнцѣ, полага́етъ верхѣ сѣ́гво хлѣ́ба, глаго́ла:

И прѣше́дши свѣ́зда сѣ́га верхѣ, ѿдѣ́же бѣ́ отроча́.

Діако́нъ: Гдѣ помолнмса.

Іерей, покади́въ пе́рвый покрове́цъ, покрыва́етъ сѣ́гвѣ хлѣ́бъ съ ді́ако́номъ, глаго́ла:

Гдѣ воцрѣ́са, въ лѣ́потѣ ѡбле́чеса: ѡбле́чеса Гдѣ въ сѣ́лѣ, ѿ прѣпо́слеса, ѿбо оутверди́ вселѣ́ннѣю, ѿже не подви́житса. Готѡ́къ прѣто́лъ тво́й ѡтѡ́лѣ, ѡ вѣ́ка ты́ сѣ́и. Воздвигѡ́ша рѣ́ки, Гдѣ, воздвигѡ́ша рѣ́ки гла́сы своѡ́. Во́змѡтъ рѣ́ки со́трѣнїа своѡ́, ѡ гла́совъ во́дъ мно́гихъ. Дѣ́сны вы́сотѣ́ морскѣ́а, дѣ́сны въ вы́соки́хъ Гдѣ. Свидѣ́нїа твоѡ́ оубѣ́ршаса сѣ́лѡ. Домѣ́ твоѡ́ подо́ба́етъ сѣ́гва, Гдѣ, въ до́лготѣ́ днѣ́и.

Діако́нъ: Гдѣ помолнмса.

Покры́и, влады́ко.

Іерей же, покади́въ вто́рый покрове́цъ, покрыва́етъ сѣ́гвѣ по́чирѣ, глаго́ла:

Покры́и нѣ́са до́бродѣ́тель твоѡ́, Хрѣ́те, ѿ хвалы́ твоѡ́ испѡ́льнъ землѣ́.

Діако́нъ: Гдѣ помолнмса.

Покры́и, влады́ко.

Іерей же, покади́въ покрѡ́въ, сѣ́рѣчь, воздѣ́хъ, покрыва́етъ ѿ ѡ́боа, глаго́ла:

Покры́и насъ крѡ́вомъ крѣ́нѣ́ твоѡ́ю ѿ ѡ́женїи ѡ́ насъ вѣ́ликаго врага́ ѿ сѣ́постѣ́та. Оуми́рѣ́ жнѡ́тъ насъ, Гдѣ, помѣ́лѣ́ насъ, ѿ мѣ́ръ тво́и, ѿ спа́сѣ́ дѣ́шы насъ, ѿкѡ́ блѣ́гъ ѿ чело́вѣ́колю́бецъ.

Та́же прѣ́мъ сщ҃енникъ кади́альницѣ́, кади́тъ прѣдо́женїе́, глаго́ла три́жды:

Бл҃гословѣ́нъ бѣ́гъ насъ, сѣ́це бл҃гво́лѣ́ный, сла́ва тебѣ́.

Діако́нъ же на ко́емъждо глаго́летъ:

Всѣ́гда, ны́нѣ ѿ прѣ́сно, ѿ во вѣ́ки вѣ́ковъ, а́минь.

И покланя́етса бл҃гоговѣ́ннѡ ѡ́ба, три́жды.

Бѣ́же, Бѣ́же насъ...

Jenž se slávou od nás na nebesa vystoupil a po pravici Boha Otce sedí, Kristus, pravý Bůh náš... *(Dále jako v neděli.)*

O svátcích Svatodušních:

(Verš na malém vchodu: Povstaň, Hospodine, ve své moci. Budeme zpěvem oslavovat sílu tvou!)

Jenž ve způsobu ohnivých jazyků s nebe seslal přesvatého Ducha na svatě své učedníky a apoštoly, Kristus, pravý Bůh náš... *(Dále jako v neděli.)*

Na Proměnění Páně:

(Verš na malém vchodu: Hospodine, sešli světlo své a pravdu svou, abych byl poučen jimi a uveden na svatou horu tvou!)

Jenž na hoře Tábor před svatými svými učedníky i apoštoly slavně se proměnití ráčil, Kristus, pravý Bůh náš... *(Dále jako v neděli.)*

Zakončení svatě liturgie na svátky přesv. Bohorodice:

(V neděli: Vstavší z mrtvých) Kristus, pravý Bůh náš, na přímlyvy přčistě Matky své, svatého otce našeho Jana Zlatoústého, archiepiskopa města Konstantinova i všech svatých, nechť smiluje se nad námi a spasí nás jako blahý a lidumil.

Dodatek – svátek Povýšení svatého Kříže:

(Verš na malém vchodu: Vyvyšujte Hospodina, Boha našeho, a korťe se u podnoží jeho, neboť svatě jest!)

Kristus, pravý Bůh náš, na přímlyvy přčistě Matky své, mocí uctívaného a oživujícího Kříže, na přímlyvy svatých slavných a všechvalných apoštolů... *(Dále jako v neděli.)*

Poznámka:

Sváteční propuštění se používá pouze v den svátku a ve dnech následujících až do opuštění svátku. Pokud mají některé večerní nebo jitřní bohoslužby (např. ve dnech Velkého týdne) své zvláštní propuštění, je uvedeno v řádu těchto bohoslužeb (viz v Triodu bohoslužby Velkého týdne a večer neděle svatodušní).

Иже на жребѣти ѿ бл҃г҃и и зѡбѡл҃ный, на шегѡ радн спасѣнїа,
Хр҃тосѡ истинный: и прочее до конца.

Въ недѣлю Пасхи, и во кѡе свѣтлѡ седмїицѣ:

(входное: въ церкѡвахъ благословїте б҃га, гдѣ ѡ истѡчннїкѣ
їзраїлевыхъ.)

Хр҃тосѡ воскресїи и зѡ мѣртѡвыхъ, смѣртїю смѣртѣ попрѡвїи, и сѣ-
щымъ ко грѡвѣхъ живѡтѣ дарѡвѡвїи, истинный б҃гъ нашъ:

На Вознесѣнїе:

(входное: възыде б҃гъ въ востокнѡкѡвѣнїи, гдѣ во глѡбѣ трѡенѣ.)

Иже во слѡвѣ вознесїи сѡ ѡ насъ на неѡ, и ѡдеснѡ свѣдѣи б҃га
и ѿца, Хр҃тосѡ истинный: и прочее до конца.

Въ недѣлю Пасхадѣлїи:

(входное: вознесїа гдѣ силою твоєю, воспоѡмъ и поѡмъ сїлы твоѡ.)

Иже въ видѣнїи ѡгненныхъ ѡзыѡкъ сѡ нѣсѣ низпослѡвїи пресѣго
дѡха, на сѣбѣ сѡ ѡученикѣ и апѡлы, Хр҃тосѡ истинный: и прочее.

На Прѡбразженїе:

(входное: гдѣ, послѣ свѣтѣ твоѡ, и истинѣ твоѡ, чѡ ма нарѡкнѣста,
и введѡста ма въ горѣ сѣбѣ твоѡ.)

Иже на горѣ ѡавѡрѡтѣ прѡбразїи сѡ во слѡвѣ, прѣд сѣбѣ
сѡ ѡученикѣ и апѡлы, Хр҃тосѡ истинный: и прочее до конца.

Всѣмїрноѡ възвїженїе четнѡгѡ и живѡтворѡцагѡ кр҃ста:

(входное: возносїте гдѣ б҃га нашего, и поклонѡнїте поднѡжїю нѡгѡ
сѡ, ѡакѡ свѣтѡ сѣтѣ.)

Хр҃тосѡ истинный б҃гъ нашъ, молїтѡвми прѣнїстѡ сѡ ѡдѣ
сїлою четнѡгѡ и живѡтворѡцагѡ кр҃ста, сѣбѣхъ слѡвнхъ и всѣ-
хъ вѡлнхъ апѡстѡлѡв: и прочее.

Diákon: K Hospodinu modleme se.

Kněz okouří svatou hvězdici a klade ji svrchu na diskos se slovy:

I přišedši hvězda, stanula nad místem, kdež bylo dítě.

Diákon: K Hospodinu modleme se.

Kněz, okouřiv první pokrovec, pokrývá jim svatý diskos, řka:

Hospodin kraluje, oděn jest velikolepostí. Oblékl se Hospodin v sílu a přepásal se, neboť upevnil vesmír, kterýž se nepohne. Připraven jest trůn tvůj přede všemi časy, od věčnosti jsi ty. Pozdvihují se řeky, Hospodine, pozdvihují řeky hlasy své; vzpínají vysoko proudy vod vlny své, s hlukem se pohybují vodstva mnohá; avšak nad sílu vln mořských mnohem silnější jest Hospodin na výsostech. Svědectví tvá jsou velmi jistá. Domu tvému svatost náleží, Hospodine, po všechny dny.

Diákon: K Hospodinu modleme se. Pokryj, vладыко!

Kněz, okouřiv druhý pokrovec, pokrývá jim svatý kalich, řka:

Vznešenost tvá zastřela nebe, Kriste, a země plna chvály tvé!

Diákon: K Hospodinu modleme se. Pokryj, vладыко!

Kněz, okouřiv třetí, větší pokrovec (aer), pokrývá jim obojí, řka:

Přikryj nás záštitou křídel svých a zapuď od nás každého nepřitele a odpůrce; v pokoji spravuj život náš, Hospodine, smiluj se nad námi a nad světem svým, a spasiž duše naše jako blahý a lidumil.

Pak, vzav kadidelnici, okouřuje předložené dary, řka třikráte:

Požehnaný jest Bůh náš, jemuž se takto zalíbilo. Sláva tobě!

Diákon pak pokaždé dí:

Vždycky, nyní i přístě, až na věky věkův. Amen.

Při tom se oba vždy zbožně pokloní.

Nato bere diákon kadidelnici a říká:

Za předložené důstojné dary k Hospodinu modleme se.

Bože, Bože náš...

ТѢЖЕ ДІАКОНЪ ГЛАГОЛЕТЪ:

Ѡ ПРЕДЛОЖЕННЫХЪ ЧЕРТНЫХЪ ДАРѢХЪ ГДЪ ПОМОЛИМЪ.

СЦІЕННИКЪ ЖЕ, ПРІЕМЪ КАДІАЛЬНИЦЪ, ГЛАГОЛЕТЪ МЛЧѢВЪ ПРЕДЛОЖЕНІА:

БЖЕ, БЖЕ НАШЪ, НБНЫИ ХЛѢБЪ, ПІЦІЪ ВСЕМЪ МІРЪ, ГДА НАШЕГО И БГА ИИСА ХРІТА ПОСЛАВЫИ, СПСА И ИЗБАВИТЕЛА И БЛГОДѢТЕЛА, БЛГОСЛОВАЦА И ѠСВЩАЮЩА НАСЪ, СЛМЪ БЛГОСЛОВИ ПРЕДЛОЖЕНІЕ СІЕ, И ПРИИМИ Ѡ ВЪ ПРЕНБНЫИ ТВОИ ЖЕРТВЕННИКЪ. ПОМАНИ, ІАКЪ БЛГЪ И ЧЛѢВКОЛЮБЕЦЪ, ПРИНЕСШИХЪ И ИХЖЕ РАДИ ПРИНЕСОША: И НАСЪ НЕОСДЖДЕНЫ СОХРАНИ ВО СЦІЕННОДѢСТВИИ БЖЕРТВЕННЫХЪ ТВОИХЪ ТЛНИИ. ІАКЪ СГІСА И ПРОСЛАВИСА ПРЧТНОЕ И ВЕЛИКОКПОЕ ИМА ТВОЕ, ѠЦА, И СНА, И СГТАГѠ ДХА, НЫИѢ И ПРИСНО, И ВО ВѢКИ ВѢКѠВЪ, АМІНЬ.

И ПОЕМЪ ТВОРИТЪ ѠПШЕТЪ ТАМѠ, ГЛАГОЛА СІИЕ:

СЛАВА ТЕБѢ, ХРІТЕ БЖЕ, ѠПОВАНІЕ НАШЕ, СЛАВА ТЕБѢ.

ДІАКОНЪ: СЛАВА, И НЫИѢ: ГДИ, ПОМИЛДИ, ТРИЖДЫ. БЛГОСЛОВИ.

СЦІЕННИКЪ ГЛАГОЛЕТЪ ѠПШЕТЪ.

ИЩЕ ѠКЪ ѢТЪ НЕДѢЛА: ВОСКРЕСІИ ИЗЪ МЕРТВЫХЪ ХРІТОСЪ ИСТИННЫИ:

ИЩЕ ЛИ ЖЕ НИ:

ХРІТОСЪ ИСТИННЫИ БГЪ НАШЪ, МОЛИТВАМИ ПРЧІСТЫА СКОЕА МІТРЕ, ИЖЕ ВО СГЫХЪ ѠЦА НАШЕГѠ ІѠАННА, АРХІЕПКОПА КОНСТАНТИНОПОЛЬСКАГѠ, ЗЛАТОУЩЕТАГѠ, И ВѢХЪ СГЫХЪ, ПОМИЛДЕТЪ И СПАСЕТЪ НАСЪ, ІАКЪ БЛГЪ И ЧЕЛОВѢКОЛЮБЕЦЪ.

ДІАКОНЪ: АМІНЬ.

ПО ѠПШЕТѢ ЖЕ КАДИТЪ ДІАКОНЪ СГТОЕ ПРЕДЛОЖЕНІЕ: ТѢЖЕ ѠХОДИТЪ, И КАДИТЪ СГШЮ ТРАПЕЗЪ КРЪГОМЪ КРЕСТОВІАНѠ, ГЛАГОЛА ВЪ СЕБѢ:

БО ГРѢБѢ ПЛОТІИКИ, ВО АДЕ ЖЕ СЪ ДШІЕЮ ІАКЪ БГЪ, ВЪ РАИ ЖЕ СЪ РАЗКОИНИКОМЪ, И НА ПРТОЛѢ БЫЛЪ ѢСН ХРІТЕ, СО ѠЦЕМЪ И ДХОМЪ, ВЕА ИСПОЛНАИ НЕОПІСАННЫИ.

Црѣ нѣный...

Законčení liturgie (propuštění) na svátky Páně

Připojeny jsou i verše, které o některých svátcích na malém vchodu říká kněz či diákon ihned po „Velemoudrost, povznesme se!“

Na Narození Páně:

(Verš na malém vchodu: Z lůna před jitřenkou zrodil jsem tebe, přísáhl Hospodin a nebude toho želeť; ty jsi kněz navěky podle řádu Melchisedechova!)

Jenž pro naše spasení v jeskyni se narodil a v jesle se položil, Kristus, pravý Bůh náš... *(Dále jako v neděli.)*

Na Zjevení Páně:

(Verš na malém vchodu: Požehnaný, jenž se bere ve jménu Páně; žehnáme vám z domu Hospodina. Bůh jest Hospodin a zjevil se nám!)

Jenž pro naše spasení v Jordáně od Jana křtíti se ráčil, Kristus, pravý Bůh náš... *(Dále jako v neděli.)*

Na Obětování Páně (Setkání Páně se Simeonem):

(Verš na malém vchodu: Zvěstoval Hospodin spasení své, před pohany odkryl spravedlnost svou.)

Jenž pro naše spasení na loktech spravedlivého Simeona nositi se ráčil, Kristus, pravý Bůh náš... *(Dále jako v neděli.)*

Na neděli Květnou:

(Verš na malém vchodu: Požehnaný, jenž se bere ve jménu Páně. Žehnáme vám z domu Hospodina. Bůh jest Hospodin a zjevil se nám!)

Jenž pro naše spasení na oslátko se posaditi ráčil, Kristus, pravý Bůh náš... *(Dále jako v neděli.)*

V neděli Paschy a po celý Svatý světlý týden:

(Verš na malém vchodu: Ve chrámech dobrořečte Bohu, Hospodinu, kdož pocházíte z vyvoleného lidu jeho!)

Vstavši z mrtvých, Kristus, jenž smrtí smrt překonal a jsoucím ve hrobech život daroval, pravý Bůh náš... *(Dále jako v neděli.)*

Ve svátek Nanebevstoupení Páně:

(Verš na malém vchodu: Vznosl se Bůh s jáсотem, Hospodin za zvuku rohu.)

ᾠπύсты влчннх
праздниквх глаголемн
вз вечерню, ко оутреню,
и вз литургию по чинѹ
(приложенье: входное).

На Рѣчѣхъ Хрѣтово:

(входное: Иъз чреба прѣжде денницы роди хъ тѣлѣ, клѣтъсѣ гдѣ и не раскѣтъсѣ: тѣмъ іерей ко вѣкъ по чинѹ мѣлхїседѣковѣ.)

Иже вз вертепѣхъ родившїемъ, и вз ѣсле хъ возлегшїи, нашего ради спасенїа, Хрѣтосъ истинный бгъ нашъ: и прочее до конца.

На Бгѣобленїе:

(входное: Бгѣословенъ градъи ко ѡма гдѣне, бгѣословїхомъ въ иъз домѣ гдѣна, бгъ гдѣ и гавнѣа намъ.)

Иже ко іорданѣхъ крестїтїтсѣ иъз колнвїи ѡ іоанна, нашего ради спасенїа, Хрѣтосъ истинный: и прочее до конца.

На Срѣченїе:

(входное: Оказѣ гдѣ спасенїе свое, предъ ѣзыки ѡкры прѣвѣдъ свою.)

Иже ко ѡбѣтїнхъ прѣнагѣ ѡмѣѡна носїтсѣ иъз колнвїи, нашего ради спасенїа, Хрѣтосъ истинный: и прочее до конца.

Вз недѣлю Цвѣтїшю:

(входное: Бгѣословенъ градъи ко ѡма гдѣне, бгѣословїхомъ въ иъз домѣ гдѣна, бгъ гдѣ, и гавнѣа намъ.)

Kněz čte modlitbu předloženї:

Bože, Bože náš, jenž jsi za pokrm celému světu seslal chléb nebeský – Pána a Boha Ježíše Krista, Spasitele, vykupitele a dobrodince, žehnajícího nám a posvěcujícího nás, sám požehnej předloženї toto a přijmi je na nadnebeský obětnї oltář svůj. Rozpomeň se jako blahý a lidumil na ty, kdo je přinesli a za které přineseno jest, a nás neodsouzeně zachovej v posvátném vykonávání Božských Tajin tvých. Aby se světlo a velebilo přečestné a velikolepé jméno tvé, Otce i Syna i Svatého Ducha, nyní i vždycky, až na věky věkův. Amen.

Potom k zakončení proskomidie říká:

Sláva tobě, Kriste Bože, naděje naše, sláva tobě!

Diákon: Sláva Otcı i Synu i Svatému Duchu, nyní i vždycky, až na věky věkův. Amen. Hospodi, pomiluj. Hospodi, pomiluj. Hospodi, pomiluj. Požehnej!

Kněz říká malé propuštění: (Vstavšї z mrtvých) Kristus, pravý Bůh náš, na přimluvy přečistě Matky své, svatého otce našeho Jana Zlatoustého, archiepiskopa cařhradského, i všech svatých, nechť smiluje se nad námi a spasї nás jako blahý a lidumil.

Diákon: Amen.

Po tomto zakončení okuřuje diákon svatě předloženї, pak odchází ke svatým dveřím, odhrnuje oltářnї oponu a poté okuřuje svatý prestol okolo na způsob kříže, celý oltář, ikonostas, kněze a celý chrám, řka pro sebe (při okuřování prestolu):

Ve hrobě s tělem, v pekle s dušї co Bůh, v ráji pak s lotrem a na trně s Otcem a Duchem, vše nevystižitelně naplňuje, byl jsi, Kriste!

A pak okuřuje dál, říká je žalm 50. / 51.: Smiluj se nade mnou, Bože...

Po okouření chrámu vchází diákon opět do oltáře, okuřuje svatý prestol a kněze; poté odloží kadidelnici a přistupuje ke knězi. Postavivše se oba před svatým prestolem, modlí se každý pro sebe (kněz se vztaženýmá rukama), řkouce:

Králi nebeský...

Таже ѱаломъ ѿ.

И покладѣвъ стѣннице же и храмъ всѣхъ, вхѣдѣтъ пакѣи во стѣнѣи Олтѣрь, и покладѣвъ стѣнѣи трапѣзѣ пакѣи, и стѣннице, кадѣльницѣхъ оубо ѿлагѣтъ на мѣсто своѣ, глѣмъ же прихѣдѣтъ ко іерѣю. И стѣнѣи вкѣпѣ предъ стѣнѣи трапѣзѣи, покланѣютѣа трижды, вхъ свѣѣ молѣщеа, и глаголюще:

Црѣю нѣнѣи, Оубѣшѣтелю, дѣше истѣины, иже вездѣ сѣи и всѣи исполнѣи, сокрѣпѣице благѣхъ и жѣзни подѣтелю: прѣидѣ и вселѣа вхъ ны, и ѡчѣсти ны ѿ всѣхъ скверны, и спѣи, блѣже, дѣшы нашѣ.

Слава вхъ вѣшнихъ Бгѣхъ, и на землѣи мѣрѣхъ, вхъ члѣвѣцѣхъ блѣговолѣнѣи. Двѣжды.

Гдѣи, оубѣтѣ моѣ ѿверзеши, и оубѣтѣ моѣ возвѣстѣтъ хвалѣ твоѣ.

Таже цѣлѣютѣ, свѣщенникѣхъ оубо стѣи сѣлѣи, дѣконѣхъ же стѣи трапѣзѣ. И погѣмъ подкланѣвъ дѣконѣхъ своѣ главѣ свѣщенникѣхъ, держѣи и сѣрѣи трѣмѣи пѣрѣты дѣенѣа рѣкѣи, глаголетѣ:

Врѣма сотворѣти Гдѣи, владѣико, блѣгословѣи.

Свѣщенникѣхъ, знѣменѣа сѣи, глаголетѣ:

Блѣгословѣи Бгѣхъ нашѣхъ, вездѣ, нынѣ и прѣенѣ, и во вѣки вѣкѣхъ.

Таже дѣконѣхъ: Помолѣа ѡ мнѣ, владѣико свѣтѣи.

Свѣщенникѣхъ: Да испрѣвѣтъ Гдѣ стѣи твоѣ.

И пакѣи дѣконѣхъ: Помѣни ма, владѣико стѣи.

Свѣщенникѣхъ: Да помѣнѣтъ чѣ Гдѣ Бгѣхъ во црѣкѣи своѣмѣхъ, вездѣ, нынѣ и прѣенѣ, и во вѣки вѣкѣхъ.

Дѣконѣхъ же рѣкѣ: ѿмѣни.

И покланѣа, и хѣдѣтъ свѣрными двѣрѣми, понѣже црѣкѣа двѣри до вхѣда не ѿверзѣютѣа. И стѣвѣхъ на свѣчномѣ мѣстѣ, прѣамѣ стѣхъ двѣрѣи, покланѣа чѣа со блѣговѣнѣемѣхъ, трижды, глагола вхъ свѣѣ:

Гдѣи, оубѣтѣ моѣ ѿверзеши, и оубѣтѣ моѣ возвѣстѣтъ хвалѣ твоѣ.

И погѣмъ начинѣтъ глаголатѣ: Блѣгословѣи, владѣико.

И начинѣтъ свѣщенникѣхъ: Блѣгословѣно црѣкѣи:

Блѣгословѣно црѣкѣи...

V pátek:

Kristus, pravý Bůh náš, na přímluvy přečisté Matky své, mocí uctívaného a oživujícího Kříže, na přímluvy svatých slavných a všechvalných apoštolů... *(Dále jako v neděli.)*

V sobotu:

Kristus, pravý Bůh náš, na přímluvy přečisté Matky své, svatých slavných a všechvalných apoštolů, svatých vítězoslavných mučedníků, ctihodných a bohonosných otců našich... *(Dále jako v neděli.)*

V průběhu celého týdne se používá na svaté liturgii stejné propuštění, jako je předepsáno na ten den pro večerní a jitřní bohoslužbu, avšak s tím rozdílem, že při liturgii se do propuštění vkládá jméno svatého otce, jehož liturgie se právě konala: „svatého otce našeho Jana Zlatoušého, arcibiskopa města Konstantinova“ (resp. „arcibiskupa konstantinopolského“ či „cařihradského“).

Známo budiž: v chrámech zasvěcených Kristu Spasiteli (např. Narození Páně, Zjevení Páně, Nanebevstoupení apod.) – při propuštění v obyčejném týdnu nepoužívají se sváteční propuštění. Pouze v den svátku a v následujících dnech až do opuštění svátku se mohou pronášet propuštění náležející k danému svátku. V průběhu roku se říká jenom: (Vstavší z mrtvých) Kristus, pravý Bůh náš... (A dále podle dne v týdnu a dne v roce.)

Въ понедѣльникихъ вѣчера, ѿ вторникихъ на оутрени:

Христосъ истинный Бгъ нашъ, молитвами пречистыа скоелъ Мтре, честнаго славнаго пророка, предтечи ѿ крестителя Иоанна, стыхъ славныхъ ѿ всехвалныхъ апостолъ: ѿ прѡчалъ.

Во вторникихъ вѣчера, ѿ въ среѣ на оутрени:

Христосъ истинный Бгъ нашъ, молитвами пречистыа скоелъ Мтре, силою честнаго ѿ животворцаго крста, стыхъ славныхъ ѿ всехвалныхъ апостолъ: ѿ прѡчалъ.

Въ среѣ вѣчера, ѿ въ четвртоихъ на оутрени:

Христосъ истинный Бгъ нашъ, молитвами пречистыа скоелъ Мтре, стыхъ славныхъ ѿ всехвалныхъ апостолъ, ѿже ко сватыхъ Оца нашего Николаа архиепископа, мѡрлѡкѡйскаго чдоотворца: ѿ прѡчалъ.

Въ четвртоихъ вѣчера, ѿ въ пятѡихъ на оутрени:

Христосъ истинный Бгъ нашъ, молитвами пречистыа скоелъ Мтре, силою честнаго ѿ животворцаго крста, стыхъ славныхъ ѿ всехвалныхъ апостолъ: ѿ прѡчалъ.

Въ пятѡихъ вѣчера, ѿ въ сѣквѡтъ на оутрени:

Христосъ истинный Бгъ нашъ, молитвами пречистыа скоелъ Мтре, стыхъ славныхъ ѿ всехвалныхъ апостолъ, стыхъ славныхъ ѿ доброповѣдныхъ мѡчениковъ, прѡбныхъ ѿ бгоносныхъ Оца нашихъ, [ѿ стѡго храма ѿ дне,] стыхъ праведныхъ бгооца Иоакима ѿ ѡнны, ѿ всехъ стыхъ, помилуетъ ѿ спасетъ насъ: ѿ прѡчалъ.

Ѿ ко вѣд седмицѡ на стѡкъ литѡргѡи выкаютъ ѡпсѡты, ѡкоже предписана, на вѣчерни ѿ на оутрени по днехъ: тоѡю прилагаетъ ѿ стѡго ѡна, сѡже сѡтъ литѡргѡа, сѡце: ѿже ко стыхъ Оца нашего Иоанна, архиепископа константина града, златоустѡга.

Вѣдомо есди ѿ сѡмъ: ѡко ѿдѡже сѡтъ храмъ сѡпа Христа, рѡткѡ, ѿ ѿ бгоавленѡе, ѿ ѿ вознесенѡе, ѿ прѡчалъ, въ седмичномъ ѡпсѡтѣ не возгласиютъ никогдѡ праздникомъ ѡпсѡты, тоѡю возгласитъ праздничный ѡпсѡтъ въ день праздника, ѿ до ѡдѡнѡа: ѿ ко вѣс годъ тоѡмо, Христосъ истинный Бгъ нашъ: ѿ прѡчалъ по дню.

Králi nebeský, Utěšiteli, Duchu pravdy, jenž jsi všude přítomen a vše naplňuješ, poklade blaha a dárce života, přijď a usidliž se v nás a očistiž nás od všeliké skvrny a spasiž, Blahý, duše naše. (*Jedenkrát*)

Sláva na výsostech Bohu a na zemi pokoj, lidem dobrá vůle. (*Dva-krát; kněz se vztaženýma rukama.*) *Po ukončení se vždy ukloní a přežehnají.*

Hospodine, rty mé otevři a ústa má zvěstovati budou chválu tvou. (*Bez vztažených rukou; ukloní se a přežehnají.*)

Nato políbí – kněz svatě evangelium (a prestol) – diákon svatý prestol. Pak diákon, skloniv hlavu svou ke knězi a drže orar třemi prsty pravice, dí:

Čas jest sloužiti Hospodinu. Požehnej, vладыко!

Kněz (žehnaje mu): Požehnan jest Bůh náš, vždycy, nyní i příště, až na věky věkův.

Diákon: Amen. Pomodli se za mne, vладыко svatý!

Kněz: Hospodin nechť vede kroky tvé.

Diákon: Pamatuj na mne, vладыко svatý!

Kněz: Nechť pamatuje na tebe Hospodin Bůh v království svém, vždycy, nyní i příště, až na věky věkův.

Diákon: Amen.

A pokloniv se, vychází z oltáře severními dveřmi (poněvadž svaté dveře se otvírají až před malým vchodem) a postaví se na příslušném místě, naproti svatým dveřím, pokloní se, přežehná se zbožně třikrát, říká pro sebe:

Hospodine, rty mé otevři a ústa má zvěstovati budou chválu tvou.

Nato hlasitě začíná dle následujícího postupu.

Koná-li kněz proskomidii **bez diákona**, vynechávají se slova diákonova i odpovědi kněze na ně. (Dále se při liturgii vynechávají tiché dialogy mezi knězem a diákonem a různé diákonovy výzvy – např. „Požehnej, vладыко!“ apod. Jinak kněz říká a koná, co přísluší diákonovi, sám.)

Slouží-li svatou liturgií více kněží, koná proskomidii pouze jeden z nich.

V době proskomidie čte žalmista hodinky: třetí a šestou (počáteční ohlas kněze na začátku čtení hodinek je místo ohlasu před přípravou Beránka).

Blahosloveno budiž království...

Вѣдати подобѣтъ: ѿце безъ діакона сѣжнѣтъ іерей, въ прокомидіи діаконикнѣхъ словѣхъ, ѿ на литургіи предъ сѣвѣемъ, ѿ на ѿвѣтъхъ сѣво: Благословн владыко, ѿ Прокон владыко, ѿ время сотворити, да не глаголетъ, чтою сѣктаніи ѿ чинѣние предложіе. ѿце же соборомъ сѣжнѣтъ сѣніи мнози, дѣйство прокомидіи сѣднѣ іерей чтокъ да творитъ, ѿ глаголетъ ѿзображенна: прочнѣ же сѣжнѣтеи ничтоже прокомидіи сѣобнѣ да глаголетъ.

БОЖЕСТВЕННА СЛЪЖБА, ѿже бо сватыхъ Отца нашего Іоанна Златоустого.

Діаконъ: Благословн, владыко.

Іерей: Благословено царство, Отца, ѿ сына, ѿ святаго дѣха, нынѣ ѿ прісно, ѿ во вѣки вѣковъ.

Діаконъ: ѿминь.

Діаконъ: Мнромъ Гдѣ помолнмѣ.

Діаконъ: Гдѣ, помилѣ.

ѿ свѣшнѣмъ мнрѣ, ѿ спасеніи дѣшнѣ нашнѣхъ, Гдѣ помолнмѣ.

Діаконъ: Гдѣ, помилѣ.

ѿ мнрѣ всегѣ міра, благоуголннн сватыхъ божннхъ церквѣн, ѿ соединенннн вѣхъ, Гдѣ помолнмѣ.

Діаконъ: Гдѣ, помилѣ.

ѿ сватѣмъ храмѣ сѣмъ ѿ ехъ вѣрою, благоговѣннѣмъ ѿ стѣрохѣмъ божннмъ вхѣдннхъ вѣнѣ, Гдѣ помолнмѣ.

Діаконъ: Гдѣ, помилѣ.

ѿ господннѣ нашѣмъ Блаженнѣннѣшѣмъ митрополнѣ (ѿма рекс), ѿ господннѣ нашѣмъ [ѿлн: высоко_преосвященнѣннѣшѣмъ архіепнкопѣ, ѿлн: Преосвященнѣннѣшѣмъ епнкопѣ] (ѿма рекс), четннѣмъ пресвѣтернѣ, во хрѣтѣ діаконѣтѣ, ѿ всемъ прнчнѣ ѿ людѣхъ, Гдѣ помолнмѣ.

Діаконъ: Гдѣ, помилѣ.

ѿ стѣнѣ нашѣн...

Zakončení liturgie (propuštění) pro jednotlivé dny v týdnu

V neděli:

Vstavši z mrtvých, Kristus, pravý Bůh náš, na přimluy přecisté Matky své, svatých slavných a všechvalných apoštolů, svatého otce našeho Jana Zlatoustého, archiepiskopa cařihradského, svatých ... *(jejichž jest chrám tento a jejichž památku dnes slavíme)* (i svatých otců našich Cyrila a Metoděje, učitelů slovanských, sv. Rostislava, knížete moravského, sv. knízat a mučedníků Václava a Ludmily, muč. Orosie, ctihodných a bohonosných otců našich Ivana Českého a Prokopa Sázavského, světitele mučedníka Gorazda Českého a Moravsko-slezského, novomučedníků českých i světitele mučedníka Stanislava, světitele vyznavače Alexije Karpatského) a svatých spravedlivých (bohorodičů) Jáchyma i Anny, i všech svatých, nechť smiluje se nad námi a spasí nás jako blahý a lidumil.

V pondělí:

Kristus, pravý Bůh náš, na přimluy přecisté Matky své, úctyhodných nebeských mocností beztělesných, svatých slavných a všechvalných apoštolů... *(Dále jako v neděli.)*

V úterý:

Kristus, pravý Bůh náš, na přimluy přecisté Matky své, svatého slavného proroka, Předchůdce a Křtitele Jana, svatých slavných a všechvalných apoštolů... *(Dále jako v neděli.)*

Ve středu:

Kristus, pravý Bůh náš, na přimluy přecisté Matky své, mocí uctívaného a oživujícího Kříže, na přimluy svatých slavných a všechvalných apoštolů... *(Dále jako v neděli.)*

Ve čtvrtek:

Kristus, pravý Bůh náš, na přimluy přecisté Matky své, svatých slavných a všechvalných apoštolů, svatého otce našeho Mikuláše, arcibiskupa Myr Likejských, divotvůrce... *(Dále jako v neděli.)*

**Ўпэсты
днёвнїи во всю
седмїцу, по ўбываю
свѣтъи восточныа цркви.**

Въ недѣлю на ўтрени:

Воскресѣи и з мѣртвыхъ Хрѣтосъ истинный Бгъ нашъ, молитвами пречтыва своѣа Мтрѣ, свѣтыхъ славыныхъ и всехвалыныхъ аплх: и прѣчала, ѣакоже выше писано (иже во свѣтыхъ Отцѣхъ нашихъ Меѡдѣа и Кѡрїана, оучителѣй словѣнскыхъ: свѣтѡ равноапѡстольнаго великаго кнѣза Растислава: иже во свѣтыхъ стѣпотѣрпцевъ кнѣза Вачеслава и кнѣгини Людмїлы: прѣбныхъ и бгоносныхъ Отцѣхъ нашихъ Іоанна чѣшскаго и Прокѡпа сѣзавекаго: священномученика Горѣзда: свѣтѣла неповѣдника Янеѣа карпаторѣскаго) и прѣчала, ѣакоже выше писано.

Во свѣтъи литургии ўпэствъ тойже, ѣакоже и на ўтрени, приглашѣтъ же и свѣто, свѣто выкарътъ литургия, Златошетаго, и вѣсѣла великаго.

Въ недѣлю вѣчера, и въ понедѣльникъ на ўтрени:

Хрѣтосъ истинный Бгъ нашъ, млтвами пречтыва своѣа Мтрѣ, прѣдстѣлѣствы честныхъ нѣныхъ силъ безплѡтныхъ: свѣтыхъ славыныхъ и всехвалыныхъ аплх, (и свѣтыхъ храма, и дне) и свѣтыхъ праведныхъ бгосѣцъ Іоакима и Анны, и всехъ свѣтыхъ, помнѣтъ и спасѣтъ насъ, ѣакѡ блгъ и человекѡлюбѣцъ.

**Božská služba svatého otce našeho
Jana Zlatoustého**

Řád liturgie katechumenů

Diákon: Požehnej, vladyko!

Kněz: **B**lahosloveno budiž království Otce i Syna i Svatého Ducha, nyní i vždycky, až na věky věkův.

Věřící: Amen

Ektenie velká

Diákon: **V** pokoji k Hospodinu modleme se!

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Za pokoj shůry a spásu duší našich k Hospodinu modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Za mír celého světa, za blaho svatých církví Božích a za sjednocení všech k Hospodinu modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Za svatý chrám tento a za vcházející v něj s vírou, zbožností a bázni Boží k Hospodinu modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Za metropolitu...

ⲛⲉⲧⲣⲁⲛⲉⲛⲉ ⲛⲁⲥⲉⲓⲛ, ⲡⲣⲁⲅⲛⲉⲧⲉⲗⲉⲭⲁ ⲛⲉ ⲕⲟⲛⲛⲉⲧⲧⲱⲕⲉ Ⲓⲁ, ⲒⲁⲪ ⲡⲟⲙⲟⲗⲛⲙⲉⲗ.

Antifona: Ⲓⲁⲛ, ⲡⲟⲙⲓⲗⲁⲓ.

ⲛⲉⲑⲣⲁⲃⲉ ⲉⲉⲙⲁ [ⲛⲁⲛ: ⲱ ⲕⲉⲉⲓ ⲉⲉⲓ, ⲉⲗⲁⲛ ⲕⲱ ⲙⲟⲛⲁⲣⲧⲱⲣⲉ, ⲧⲟ: ⲱ ⲉⲕⲁⲧⲧⲉⲓ ⲱⲕⲓⲧⲉⲗⲁ ⲉⲉⲓ], ⲕⲉⲗⲓⲕⲟⲙⲁ ⲑⲣⲁⲃⲉ, ⲉⲧⲣⲁⲛⲉⲛⲉ ⲛⲉ ⲕⲉⲕⲣⲟⲩⲟ ⲅⲛⲉⲕⲱⲥⲓⲛⲁ ⲕⲱ ⲛⲓⲭⲁ, ⲒⲁⲪ ⲡⲟⲙⲟⲗⲛⲙⲉⲗ.

Antifona: Ⲓⲁⲛ, ⲡⲟⲙⲓⲗⲁⲓ.

ⲛⲉ ⲕⲗⲟⲣⲁⲉⲧⲧⲱⲣⲉⲛⲓ ⲕⲟⲗⲁⲪⲱⲕⲱ, ⲱ ⲛⲉⲑⲟⲕⲓⲗⲓⲛ ⲡⲗⲟⲱⲕⲱ ⲑⲉⲙⲛⲓⲭⲁ ⲛⲉ ⲕⲣⲉⲙⲉⲛⲉⲧⲉⲭⲁ ⲙⲓⲣⲛⲓⲭⲁ, ⲒⲁⲪ ⲡⲟⲙⲟⲗⲛⲙⲉⲗ.

Antifona: Ⲓⲁⲛ, ⲡⲟⲙⲓⲗⲁⲓ.

ⲛⲉ ⲡⲗⲁⲕⲱⲥⲓⲛⲁ, ⲡⲃⲧⲉⲥⲉⲧⲧⲱⲥⲓⲛⲁ, ⲛⲉⲃⲑⲑⲓⲛⲁ, ⲉⲧⲣⲁⲅⲁⲃⲱⲥⲓⲛⲁ, ⲡⲗⲉⲛⲉⲛⲛⲓⲭⲁ, ⲛⲉ ⲱ ⲉⲡⲁⲣⲉⲛⲓ ⲛⲓⲭⲁ, ⲒⲁⲪ ⲡⲟⲙⲟⲗⲛⲙⲉⲗ.

Antifona: Ⲓⲁⲛ, ⲡⲟⲙⲓⲗⲁⲓ.

ⲛⲉ ⲛⲉⲑⲕⲁⲛⲧⲓⲉⲗ ⲛⲁⲙⲁ ⲱ ⲕⲉⲗⲓⲕⲁ ⲉⲕⲟⲣⲕⲓ, ⲑⲛⲉⲕⲱ ⲛⲉ ⲛⲉⲑⲑⲁⲃⲱ, ⲒⲁⲪ ⲡⲟⲙⲟⲗⲛⲙⲉⲗ.

Antifona: Ⲓⲁⲛ, ⲡⲟⲙⲓⲗⲁⲓ.

ⲑⲁⲣⲧⲱⲡⲓ, ⲉⲡⲁⲣⲉⲛⲓ, ⲡⲟⲙⲓⲗⲁⲓ ⲛⲉ ⲉⲟⲭⲣⲁⲛⲓ ⲛⲁⲉⲭ, ⲑⲟⲅⲉ, ⲧⲧⲱⲟⲩⲟ ⲕⲗⲟⲃⲁⲧⲓⲟ.

Antifona: Ⲓⲁⲛ, ⲡⲟⲙⲓⲗⲁⲓ.

ⲡⲣⲉⲥⲕⲁⲧⲧⲱⲥⲓⲟ, ⲡⲣⲉⲑⲛⲉⲧⲧⲱⲥⲓⲟ, ⲡⲣⲉⲕⲗⲟⲑⲉⲗⲟⲕⲉⲛⲛⲓⲑⲓⲟ, ⲉⲗⲁⲕⲛⲓⲑⲓⲟ ⲕⲗⲁⲃⲓⲛⲓⲑⲓⲟ ⲛⲁⲥⲱ ⲑⲟⲑⲟⲣⲟⲃⲛⲓⲑⲓⲟ ⲛⲉ ⲡⲣⲓⲛⲟⲃⲧⲉⲕⲱ ⲙⲁⲣⲓⲟ, ⲉⲟ ⲕⲉⲕⲙⲓ ⲉⲕⲁⲧⲧⲱⲙⲓ ⲡⲟⲙⲁⲛⲑⲱⲥⲓⲟ, ⲉⲗⲁⲙⲛⲓ ⲉⲕⲉⲑⲉ, ⲛⲉ ⲃⲣⲑⲅⲁ ⲃⲣⲑⲅⲁ, ⲛⲉ ⲕⲉⲉⲱ ⲅⲛⲓⲕⲟⲧⲱ ⲛⲁⲥⲱⲥⲓⲟ ⲑⲣⲓⲉⲧⲧⲱ ⲑⲟⲑⲱ ⲡⲣⲉⲃⲁⲃⲓⲙⲁ.

Antifona: ⲧⲉⲕⲧⲉ, Ⲓⲁⲛ.

Возглагошѣніе:

Ⲓⲁⲕⲟ ⲡⲟⲃⲟⲕⲁⲣⲉⲧⲧⲱ ⲧⲉⲕⲧⲉ ⲕⲉⲗⲓⲕⲁⲗ ⲉⲗⲁⲕⲱ, ⲕⲉⲣⲉⲧⲧⲱ ⲛⲉ ⲡⲟⲕⲗⲟⲛⲉⲛⲓⲉ, ⲟⲧⲧⲱⲥⲱ, ⲛⲉ ⲑⲱⲛⲓⲑⲱ, ⲛⲉ ⲉⲕⲁⲧⲟⲙⲱ ⲃⲑⲭⲱ, ⲛⲓⲛⲉⲧⲉ ⲛⲉ ⲡⲣⲓⲛⲉⲛⲟ, ⲛⲉ ⲕⲟ ⲕⲉⲕⲕⲓ ⲕⲉⲕⲱⲱⲕⲱ.

Antifona: ⲁⲙⲛⲓⲛⲉ.

Ⲓⲁⲛ ⲑⲟⲅⲉ ⲛⲁⲥⲱⲥⲓⲟ, ⲉⲑⲱⲅⲉ ⲃⲉⲣⲅⲁⲕⲁ...

Nyní propouštíš... **Trisagion až po Otčenáš**

Závěrečný tropar a kondak sv. Janu Zlatoústému:

Blahodať z úst tvých, jako zář ohně se zaskvěvší, osvítila celý svět, poklady nezištnosti jemu nalezla a výsost pokory nám ukázala; avšak uče nás slovy svými, otče Jene Zlatoústý, pros Slovo, Krista Boha, aby spasil duše naše. (8. hlas)

»Sláva ...«

S nebes přijal jsi blahodať Božskou a ústy svými učíš všechny klaněti se v Trojici jedinému Bohu, Jene Zlatoústý, nejblaženější, ctihodný, důstojně chválíme tebe, neboť ty jsi vůdce, jenž zjevuje věci Božské. (6. hlas)

»I nyní ...« (Závěrečný bohorodičný kondak, 6. hlas)

Nezahanbitelná zastánkyně křesťanů, jistá prostřednice u Stvořitele, nepřeslechni prosebné hlasy hříšníků, ale předejdi, dobrotivá, ku pomoci nám, tebe věrně vzývající. Pospěš k přímlově, pros za nás horlivě, neboť ty, Bohorodice, vždy ochraňuješ ty, kteří uctívají tebe.

Může se zpívat i tropar dne.

Hospodi, pomiluj (**dvánáctkrát**). Tebe nad cherubíny ctěnější... Sláva... I nyní... **A malé propuštění.**

Diákon spotřebuje svaté Tajiny s velkou opatrností, aby ve svatém kalichu nezůstal nebo nevypadl ven ani nejmenší drobeček, vlévaje do něj trochu vína a pak vody, opatrně jimi vyplachuje svatý kalich, požívaje vše. Poté vytře veškerou vlhkost ze svatého kalicha svatou houbou (a svatým ubrouskem). Potom skládá všechny liturgické nádoby k sobě, pokrývá je (či zabaluje) a ukládá je na patřičné místo.

Říká spolu s knězem: Nyní propouštíš... A následující. Umývá si ruce (i ústa) na obvyklém místě (stejně jako kněz to činí hned po svatém přijímání), klaní se spolu s knězem a po propuštění odcházejí, za všechno vzdávající díky Bohu.

Konec Božské liturgie sv. Jana Zlatoústého.

ТѦЖЕ: НЫНѢ ШПШЦІАЕШИ: ТРИСТОЕ. ꙗко О҃че НАШХ:

О҃пшестительный тропарь,
гласъ ѿ:

о҃у҃стѣ твои́хъ ꙗкоже свѣтлостѣ о҃гна возей́авши бл҃годать, вселеннѣю просвѣтити: не сребролю́біа мѣрови сокровища снискѣ, высо́тѣ намъ смиреномъдрѣа показа. Но твоими́ словесы́ наказѣа, О҃че ѿо́анне Златошесте: моли́ сла́ва Хр҃та Б҃га, спастѣса дш҃амъ нашимъ.

Сла́ва: Кондакъ,
гласъ ѿ.

О҃ нѣсѣ прѣахъ сѣи́ бж҃ественнѣю бл҃годать, ꙗко твоима́ о҃у҃стнама всѣа о҃учиши поклонѣтисѣ всѣ Тр҃циѣ сѣдиномъ Б҃гѣ, ѿо́анне Златошесте, всебл҃женне прѣбене, досто́иншѣ хвалнимъ тѣа: сѣи́ бо нарѣавникъ, ꙗко бж҃ественнаѣ ѿбл҃аѣа.

ꙗко нынѣ,
вѣтородченъ:

Предстѣтельство хр҃стіанъ непосчѣдное, ходѣтайствѣ ко Творцѣ не преложное, не презри грѣшныхъ молѣнѣи гласы: но предварѣи, ꙗко владаѣа, на по́мошь насъ вѣршѣю зовшцихъ тѣи: о҃у҃скори́ на молѣтвѣхъ, ꙗко потщисѣ на о҃умолѣнѣе, предстѣтельствѣюци прѣснѣо Б҃гѣ, чтшцихъ тѣа.

ꙗко ѿце хощеши, рцы ꙗко дни тропарѣ.

Г҃ди, помилѣи, вѣ. Четвертѣишѣю: Сла́ва, ꙗко нынѣ:

ꙗко творитѣ шпшестѣ.

Потребникъ же діаконъ стѣа со всѣми́ о҃пасѣнемъ, ꙗко ничемъ ѿ свѣлоу дро́кнѣишнихъ прѣти крѣпнѣи, ꙗко ѿстѣтисѣ, налѣавъ бо стѣю чашѣ ѿ кѣна ꙗко воды, ꙗко потребникъ, ꙗко сопрѣтавъ гѣбою всѣо мѣротѣ. Тѣже славетѣ стѣа сошды вкшпѣ, ꙗко ѿбвѣзѣавъ ꙗхъ, полагаѣтѣ на ѿбѣчномъ мѣстѣ, гласѣа: Нынѣ шпшестѣи: ꙗко прѣахъ, ꙗкоже ꙗко сѣи́нникъ. ꙗко ѿмывѣетѣ рѣки на ѿбѣчномъ мѣстѣ, ꙗко поклонѣвѣа вкшпѣ со сѣи́нникомъ, творѣтѣ шпшестѣ, ꙗко бл҃годарѣе бѣа ѿ всѣхъ неходѣтѣ.

Конѣцъ бж҃ественнаѣ литур҃гии стѣаго ѿо́анна Златошестѣаго.

Za vladyku našeho metropolitu (**jméno**) [za vladyku našeho (archi-) episkopa (**jméno**)], za důstojné kněžstvo, diákonstvo v Kristu, za veškeré duchovenstvo a lid k Hospodinu modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Za vlast naši a její představitele k Hospodinu modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Za město toto [vesnici tuto, svatý monastýr tento], za všechna města a země i za ty, kteří podle víry v nich žijí, k Hospodinu modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Za příznivé počasí, za hojnost plodů zemských a za pokojné časy k Hospodinu modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Za cestující po zemi, vodě i vzduchem, za nemocné, trpící, zajaté a za spásu jejich k Hospodinu modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Abychom vysvobozeni byli od všelikého soužení, hněvu a nouze, k Hospodinu modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Zastaň se nás, spasiž nás, smiluj se nad námi a zachovej nás, Bože, blahodatí (milostí) svou.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Nejsvětější, nejčistší, nejblahoslovenější a slavné Vládkyně naší, Bohorodice a vždycky Panny Marie se všemi svatými pamětlivi jsouce, sami sebe i druh druhá i veškeren život náš Kristu Bohu poručme.

Věřící: Tobě, Hospodine.

Kněz: Neboť tobě náleží všeliká sláva, čest a klanění, Otci i Synu i Svatému Duchu, nyní i vždycky, až na věky věkův.

Věřící: Amen.

Hospodine, Bože náš, jehož...

И поетца първыи антифѡнъ ѿ пѣвцѣвъ. Свѣщенникъ же глаголетъ тайно молитвѣ първаго антифѡна. Дѣаконъ же поклонивъ оутѣплетъ ѿ мѣста своего, и ѡшеде стѡитъ предъ иконою Христовою, держа и ѡрарь тремъ пѣрцты десныа рѣки.

Молитва първаго антифѡна:

Гди Боже нашъ, сгѡже держава неказанна, и слава непопчнжѣма, сгѡже милость безмѣрна, и человеколюбѣе неизреченно: слава, Владыко, по благодѣтели твоемѣ, призири на ны, и на свѣтлыи храмы сѣи, и сотвори съ нами, и молѣщимися съ нами, богатыа милости твоѣ и щедрѡты твоѣ.

По исполненѣи же антифѡна, пришеде дѣаконъ, и стѣвъ на свѣщницѣхъ мѣстѣхъ, и поклонивъ, глаголетъ:

Пѣки и пѣки мѣромъ гдѣ помѡлимся.

Дѣкъ: Гди, помѡли.

Застѣпи, спѣси, помѡли и сохрани насъ, Бже, твоею блгодѣтѣю.

Дѣкъ: Гди, помѡли.

Престѣю, пречестѣю, преблгословеннѣю, славною влчцѣ нашѣ бѣж и принодѣл мѣрю, со всѣми стѣими поманѣвше, слами себе, и дрѣгъ дрѣга, и весь живѡтъ нашъ Хрѣтѣ бѣ предадимъ.

Дѣкъ: Тебѣ, Гди.

Возгашенѣе:

Гко твоѣ держава, и твоѣ сѣть царство, и сила, и слава, ѡтца, и сына, и свѣтаго дѣха, нынѣ и присно, и во вѣки вѣковъ.

Дѣкъ: Аминь.

И поетца подобнѣ ѿ пѣвцѣвъ вторѡи антифѡнъ. Дѣаконъ же подобнѣ творитъ, ѣкоже и въ първой молитвѣ.

Гди Боже нашъ, спѣси...

Diákon při zaambonové modlitbě stojí před ikonou Spasitele, drže orar svůj a hlavu skloněnou do ukončení modlitby. Na konci jejím se pokřikuje spolu s knězem a odejde severními dveřmi k žertveníku, aby zde požil zbylé svaté Dary s bázní a velkou úctou.

Kněz po ukončení modlitby vejde do oltáře svatými dveřmi a říká nad diákonem modlitbu ke spotřebování svatých Darů:

Ty jediný jsi naplněním Zákona a proroků, Kriste Bože náš, vyplniv veškerý úmysl Otcův, naplň radostí a veselím srdce naše, vždycky, nyní i příště, až na věky věkův.

Kněz vychází a rozděljuje lidem antidor (u nás se to většinou nekoná). Po dokončení čtení žalmu a rozdání antidoru požehná.

Kněz (ve svatých dveřích žehnaje lidu): Požehnání Hospodino vo na vás, blahodatí a lidumilností jeho, vždycky, nyní i příště, až na věky věkův.

Věřící: Amen.

Kněz (čelem ke svatému prestolu): Sláva tobě, Kriste Bože, naděje naše, sláva tobě!

Věřící: Sláva Oci i Synu i Svatému Duchu, i nyní i vždycky, až na věky věkův. Amen. Hospodi, pomiluj; Hospodi, pomiluj; Hospodi, pomiluj. Požehnej!

Kněz vezme naprestolní žehnačí kříž, vychází před svaté dveře a pronáší propuštění, žehnaje lid:

(Vstavši z mrtvých) **K**ristus, pravý Bůh náš, na přímluvy přecisté Matky své, svatých slavných a všechvalných apoštolů, svatého otce našeho Jana Zlatoústého, arcibiskopa cařihradského, svatých ... **(jejichž jest chrám tento a jejichž památku dnes slavíme)** a svatých spravedlivých (bohorodičů) Jáchyma i Anny, i všech svatých, nechť smiluje se nad námi a spasí nás jako blahý a lidumil.

Věřící: Amen.

Věřící u nás většinou přistupují pro požehnání a políbit svatý kříž.

(V některých krajích se zpívá mnoholetí biskupům apod.)

Kněz se vrací do svatého oltáře. Zavírají se svaté dveře a zatahuje opona.

Kněz svléká posvátná roucha. Čtou se modlitby po svatém přijímání.

Po tom říká kněz (může říkat žalmista):

Nyní propouštíš...

Моли́тъвѣ же глаго́лемѣи, діаконъ стои́тъ на десни́и странѣ предъ ѿбразомъ вѣлики хр҃га, держа́ ѿра́ръ ево́и, главо́ прикло́нь, до соверше́нїа мѣтвѣ: е́и же сконча́вшейся, свѣ́енникъ оубо вхо́дитъ стѣ́ми двѣрѣми, и ѿше́дъ въ предложѣ́нїе, глаго́летъ нарѣо́щїю мѣтвѣ:

Мѣтвѣ, глаго́лемаа внигда́ потреби́ти стѣ́а:

Исполне́нїе зако́на и проро́ковъ сѣмъ сѣи́и, хр҃гѣ бже́ нашъ, исполнни́и къ е́и ѿческо́е емо́твѣнїе, исполни́и радостнѣ́ и весе́лїа сердца́ наша́, внигда́, ны́нѣ́ и при́сно, и во вѣ́ки вѣ́ковъ.

Діаконъ же вше́дъ и сѣмъ свѣ́рною страно́ю, потреби́тъ стѣ́а со стра́хомъ, и со вели́кимъ оутвѣрже́нїемъ.

[Зрѣ] свѣ́енникъ же и зше́дъ, дае́тъ людемъ антѣ́дору.

По сконча́нїи же ѿлама́, и разда́нїи антѣ́дору, глаго́летъ:

Благослове́нїе Гд҃не на вѣ́сѣ, тогѡ́ ел҃годѣ́тїю и чл҃вѣколю́бїемъ, внигда́, ны́нѣ́ и при́сно, и во вѣ́ки вѣ́ковъ.

Лі́къ: ѿмнѣ́.

Свѣ́енникъ: Сла́ва тебѣ́, хр҃гѣ бже́, оупокѣ́нїе наше́, сла́ва тебѣ́.

Лі́къ: Сла́ва, и ны́нѣ́: Гд҃и, поми́лѣи, три́жды. Благословѣ́.

Свѣ́енникъ: Хр҃госъ истинни́и бг҃ъ нашъ, мѣтвѣми прѣ́чтыа ево́еа мѣ́твѣ (и прѡ́чаа), иже во стѣ́ихъ ѿца́ нашегѡ архіе́пска конста́нтїна гра́да ѿва́нна зачѡ́встагѡ: и стѣ́гѡ и́мѣа (ѡгѡ́же ѡ́тъ хра́мѣ), и стѣ́гѡ и́мѣа (ѡгѡ́же ѡ́тъ де́нѣ), и стѣ́ихъ прѣ́ведныхъ вѡсо́цѣ ѿвакі́ма и ѿнны́, и вѣ́сѣ стѣ́ихъ, поми́лѣтъ и спаса́тъ насъ, ѿкѡ́ ел҃гъ и чл҃вѣколю́бецѣ.

Лі́къ же многолѣ́твѣдѣтъ.

И свѣ́енникъ, вше́дъ ко стѣ́и ѡлта́ръ, совлачи́тъ ево́еа свѣ́еннаа ѡде́жда, глаго́летъ благоде́ятвеннаа моли́твѣ.

Ны́нѣ ѿпѡ́сѣши...

Kněz tiše čte modlitbu první antifony. Diákon, pokloniv se, odstoupil již před ohlasem kněze ze svého místa a stanul před ikonou Kristovou, drže orar třemi prsty pravice.

Věřící lid zpívá 1. antifonu: Dobrořeč, duše má, Hospodinu...

Modlitba první antifony:

Hospodine, Bože náš, jehož vláda jest nevýslovná a sláva nevýstižná, jehož milost jest nezměrná a lidumilnost nevypravitelná: Ty sám, Vládce, shlédni na nás a na svatý chrám tento podle milosrdenství svého a prokaž nám i všem, kteří se s námi modlí, hojné milosti a slitování svá.

Po dokončení antifony stane diákon znovu před svatými dveřmi, pokloniv se a přežehnáv, praví:

Opět a opět v pokoji k Hospodinu modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Zastaň se nás, spasiž nás, smiluj se nad námi a zachovej nás, Bože, blahodatí svou.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Nejsvětější, nejčistší, nejblahoslovenější a slavné Vládkyně naší, Bohorodice a vždycky Panny Marie se všemi svatými pamětlivi jsouce, sami sebe i druh druhá i veškeren život náš Kristu Bohu poručme.

Věřící: Tobě, Hospodine.

Kněz: Neboť tvá jest vláda a království i moc a sláva, Otce i Syna i Svatého Ducha, nyní i vždycky, až na věky věkův.

Věřící: Amen.

Kněz tiše čte modlitbu druhé antifony. Diákon činí podobně jako předešle.

Věřící lid zpívá 2. antifonu: Jednorozený Synu a Slovo Boží...

Hospodine, Bože náš, spasiž...

Молитва второго антифона:

ГДН БО́ЖЕ НА́ШИХ, СПАСИ́ ЛЮ́ДИ ТВОѦ И́ БЛАГОСЛОВИ́ ДОСГО́НИЕ ТВОЕ, И́ СПОЛНѢ́ИТЕ ЦѢ́РКВЕ ТВОЕѦ СОХРА́НИ, ѠСВѢТИ́ ЛЮ́БАЦЫА БЛАГОУЧѢ́ИЕ ДО́МЪ ТВОЕГѠ: ТЫ́ ТЧѢ́ХЪ ВОСПРОСЛА́ВИ БОЖЕ́СТВЕННОЮ ТВОЕ́Ю СИ́ЛОЮ, И́ НЕ ѠСѢ́АКИ НА́СЪ, ОУ́ПОБА́ЮЩИХЪ НА ТѦ.

Та́же дѣ́iakонъ: Па́ки и́ па́ки ми́ромъ ГДЪ ПОМО́ЛИМЪ.

Лѣ́икъ: ГДН, ПОМИ́ЛЪИ.

За́сѣдъи, СПАСИ́, ПОМИ́ЛЪИ И́ СОХРА́НИ НА́СЪ, БЖЕ, ТВОЕ́Ю КЛГОДА́ТІЮ.

Лѣ́икъ: ГДН, ПОМИ́ЛЪИ.

Превѣ́щю, превѣ́щю, превѣ́гословѣ́нншю, сла́вншю влѣ́чшю НА́ШЪ БЦЪ́ И́ ПРИСНОДѢ́ВЪ МРІ́Ю, СО ВСѢ́МИ СЪ́ТЫМИ ПОМА́НЪВШЕ, СА́МИ СЕБѢ, И́ ДРЪГЪ ДРЪГА, И́ ВСѢ́ХЪ ЖИВО́ТЪХЪ НА́ШИХЪ ХРЪ́ТЪ БГЪ́ ПРЕДА́ДИМЪ.

Лѣ́икъ: ТЕРѢ́, ГДН.

Возглаго́шѣніе:

ИКО́ БЛА́ГЪ И́ ЧЕЛОВѢ́КОЛЮ́БЕЦЪ БО́ГЪ СЪ́И, И́ ТЕРѢ́ СЛА́ВЪ ВОЗЫ́ЛАЕМЪ, ѠТЦЪ́, И́ СЫ́НЪ, И́ СВѢ́ТОМЪ ДЪ́ХЪ, НЫ́НѢ́ И́ ПРИ́СНО, И́ ВО ВСѢ́ККИ ВСѢ́КѠВЪ.

Лѣ́икъ: А́МИНЬ.

Молитва третьего антифона:

ИЖЕ́ ѠБЦЫ́А СЪ́А И́ СОГЛАСНЫ́А ДАРОВА́ВШИ НА́МЪ МОЛІ́ТВЫ, И́ЖЕ́ И́ ДВѢ́МА, И́ЛИ́ ТРѢ́МЪ, СОГЛАСЮ́ЩЫМЪ Ѡ́ И́МЕНИ ТВОЕ́МЪ, ПРОШѢ́НІА ПОДА́ТИ ѠСВѢ́ЩА́ВШИ: СА́МЪ И́ НЫ́НѢ́ РА́БЪ ТВОИ́ХЪ ПРОШѢ́НІА КЪ ПОЛѢ́ЗНОМЪ И́СПО́ЛНИ, ПОДА́А НА́МЪ И́ БЪ НАСГО́АЩЕМЪ ВѢ́ЩЕ ПОЗНА́НІЕ ТВОЕѦ И́СТИНЫ, И́ ВЪ БЪДЪЩЕМЪ ЖИВО́ТЪХЪ ВѢ́ЧНЫИ ДА́РЪА.

Здѣ́ Ѡтвѣ́зajúтєа двѣ́ри на ма́лый вхо́дъ.

Прѣ́каемъ́ же́ трѣ́темъ́ антифóнъ Ѡ́ пѣ́кцѣ́хъ, и́ли́ кла́кѣ́ннамъ, а́ще́ сѣ́тъ недѣ́ла. Сѣ́дѧ́ при́дътѣ́ на »Сла́ва«, ека́ці́нникъ и́ дѣ́аконъ, сѣ́а́ше́ предъ́ ека́.

ВЛА́ДИКО́ ГДН БО́ЖЕ...

Věřící: Tobě, Hospodine.

Kněz složiv svatý antimins, drží zpřímá svaté evangelium. Činí jím pak nad složeným antiminsem kříž a praví hlasitě:

Kněz: **N**eboť tys posvěcení naše, a tobě slávu vzdáváme, Otci i Synu i Svatému Duchu, nyní i vždycky, až na věky věkův.

Věřící: Amen.

Kněz, požeňnav se, políbí svaté evangelium a vychází svatými dveřmi za ambon, řka:

Odejďeme v pokoji.

Věřící: Ve jménu Páně.

Diákon, obrácen mírně ke svatým dveřím: **K** Hospodinu modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Kněz, postaviv se pod ambonem, modlí se **za ambonovou modlitbu** (nahlas):

Hospodine, jenž blahoslovíš ty, kdož dobrořečí tobě, a posvěcuješ ty, kdož doufají v tebe, spasiž lid svůj a požeňnej dědictví svému, zachovej plnost církve své, posvěť ty, kdož milují krásu domu tvého, proslav je Božskou mocí svou, a neopouštěj nás, doufající v tebe. Uděl pokoj světu svému, církvím svým, kněžím, vlasti naší a všemu lidu svému. Neboť všeliké dání dobré a každý dar dokonalý shůry jest, sestupující od tebe, Otce světél, a tobě chválu, díky a úctu vzdáváme, Otci i Synu i Svatému Duchu, nyní i vždycky, až na věky věkův.

Věřící: Amen.

Věřící: Budiž jméno Hospodinovo blahosloveno... **(Třikrát)**

Nyní je možno číst žalm 33. / 34. a rozdávat antidor.

Požeňnání Hospodinovo...

Дѣица: ТЕРѢ, ГДН.

Іерейъ же прѣлаво держѣ ѡвѣстѣ, сохранивъ антиминехъ, творитъ надъ ними крѣтъ.

Возглаголетъ:

Ико ты ѡсвѣщенїе наше, и терѣ славы возылаемъ, Ѡца, и снъ, и спомъ дхъ, нынѣ и прїеню, и во вѣки вѣковъ.

Дѣица: ѡмнѣ.

Іерейъ: **С**ъ миромъ изыдемъ.

Дѣица: Ѡ имени Гдн.

Дїаконъ: Гдъ помолнмѣ.

Дѣица: Гдн, помнѣ.

Мѣтка замкованна възглаголетъ:

Благоговѣаи благоговѣаи чѣ, Гдн, и ѡсвѣщаи на чѣ оуповаицима, спаси люди твоѣ, и благоговѣи достоїнїе твоѣ, исполнѣнїе цркве твоѣ сохрани, ѡсвѣти любавица благоговѣїе домъ твоегѣ: ты чѣхъ воспрелави бжественноу твоєю славою, и не ѡсвѣти насъ оуповаицихъ на чѣ. Миръ мирови твоемъ даръ, церквамъ твоимъ, свѣщенникомъ, воннѣтвѣ, и вѣмъ людемъ твоимъ. Ико вѣко даїнїе бгго, и вѣкъ даръ совершенъ свѣше ѡтъ, сходѣи ѡ тебе Ѡца свѣтвѣ: и терѣ славы, и благодарѣнїе, и поклонѣнїе возылаемъ, Ѡца, и снъ, и спомъ дхъ, нынѣ и прїеню, и во вѣки вѣковъ.

Дѣица: ѡмнѣ.

Тѣже: Бѣди ѡма Гдне: прїждѣ.

И ѡмнѣ аг: Благоговѣаю Гда:

Благоговѣнїе Гдне...

Modlitba druhé antifony:

Hospodine, Bože náš, spasiž lid svůj a požehnej dědictví svému, zachovej plnost církve své, posvěť ty, kdož milují krásu domu tvého, oslav je Božskou mocí svou a neopouštěj nás, doufající v tebe.

Znovu diákon: **O**pět a opět v pokoji k Hospodinu modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Zastaň se nás, spasiž nás, smiluj se nad námi a zachovej nás, Bože, blahodatí svou.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Nejsvětější, nejčistší, nejblahoslovenější a slavné Vládkyně naší, Bohorodice a vždycky Panny Marie se všemi svatými pamětlivi jsouce, sami sebe i druh druhá i veškeren život náš Kristu Bohu poručme.

Věřící: Tobě, Hospodine.

Kněz: **N**eboť dobrotivý a lidumilný Bůh jsi ty, a tobě chválu vzdáváme, Otci i Synu i Svatému Duchu, nyní i vždycky, až na věky věkův.

Věřící: Amen.

Modlitba třetí antifony:

Ty, jenž jsi nám tyto společné a jednomyslné modlitby daroval a který jsi slíbil, že splníš prosby, shodnou-li se na čem dva neb tři ve jménu tvém, sám i nyní prosby služebníků svých k užítku splniž tím, že udělíš nám v nynějším věku poznání pravdy tvé, v budoucím pak daruješ nám život věčný.

Věřící lid zpívá 3. antifonu (resp. Blahoslavenství, je-li neděle či svátek): V království svém rozpomeň se na nás, Bože...

Teď se otevírají svaté dveře k malému vchodu. Kněz s diákonem stojíce před svatým prestolem, učiní tři poklony a při každé se pokřížují. Pak kněz vezme svaté evangelium, podává je diákonu a obcházejí zprava

Vládce, Hospodine...

тѳою трапѣзю, творѣтъ поклоны тѳри. Тѣже пріѣмъ свѣщенникъ свѣтѳое ѡвѣстїе, даѣтъ діаконѣ, и ѿдѣтъ ѿ десныа стѳраны созадн престола, и тѣко ѿзшедше свѣверною стѳраною преднѣдѣцымъ ѿмъ лампадамъ, творѣтъ малый вхѳодъ, и стѣвше на ѳбычнѣмъ мѣстѣ, приклонѣютъ ѳба главы, и діаконѣ рекшѣ:

Гдѣ помѳлимѣ.

Глаголетъ свѣщенникъ мѣтвѣ вхѳода тѣинно.

Молѣтка вхѳода:

Бладыко Гдѣ Боже нашъ, ѳстѣвнвыи на небесѣхъ чїны и квѳннствѣ ѿглѣхъ и ѿрхѣглѣхъ, въ слѣженїе твоеѧ славы: сотвори со вхѳодомъ нашимъ вхѳодъ свѣтѣхъ ѿглѣвѣхъ бытїи, сослаждѣнїихъ намъ, и сославолюбѣнїихъ твоѳо бѣлгостѣ. Иѣко подобѣетъ тебѣ великаа слава, чѣстѣ, и поклонѣнїе, ѳтцѣ, и сынѣ, и свѣтѳомъ дѣхѣ, нынѣ и прїсно, и во вѣки вѣкѣвѣхъ. Амѣнъ.

Молѣтвѣ же скончѣвшея, глаголетъ діаконъ ко свѣщенникѣ, показѣнїи къ востѳоку деснїцею, держѣ вѣщпѣ и ѳрѣрь тѳремнѣ прѣреты:

Благословѣ бладыко, свѣтѣи вхѳодъ.

И свѣщенникъ благословѣла глаголетъ:

Благословѣнъ вхѳодъ свѣтѣхъ твоѳихъ, ввѣдѣ, нынѣ и прїсно, и во вѣки вѣкѣвѣхъ.

Посѣмъ діаконъ подаѣтъ ѡвѣстїе свѣщенникѣ, и цѣлѣетъ сѣннїихъ ѡвѣстїе. Исполншѣе же конѣчномъ тропарѣ, вхѳодитъ діаконъ повредѣ, и стѣкъ предъ ѣрѣемъ, возвышѣетъ малѳ рѣцѣ, и показѣ свѣтѳое ѡвѣстїе, глаголетъ велегласно:

Премѣдростѣ, прѳсѣтїи.

Тѣже, поклонївѣ слѣмъ и свѣщенникъ созадн ѡвѣстїе, вхѳодитъ ко свѣтѣи ѳлтѣрѣ. И діаконъ ѳвѣко полагаѣтъ стѳое ѡвѣстїе на стѣкѣи трапѣзѣ.

Прѣкцы же поѳтъ:

Бже стѣи...

Kněz se obrací ke svatému prestolu, třikrát okuřuje svaté Dary na oltáři, řka potichu:

Povznesl ses na nebesa, Bože, a po celé zemi se rozšířila sláva tvá.

Věřící zpívají: Viděli jsme světlo pravé, přijali jsme Ducha nebeského, našli jsme víru pravou, nerozdílné Trojici klaníme se, neboť ta spasila nás.

Potom kněz vezme svatý diskos, postaví jej na hlavu diákona a diákon uchopiv jej zbožně, stane ve svatých dveřích, pohledí z nich ven (k lidu), a odchází k žertveníku, na který diskos postaví. Kněz, pokloniv se, vezme svatý kalich, činí jím kříž nad antiminsem, říkáje tiše:

Požehnaný jest Bůh náš.

Poté stane ve svatých dveřích a žehnaje svatým kalichem lidu, zvolá:

Vždycky, nyní i přístě, až na věky věkův.

Věřící: Amen.

A odejde k žertveníku, na který svatý kalich postaví, a přijav kadidelnici, třikrát jej okouří. Pak se postaví opět před svatým prestolem.

Věřící zpívají: Ať naplněna jsou ústa naše opěvováním slávy tvé a chválením tebe, ó Pane, že jsi uznal nás za hodné účastniti se svatých tvých Božských, nesmrtelných a oživujících Tajin. Zachovej nás v posvěcení svém, abychom po celý den učili se pravdě tvé. Alleluja, alleluja, alleluja.

Kněz skládá antimins. Diákon vychází severními dveřmi z oltáře a postaví se před svaté dveře, pronáší ektenii:

Povznesme se! Přijavše Božské, svaté, přečisté, nesmrtelné, nebeské a oživující strašné Tajiny Kristovy, důstojně děkujeme Hospodinu.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Zastaň se nás, spasiž nás, smiluj se nad námi a zachovej nás, Bože, blahodatí svou.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Celý den dokonalý, svatý, pokojný a bezhříšný vyprosivše, sami sebe i druh druhá i veškeren život náš Kristu Bohu poručme!

(Pokřizovav se a pokloniv se, odstoupí před ikonu Spasitele.)

Neboť tys posvěcení...

И ѡбращающе дїаконы же и сщ҃енники къ сѣбѣ трапѣзѣ, и кадиюще сщ҃енники
трижды, глагола къ себѣ:

Вознесѣла на небѣа, Бже, и по всей земли слава твоѣа.

Ликъ же поетъ:

Видѣхомъ свѣтъ истинный, прїахомъ дѣла небаго, ѡбрътѣхомъ вѣрѣ
истинную, нераздѣльнѣи Тѣцѣ поклонѣемъ: чѣ бо насъ испела ѣсть.

Таже вземъ сщ҃енникъ сѣбѣ дїаконы, возлагаетъ на главѣ дїакона, и дїаконы
прїемъ и со благоговѣнїемъ, зра вѣѣ къ двѣремъ, ничтоже глагола, ѡходитъ въ
предложенїе, и поставляетъ и. Сщ҃енникъ же поклонивъ, и прїемъ сѣбѣ погнѣр,
и ѡбращеа къ двѣремъ, зра на люди, глаголетъ таинно:

Благословенъ Бг҃ъ нашъ:

и возглаголю:

Бсегдѣ, нынѣ и прїсно, и во вѣки вѣкѡвъ.

Ликъ: ѡмнѣ.

Да исполнаеа оубѣта наша хвалѣнїа твоѣѡ, Гд҃и, ѣко да поемъ славу
твоѡ, ѣко сподобнаѣ ѣи насъ причастити сѣбѣ твоимъ, бже ст-
веннымъ, беземѣртнымъ и животворѣющимъ таинамъ, соблюди насъ во
твоѣи сѣбѣи весь день поучити сѣа правдѣ твоѣи. ѡмнѣ, ѡмнѣ,
ѡмнѣ.

*и ижедѣ дїаконы свѣрною двѣрїю, и стѣвъ на ѡбычномъ мѣстѣ,
глаголетъ:*

**Прѣсти прїимше бже ственныхъ, сѣихъ, прѣчтыхъ, беземѣртныхъ,
небесныхъ и животворѣщихъ, страшныхъ Хр҃товоыхъ таинъ, догнѡ-
нѡ благодаримъ Гд҃а.**

Ликъ: Гд҃и, помнѣ.

Зачѣпнѣ, испснѣ, помнѣ и сохрани насъ Бже твоѣю бг҃одѣтїю.

Ликъ: Гд҃и, помнѣ.

**День весь совершенъ, сѣъ, мїренъ и безгрѣшенъ испросивше, ѡмнѣ
себѣ и дрѣгъ дрѣга, и весь животъ нашъ Хр҃тѣ Бг҃ѣ предадимъ.**

ѣко чѣ ѣи ѡкацїенїе...

kolem svatého prestolu. Vyjdou severními dveřmi a kráčejí za
světloňsem, nesoucím rozžatou svíci, konají malý vchod a stanou naproti
svatým dveřím. Oba skloní hlavu. Diákon praví:

K Hospodinu modleme se!

Kněz tiše říká modlitbu malého vchodu:

Vládece, Hospodine, Bože náš, jenž jsi ustanovil na nebe-
sích řády a voje andělů a archandělů ke službě slávy
své, se vchodem naším spoj i příchod svatých andělů,
kteří by tobě s námi spolusloužili a spoluoslavovali dobrotu
tvou. Neboť tobě náleží všeliká sláva, čest a klanění, Otci i Synu
i Svatému Duchu, nyní i vždycky, až na věky věkův. Amen.

Po skončení modlitby ukazuje diákon k východu, drže orar třemi prsty
(položiv si evangelium na levou stranu prsou či na levé rámě), a praví
knězi:

Požehnej, vладыко, svatý vchod!

Kněz tiše žehná vchod:

Požehnaný jest vchod svatých tvých, vždycky, nyní i příště, až na
věky věkův.

Nato diákon podává knězi evangeliář k políbení a po ukončení zpěvu,
postaviv se dopředu před kněze, naproti svatým dveřím, pozdvihuje svaté
evangelium, volaje:

Velemoudrost, povznesme se!

Pak se oba ukloní a vcházejí do svatého oltáře. Diákon položí svaté
evangelium na svatý prestol. Mezitím se kněz pokloní, přežehná se
a políbí ikonu Spasitele, obrátí se k lidu, požehná světloňse, a obrátí se
k ikoně Bohorodice, před níž se pokloní a políbí ji, načež vejde do oltáře.

Věřící lid zpívá: »Pojďte, pokloňme se...«

Pojďte, pokloňme se a padněme před Kristem. Synu Boží, ve svatých
podivuhodný, spasiž nás, zpívající tobě: Alleluja.

(Jedenkrát)

Je-li neděle: Synu Boží, jenž jsi vstal z mrtvých...

Je-li svátek Bohorodice: Synu Boží, na přímlyvy Bohorodice...

Svatý Bože, jenž ve svatých...

Прїидїте, поклонїмся, и припадѣмъ ко ХрїстѸ. Спасї ны, Сыне Божїи, во свѣтѣхъ днѣхъ сїиъ, пощїна тї, ѡлнѡдїа. (Ѣдїножды)

ѡце же недѣла: Божїеревїи и з мѣртвѣхъ пощїна тї, ѡлнѡдїа. (Ѣдїножды) Тѡже: Ѡбїчнѡхъ тропарї.

Ѡцїенникъ же глаголетъ мѣтвѣ сїо:
Молїтва трїсвѣтаго пѣнїа:

Бже сѣиї, иже во свѣтѣхъ почнѡдїи, иже трїсвѣтѣмъ глаголомъ ѡ серафїмовѣхъ воспѣваемыи, и ѡ херѡвїмовѣхъ славогловнмыи, и ѡ вѣлїкѡхъ небесныхъ силъ поклонѡемыи: иже ѡ небытїа во сѣже бытїи прїведїи вѣлїчїсїа, создѡвїи челоуѣка по ѡбразѸ твоемѸ и по подобїю, и вѣлїкимъ твоимъ дарованїемъ ѡукрасивїи: даи прѡсѡщїемѸ премѸдрость и разумъ, и не презрїаи согрѣшающаго, но полагаи на спасенїе покаенїе: сподобивїи насъ, смиренныхъ и неосвѣщенныхъ рабѣ твоимъ, и въ часъ сїи стати предъ славою свѣтаго твоегѡ жертвенника, и должное тебе поклоненїе и славогловїе приносїти: самъ, Владыко, прїими и ѡ оутѣ насъ грѣшныхъ трїсвѣтѣхъ пѣснь, и посѣти ны благоутїю твоєю. Простї намъ вѣлїкое согрѣшенїе, вольное же и невольное. Ѡсвѣти наша дѡши и чѣлеса, и даждь намъ въ преподобїи служїти тебе всѡ дни жнвотѡ нашего: молитвами свѣтѡа Богороднїцы, и вѣлїхъ свѣтѣхъ, ѡ вѣка тебе благоугодившихъ.

Ѣгда же пѣвцы прїидѸтъ на послѣднїи тропарь, глаголетъ дїаконъ ко іерееу, приклонь вѣшѣ главѸ, и сѡрарь въ рѣцѣ держѡ тремї сѣречы:

Благословї, Владыко, врема трїсвѣтаго.

Іерей же, знаменѡ сѣго, глаголетъ:

Ико свѣтѣ сїи, Боже нашъ, и тебе славу возсылаемъ, ѠтцѸ, и СынѸ, и свѣтѡмѸ дѡхѸ, нынѣ и прїсно.

и во вѣки...

Sbor nebo ostatní věřící zpívají: Tělo Kristovo přijměte, z pramene nesmrtelnosti okuste.

Když poslední připravený věřící přijme svaté Tajiny, ukončí se toto pění chvalozpěvem:

Alleluja, alleluja, alleluja.

Po ukončení přijímání odchází kněz do oltáře a postaví svatý kalich na svatý prestol. Není-li přijímajících, dїakon ihned po slovech: „S bžnї Boží...“ odevzdá svatý kalich knězi, který jej postaví na svatý prestol. Dїakon rovněž odejde do oltáře a vzav svatý diskos, drží jej nad svatým kalichem a řıká následující paschální pїsně:

Vzkříšení Kristovo spatřivše, pokloňme se svatému Pánu Ježíši, jedinému bezhřišnému. Kříži tvému klaníme se, Kriste, a svaté vzkříšení tvé opěvame a slavíme, neboť ty jsi Bůh náš, kromě tebe jiného neznáme a jméno tvé zýváme. Pojdte, všichni věrní, pokloňme se svatému Kristovu vzkříšení, neboť hle, skrze kříž přišla radost celému světu. Vždycky blahoslovíce Pána, opěvame vzkříšení jeho, neboť ukřížování přetřpěv, smrti smrt zničil.

Skvěj se, skvěj se, nový Jerusaleme, neboť září na tobě sláva Hospodnova. Plesej nyní a vesel se, Sione! Ty pak, přečistá Bohorodice, ozdob se slávou ze vzkříšení toho, jehož jsi porodila!

Ó, Pascho veliká a nejposvátnější, Kriste! Ó, Moudrosti a Slovo Boží a Sílo! Daruj nám opravdověji tebe přijímat v bezvečerném dni království tvého.

Stírá svatou hubkou důkladně, pozorně a se zbožností, co je na diskose (částěcky za svaté a za živé i zesulé), do kalicha, řka tiše:

Smyj, Pane, hřichy zde vzpomenutých svou drahocennou Krví na přimlvy svatých svých.

Pokrývá svatý kalich pokrovcem, uloží na svatý diskos svatou hvězdicí, svatou lžičku a ostatní pokrovce. Pokud ji ještě neřikal, tedy nyní kněz řıká děkovnou modlitbu: „Děkujeme tobě, lidumilný Vládce, dobrodinče duší našich...“

Kněz, postaviv se do svatých dveří a žehnaje lid, dí přitom hlasitě:

Spasiž, Bože, lid svůj a požehnej dědictví svému.

Povznesl ses na nebesa...

По причащеніи же, входитъ іерей во еѣый олтѣрь, и поस्ताвлѣтъ еѣа на еѣчкѣхъ престола.

Тогда пріемъ діаконъ еѣый діаконъ верхъ еѣаго потирѣ, и глагола коскрѣныа пѣсни еѣа:

Коскрѣеніе Хрѣтово видѣвши, поклонімся еѣому Гдѣ Иисѣ, ѣдиному безгрѣшному. Врѣтъ твоемоу поклонѣемса Хрѣте, и еѣоуе коскрѣніе твоѣ поѣмъ и славимъ: ты бо еси Бгъ нашъ, развѣ тебѣ иного не знаѣмъ, има твоѣ именѣмъ. Прїидіте вси вѣрніи, поклонімся еѣому Хрѣтоу коскрѣнію: еѣ бо прїиде крѣтоу радостъ веемоу мїру. Вегда благоговѣаще Гда, поѣмъ коскрѣніе еѣго: распѣтіе бо претерпѣвъ, смертїю смертъ разрѣши.

Свѣтїа, свѣтїа, новыи іерузалїме, слава бо Гда на тебѣ возеїа. Ликшїи нынѣ, и веселїа сіюне: ты же чита крашеїа Бже, ѡ кортанїи ржѣтѣ твоегѡ.

Ѧ пасха велїа, и свѣщенїейшаа, Хрѣте! Ѧ мѣдросте, и славе Бжїи и сіло! Подавай намъ їстїе тебѣ причащѣтїа, въ нескѣрнѣмъ дни царствїа твоегѡ.

Ѧтирѣтъ еѣоу гѣкоу еѣау дѡврѣ, со вниманїемъ и благоговѣнїемъ, глагола словеса еѣа:

Ѧмыи, Гдн, грѣхї поминѣвшїаа здѣ кровїю твоєю чертїю, мѣтѣами еѣыхъ твоихъ.

И покрывѣтъ еѣый потирѣ покровцемъ, подѡвнѣ и на еѣый діаконъ возлагѣтъ свѣздицъ и покровцы. (Тѣже глаголетъ мѣтѣ: Бгдариамъ тѣ, вѣко чѣвѣколюкче, блгодѣтелю дѣши нашихъ.)

Сѣенникъ же благоговѣаетъ люди, приглагола возгласїю:

Гпаси, Бже, люди твоѣ, и благоговнѣ достоѣнїе твоѣ.

Вознесїа на нѣа, Бже...

Poté se zpívají tropary a kondaky dne.

Kněz říká modlitbu trojsvaté písně:

Svatý Bože, jenž ve svatých spočíváš, jenž jsi trojsvatým hlasem serafínů opěvován, cherubíny oslavován a veškerými mocnostmi nebeskými uctíván; jenž jsi z nejsoucna ve jsoucnost veškerenstvo přivedl, člověka dle obrazu a podoby své stvořil a ozdobil jej všelikým darem svým; jenž prosícímu dáváš moudrost a poznání a nepohrdáš hříšníkem, ale ukládáš mu pokání ke spasení; jenž jsi nás, ponížené a nehodné služebníky své, učinil hodnými, abychom i v tuto hodinu stáli před slávou svatého obětního stolu tvého a náležitě uctívání a slavo-sloví tobě přinašeli: Ty sám, Vládce, přijmi i z úst nás, hříšných, trojsvatou píseň a navštiv nás dobrotou svou; odpusť nám všechny hříchy naše, úmyslné i neúmyslné. Posvěť duše i těla naše a dopřej nám, abychom ve svatosti sloužili tobě po všechny dny života svého, na přímluvy svaté Bohorodice i všech svatých, tobě po všechny věky se zalíbivších.

Když se zpívá poslední tropar (resp. kondak), praví diákon knězi, skloniv hlavu a drže orar třemi prsty pravice:

Požehnej, vладыко, čas trojsvaté písně!

Kněz pak, požehnáv jej, zvolá:

Neboť svatý jsi, Bože náš, a tobě slávu vzdáváme, Otci i Synu i Svatému Duchu, nyní i vždycky...

Nato diákon (není-li diákon, pak se toto vynechává) vychází svatými dveřmi z oltáře a ukazuje orarem nejprve na ikonu Kristovu, volá:

Až na věky věkův.

Скончавшѣя же тропарю, приходитъ диаконъ блнзъ стѣхъ двѣрей, и показъаи ѿраремъ, первѣе ѡгъво ко иконѣ хрѣтовѣ глаголетъ:

Гдн, спаси благочестнвыа, и ѡулыши ны.

Таже наводнтъ, глагола ко кнѣ етоащымъ велеласю:

И ко вѣки вѣкѡвъ.

Диакъ: аминь.

Пѣвѣемъ же трисектоломъ, глаголютъ и сѣми, іерей же и диаконъ, трисѣтоѣ, творѣще крѣпкѣ и поклони три предъ стѣою трапѣзою. Таже глаголетъ диаконъ ко іерейо:

Повелѣи, владыко.

и ѡходнтъ къ горнемъ мѣстѣ, и сѣенникъ ѡходѣ глаголетъ:

Благословѣнъ грядый ко нма Господне.

Диаконъ: Благослови, владыко, горний престѡлъ.

іерей же: Благословѣнъ еси на престѡлѣ славы царствѣа твогѡ, сѣдѣи на херувимѣхъ, всегда, нынѣ и прѣсно, и ко вѣки вѣкѡвъ.

По исполненїи трисѣтоаго, диаконъ пришѣдъ предъ свѣтъа двѣри, глаголетъ:

Боимемъ.

іерей же возгласѣетъ: **М**ирихъ крѣмъ.

и чтѣцъ глаголетъ: и дѣхови твоемъ.

и пакн диаконъ: **Пр**емъдростъ.

и чтѣцъ, прокіменъ, ѡсломи давидовъ.

Посѣм диаконъ: **Пр**емъдростъ.

и чтѣцъ надписанїе апѡстола: Дѣланїи стѣхъ аплзъ чтѣнїе. **Или:** Говѡрнагво поеланїа іакѡвла... **Или:** ...Петрѡва чтѣнїе. **Или:** Къ рїмлаиномъ... **Или:** Къ корїндлаиномъ... **Или:** Къ галатѡмъ поеланїа свѣтагво апѡстола Пѡвла чтѣнїе.

и пакн диаконъ: **Б**оимемъ.

Диакъ ти...

Je potřeba vědět, že jsou-li přítomni věřící, kteří budou přijímat svaté Tajiny, rozdrobí kněz dvě zbylé části svatého Beránka («NI» a «KA») na malé částičky, aby stačily pro všechny přijímající, a vloží je do svatého kalicha. Z nich se podává přijímání. Svatý kalich pokrývá pokrovcem (ubrouskem).

Děkujeme tobě, lidumilný Vládce, dobrodinče duší našich, že jsi i dnes uznal nás hodnými nebeských a nesmrtelných Tajin. Spravuj cestu naši, upevni nás všechny v bázni své, zachovej život náš a upevni kroky naše na přímluvy a prosby slavné Bohorodice a vždycky Panny Marie i všech svatých tvých.

Před svatým přijímáním věřících se otevírají svaté dveře, diákon, pokloniv se jednou, vezme zbožně kalich od kněze, stane ve svatých dveřích, pozdvihuje kalich se svatými Tajinami před lidem a zvolá:

S bázní Boží (s láskou) a u víře přistupte!

Věřící: Požehnaný, jenž se bere ve jménu Páně. Bůh jest Hospodin a zjevil se nám.

Věřící, kteří jsou náležitě připraveni ke svatému přijímání, se shromáždí před svatým ambonem, pod kalichem, a modlí se jedněmi ústy poslední modlitbu před svatým přijímáním:

Věřím, Pane, a vyznávám, že jsi ty vpravdě Kristus, Syn Boha živého...

K přijímání přistupují jeden po druhém, klanějí se a s veškerým vnitřním pohnutím i bázní skládají ruce na prsou do podoby kříže, a tak přijímají Božské Tajiny.

Kněz podává svaté přijímání (Těla a Krve Páně, jak je obvyklé, s veškerou opatrností), řka:

Přijímá služebník Boží (jméno) drahocenné a svaté Tělo a Krev Pána a Boha i Spasitele našeho Ježíše Krista na odpuštění hříchů a k životu věčnému.

Diákon (nebo přísluhující) přidrží mezi kalichem a ústy přijímajícího rozprostřený iliton, jímž pak každému ihned po přijímání osuší ústa. Přijímající poté políbí svatý kalich dole, a podstoupiv, pokloní se a pokřížuje; pak odchází. Podobně i ostatní přijímající.

Smyj, Pane, hřichy...

Прича́стїи́шѣа же ді́ако́нѣ, гл҃е҃тъ сщ҃енникѣ:

Сѣ при́коро́шѣа о́у҃гнѣ́мъ твои́мъ, ѿ ѿ́нметъ беззако́нїа твоѣ́а,
ѿ грѣ́хѣн твоѣ́а ѿчи́стїтѣ.

[Зрѣ] Подоба́етъ вѣ́дати, ꙗ́ко ꙗ́ще сѣ́тъ хотѣ́щїи прича́стїеа сщ҃и́хъ тѣ́ннъ,
раздроблѣ́тъ сщ҃енникѣ двѣ́ чѣ́сти сщ҃а́го ꙗ́гнца ѿста́вшыа, ѣ́же, Нѣ́, ѿ ѣ́же Кѣ́,
на ма́лыа чѣ́стїцы, ꙗ́ко вѣ́сти вре́мъ прича́стникѣмъ дово́льно, ѿ та́ко вл҃а-
га́етъ ѿ́хъ ко сщ҃ю ча́шѣ. И покрыва́етъ сщ҃и́й потї́ръ покровѣ́емъ, (подо́внѣ ѿ на
сщ҃и́и дн҃скоѣхъ возлагаетъ све́дѣнїѣ ѿ покрѣ́оцы).

Та́же глаго́летъ моли́твѣ:

Бл҃гоуда́рїи́мъ тѣ́а, вл҃ко чл҃вѣ́колю́бче, бл҃гоудѣ́телю дѣ́шъ на-
шнѣхъ: ꙗ́ко ѿ вѣ́ настѣо́щїи́ дѣ́нь сподо́бнѣа ѣ́стї на́съ нѣ́-
ныѣхъ твои́хъ ѿ безме́ртныѣхъ тѣ́ннстѣхъ. Испра́ви на́шъ пѣ́ть,
о́утверди́ ны ко стра́сѣ́ твоѣ́мъ вѣ́а, соблюди́ на́шъ живѣ́тъ,
о́утверди́ на́ша стѣ́пы, моли́твами ѿ моле́ньми сла́вныа Бѣ́ы
ѿ прино́дѣы Мрї́и, ѿ всѣ́хъ сщ҃и́хъ твои́хъ.

ѿ та́ко ѿверза́ютъ двѣ́ри сщ҃а́го о́лтарѣ́а. ѿ ді́ако́нѣ, покло́нїеа ѣ́дїно́у,
прѣ́млетъ потї́ръ со благоговѣ́нїемъ, ѿ при́ходитъ ко двѣ́ри, ѿ возно́са сщ҃и́и по-
тї́ръ, показѣ́етъ ѿ лю́демъ, глаго́ла:

Го стра́хомъ вѣ́їи́мъ ѿ вѣ́рою прїе́тѣ́пнїте.

Дн҃скѣ́: Бл҃госло́вѣнъ гра́дїи́ ко ѿма́ Гд҃не, Бг҃ъ Гд҃ъ, ѿ ꙗ́вїеа на́мъ.

Та́же прїе́тѣ́пнїтѣ хотѣ́щїи прича́стїеа: ѿ та́ко ѿдѣ́тъ ѣ́днїхъ по ѣ́днїномѣ,
ѿ покланѣ́ютѣа со ве́дѣ́мъ о́умнлѣ́нїемъ ѿ стра́хомъ, соге́ннѣ́ рѣ́цїкъ кѣ́
пѣ́ремъ ѿмѣ́це: та́же прѣ́млетъ вѣ́сѣ́тѣ́внныа тѣ́нны.

Сщ҃енникѣ́ же прича́стїа́а ѣ́го (по о́бычаю ѿ тѣ́ла ѿ кро́ве гд҃ни,
со ве́днїемъ о́пачетѣ́вомъ) глаго́летъ:

Прича́стїа́етѣа ра́вѣ вѣ́їи́, ѿма́кѣ́, чѣ́тнѣ́го ѿ сщ҃а́го тѣ́ла ѿ
кро́ве Гд҃а ѿ Бг҃а ѿ Сщ҃а на́шегѣ́о І́нѣа Хр҃тѣ́а, ко ѿста́влѣ́нїе
грѣ́хѣ́въ ѿ вѣ́ жи́знь вѣ́чнѣ́ю.

ѿ ді́ако́нѣ ѿти́раетъ ѣ́мѣ́ о́утѣ́нѣ́ пла́томъ: ѿ цѣ́лаѣ́етъ прича́стїи́кѣ́а сщ҃ю
ча́шѣ, ѿ покло́нїеа ѿхо́дитъ.

ѿ та́ко прича́стїа́ютѣа вѣ́н.

ѿма́и́и, Гд҃и, грѣ́хѣ́н...

Hospodine, spasiž zbožné a vyslyš nás.

Diákon se obrací k lidu a provolává:

Až na věky věkův.

Věřící: Amen.

Věřící lid zpívá Trojsvatou píseň:

Svatý Bože, svatý Silný, svatý Nesmrtelný, smiluj se nad námi (*třikrát*).
Sláva Otci, i Synu, i Svatému Duchu, nyní i vždycky, až na věky věkův.
Amen. Svatý Nesmrtelný, smiluj se nad námi. Svatý Bože, svatý Silný,
svatý Nesmrtelný, smiluj se nad námi.

Za zpěvu kněz i diákon říkají také „trisagion“, společně činíce poklony
před svatým prestolem. Pak praví diákon knězi:

Poveliž, vladyko!

Nato se odebírají k hornímu místu. Kněz cestou říká:

Požehnaný, jenž se bere ve jménu Páně.

Diákon: Požehnej, vladyko, horní trůn!

Kněz: **P**ožehnaný jsi na trůně království svého, jenž na cheru-
bínech spočíváš, vždycky, nyní i příště, až na věky věkův.
Amen.

Po dokončení pěni „trisagia“ praví diákon, který vyšel před svaté dveře:

Pozor mějme!

Kněz (žehnaje lid): **P**okoj všem.

Žalmista: I duchu tvému.

Diákon: **V**elemoudrost!

Žalmista čte **prokimen** ze žalmu Davidova.

Diákon (po ukončení zpěvu prokimen): **V**elemoudrost!

Žalmista: Čtení z listu svatého apoštola... (Čtení ze skutků apoštol-
ských... Apod.)

Diákon: **P**ozor mějme!

Pokoj tobě...

оубо твѣѣ: помнѣди мѣ, ѿ прѣстѣи ми прегрѣшѣнїа моѣ
вѣольнаѣ ѿ невольнаѣ, ѣже словомъ, ѣже дѣломъ, ѣже
вѣдѣнїемъ ѿ неведѣнїемъ: ѿ сподѣби мѣ неосудженїю
причастїи твоеѣ пречїстѣхъ твоїхъ чїнствъ, во ѡбтавленїе
грѣхѣвъ ѿ всѣхъ жїзнь вѣчнѣю.

Тѣже: Вѣчерї твоѣѣ тайннѣ, днѣсь снѣ бжїї, причастника мѣ
прїимнї: не во врагѣмъ твоїмъ тайнѣ повѣмъ, ни лобзанїа
твѣ дамъ ѣакѣ ѡда, но ѣакѣ разбойникъ исповѣдаю тѣ: помнѣ
нї мѣ, гдїи, во црѣкви твоѣмъ.

Да не всѣхъ ѿнѣ во ѡсудженїе вѣдетъ мнѣ причастїе стѣхъ
твоїхъ чїнствъ, гдїи, но во ѡбтавленїе души ѿ тѣхъ.

ѿ такѣ причащаетъ всѣхъ держимаго со страхомъ ѿ крѣпкѣхъ
оутверженїемъ. Тѣже кончатъ, прїемлетъ свѣтѣма рѣкама ехъ покрѣпцемъ стѣи по-
чїнрѣ, ѿ причащаетъ чрїжды ѿз негѣ, глагола:

Чтнїа ѿ стѣа крѣе гдїа бжїа ѿ спїа нашегѣ ѡна хрїта,
причащаетъ ѣзъ рѣкѣ бжїї, сцїенникъ ѿмѣхъ, во ѡбтавленїе
грѣхѣвъ моїхъ, ѿ всѣхъ жїзнь вѣчнѣю, ѿмнѣ.

ѿ такѣ евоѣ оутѣнѣ, ѿ сцїеннагѣ почнрѣ всѣхъ рѣкѣ держимымъ покрѣпцемъ
(плѣтомъ) ѡтѣрѣ, ѿ глаголетъ:

Гѣ прикоснѣтѣ оутѣнѣмъ моїмъ, ѿ ѡнѣметъ беззакѣнїа
моѣ, ѿ грѣхѣнѣ моѣ ѡчїстїтъ.

Тѣже призываетъ дїакѣна, глагола: дїакѣне, прїстѣпнї.

ѿ дїакѣнъ прїходнтъ ѿ покланаетъ сдїннѣ, глагола:

сѣ прїхождѣ къ безсмертнѣмъ црїю. **ѿ:** Преподѣждѣ ми, владыко,
честнѣю ѿ стѣю крѣе гдїа бжїа ѿ спїа нашегѣ ѡна хрїта.

ѿ глаголетъ сцїенникъ:

Причащаетъ рѣкѣ бжїї дїакѣнъ, ѿмѣхъ, чтнїа ѿ стѣа крѣе гдїа бжїа ѿ
спїа нашегѣ ѡна хрїта, во ѡбтавленїе грѣхѣвъ евоїхъ, ѿ всѣхъ жїзнь
вѣчнѣю.

Благодарїмъ тѣ, вѣко...

Žalmista čte epistolu. (Kněz se může posadit na své sedátko v oltáři.)

Mezitím diákon vezme kadidelnici a kadidlo, přichází ke knězi a přijav od něho požehnání, okurčuje svatý prestol, celý oltář, svaté dveře, svaté ikony, kněze a lid.

Kněz (po ukončení čtení epistoly): **P**okoj tobě!

Žalmista: I duchu tvému.

Po přečtení apoštola se zpívá „alleluja“ (s příslušnými verši).

Diákon: **V**elemoudrost! (Toto zvolání jen říká-li se verše na alleluja.)

Věřící: Alleluja, alleluja, alleluja.

Kněz stojí před svatým prestolem a říká tiše modlitbu před čtením evangelia:

Rozsviť v srdcích našich, lidumilný Vládce, nehynoucí světlo božského poznání svého a otevři duchovní oči naše k chápání evangelijních hlásání tvých; vlož v nás též bázeň blahoslavených přikázání tvých, abychom všechny tělesné žádosti přemáhající, duchovní život vedli, myslíme a činíme vše, v čem máš zalíbení. Neboť tys osvěcení duší i těl našich, Kriste Bože, a tobě slávu vzdáváme, s bezpočátečným Otcem tvým a nejsvětějším i blahým a oživujícím Duchem tvým, nyní i vždycky, až na věky věkův. Amen.

Diákon, odloživ po okuřování kadidelnici na její místo, přijde ke knězi, skloní hlavu, drže orar třemi prsty pravice, ukazuje jím na svaté evangelium a praví:

Požehnej, vладыко, zvěstovatele svatého apoštola a evangelisty (jméno)!

Velemoudrost! Povznesme se...

И подаётъ ѣмъ еѣоѣ ѣвѣіе.

Діаконы же рекъ: ѡмнѣ.

И поклоніеца свѣтомъ ѣвѣгелію, вѣзметъ ѣ, и иѣшедъ свѣтымъ двѣрѣмъ, прѣходѣщымъ ѣмъ лампадамъ, прихѣднѣтъ и стоитъ на ѡбѣнѣ, или на ѡчннѣнѣмъ мѣстѣ.

Іерей же, еѣоѣ прѣдъ свѣтомъ трапѣзою и зрѣ къ зѣпадъ, возгласѣтъ:

Премъдростъ, прѣстѣ, ѡуслышнѣмъ свѣтѣгъ ѣвѣгеліа.

Тѣже свѣщеннѣкъ: **Мнѣ** вѣѣмъ.

Лѣдѣ: И дѣховнъ твоѣмъ.

Діаконы: **Ѡ** (иѣма рекъ) свѣтѣгъ ѣвѣгеліа чѣтѣнѣ.

Лнѣкъ: Слава тебѣ, Гѣсподнъ, слава тебѣ.

Свѣщеннѣкъ: **Бѣнѣмъ.**

Іѣце же еѣтъ двѣ діакона, чѣ ѣднѣ да гласѣтъ:

Премъдростъ, прѣстѣ... Тѣже, и: Бѣнѣмъ.

Испѣннѣшѣ ѣвѣію, гласѣтъ ѣннѣкъ: Мнѣ чѣ, вѣговѣтѣвѣщѣемъ.

Лнѣкъ: Слава тебѣ, Гѣсподнъ, слава тебѣ.

И ѡшедъ діаконъ дѣже до еѣтѣхъ двѣрей, ѡдѣтъ еѣоѣ ѣвѣіе ѣннѣкъ, и зѣтворѣютъ пакнъ еѣтѣхъ двѣри. Діаконъ, еѣтѣкъ на ѣбѣнѣмъ мѣстѣ, начннѣтъ еѣце:

Рѣмъ вѣи Ѡ вѣеѣ дѣшнѣ, и Ѡ вѣегѣ помышлѣнѣа нѣшего рѣмъ.

Лнѣкъ: Гдѣ, помнѣлѣи.

Гѣсподнъ вѣедерѣнѣтелю, Бѣже Ѡтѣцъ нѣшнѣхъ, мѣлнѣмъ чѣи еѣ, ѡуслышнѣ и помнѣлѣи.

Лнѣкъ: Гдѣ, помнѣлѣи.

Помнѣлѣи нѣеъ, Бѣже...

Kněz, žehnaje vřelou vodu, dí:

Požehnána budiž vroucnost svatých tvých, vždycky, nyní i příště, až na věky věkův. Amen.

Diákon pak vlévá, kolik je potřeba, na způsob kříže do svatého kalicha, řka:

Vrournost víry plna Ducha Svatého. Amen.

Odloživ zbylou horkou vodu, stojí poblíž.

Kněz pak říká: Diákone, přistup!

Diákon přistoupiv, pokloní se zbožně, prosí za odpuštění a pokládá pravou ruku dlaní vzhůru na levou dlaň se slovy:

(Hle, přistupuji k nesmrtelnému Králi a Bohu našemu.) Podej mi, vладыко, drahocenné a svaté Tělo Pána a Boha i Spasitele našeho Ježíše Krista.

Kněz pak (rozpůliv opatrně částici »CHS«) vezme svatý chléb, dává jej diákonovi na dlaň a praví:

Diákonu (jméno) podává se drahocenné a svaté a přečisté Tělo Pána a Boha i Spasitele našeho Ježíše Krista, na odpuštění hříchů jeho a k životu věčnému.

Diákon, políbiv podávající ruku, přijímá svatý chléb (na složené dlaně) a odchází zpět, stane ze severní strany svatého prestolu; tam, skloniv hlavu, modlí se spolu s knězem: Věřím, Pane, a vyznávám...

Kněz: Hle, přistupuji k nesmrtelnému Králi a Bohu našemu.

Kněz podobně jako diákon vezme jeden díl z částice »CHS« svatého chleba, vloží si jej na pravou dlaň, řka:

Drahocenné a přesvaté Tělo Pána a Boha i Spasitele našeho Ježíše Krista podává se mně, knězi (jméno), na odpuštění hříchů mých a k životu věčnému.

A skloniv hlavu, modlí se (společně s diákonem či ostatními duchovními):

Věřím, Pane, a vyznávám, že ty jsi vpravdě Kristus, Syn Boha živého, jenž jsi přišel na svět spasit hříšníky, z nichž první jsem já. Věřím také, že toto jest samo přečisté Tělo tvé a toto

jest sama drahocenná Krev...

Сціённнкх же кѣгоеловкѣтѣхъ, глагола:

Блгоелокѣнна теплотѣ ст҃ыхъ твоихъ, всегда, нынѣ и причесно,
и во вѣки вѣкѣвъ, аминь.

И діаконъ канкѣтѣхъ, сѣнкѣ докѣльно, кр҃тоскѣрзѣно кнѣтрѣ ст҃аго погнрѣ,
глагола:

Теплотѣ вѣры испѣльнѣ д҃ха ст҃аго, аминь.

И ѡстѣвнкѣхъ теплотѣ, ст҃оитѣ мѣло подѣлѣ.

Сціённнкх же глаголетѣ: Діаконе, прнстѣпнѣ.

И прншѣдѣхъ діаконѣхъ творитѣхъ поклѣнѣхъ благоговѣннѣно, проелѣ проціеніѣ.
Сціённнкх же держѣ ст҃ыи хлѣбѣхъ, даѣтѣхъ діаконѣ: и цѣловѣкѣхъ діаконѣхъ
подающіѣю сѣмъ рѣкѣ, пріемлетѣхъ ст҃ыи хлѣбѣхъ, глагола:

Преподѣждѣ мнѣ, влѣко, ч҃тнѣе и ст҃ѣе ч҃кло Гдѣ и Бга и Спса нашегѣо Іиса
Хр҃та.

Сціённнкх же глаголетѣ:

Илѣкѣ, свѣщеннодіаконѣхъ преподѣтѣлѣ ч҃тнѣе и ст҃ѣе и прѣч҃тѣе ч҃кло Гдѣ и
Бга и Спса нашегѣо Іиса Хр҃та, во ѡстѣвлѣніѣ грѣхѣвъ сѣмѣ, и въ жнзнь
вѣчнѣю.

И ѡхѣднтѣхъ розаднѣ ст҃ыѣ трапѣзы, прнклоннѣкѣхъ главѣ, и мѣнтѣлѣ іакѣ и свѣ-
ціенннкѣхъ.

Подѣбнкѣхъ взѣмѣхъ и свѣщенннкѣхъ сѣднѣхъ ч҃ртнцѣхъ
ст҃аго хлѣба, глаголетѣ:

Ч҃тнѣе и прѣстѣе ч҃кло Гдѣ и Бга и Спса нашегѣо Іиса Хр҃та
преподѣтѣлѣ мнѣ, илѣкѣ, свѣщенннкѣхъ, во ѡстѣвлѣніѣ
грѣхѣвъ моихъ, и въ жнзнь вѣчнѣю.

И прнклоннѣкѣхъ главѣ мѣнтѣлѣ, глагола:

Вѣрѣю, Гдѣ, и испѣвѣдѣю, іакѣ ты сѣи конѣчнннѣ Хр҃тѣе,
снѣхъ Бга жнкѣгѣо, прншѣдѣи въ мнрѣхъ грѣшннѣхъ спастнѣ, ѡ ннхъже
пѣрѣвнѣ сѣмъ ізѣхъ: сѣцѣ вѣрѣю, іакѣ сѣе сѣмоѣ сѣстѣ прѣчнѣстѣе
ч҃кло твоѣ, и сѣдѣ сѣстѣ сѣмаѣ чѣртнѣѣ крѣѣ твоѣ. Молѣсѣ

ѡ҃ко чѣтѣ: помнѣдѣ мѣ...

Kněz, žehnaje mu, dí: Bůh na přímluvy svatého slavného, všechvalného apoštola a evangelisty (jméno) dejž tobě hlas zvěstovati mocí velikou, aby se naplnilo evangelium nejmilejšího Syna jeho, Pána našeho Ježíše Krista.

A podává mu svaté evangelium.

Diákon: Amen. A pokloniv se svatému evangeliu, vezme je a vychází svatými dveřmi; spolu s ním jde od severních dveří na místo čtení světloňoš. Diákon se postaví na ambon nebo na místě určeném (na ambonu před svatými dveřmi se čte evangelium čelem k lidu; čte-li se uprostřed chrámu, pak čelem k oltáři).

Kněz (2. diákon) stojí před svatým prestolem, hledí k západu (k lidu) a zvolá:

Velemoudrost! Povznesme se a poslyšme svaté evangelium!

Kněz žehná lid: **P**okoj všem.

Věřící: I duchu tvému.

Diákon: **O**d ... svaté evangelní čtení.

Věřící: Sláva tobě, Pane, sláva tobě.

Kněz (2. diákon): **P**ozor mějme! (*A předčítá se z evangelia.*)

Po ukončení evangelního čtení dí kněz, žehnaje diákona:
Pokoj tobě, zvěstujícímu.

Věřící: Sláva tobě, Pane, sláva tobě.

Diákon přichází svatými dveřmi do oltáře a odevzdá svaté evangelium knězi, který je políbí a postaví na svatý prestol za antimins.

Následuje promluva kněze k věřícím (kázání též může být až ke konci svaté liturgie po zaambonové modlitbě). Káže se na ambonu.

Poté je možno zavřít svaté dveře. Diákon vyjde severními dveřmi (není-li kázání hned po evangeliu, podává evangeliář knězi ve svatých dveřích a sám zůstává před nimi na soleji), stane na obvyklém místě před svatými dveřmi, pokloniv se a přežehnáv, dí, drže orar třemi prsty pravé ruky:

Ektenie vroucí

Rceme všichni z celé duše a z celé mysli své rceme!

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Hospodine, Vševládce, Bože otců našich, prosíme tebe, vyslyš nás a smiluj se!

Smiluj se nad námi, Bože...

Помі́лѣй на́съ, Бо́же, по вели́цѣй мѣ́лостѣ твоѣ́й, мо́лимъ ти ѿ, о́услы́ши и помі́лѣй.

Лі́нкъ: Гдѣ, помі́лѣй. (Трѣ́жды.)

Моли́тва приле́жнаго моле́нія:

Гдѣ Бо́же на́ших, приле́жное е́ѣ моле́ніе прѣ́имѣ ѿ твои́хъ ра́бъ, и помі́лѣй на́съ по мно́жеству́ мѣ́лостѣ твоѣ́й, и ще́дрѡты́ твоѣ́и низпо́слѣ на ны́, и на всѣ́хъ лю́ди твоѣ́хъ, ча́ющѣхъ ѿ тебе́ бога́тыа мѣ́лостѣ.

Ѹ́ще мо́лимъ ѡ́ господі́не на́шемъ Блаже́ннѣ́йшемъ митрополи́тѣ (і́ма рекъ) [ѡ́ господі́не на́шемъ (высоко_) Превосвѣщеннѣ́йшемъ (і́ли: архіе́пископѣ, і́ли: е́пископѣ) (і́ма рекъ)], и всѣ́хъ ко Хрѣ́стѣ́ бра́тїи на́шей.

Лі́нкъ: Гдѣ, помі́лѣй. (Трѣ́жды.)

Ѹ́ще мо́лимъ ѡ́ бра́тїа́хъ на́шихъ, свѣ́щенницѣ́хъ, свѣ́щенномона́хѣхъ, и всѣ́хъ ко Хрѣ́стѣ́ бра́тїе́хъ на́шемъ.

Лі́нкъ: Гдѣ, помі́лѣй. (Трѣ́жды.)

Ѹ́ще мо́лимъ ѡ́ ст҃ра́нѣ́ на́шей, праві́телехъ и ко́ннствѣ́ ѣ́хъ, да ти́хое́ и безмо́лвное́ житїе́ поживѣ́мъ во всѣ́комъ благо́честїи́ и чистѡтѣ́.

Лі́нкъ: Гдѣ, помі́лѣй. (Трѣ́жды.)

Ѹ́ще мо́лимъ ѡ́ блаже́нныхъ и престо́пѣ́мныхъ, свѣ́тѣ́йшихъ патрї́архѣ́хъ правосла́вныхъ, и соза́телехъ свѣ́тѣ́го хра́ма сего́ [і́ли: стѣ́ла ѡ́бїтє́ли еѣ́хъ], и ѡ́ всѣ́хъ пре́ждепочи́вшихъ ѡ́тцѣ́хъ и бра́тїа́хъ, за́дѣ́ лежа́щихъ и поке́ющѣхъ, правосла́вныхъ.

Лі́нкъ: Гдѣ, помі́лѣй. (Трѣ́жды.)

Ѹ́ще мо́лимъ ѡ́ плодоно́сѣ́щихъ и довро́дѣ́ющихъ ко стѣ́мъ и всечестнѣ́мъ хра́мѣ́ е́мъ, трѣ́ждѣ́ющихъ, пою́щихъ и предсто́ящихъ лю́дєхъ, ѡ́жнда́ющихъ ѿ тебе́ вели́кїа́ и бога́тыа мѣ́лостѣ.

Лі́нкъ: Гдѣ, помі́лѣй. (Трѣ́жды.)

І́ко мѣ́лостѣхъ и челове́колю́бєхъ...

Zatímco se kněz takto modlí, diákon, stojící před svatými dveřmi, se opasuje orarem křížem přes prsa. Pak oba říkají tiše na svém místě:

Bože, očistiž mne, hříšného, a smiluj se nade mnou. (Třikrát. Přitom se pokaždé pokřizují a ukloní.)

Když kněz vztahuje ruce ke svatému chlebu a dotýká se jej, aby učinil svaté pozdvihování, zvolá diákon:

Pozor mějme!

Kněz pak zbožně pozdvihne svatý chléb, volaje:

Svaté svatým.

Věřící: Jeden Svatý, jeden Pán, Ježíš Kristus, k slávě Boha Otce. Amen.

Věřící lid dále zpívá zpěv ke svatému přijímání (kinonikon), jak se to náleží dle dne v týdnu, svátku či památky slaveného svatého.

Diákon vchází jižními dveřmi do oltáře a postaviv se po pravici kněze, držícího svatý chléb, praví:

Rozdrob, vladyko, svatý chléb!

Kněz rozlamuje svatý chléb opatrně a zbožně na čtyři části a dí:

Drobí a rozděluje se Beránek Boží, jenž se drobí a nedělí, povždy se požívá a nikdy neubývá, ale přijímající posvěcuje.

(O drobení svatého Beránka viz v příloze této knihy na str. 163.)

Diákon pak ukazuje orarem na svatý kalich a praví:

Naplň, vladyko, svatý kalich!

Kněz, vzav svrchu ležící část »IS«, činí s ní kříž nad svatým kalichem, řka:

Plnost Ducha Svatého.

A vkládá ji do svatého kalicha.

Diákon: Amen.

A vzav horkou vodu, praví knězi:

Požehnej, vladyko, vroucnost.

Požehnána budiž vroucnost...

СѢИ МОЛІТВѢ ГЛАГОЛЕМЪИ, ДІАКОНЪ СТОИИ ПРѢДЪ СѢИМИ ДВЕРЬМИ, ѠПОЛЮЩЕТЕА ѠРАРЕМЪ КРЪТОВІДНО. ТАЖЕ ПОКАНАЕТЕА ЕКАЦІЕННИКЪ, ПОДОКНИѢ И ДІАКОНЪ, НА НЕМЪЖЕ СТОИТЪ МІКЕТѢ, ГІЮЦА ТІИНО, ТРИЖДЫ:

БЖЕ, ѠЧИСТИ МѦ ГРѢШНАГО, И ПОМИЛЫИ МѦ.

ѢДА ЖЕ ВІДИТЪ ДІАКОНЪ СЦІЕННИКА ПРОСТІРАЮЩА РЪЦѢ, И ПРИКАСАЮЩА СѢОМЪ ХАКЪЪ, КО ѢЖЕ СОТВОРИТИ ЕКАТОЕ ВОЗНОШЕНІЕ, ВОЗГЛАШАЕТЪ:

В О Н М Е М Х.

СЦІЕННИКЪ ЖЕ, ВОЗНОСѦ СѢИИ ХАКЪЪ, ВОЗГЛАШАЕТЪ:

Г П Ѡ А С Ѣ И М Х.

ДІАКОНЪ: ѢДИНЪ СѢЪ, ѢДИНЪ ГДЪ, ИИЕХ ХРЪТОСЪ, КО СЛАВЪ БГА ѠЦѦ, АМИНЬ.

И ПОИТЪ ЛИЦЫ КІНОНИКЪ ДНЕ, ИЛИ СѢАГО.

ДІАКОНЪ ЖЕ ВХОДИТЪ КО СѢИИ СЛАТЪРЪ, И СТАВЪ ѠДЕСНО ЕКАЦІЕННИКА ДЕРЖАЩАГО СѢИИ ХАКЪЪ, ГЛАГОЛЕТЪ:

РАЗДРОКИ, ВЛКО, СѢИИ ХАКЪЪ.

СЦІЕННИКЪ ЖЕ РАЗДРОБАЛА И НА ЧЕТЫРЕ ЧАСТИ СО ВНИМАНИЕМЪ И БЛАГООВЪНЕНИЕМЪ, ГЛАГОЛЕТЪ:

РАЗДРОБАЕТЕА И РАЗДЕЛАЕТЕА АГНЕЦЪ БЖІИ, РАЗДРОБАЕМЫИ И НЕРАЗДЕЛАЕМЫИ, ВСЕГДА ІАДОМЫИ И НИКОГДАЖЕ ИЖДИВАЕМЫИ, НО ПРИЦАПАЮЩЫА ѠЕКАЦІАИИ.

ДІАКОНЪ ЖЕ, ПОКАЗЪА ѠРАРЕМЪ СѢИИ ПОТІРЪ, ГЛАГОЛЕТЪ:

ИСПОЛНИ, ВЛКО, СѢИИ ПОТІРЪ.

СЦІЕННИКЪ ЖЕ ВЗЕМЪ ГОРЪ ЛЕЖАЩЮ ЧАСТИЦЪ, ІАЖЕ, ИИО, ТВОРИТЪ СЪ НЕЮ КРЪТЪ ВЕРХЪ СѢАГО ПОТІРЪ, ГЛАГОЛА:

И СП О Л Н Е Н І Е Д Х А С Ѣ А Г О.

И ТАКО ВЛАДЕТЪ КО СѢИИ ПОТІРЪ.

ДІАКОНЪ: АМИНЬ.

И ПРЕМАА ЧЕПЛОЧЪ, ГЛАГОЛЕТЪ КЪ СЦІЕННИКЪ:

БЛГОСЛОВИ, ВЛКО, ЧЕПЛОЧЪ.

БЛГОСЛОВЕННА ЧЕПЛОЧѦ СѢИИХЪ...

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Smiluj se nad námi, Bože, podle velikého milosrdenství svého, prosíme tebe, vyslyš nás a smiluj se!

Věřící: Hospodi, pomiluj; Hospodi, pomiluj; Hospodi, pomiluj.

Mezitím čte kněz tiše modlitbu vroucí ektenie:

Hospodine, Bože náš, snažnou tuto prosbu přijmi od služebníků svých a smiluj se nad námi podle množství milosrdenství svého, sešli slitování svá na nás i na všechny lid svůj, očekávající od tebe hojné milosti.

(Poté rozprostírá oba boční díly a spodní díl antiminsu.)

Ještě modlíme se za vladyku našeho metropolitu (jméno) [i za vladyku našeho (archi-) episkopa (jméno)] a všechny naše bratry v Kristu.

Věřící: Hospodi, pomiluj; Hospodi, pomiluj; Hospodi, pomiluj.

Ještě modlíme se za bratry naše, kněžstvo, mnišské duchovenstvo a všechno bratrstvo naše v Kristu.

Věřící: Hospodi, pomiluj; Hospodi, pomiluj; Hospodi, pomiluj.

Ještě modlíme se za vlast naši a její představitele ve správě státní i ve vojsku, abychom životy své tiše a pokojně strávili ve všeliké zbožnosti a čistotě.

Věřící: Hospodi, pomiluj; Hospodi, pomiluj; Hospodi, pomiluj.

Ještě modlíme se za blažené a věčné paměti hodné jejich svatosti pravoslavné patriarchy, za zakladatele svatého chrámu tohoto [či svatého monastýru tohoto] i za všechny pravoslavné dříve zesnulé otce i bratry, zde a všude jinde odpočívající.

Věřící: Hospodi, pomiluj; Hospodi, pomiluj; Hospodi, pomiluj.

Ještě modlíme se za ty, kteří přinášejí dary a kteří dobrodiní činí ve svatém a veledůstojném chrámě tomto, za přísluhující, zpívající a přítomný lid, očekávající od tebe velikých a hojných milostí.

Věřící: Hospodi, pomiluj; Hospodi, pomiluj; Hospodi, pomiluj.

Neboť milostivý...

Возглаголаніе:

Гꙗко мѣлоствѣхъ и челоуѣколюбецѣхъ Бѣгъ ѿ нѣ, и чреуѣ
слауѣхъ воземлаемъ, Оуѣцѣхъ, и Сынѣхъ, и Свѣтѣхъ Дѣхъ,
нынѣ и прѣсѣно, и во вѣки вѣкѣхъ.

Ліікѣ: ѿмѣнь.

ѿце ли вѣдѣхъ ѿ оуѣоушнѣхъ прѣношеніе, дѣаконѣхъ илѣ епѣнникѣхъ глаголетѣ
ѿкренѣно сѣо:

Помѣлѣи наѣхъ, Бѣже, по величѣнѣи мѣлоствѣ твоѣи, мѣлѣмъ ти сла,
оуѣлыши и помѣлѣи.

Ліікѣ: Гдѣ, помѣлѣи. (Трѣждѣ.)

ѿце мѣлѣмъ ѿ оуѣпокоѣнѣи дѣши оуѣоушнѣхъ рауѣхъ коуѣнѣхъ (ѿмѣ
реуѣхъ), и ѿ ѿже прѣтѣнѣи илѣ вѣлѣкомѣхъ прѣгрѣшенію, коуѣномѣхъ же
и некѣломѣхъ.

Ліікѣ: Гдѣ, помѣлѣи. (Трѣждѣ.)

Гꙗко да Гдѣ Бѣгъ оуѣчинѣтѣхъ дѣши илѣхъ, илѣже прѣведнѣи оуѣпокоуѣт-
ла.

Ліікѣ: Гдѣ, помѣлѣи. (Трѣждѣ.)

Мѣлоствѣ Бѣжѣа, цѣрѣтѣ некѣнаго, и ѿѣтѣкленіа грѣхѣхъ илѣхъ, оуѣ
Хрѣста вѣзѣмѣртѣнаго Цѣра и Бѣга нашего прѣоушѣмъ.

Ліікѣ: Подѣи, Гдѣ.

Дѣаконѣ: Гдѣ помѣлѣмъ.

Ліікѣ: Гдѣ, помѣлѣи.

Сѣпѣнникѣ:

Бѣже дѣхѣхъ и вѣлѣкѣа плѣти, смѣртѣ попрауѣи, и дѣвола
оуѣпраднѣи, и жѣкѣтѣ мѣрѣ твоѣмѣхъ дарѣкѣи: сѣмъ,
Гдѣ, покѣи дѣши оуѣоушнѣхъ рауѣхъ твоѣхъ (ѿмѣ реуѣхъ), вѣ мѣрѣтѣ
сѣтѣлѣ, вѣ мѣрѣтѣ злѣчѣнѣ, вѣ мѣрѣтѣ покѣи, ѿнѣдѣже

ѿвѣже колѣзѣнѣ, печѣлѣ...

Kněz se modlí:

Děkujeme tobě, Králi neviditelný, jenž jsi nepředstavitelnou mocí svou vše vytvořil a podle hojné milosti své z ničeho k jsoucnosti přivedl. Sám, Vládce, shlédni s nebes na ty, kteří sklonili hlavy své před tebou, neboť nesklonili se před člověkem, ale před tebou, Bohem strašným. Ty, Vládce, cokoli nás očekává, tedy k dobrému všem spravuj, jak je komu zapotřebí: plav se s plavícími, spolucestuj s cestujícími a nemocné zhoj, lékaři duší i těl.

Kněz: Blahodatí a slitovností i lidumilností jednorozenného Syna svého, s nímž blahosloven jsi, spolu s přesvatým, blahým a oživujícím Duchem svým, nyní i vždycky, až na věky věkův.

Věřící: Amen.

Kněz se modlí:

Slyš nás, Pane Ježíši Kriste, Bože náš, ve svatém sídle svém a na prestole slávy království svého. Přijď posvětit nás, jenž nahoře s Otcem na trůně sedíš a zde s námi neviditelně spolupřebýváš. Rač milostivě vladařskou rukou svou podat přečistě Tělo své a drahocennou Krev nám, a skrze nás lidu všemu.

Bože, očistiž mne...

Діако́н: ГЛАВЫ́ КАША́ ГДѢИ ПРІКЛОНИ́ТЕ.

Діакъ: ТЕРѢ, ГДН.

СЦІЕННИКЪ МОЛІТВА:

Благодаримъ тѣ, Црѣю невидимый, ѿже неисчѣтною твоєю
си́лою всѣмъ содѣтельствовалъ єси, ѿ множетвомъ мило-
ти твоєѣ ѿ немытѣлѣ въ бытїе всѣмъ привѣлъ єси: сѣмъ вѣко, съ
нѣе прїзри на подклониша терѣ главы своѣ, не кò
подклониша плòти ѿ крòви, но терѣ страшномъ бгѣ. Ты оубо,
вѣко, предлежѣша вѣмъ намъ ко благоє ѿздравнѣнїи, по
когòже своєй потрѣбѣ: плавающимъ сплѣвай, пòтешествую-
щимъ спòтешествуй, недргующима ѿщѣлїи, врачѣ дшшх ѿ
тѣлѣєє.

Возгласїе:

Благодѣтїю, ѿ щедрòтами, ѿ человеколюбіємъ єдино-
рòднаго снѣа твоєгò, съ нимже вѣгословѣнъ єси, со
престѣымъ ѿ вѣгїмъ ѿ животворѣщимъ твоимъ дхòмъ,
нынѣ ѿ прїснò, ѿ ко вѣки вѣкòвъ.

Діакъ: ѿмїнь.

СЦІЕННИКЪ ЖЕ МОЛІТВА:

Бонмїи, Гдн Іисе Хрѣте бже нашъ, ѿ сѣгò жилища твоєгò,
ѿ прѣстòла славы царствїа твоєгò, ѿ прїидїи ко єже
ѿсвѣтити насъ, ѿже горѣ со оцѣмъ сѣдѣи, ѿ здѣ намъ
невидимò спрѣвѣвалїи: ѿ сподòби державною твоєю рòкою
преподѣти намъ прѣчїстòе тѣло твоє ѿ чертншю крòвь, ѿ нами
вѣмъ людемъ.

Бже, ѿчїстїи мѣ...

Кнѣз: **Небоť** милостивý а lidumilný Бѣх jsi ты, а tobѣ
chváлу vzdáváme, Otci i Synu i Svatému Duchu, nyní
i vždьcky, аž на вѣкы вѣкѣв.

Вѣрїци: Amen.

Конá-ли се служба за zesnulé, пак діакон чї кнѣз pronáší ektenii tuto:

Сmiluj se nad námi, Bože, podle velikého milosrdenství svého, pro-
síme tebe, vyslyš nás а smiluj se.

Вѣрїци: Hospodi, pomiluj; Hospodi, pomiluj; Hospodi, pomiluj.

Ještě modleme se за pokoj duší zesnulých služebníků Božích (jména),
i aby jim prominut byl všeliký hřích úmyslný i neúmyslný.

Вѣрїци: Hospodi, pomiluj; Hospodi, pomiluj; Hospodi, pomiluj.

Аby Hospodin Бѣх umístil duše jejich там, kde spravedliví odpočí-
vají.

Вѣрїци: Hospodi, pomiluj; Hospodi, pomiluj; Hospodi, pomiluj.

О milost Boží, království nebeské а odpuštění hříchů jejich u Krista,
nesmrtelného Krále а Boha našeho prosme.

Вѣрїци: Dejž, ó Pane.

Діакон: K Hospodinu modleme se. *(A odstoupí před ikonu Spasitele.)*

Вѣрїци: Hospodi, pomiluj.

Кнѣз рїка молїтбу за zesnulé:

Воже duchů i všelikého těla, jenž jsi smrt přemohl, ďábla
zmařil а světu svému život daroval: Ty sám, Pane, upo-
koj duše zesnulých služebníků svých (jména) v místě
světla, v místě hojnosti, v místě pokoje, kdež pominula bolest,
zármutek а lkanї. Všeliký hřích, jehož se zesnulї dopustili аť
slovem, аť skutkem aneb pomyšlením, odpusť jim, jako dobro-
tivý а lidumilný Бѣх. Neboť není človѣка, jenž by жив byl а ne-
hřešїл, ты jediný jsi bez hřichu, spravedlnost tvá jest spravedl-
nost на вѣкы а slovo tvѣ jest pravda.

Neboť ты jsi vzkřїsenї...

ШЕБѢЖЕ БОЛѢЗНЬ, ПЕЧАЛЬ И ВОЗДУХАНИЕ. ВЕЛКОЕ СОГРЕШЕНИЕ, СОДѢЛАННОЕ ИМН СЛОВОМЪ, ИЛИ ДѢЛОМЪ, ИЛИ ПОМЫШЛЕНИЕМЪ, ЯКО БЛАГИЙ ЧЕЛОВѢКОЛЮБИЦА БОГЪ, ПРОСТИ. ЯКО НѢСТЬ ЧЕЛОВѢКЪ, ИЖЕ ЖИВЪ БЪДЕТЪ, И НЕ СОГРЕШИТЪ: ЧЫ БО СЪДИНЪ ТОКМЪ БЕЗЪ ГРЕХА, ПРАВДА ТВОА ПРАВДА ВО ВѢКН, И СЛОВО ТВОЕ ИСТИНА.

Возгласъ:

ЯКО ЧЫ СЕИ ВОСКРЕСЕНИЕ И ЖИВОТЪ И ПОКОЙ ОУРОПШИХЪ РАБЪ ТВОИХЪ (ИМА РЕКЪ), ХРИСТЕ БОЖЕ НАШЪ, И ЧЕБѢ СЛАВЪ ВОЗЫМАЕМЪ, СО БЕЗНАЧАЛЬНЫМЪ ТВОИМЪ ОУТЦЕМЪ, И ПРЕСВЯТЫМЪ И БЛАГИМЪ И ЖИВОТВОРАЩИМЪ ТВОИМЪ ДУХОМЪ, НЫНѢ И ПРИСНО, И ВО ВѢКН ВѢКОВЪ.

Ликъ: Аминь.

Таже дѣаконъ: Помолитесь, оуглашеннии, Гдѣви.

Ликъ: Гдѣ, помилуй.

Вѣрнии, оу глашенныихъ помолитеся, да Гдѣ помилуетъ ихъ.

Ликъ: Гдѣ, помилуй.

Оуглашитъ ихъ словомъ истины.

Ликъ: Гдѣ, помилуй.

Оукрѣитъ имъ сѣвѣгеліе правды.

Ликъ: Гдѣ, помилуй.

Соединитъ ихъ свѣтѣи своеи сокорнѣи и апостольстѣи цѣркви.

Ликъ: Гдѣ, помилуй.

Спасти, помилуй, заступни и сохрани ихъ, Боже, твоею благодѣтїю.

Ликъ: Гдѣ, помилуй.

Оуглашеннии, главѣи ваши Гдѣви приклоните.

Гдѣ Боже наши...

Za křesťanské skonání života našeho, bez bolesti, bez zahanbení, v pokoji a za dobré zodpovídání se na hrozném soudu Kristově prosme.

Věřící: Dejž, ó Pane! (Dejž, Hospodine.)

Sjednocenost ve víře a účastenství Ducha Svatého vyprosivše, sami sebe i druh druhá i veškeren život náš Kristu Bohu poručme.

Věřící: Tobě, Hospodine.

Kněz se modlí:

Tobě poručíme veškerý život náš i naději, Vládce lidu milný, i prosíme, modlíme se a snažně žádáme: Učiň nás hodnými účastni se s čistým svědomím nebeských tvých a strašných Tajin, tohoto posvátného a duchovního stolování, na odpuštění hříchů a prominutí poklesků, ke společenství Ducha Svatého, k dědictví království nebeského, ke smělosti před tebou, ne v soud nebo v odsouzení.

Kněz hlasitě se vzhůru vztaženýma rukama: **A** učiň nás hodny, **Vládce, abychom s důvěrou neodsouzeně směli vzývati tebe, nebeského Boha Otce a říkati:**

Lid: Otče náš, jenž jsi na nebesích! Posvěť se jméno tvé, přijď království tvé, buď vůle tvá jako v nebi tak i na zemi. Chléb náš vezdejší dejž nám dnes a odpusť nám naše viny, jakož i my odpouštíme viníkům našim, a neuvoď nás v pokušení, ale zbav nás od zlého.

Kněz: **N**eboť tvé jest království, moc i sláva, **Otce i Syna i Svatého Ducha, nyní i vždycky, až na věky věkův.**

Věřící: Amen.

Kněz zehnaje lidu: **P**okoj všem!

Věřící: I duchu tvému.

Diákon: **S**kloňte hlavy své před Hospodinem.

Věřící: Před tebou, Hospodine.

Děkujeme tobě, Králi...

Хрѣтіанскіа кончіны животѣ нашегѣ, безколѣзненны, непостыдны,
мѣрны и добрагѣ ѿвѣста на страшнѣмъ сѣдѣніи Хрѣтоуѣ просімъ.

Ліікъ: Подѣи, Гдѣи.

Соединѣніе вѣры, и причастіе Свѣтаго Дѣла испросѣши, еамн себѣ,
и дрѣгъ дрѣга, и вѣсь животѣ нашъ Хрѣтѣ Бгѣу предадимъ.

Ліікъ: Тебѣ, Гдѣи.

Сваціенникъ же молитѣ:

Тебѣ предлагаемъ животѣ нашъ вѣсь и надеждѣ, вѣко
человѣколюбче, и просімъ, и молимъ, и мѣли еа дѣемъ,
сподобѣ насъ причастити еа нѣныхъ твоихъ и страшныхъ
тѣлнхъ, еа свациенныхъ и дѣховныхъ трапѣзы, еа чѣстоу
сѣвѣстїю, ко ѿставлѣнію грѣхѣвъ, въ прощѣніе согрѣшенїи, ко
ѿбщѣнію Дѣла Свѣтаго, въ насѣдїе црѣткѣ нѣнагѣ, въ дерзновѣніе
ѣже къ тебѣ, не въ сѣдѣ илѣ ко ѿсѣждѣнію.

Сваціенникъ возгласїетъ:

Исподобѣ насъ, вѣко, со дерзновѣніемъ, не ѿсѣждѣннѣ
сѣвѣсти призывѣти тебѣ, нѣнаго Бга ѿца, и глаголати.

Ліііе: ѿче нашъ, иже єси на нѣбѣхъ, да сѣнѣи и ма твоѣ, да прїидѣ-
тѣ царствїе твоѣ: да вѣдѣтъ вола твоѣ, іакѣ на нѣбѣ, и на землѣ.
Хлѣбъ нашъ насѣщный даждѣ намъ днѣсь, и ѿстаѣи намъ долги
наша, іакоже и мы ѿстаѣлаемъ должникѣмъ нашимъ: и не введѣи
насъ ко исѣшѣнію, но и зѣаки насъ ѿ лѣкавагѣ.

Сваціенникъ:

Икѣ твоѣ єсть црѣтѣ, и сїла, и слава, ѿца, и бга,
и Свѣтаго Дѣла, нынѣ и прїснѣ, и во вѣки вѣкѣвъ.

Ліікъ: ѿмѣнь.

Сваціенникъ: **М**іръ вѣрѣмъ.

Ліікъ: и дѣховнѣ твоемѣ.

Главоу каша...

Nahlas: Neboť ty jsi vzkříšení i život a pokoj zesnulých služeb-
níků svých (*jména*), Kriste Bože náš, a tobě slávu vzdáváme
s bezpočátečným Otcem tvým a přesvatým i blahým a oživující-
m tvým Duchem, nyní i vždycky, až na věky věkův.

Věřící: Amen.

Ektenie za katechumeny:

Diákon: [**K**atechumeni, modlete se k Hospodinu!]

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Věrní, modleme se za katechumeny, aby Hospodin smiloval se
nad nimi.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Aby je naučil slovu pravdy.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Aby zjevil jim evangelium spravedlnosti. (*Při tom kněz rozprostře vrchní
díl antiminsu.*)

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Aby sjednotil je se svatou svou obecnou a apoštolskou církví.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

**Spasiž je, smiluj se nad nimi, zastaň se jich a ochraňuj je, Bože, bla-
hodatí svou.**

Věřící: Hospodi, pomiluj.

[Katechumeni, skloňte hlavy své před Hospodinem!] (*A diákon od-
stoupí před ikonou Spasitele.*)

Věřící: Před tebou, Hospodine.

Hospodine, Bože náš...

Лі́къ: Тѣѣ, Гдн.

Моли́тка ѿ ѿглаше́нныхъ прѣжде свѣта́го возноше́нїа:

Гдн Божє нѣши, ѣже на высо́кихъ живѣи ѣ на смире́нныхъ призира́и, ѣже спасе́нїе ро́дѣ челове́ческомѣ низпосла́выи, ѣдиноро́днаго сы́на твоєго ѣ Бѣга, Гдѣ нашего Іисѣа Хри́ста: при́зри на рабы́ твоѣ ѿглаше́нныхъ, подкло́ньшыа тебе́ своѣмъ вѣмъ, ѣ сподо́би ѣ во вре́мѣ благополѣчноє ба́ни пакневытѣа, ѿставле́нїа грѣхѣвъ ѣ ѡде́жди нечлѣнїа: соедини́ ѣхъ свѣтѣи́ твоєи́, собо́рнѣи ѣ апо́стольстѣи́ цѣркви, ѣ сопричтѣи́ ѣхъ ѣзбра́нномѣ твоємѣ ста́дѣ.

Возглаше́нїе:

Да ѣ чїи єз на́ми сла́вѣтѣ пречестно́е ѣ великолѣпоє ѣма́ твоє, ѡтца́ ѣ сына ѣ свѣта́го дѣха, ны́нѣ ѣ при́сно, ѣ во вѣки вѣкѣвъ.

Лі́къ: ѣмнѣ.

ѣ проси́раєтѣ а́нгѣлїиєз свѣщеннїкѣ.

Дїа́коиз глаго́летѣ: ѣлицы ѿглаше́ннїи, ѣзыди́те.

ѣще ли єсть вторїи́ дїа́коиз, возглаше́тѣ ѣ то́и: ѡглаше́ннїи, ѣзыди́те.

Та́же па́ки перѣвыи: ѣлицы ѿглаше́ннїи, ѣзыди́те. Да никто́ ѿ ѿглаше́нныхъ: ѣлицы вѣрнїи, па́ки ѣ па́ки миро́мѣ Гдѣ помѣнѣмѣ.

Лі́къ: Гдн, помнѣи.

ѣще ли же єдинѣ єсть то́чию дїа́коиз, ѣли ѣще іере́и сла́житѣ безъ дїа́кона, то́гда глаго́летѣ єице:

Ѣлицы ѿглаше́ннїи, ѣзыди́те: ѿглаше́ннїи, ѣзыди́те: ѣлицы ѿглаше́ннїи, ѣзыди́те: да никто́ ѿ ѿглаше́нныхъ, ѣлицы вѣрнїи, па́ки ѣ па́ки миро́мѣ Гдѣ помѣнѣмѣ.

Лі́къ: Гдн, помнѣи.

Благодарѣмъ те́а, Гдн...

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Za přinesené a posvěcené drahocenné Dary k Hospodinu modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Aby lidumilný Bůh náš, přijav je na svatý nadnebeský a duchovní oltář svůj jako příjemnou vůni duchovní, seslal nám Božskou blahodat a dar Svatého Ducha, modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Abychom vysvobozeni byli od všelikého soužení, hněvu a nouze, k Hospodinu modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Zastaň se nás, spasiž nás, smiluj se nad námi a zachovej nás, Bože, blahodatí (milostí) svou.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Abychom celý den dokonale, svatě, pokojně a bez hříchů strávili, Hospodina prosme.

Věřící: Dejž, ó Pane! (Dejž, Hospodine.)

Za anděla pokoje, věrného vůdce, ochránce duší a těl našich, Hospodina prosme.

Věřící: Dejž, ó Pane! (Dejž, Hospodine.)

Za odpuštění a prominutí hříchův a poklesků našich Hospodina prosme.

Věřící: Dejž, ó Pane! (Dejž, Hospodine.)

Za to, co je dobré a užitečné duším našim, a za mír světa Hospodina prosme.

Věřící: Dejž, ó Pane! (Dejž, Hospodine.)

Abychom ostatní čas života svého v pokoji a pokání skončili, Hospodina prosme.

Věřící: Dejž, ó Pane! (Dejž, Hospodine.)

Za křesťanské skonání...

Діа́к: Гди́, поми́луй.

Ⲡ прїне́сенныхъ ѿ ѿсѡаці́енныхъ чєстнѣхъ дарѣхъ, Гдѣ помолїмса.

Діа́к: Гди́, поми́луй.

Ⲓ̀кѡ да члѣвѡколюбецъ Бгѣ нашъ прїемъ ѿ ко стѣи ѿ пренѣный ѿ мѣслєнный своѣ жєртвенникъ, вѣ коню̀ блгѡуханїа дѣховнаго, вознїепо́слєтѣ намъ ежєртвеннѣю блгодѣть ѿ дарѣ стѣаго дѣа, помолїмса.

Діа́к: Гди́, поми́луй.

Ⲡ ѿзбавїтїса намъ ѿ всѣкїа еко́рєи, гнѣва ѿ нѣжды, Гдѣ помолїмса.

Діа́к: Гди́, поми́луй.

Зачтѣнїи, епїсѣи, поми́луй ѿ сохранїи насъ, Бжє, чѡкоєю блгодѣтїю.

Діа́к: Гди́, поми́луй.

Днє всєгѡ совершєнна, свѣта, мїрна ѿ безгрѣшна, оу̀ Гда прѡсїмъ.

Діа́к: Подѣи́, Гди́.

Ⲓ̀гла мїрна, вѣрна настѣвникъ, хранїтєла дѣшїхъ ѿ чѣлєсѣхъ нашнїхъ, оу̀ Гда прѡсїмъ.

Діа́к: Подѣи́, Гди́.

Прѡсїнїа ѿ ѿсѡавлєнїа грѣхѡвѣхъ ѿ прєгрѣшєнїїхъ нашнїхъ, оу̀ Гда прѡсїмъ.

Діа́к: Подѣи́, Гди́.

Дѡбрыхъ ѿ полєзныхъ дѣшїамъ нашымъ, ѿ мїра мїровнї, оу̀ Гда прѡсїмъ.

Діа́к: Подѣи́, Гди́.

Прѡчєє врємѣ жнвѡтѣ нашєгѡ вѣ мїрѣ ѿ пока́нїїи екончѣтїи, оу̀ Гда прѡсїмъ.

Діа́к: Подѣи́, Гди́.

Хрѣтіанскїа кончїны...

Modlitba za katechumeny, kterou čte kněz tiše při ektenii nebo při sklánění hlav katechumenů:

Hospodine, Bože náš, jenž na výsostech přebýváš a k poníženým shlížíš, jenž jsi ke spáse pokolení lidského seslal jednorozeného Syna svého a Boha, Pána našeho Ježíše Krista: Shlédni na služebníky své, katechumeny, [kteří před tebou sklánějí šíje své,] a učin je v pravý čas hodnými koupele znovuzrození, prominutí hříchů a roucha neporušitelnosti, sjednoť je se svatou, obecnou a apoštolskou církví svou a připočti je k vyvolenému stádcí svému.

Kněz nahlas: **A**by i oni s námi velebili nejetěnější a velikolepé jméno tvé, Otce i Syna i Svatého Ducha, nyní i vždycky, až na věky věkův.

Věřící: Amen.

Při slovech ohlasu je u nás zvykem činit svatou hubkou nad antiminsem kříž, pak ji políbit a odložit na kraj antiminsu.

[*První diákon:* Katechumeni, odejděte!

Druhý diákon, je-li: Katechumeni, vyjděte ven!

První diákon: Kdož jste katechumeny, vyjděte ven! Nikdo z katechumenů, nezůstávej zde! Věrní, opět a opět v pokoji k Hospodinu modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.]

Slouží-li jen jeden diákon, či slouží-li kněz bez diákona, pak se volá takto:

[**Katechumeni, odejděte!** Kdož jste katechumeny, vyjděte ven! Katechumeni, odejděte! Nikdo z katechumenů, nezůstávej zde!]

Věrní, opět a opět v pokoji k Hospodinu modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Děkujeme tobě...

Молитва вѣрныхъ первая:

Благодаримъ тя, Гдѣ Бже силъ, сподобившаго насъ предстѣти ѡ нынѣ стѣомъ твоёмъ жертвенникъ ѡ припадѣти ко щедрѣтамъ твоимъ ѡ нашихъ грѣсѣхъ ѡ людскѣхъ нечѣдѣнїихъ. Прїимѣ, Бже, молѣнїе наше, сотвори ны доетѣнны быти, ѣже приносїти тебе молѣнїа ѡ мольбы ѡ жертвы безкровныа ѡ вѣхъ людехъ твоихъ: ѡ оудовнѣ насъ, ѡ ѡже положиа еси въ службу твою сїю, силою дѣха твоего свѣтѣго, неосужденно ѡ непреткновенно, въ чїстѣмъ свѣдѣтельствѣ совѣстїи нашеа, призывѣти тя на всякое время ѡ мѣсто: да послѣша насъ, милостивъ намъ будешн ко множетвѣ твоєа благогн.

Застѣпнѣ, спасїи, помїлѣнїи ѡ сохрани насъ, Бже, твоєю благодѣтїю.

Лїкы: Гдѣ, помїлѣнїи.

Дїаконъ: Премѣдрость.

Возглашенїе:

Ико подобаетъ тебе всяка слава, чїсть ѡ поклонѣнїе, стѣцѣ ѡ бынѣ ѡ свѣтомъ дѣхъ, нынѣ ѡ пригнѣ, ѡ во вѣкн вѣкѣвъ.

Лїкы: Амїнь.

Дїаконъ: Паки ѡ паки миромъ гдѣ помолїмѣа.

Лїкы: Гдѣ, помїлѣнїи.

Ѣгда свѣщенникъ ѣдїнъ сѣжитъ, сїа не глаголетъ:

Ѣ свѣщенїемъ мирѣ, ѡ спасѣнїи дѣшн нашихъ, гдѣ помолїмѣа.

Лїкы: Гдѣ, помїлѣнїи.

Ѣ мирѣ всегѣ мира, благогннїи свѣтѣхъ Бжїихъ церквѣн ѡ соединѣнїи вѣхъ, гдѣ помолїмѣа.

Паки, ѡ многожды...

Kněz: Nejprve rozpomeň se, Hospodine, na vladyku našeho metropolitu (jméno) [i na vladyku našeho (archi-) episkopa (jméno)] a zachovej ho [je] svaté církvi své v pokoji, neporušeného [neporušené], počestného [počestné], zdravého [zdravé], dlouho žijícího [žijící] a řádně hlásajícího [hlásající] slovo pravdy tvé.

Věřící: I na všechny. (I na všechny a na vše.)

Diákon čte jména vzpomínaných živých.

Kněz se modlí za ostatní živé:

Pamatuj, Pane, na město toto [ves tuto; svatý monastýr tento], kde žijeme, a na každé město i zemi a s vírou žijící v nich. Pamatuj, Pane, na plavící se i cestující, na nemocné, trpící, zajaté a na záchranu jejich. Pamatuj, Pane, na ty, kteří přinášejí dary, a na všechny dobrodince ve svatých chrámech tvých i na pamětlivé chudých, a sešli na nás všechny milost svou.

A vzpomíná jmen živých, jichž chce.

Kněz nahlas: A dej nám jedněmi ústy a jedním srdcem slaviti a opěvovati nejuctívanější a velikolepé jméno tvé, Otce i Syna i Svatého Ducha, nyní i vždycky, až na věky věkův.

Věřící: Amen.

Kněz se obrací k lidu a žehnaje mu, dї hlasitě: A milost velikého Boha a Spasitele našeho Ježíše Krista budiž se všemi vámi.

Věřící: I s duchem tvým.

Ektenie prosebná

Diákon vychází severními dveřmi z oltáře a postaviv se před svatě dveře, praví:

Vzpomenuvše na všechny svatě, opět a opět v pokoji k Hospodinu modleme se.

Za přinesené a posvěcené...

Въ пѣрвыѣхъ поманѣи, Гдѣи, господина и Отца нашего Блаженнѣйшаго митрополита (ѿма реиѣ) [и (высоко-) Превеклаценнѣйшаго (архі-) епископа (ѿма реиѣ)], егѡже [иже] дарѡи етѣмъ твоимъ црквамъ, въ мирѣ, цркла [цркви], честна [чтны], здрава [здравы], долгодѣствующа [долгодѣствующи], правъ правца [правци] слово твоѡ и истины.

и пѣкыи поитъ: и вѣхъ, и вѣ.

Діаконъ помнѣтъ поманникъ живыхъ.
Скащенникъ же молитъ:

Поманѣи, Гдѣи, градъ сей [вѣсь сѣд], въ немъже живѣмъ, и всѣкѣи градъ и странѣ, и вѣрою живущи въ нихъ. Поманѣи, Гдѣи, плавающихъ, пѣтешествующихъ, недѣлующихъ, стѣждущихъ, плѣненныхъ, и спасеніе ихъ. Поманѣи, Гдѣи, плодоносщихъ, и добротворщихъ во етѣхъ твоихъ црквахъ, и помнѣющихъ ѡубѡгѡ, и на всѣ ны мѣлостн твоѡ ннзпоелѣи.

и помнѣтъ по именѡмъ, иже хѡцетъ, живыхъ.

Возглашеніе:

И дѣждь намъ едѣнѣмн ѡсѣтѣи и едѣнѣмъ ердцемъ славити и воспѣвати прѣчтноѡ и великолѣпоѡ ѿма твоѡ, Отца, и Сна, и Сѣгѡ Дха, нынѣ и прѣсно, и во вѣки вѣкѡвъ.

Діакъ: ѿмѣнь.

Сѣенникъ, ѡбращѣа ко дверѣмъ и благоговѣа, глаголетъ:

И да вѣдѣтъ мѣлостн великаго Бга и Спѣа нашегѡ Иса Хртѣа со вѣки вѣки.

Діакъ: и со дѡмъ твоимъ.

Діаконъ, прѣемъ времѡ ѡ скащенника, и ижедѣхъ, етѣхъ на ѡбычномъ мѣстѣ, глаголетъ:

Вѣ етѣмъ поманѣи, пакѣи и пакѣи миромъ Гдѣ помолитѣа.

ѡ прннеенныхъ и ѡскащенныхъ...

Молитба за вѣрнѡ, првнѡ по розпрострѣнѣ антѣмѣнсу:

Дѣкуjemy tobѣ, Hospodine, Bože mocností, jenž jsi nás uznal za hodny stanout před svatým obětním oltářem tvým a hluboce se klaněti slitovnosti tvé nad hříchy našimi a nevědomostí lidskou. Přijmi, Bože, modlitbu naši a učiň nás hodnými přináseti tobě modlitby, prosby a nekrvavé oběti za všechen lid tvůj. Mocí Svatého Ducha svého uzpůsob nás, kteréž jsi pro službu tuto ustanovil, abychom bez odsouzení a pochybení a s čistým svědětvím svědomí svého vzývali tebe v každém čase a na každém místě. Nechť nás vyslyšíš a milostiv nám budeš v hojně dobrotě své.

Zastaň se nás, spasiž nás, smiluj se nad námi a zachovej nás, Bože, blahodatí svou.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Diákon: Velemoudrost! (A odstoupí před ikonu Spasitele.)

Kněz: **N**eboť tobě náleží všeliká sláva, čest a klanění, Otci i Synu i Svatému Duchu, nyní i vždycky, až na věky věkův.

Věřící: Amen.

Diákon (kněz): **O**pět a opět v pokoji k Hospodinu modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Slouží-li kněz sám, bez diákona, pak následující čtyři prosby vynechává.

Diákon (kněz nikoliv): Za pokoj shůry a spásu duší našich k Hospodinu modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Diákon (kněz nikoliv): Za mír celého světa, za blaho svatých církví Božích a za sjednocení všech k Hospodinu modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Diákon (kněz nikoliv): Za svatý chrám tento a za vcházející v něj s vírou, zbožností a bázni Boží k Hospodinu modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Opět a mnohokrátě...

Ліікз: Гдн, помілашй.

Ѡ свѣтѣмъ храмѣ еѣмъ ѡ еъ вѣроу, благоговѣніемъ ѡ стрѣхомъ
Божїимъ входѣицѣхъ въ онѣ, Гдѣ помолнмѣ.

Ліікз: Гдн, помілашй.

Ѡ ѡзбѣвннѣмъ нѣмъ Ѡ всѣкѣа екорѣн, гнѣва ѡ ѡзжды Гдѣ помолнмѣ.

Ліікз: Гдн, помілашй.

Міітѣа вѣрнѣхъ вѣгорѣа:

Пѣки, ѡ многажды тебѣ припадаемъ, ѡ тебѣ молнмѣ,
благїї ѡ челоуѣколюбче, ѣакъ да призрѣвъ на моленїе
наше, ѡчїстїиши наше дѣшы ѡ тебѣа Ѡ всѣкѣа екверны плѣ-
ти ѡ дѣха, ѡ дѣн намъ неповннѣе ѡ неосѣжденнѣе предстоїнїе
свѣтѣаго твоего жертвенника. Даршй же, Боже, ѡ молѣщымѣ
еъ нами пресѣпанїе жнчїа ѡ вѣры ѡ рѣзѣма дѣхѣнаго: дѣждь
їмъ вседѣ со стрѣхомъ ѡ лѣбѣїю слѣжѣщымъ тебѣ,
неповннѣо ѡ неосѣжденнѣо причастїи свѣтѣаго твоего
тѣннѣ, ѡ некеенаго твоего царствїа сподѣннѣа.

Зачтѣнї, епанї, помілашй, ѡ сохранї насъ, Боже, твоею благодѣїю.

Ліікз: Гдн, помілашй.

Дїіаконъ: Премѣдростѣ.

Вхѣднѣ дїіаконъ еквернымъ дѣрѣм.

Возглашенїе:

Икѣ да подѣ держѣакоу твоею вседѣ хранїмн, тебѣ
слѣвѣ возсылаемъ, Ѡтцѣ ѡ сынѣ ѡ свѣтѣомъ дѣхѣ,
нѣнѣ ѡ прїенѣ, ѡ ко вѣкн вѣкѣвѣ.

Ліікз: Амїнь.

ѡ ѡкѣрѣїотѣ еѣѣа дѣрѣн.

Тѣже, херѣкїметѣнї пѣенн пѣкѣемѣнї, дїіаконъ, прїемъ кадїальнїцѣ, ѡ фѣмїамъ
вложнѣхъ, прїхѣднѣ ко еѣїеннїцѣ, ѡ прїемъ елѣгловенїе Ѡ негѣ, кадїнѣ еѣїю

Ннктоже дѣстѣннѣ...

А кнѣз окуруе тѣкратѣ предѣ свѣтымъ престѣом.

Потѣ дїіакон окуруе свѣтѣ престѣо зе всѣхъ стран, възпомїнае всѣхъ, жчѣ
чѣе, живѣхъ ѡ мртѣхъ.

Вѣрїї лїд зпїва (ненї-лї свѣтечнї слѣжѣоу прѣдепѣано жнѣк):

Жестѣ вправдѣ дѣстѣоу блахославїте тебѣ, Бохорѣдїї, вѣдѣ блахославенѣоу
ѡ прѣчїстѣоу Мѣтѣу Бохѣ нашего. Тебѣ над черубїны чтѣнѣшїї ѡ над
серѣфїны без прїорнѣнїї слѣвнѣшїї, без порѣшенї Бохѣ Слово порѣвїшїї,
правѣоу Бохорѣдїї вѣлѣбїмѣ.

Дїіакон чѣе зе дїпѣтѣхѣ (чѣе жѣ зѣпїс жѣнѣ про модлїтебнї възпомїнѣнї)
жѣмѣна зеснѣлѣхъ.

Кнѣз се модлї:

Зѣ свѣтего прѣрокѣ, прѣдчѣдѣе ѡ крїтїтеа Јѣна, свѣте,
славнѣ ѡ всѣхвалнѣ апошѣтоу, свѣтего (жѣмѣно), жѣгож па-
мѣтѣку славімѣ, ѡ зе всѣхнѣ свѣте тѣвѣ, на жѣїчѣж
прїмлѣву навѣтїв насъ, Боже.

А памѣтѣж на всѣхнѣ зеснѣлѣ вѣ надѣїї възкрїшенїї к жївѣту вѣч-
нѣму. (Взпомїна жѣнѣ зеснѣлѣхъ, жчѣж чѣе.) А упокої жѣ тамъ, кдѣ
свїтї свѣтѣо тѣвѣ тѣвѣ. (Боже насъ.)

Жѣстѣ просїмѣ тебѣ, розпомѣн се, Господїне, на всѣхнѣ пра-
вославнѣ бїскупѣ, рѣднѣ хлѣсѣжїї слово правды тѣвѣ, всѣхнѣо
кнѣжѣство, дїіаконѣство в Крїстѣу ѡ вѣшкерѣ дѣховенѣство (ѡ мнїш-
ство).

Жѣстѣ прїнашїмѣ тобѣ литургїкѣоу слѣжѣбу тѣоу зе чѣлѣ свѣтѣ, зе
свѣтоу, обѣчноу ѡ апошѣтѣскоу цїркев, зе тѣ, кѣтѣрї в чїстѣтѣ ѡ по-
чѣстнѣмъ жївѣтѣ прѣбѣвѣжї.

Зѣ вѣрїї ѡ Крїста мїлѣжїї православнѣ рѣд насъ. Дѣруї му,
Господїне, покоїноу влѣду, абычѣом мѣхлї жїтѣ в клїду, тїчѣмъ
ѡ покоїнѣмъ жївѣтѣмъ, вѣ всѣлїкѣ збожнѣстї ѡ чїстѣтѣ.

По дѣкончѣнї зпѣву вѣрїїчѣхъ нѣслѣдуе охлас:

Прѣдѣшїм памѣтѣж...

И кади́тъхъ предъ стѣноу трапѣзюу трѣжды.

Діако́нъ же кади́тъхъ стѣлю трапѣзѣу Сѣкретѣхъ, и помни́аетъхъ ѣже хощетъхъ живѣти и мѣртвѣхъ.

Діа́къ поётъ: Достойно ѣсть ѣкво вои́стиннѣхъ, блажи́ти тѣхъ Бѣхъ, прино́блже́ннѣхъ, и препе́ророчнѣхъ, и мѣтрь Бѣа на́шегво. Чтѣнѣи́шю херѣвѣмъ, и сла́внѣи́шю безъ сравне́нїа серафѣмъ, безъ иста́внїа Бѣа сло́ва ро́ждшюу, създюу Бѣхъ тѣхъ велича́емъ.

Діако́нъ помни́аетъхъ дѣтѣхъ, сѣрѣхъ помѣннѣхъ оубо́пшѣхъ.

Сваце́ннѣхъ же мо́литѣхъ:

Сѣ́агвоу Ио́анна проро́ка, предте́чи и крестѣи́телѣхъ, стѣи́хъ сла́внѣхъ и всехвѣ́льнѣхъ ѣпѣхъ, стѣагвоу ѣмѣхъ, сѣгво́же и па́матѣхъ соверша́емъ, и ве́рѣхъ стѣи́хъ твои́хъ, ѣхъже мо́литѣхъми по́рѣтѣи на́сѣхъ, Бѣже.

И помѣни́ ве́рѣхъ оубо́пшѣхъ оу наде́жди вои́крѣнїа живото́хъ ве́чнагво. И помни́аетъхъ, ѣхъже хощетъхъ, оубо́пшѣхъ по именѣ́мъ. И оубпо́кой ѣхъ, и дѣ́же прише́щѣае́тъхъ свѣ́тъхъ ли́ца твоегво.

Сѣце́ мо́лимъ тѣхъ, помѣни́, Гдѣи, ве́акоѣ сѣпѣкпѣтѣво право́сла́внѣхъ, пра́кво пра́вѣшнѣхъ сло́во твоѣа ѣтѣннѣхъ, ве́акоѣ пре́квѣтѣрѣтѣво, во Хрѣ́тѣ дѣако́нѣтѣво, и ве́акоѣи́ сваце́ннѣческѣи́ чїнѣхъ.

Сѣце́ прино́симъ тѣхъ сло́вѣснѣхъ стѣоу сла́жехъ оу ве́лѣннѣхъ, оу стѣнѣи́хъ собо́рнѣхъ и ѣпѣльстѣнѣхъ цркви, оу ѣже вѣхъ чїстѣотѣхъ и чѣстнѣ́емъхъ жи́тельстѣхъ пре́квѣаюци́хъ.

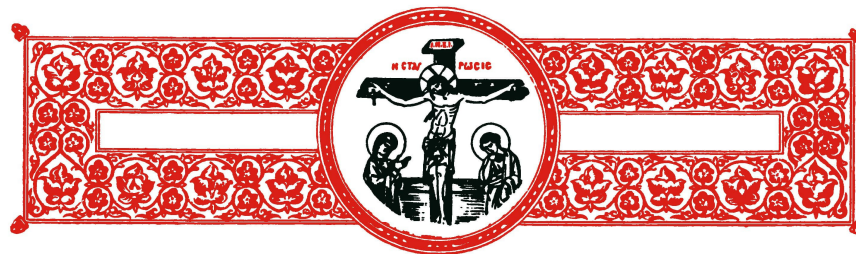
Сѣ́а благовѣ́рномъхъ и хрїстолю́бїномъхъ право́сла́вномъхъ ро́дѣхъ на́шемъ. Дѣаждѣ сѣмѣхъ, Гдѣи, мї́рнѣоу црѣтѣво, да и мы вѣхъ ти́шнѣхъ сѣгвоу тѣхъхоѣ и безмо́лвнѣоу жи́тїѣ по́живѣ́емъ, во ве́акоѣмъхъ бл҃гочѣ́стїи́ и чїстѣотѣхъ.

И по пѣ́нїи стѣхъ, сваце́ннѣхъхъ возсла́ае́тъхъ:

Вѣхъ пѣ́рѣхъ помѣнїа́...

Diákon (kněz nikoliv): Abychom vysvobozeni byli od všelikého souzení, hněvu a nouze, k Hospodinu modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Modlitba za věrné – druhá:

O pět a mnohokrát se před tebou hluboce klaníme a prosíme tebe, Blahý a Lidumile, abys shlédl na modlitby naše, očistil duše naše i těla od všeliké poskvrny tělesné i duchovní, a dovolil nám bez viny a odsouzení sloužit svatému obětnímu oltáři tvému. Dejž pak, Bože, aby i modlící se s námi prospívali v životě i ve víře a v duchovním poznání. Dejž těm, kteří ti slouží vždy s bázni a láskou, aby bez provinění a odsouzení přijali účast na svatých Tajinách tvých a stali se hodnými nebeského tvého království.

Zastaň se nás, spasiž nás, smiluj se nad námi a zachovej nás, Bože, blahodatí svou.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Diákon: Velemoudrost!

Diákon vchází severními dveřmi do oltáře.

Kněz: Abychom pod vládou tvou povždy chráněni, tobě slávu vzdávali, Otci i Synu i Svatému Duchu, nyní i vždycky, až na věky věkův.

Věřící: Amen.

Nikdo z těch...

трапéзѣ ѿкрéетъ, ѿ ѿлтáръ вéсь, ѿ ꙗкoнoрѣѣзъ, тáже ѿцѣннѣкѣ, лѣкѣ ѿ лѣдѣ, глáгoлeтъ же ѿ ѿ- ѿлoмъ, ѿ трoпáрѣ ѿмнáтcьлbнъ, ѣлѣкѣ ѿзвoлáнтъ. ѿцѣннѣкѣ же глáгoлeтъ тáйнo млѣтѣ.

Молѣтвa, ѿже твoрѣтъ свáцѣннѣкѣ вѣ сeбѣ,
хeрyбѣмскoй пѣснѣ пѣвáемъ:

Никтoже дoрѣннъ ѿ свáзáвшѣхъ плoтѣкѣмѣнъ пoхoтѣмѣнъ ѿ слáстѣмѣнъ прѣхoдѣтѣ, ѿлѣ прѣблѣжѣтѣсѣ, ѿлѣ слyжѣтѣ тeбѣ, Цáрѣ слáбъ: ѣже бo слyжѣтѣ тeбѣ, вeлѣкo ѿ стрáшно ѿ слáстѣмъ невѣснѣмъ сѣлáмъ. Но ѿбáче, нeнзрeчeннáгo рáдѣ ѿ вeзмѣрнáгo твoрeнѣ чeлoвѣкoлѣбѣ, нeпрeлoжнo ѿ нeнзмѣннo бѣлá ѣсѣ чeлoвѣкѣ, ѿ áрхѣрeѣнъ нáмъ бѣлá ѣсѣ, ѿ слyжeбнъ слá ѿ вeзкрoвнъ жeрѣтѣ свáцeннoдѣѣтѣ прeдáлъ ѣсѣ нáмъ, ѿáкo влáдыкѣ вѣѣхъ: тѣ бo ѣдѣнъ, Гдѣ Бжe нáшъ, влáдычeстѣвeшѣ нeбeснѣмъ ѿ зeмнѣмъ, ѿже нá прeстoлѣ хeрyбѣмcтѣ нoсѣмъ, ѿже сeрáфѣмoвъ Гдѣ ѿ Цáрѣ ĩнeрáнлeвъ, ѿже ѣдѣнъ свáтъ ѿ вo свáтѣхъ пoчѣлáѣ. Тá ѿубo мoлѣ ѣдѣнáгo блáгoгo ѿ блáгoпoслyшáнвáгo: прѣзрѣ нá мá грѣшнáгo ѿ нeпoтрѣбнáгo рáбá твoрeнѣ, ѿ ѿчѣтѣ мoѣ дѣшъ ѿ сeрдцe ѿ сoвѣстѣ лѣкáвѣ, ѿ ѿдoвлѣ мá сѣлoю свáчѣгo твoрeнѣ дѣхъ, ѿблeчeннá блáгoдáтѣю свáцeнcтѣ, прeдстáтѣ свáчѣѣ твoѣѣ сѣѣ тpáпéзѣ ѿ свáцeннoдѣѣтѣ свáчѣѣ ѿ прeчѣстoѣ твoѣ тѣлo ѿ чeстнѣю крoвѣ: кѣ тeбѣ бo прѣхoждѣ, прѣклoнѣ мoѣ вѣю, ѿ мoлѣ тѣ слá, дá нe ѿтвeрáтѣшѣ лѣцá твoрeнѣ ѿ мeнѣ, нѣжe ѿрѣнeшѣ мeнѣ ѿ ѿтрoкѣ твoѣхъ: нo спoдoбѣ прeнeсѣннѣмъ тeбѣ бѣтѣ, мнoю грѣшнѣмъ ѿ нeдoрѣннѣмъ рáбoмъ твoѣмъ, дáрoмъ сѣмъ: тѣ бo ѣсѣ прѣнoсáѣ ѿ прeнoсѣмъ, ѿ прѣeмлáѣ ѿ рáздáвeмъ, Хрѣтe Бжe нáшъ, ѿ тeбѣ слáкѣ вoзвeлáемъ, cо вeзнáчáльнѣмъ твoѣмъ ѿтцeмъ, ѿ прeвáчѣмъ ѿ блáгѣмъ ѿ жѣвoтвoрáцнѣмъ твoѣмъ дѣхoмъ, нѣнѣ ѿ прѣснo, ѿ вo вѣкѣ вѣкoвъ. Амѣнъ.

ѿже хeрyбѣмъ...

Požehnej, vладыko, svatý kalich!

Kněz pak skloněn, žehná svatý kalich, řka:

A co v kalichu tomto, učíš drahocennou Krví Krista tvého.

Diákon: Amen.

Poté diákon se skloněnou hlavou ukazuje orarem na obojí a praví tiše:

Požehnej, vладыko, obojí!

Kněz, žehnaje oboje svaté předložení, dí:

Proměniv je Duchem svým Svatým.

Diákon: Amen. Amen. Amen.

A ihned se oba přezehnají a hluboce se klanějí.

Diákon, skláněje hlavu, dí knězi:

Rozpomeň se na mne hříšného, vладыko svatý!

Kněz: Nechť rozpomene se na tebe Hospodin Bůh v království svém, vždycky, nyní i přistě, až na věky věkův.

Diákon: Amen. (*Odstoupí na své původní místo.*)

Kněz se pak tiše modlí:

A by toto bylo přijímajícím ke střízlivosti duše, k odpuštění hříchů, k účastenství Svatého Ducha tvého, k naplnění království nebeského, ke smělosti před tebou, ne v soud aneb k odsouzení.

Ještě přinášíme tobě liturgickou tuto službu za ty, kteří u víře zesnuli, za praotce, otce, patriarchy, proroky, apoštoly, kazatele, evangelisty, mučedníky, vyznavače, zdrženlivce i za každou duši spravedlivou, u víře skončivší.

Kněz přijav kadidelnici, praví hlasitě:

Zvlastě za nejsvětější, nejčistší, nejblahoslovenější a slavnou Vládkyni naši, Bohorodici a vždycky Pannu Marii.

Za svatého proroka...

И́ СВЯЩЕ́ННИКЪ БЛАГОСЛОВА́А ГЛАГО́ЛЕТЪ:

И́ ѿже въ чаши се́й, ѿчисти́ю кро́вь Хри́та тво́егѡ.

Діа́конъ: ѿми́нь.

И́ паки діа́конъ, показѡа и́ о́боа е́ѡа, глаго́летъ:
Благо́ловѣи́ вѣ́ко, о́боа.

СВЯЩЕ́ННИКЪ ЖЕ, БЛАГОСЛОВА́А О́БОА Е́ѡА, ГЛАГО́ЛЕТЪ:

Преложѣвъ дѣ́ломъ твои́мъ свѣ́тымъ.

Діа́конъ: ѿми́нь, ѿми́нь, ѿми́нь.

И́ главо́ подкло́нивъ діа́конъ свѣ́щенникѡ, и́ ре́къ:
Помани́ ма, свѣ́тъи вѣ́ко, грѣ́шнаго.

СВЯЩЕ́ННИКЪ ЖЕ ГЛАГО́ЛЕТЪ: Да помани́тъ чѡ́ Гдѣ́ Бѣ́хъ во црѣ́ви сво́емъ,
всѣ́гда, ны́нѣ и́ прѣ́сно, и́ во вѣ́ки вѣ́ковъ.

Діа́конъ же ре́къ: ѿми́нь, прехо́дитъ, на не́мже пе́рвѣе стѡ́ше мѣ́стѣ.

СВЯЩЕ́ННИКЪ ЖЕ МО́ЛИТЪ:

И́ ко́же бы́ти прича́щающима во трезвѣ́нїе дѡ́шн, во
ѡста́вленїе грѣ́ховъ, въ прѡвѣ́щенїе свѣ́таго тво́егѡ дѣ́ла,
во и́сполненїе црѣ́ви не́нагѡ, въ дерзнове́нїе ѿже къ тебѣ́, не
къ сѡ́дъ, и́ли во ѡсѡ́жденїе.

ѿце́ прино́симъ ти́ словеснѡ́ю стѡ́ слѡ́же, ѡ́ и́же въ вѣ́рѣ
почи́вшихъ, пра́ѡцѣхъ, ѡ́цѣхъ, патріа́рхѣхъ, прѡ́ѡцѣхъ,
апѡ́стѡ́лѣхъ, проповѣ́дницѣхъ, свѣ́дѣ́цѣхъ, мѡ́ченицѣхъ, и́сповѣ́д-
ницѣхъ, возде́ржницѣхъ, и́ ѡ́ всѡ́комъ дѡ́стѣ́ праведнѣ́мъ въ
вѣ́рѣ и́кончавшемъ.

И́ прие́мъ кади́ло, свѣ́щенникъ возглаго́летъ:

И́зрѡ́днѡ ѡ́ пресвѣ́тѣ́й, пречѣ́стѣ́й, пресла́гословеннѣ́й,
сла́внѣ́й Влады́чницѣ́ на́шей, Богоро́дницѣ́ и́ пренѡдѣ́вѣ́ Марі́н.

Свѣ́таго ѿва́нна...

Řád liturgie věrných

Otevírají se svaté dveře. Poté je zpívána Cherubínská píseň, při níž diákon vezme kadidelnici a vloží kadidlo, obdržev od kněze požehnání, okouje svatý prestol kolem i celý oltář, ikonostas, kněze a lid, říkáje tiše žalm 50. / 51. a kající tropary podle svého přání. Mezitím čte kněz tichou modlitbu.

Modlitba, kterou koná kněz potichu
za zpěvu Cherubínské písně:

Nikdo z těch, kdož jsou spoutáni tělesnými žádostmi a slastmi, není hoden přistupovati nebo přibližovati se k tobě či sloužiti tobě, Králi slávy. Vždyť tobě sloužiti jest veliké a strašné i samým mocnostem nebeským. Avšak ty z nevýslovné a nezměrné lidumilnosti své stal ses bez proměny a beze změny člověkem, stal ses naším veleknězem a jakožto Vládce všech, odevzdal jsi nám posvátnou službu této liturgické a nekrvavé oběti, neboť ty sám jediný, Pane, Bože náš, vládneš nade vším nebeským i pozemským; jenž jsi nesen na trůně cherubíny, jsi Pán serafínů a Král Israelský, jako jediný Svatý ve svatých spočíváš. Tebe, jediného dobrého a ochotně naslouchajícího, tedy prosím: Shlédni na mne, hříšného a neužitečného služebníka svého, a očisť duši mou i srdce mé od svědomí zlého a učiň mne způsobilým mocí Svatého Ducha svého, abych oděn jsa v blahodať kněžství, stál před tímto svatým stolem tvým a vykonal posvátný řád *Tajiny* tvého svatého a přečistého Těla i drahocenné Krve, neboť k tobě přicházím se skloněnou šíjí svou a modlím se k tobě: Neodvracej tváře své ode mne, aniž vylučuj mne z *počtu* služebníků svých, ale učiň mne hodným, aby přineseny tobě byly mnou, hříšným a nehodným služebníkem tvým, dary tyto. Neboť ty sám jsi ten, který obětuje a obětován jest, přijímá *dary* a sám je rozdáván, Kriste, Bože náš, a tobě slávu vzdáváme, s bezpočátečným Otcem tvým a přesvatým i blahým a oživujícím Duchem tvým, nyní i vždycky, až na věky věkův. Amen.

Cherubíny tajemně...

Нѣпоблнышымса же молѣткѣ ѿ каждѣнїю, сщїенникъ ѿ діаконъ, стѣвше предъ стѣою трапѣзю, глаголютъ херувїмскѣю пѣснь, трїжды: по кобемждо же кончанїи, покланяютса по ѣдиноци.

Сщїенникъ: **И**же херувїмы тайнво ѡбразѡюще, ѿ животворѣщей Тронцѣ трисвѣтѣю пѣснь припѣвающе, великое нынѣ житїейское ѡложїи мѣ по печенїе.

Дїаконъ: **И**ко да царѣ всѣхъ подїимемъ, аггльскими невидимво дорѣносїма чїнми. ѿлнѣѣѣ, ѿлнѣѣѣ, ѿлнѣѣѣ.

Тѣже ѡхѡдѣтъ въ предложенїе, предхѡдѣщї дїаконъ, ѿ кадитъ іерей свѣтѣл, въ свѣтѣ молатса:

Боже, ѡчїстїи мѣ грѣшнаго. (Трїжды)

Дїаконъ глаголетъ ко сщїенникѣ: возмнї, владыко.

ѿ сщїенникъ, вземъ воздѡхъ, возлагѣтъ на лѣвое рамо сщїо, глагола:

Возмнїте рѣки вода во свѣтѣл, ѿ благословїте Гдѣ.

Тѣже свѣтїи дїскозы прїемъ, поставяютъ на главѣ дїакона, со великимъ вниманїемъ ѿ благоговѣнїемъ, ѿмѣтъ же вѣщѣ дїаконъ ѿ кадилницѣ на ѣдинѣмъ ѡ перестокъ деснѣа рѣки. Самъ же свѣтїи потїръ въ рѣцѣ прїемлетъ, ѿ нехѡдѣтъ ѡба свѣкерию странѡю, предхѡдѣщїмъ ѿмъ лампадамъ (ѿ ѡхѡдѣтъ храмъ, молатса).

Дїаконъ глаголетъ:

Господїна ѿ стѣла нашего Блаженнѣйшаго митрополїта (ѿма рекъ), [Господїна нашего (высоко-) Преосвѣщеннѣйшаго (архї-) сщїепопа (ѿма рекъ) (сщїоже сщїо свѣтїи)] ѿ великое сщїепопство правослѣвныхъ, ѿ велике свѣщеннеческїи ѿ монашескїи чїнъ, ѿ причетъ церковный, да поманѣтъ Гдѣ Бгъ во царствїи своѣмъ, всегда, нынѣ ѿ прїсно, ѿ во вѣки вѣковъ.

Тѣже свѣщенникъ:

Братїю стѣгво храма сщїо, велике ѿ всѣхъ правослѣвныхъ хрїстїанъ да поманѣтъ Гдѣ Бгъ во царствїи своѣмъ, всегда, нынѣ ѿ прїсно, ѿ во вѣки вѣковъ.

Благообразный ѿснѣх...

Při těchto slovech diákon, odloživ ripidu, přeloží ruce ve způsob kříže, uchopí levou rukou svatý kalich, pravou pak rukou svatý diskos a pozdvihuje je do výše (činí s nimi nad antiminsem znamení kříže), skloniv při tom hlavu.

Věřící lid zpívá: Tebe opěváme, tobě dobrořečíme, tobě děkujeme, ó Pane, a modlíme se k tobě, Bože náš.

Kněz se tiše modlí:

Ještě přinášíme tobě liturgickou tuto a nekrvavou službu, i prosíme, modlíme se a snažně žádáme: Sešli Ducha svého Svatého na nás a na předložené dary tyto.

[Diákon odkládá ripidu a přistupuje blíže ke knězi. Oba se třikrát pokloní před svatým stolem a potichu při tom říkají třikrát: Bože, očistiž mne hříšného a smiluj se nade mnou.

Kněz se vztaženýma rukama: Pane, jenž jsi přesvatého Ducha v třetí hodině apoštolům svým seslal, téhož Ducha, Blahý, neodejmi od nás, ale obnov nás, modlíci se k tobě.

Diákon první verš: Srdce čisté stvoř ve mně, Bože, a ducha pravého obnov v nitru mém.

Nato se oba pokloní a přežehnají (stejně tak i po druhém verši).

Kněz podruhé vztahuje ruce: Pane, jenž jsi přesvatého Ducha...

Diákon druhý verš: Nezamítej mne od tváře své a Ducha svého Svatého neodnímej ode mne.

Kněz potřetí vztahuje ruce: Pane, jenž jsi přesvatého Ducha...]

Poté diákon, skloniv hlavu, ukazuje orarem na svatý chléb a praví tiše:

Požehnej, vладыко, svatý chléb!

Kněz skloněn, činí postupně třikrát znamení kříže nad posvěcovanými dary. Nejprve žehná svatý chléb, řka:

A učiň chléb tento drahocenným Tělem Krista tvého.

Diákon: Amen.

Načež diákon se skloněnou hlavou ukazuje orarem na svatý kalich a praví tiše:

A co v kalichu tomto...

ГЕМЪ ЖЕ ГЛАГОЛЕМЪ, ДІАКОНЪ ѠЛАГАЕТЪ РІПІДЪ, ꙗ преложъ рѣцѣ крѣтосѣвръзѣ,
и подѣмъ сѣгѣи діаконъ, и сѣгѣи потѣръ, и поклонителъ оумилѣннѣ.

Діакъ: Тебѣ поѣмъ, тебѣ бл҃гословімъ, тебѣ бл҃годарімъ, Гдѣ, и молнімъ ти еѡ,
Бже нашъ.

СѡЩЕННИКЪ ЖЕ МОЛНТЕА:

Бже приносимъ ти словесеню сїю и безкрѡвеню слѡжбѡ, и
прѡсимъ, и молнімъ, и мїли еѡ дѣемъ, низпоелѣ дѣа
твоего сѣгѣо на ны, и на предлежащыѡ дѡры сїѡ.

и діаконъ оубо Ѡлагаетъ рїпідъ, и прихѡдитъ канѡ ко іереею, и поклоняютелъ
ѡба трижды предъ сѣгѣо трапѣзою, молѡщелъ къ сѣбѣ и глаголюща:

Гдѣ, иже пресѣгѣо твоего дѣа къ трѣгѣи часѡ апломъ твоимъ
низпоелѡвїи, того бл҃гїи не ѡнмѣ ѡ насъ: но ѡбновѣ насъ молѡ-
щїи твоѣ.

Сѣгѣа: Сѣрдце чїстѡ созїжди ко мнѣ Бже, и дѡхъ правъ ѡбновѣ ко
оубрѡвѣ моѣи.

Пѡки: Гдѣ, иже пресѣгѣо твоего дѣа:

Сѣгѣа: Не ѡбѣржи менѣ ѡ лицѡ твоегѡ, и дѣа твоегѡ сѣгѣо не
ѡнмѣ ѡ менѣ.

и пѡки: Гдѣ, иже пресѣгѣо твоего дѣа:

Тѡже главо подклонїи діаконъ, и показѡа со ѡраремъ сѣгѣи хлѣбъ, глаголетъ
чѡшю:

Бл҃гословѣ вѡко, сѣгѣи хлѣбъ.

Сѣгѣи жѣ корѡвѡ, знаменѡетъ трижды сѣгѣи дѡры, глагола:

И сотвори оубо хлѣбъ сїи четноѡе тѣло хрїста твоегѡ.

Діаконъ: ѡмїнѣ.

и пѡки діаконъ:

Бл҃гословѣ вѡко, сѣгѣи чѡшъ.

ѡ же къ чѡшї сїи...

Věřící lid zpívá Cherubínskou píseň: Cherubíny tajemně představující
a oživující Trojici trojsvatou píseň pějící...

Po okouřování a modlitbě kněz i diakon, stojíce pak před svatým prestolem, říká-
jí třikrát „Cherubínskou píseň“ a pokaždé se jednou pokloní:

Kněz (se vztaženými rukama): **Ch**erubíny tajemně představující
a oživující Trojici trojsvatou píseň pějící, všechny nyní světské
odložme péče!

Diákon: **A**bychom přijali Krále všech, andělskými řády neviditelně
se slávou provázeného. Alleluja, alleluja, alleluja.

Poté se znovu společně klanějí, přičemž kněz políbí svatý antimins a svatý
prestol, diakon svatý prestol, uklánějí se lidu a odcházejí oba k žertveníku, kde
kněz okouřuje předložené dary, říkáje tiše:

Bože, očistiž mne hříšného. (Třikrát)

Diákon nato říká knězi: **Vezmi, vладыко!**

Kněz, sňav z darů velkou pokrývku (aer), položí ji diakonu na levé
rameno, řka:

Vztáhněte ruce své ke svatyni a dobrořečte Hospodinu.

Nato vzav svatý diskos, položí jej s veškerou pozorností a zbožností na hlavu di-
ákona (nebo mu jej podá do rukou, aby držel diskos ve výši čela); diakon má zá-
roveň zavěšenu na jednom z prstů pravé ruky i kadidelnici. Kněz sám pak ve-
zme svatý kalich, načež oba vycházejí severními dveřmi, krácejí za světloňem
(procházejíce chrámem s modlitbou). Nakonec stanou před svatými dveřmi
a obrátí se čelem k lidu. Cestou a poté stojíce na soleji, říkají:

Diákon: Na vладыку našeho metropolitu (jméno) [na vлады-
ku našeho (archi-) episkopa (jméno)], na veškeré pravoslavné ar-
chijerejstvo, všechno důstojné kněžstvo, diakonstvo v Kristu,
mnišstvo i služebnictvo církevní nechť rozpomene se Hospodin
Bůh v království svém, vždycky, nyní i přišťě, až na věky věkův.
(Diákon hned poté odchází do oltáře.)

Věřící: Amen.

Kněz: Na zakladatele, dobrodince a obec svatého chrámu to-
hoto (na naše nemocné i na zesnulé bratry naše), na vás i na

všechny pravoslavné křesťany nechť...

Вше́дъ же діаконъ вни́детъ свѣтъѣхъ двѣрѣи, стои́тъ ѡдвѣнѡ: ѡ хотѣ́ицѣ
свѣщенникѣ кни́ти, глаго́летъ къ немѣ діаконъ:

Да поманѣтъ Гдѣ Бгъ свѣщенство твоѣ ко царствѣи своѣмъ.

И свѣщенникъ къ немѣ:

Да поманѣтъ Гдѣ Бгъ свѣщеннодіаконство твоѣ ко царствѣи своѣмъ,
вцѣдѣ, нынѣ и прѣсно, и ко вѣки вѣкѡвъ.

И свѣщенникъ ѡубо поставлѣтъ свѣтъи потѣръ на свѣтъю трапѣзѣ. Свѣтъи же
дѣкоѣхъ взѣмъ со главы діакона, поставлѣтъ и тои на свѣтъю трапѣзѣ, глаго́ла:

Благодарный ѡубо, из дрѣва снѣмъ пречистоѣ тѣло
твоѣ, плащаницею чистою ѡбвѣвъ, и конѣми ко гробѣ
нѡвѣ покрѣвъ положи.

Во гробѣ плѡтски, ко ѡдѣ же из дѣшею ѡко Бгъ, къ раи же из
разбойникомъ, и на престѡлѣ былъ сѣи, Христѣ, со Отцѣмъ и Дѣ-
хомъ, вѣдѣ исполнѣи непѣсаннѣи.

ѡко живѡтѡеца, ѡко раѣ краенѣишии, конѣстинѣ и чертѡга
вѣлкаго царѣкаго показѣ свѣтъѣишии, Христѣ, грѡбъ твои, и
тѡчнѣишии нашѣго воскресѣнѣа.

Тѣже покрѡвцы ѡубо взѣмъ ѡ свѣннаго дѣкоѣа, и стѣго потѣра, полагаѣтъ на
ѣдинѣи стѣнѣ стѣла трапѣзы. Воздѣхъ же ѡ діакона рама взѣмъ, и показѣвъ
покрѣвѣтъ имъ стѣла, глаго́ла:

Благодарный ѡубо, из дрѣва снѣмъ пречистоѣ тѣло твоѣ,
плащаницею чистою ѡбвѣвъ, и конѣми ко гробѣ нѡвѣ покрѣвъ
положи.

И прѣмъ кадѣльницѣ ѡ діаконѡвы рѣки, кадѣтъ стѣла трѣжды, глаго́ла:

ѡублажи, Гдѣи, благоволенѣемъ твоимъ сѣѡна, и да созиждѣтъ
стѣны іерузалѣмскѣа: тогда благоволиши жѣртѣ правды, возно-
шенѣи и вѣсожегѣсма, тогда возложѣтъ на ѡлтарѣ твои чельцы.

И ѡдѣвъ кадѣльницѣ (и ѡдѣтъ фѣѡны), приклонѣвъ главѣ, глаго́летъ
діаконъ:

Исполнимъ моли́тъѣ...

vydal za život světa, vzal chléb do svatých, přečistých a nepo-
skvrněných rukou svých, a díky vzdav, požehnal, posvětil, roz-
lomil a dal svatým svým učedníkům a apoštolům, řka:

Kněz nahlas pronáší ustanovující věty tajemné večeře:

Vezměte, jezte, to jest Tělo mé, kteréž za vás lámáno
jest na odpuštění hříchů.

Věřící: Amen.

Při těchto slovech kněz i diákon, který drží orar třemi prsty pravice,
ukazují na svatý diskos. Po nich se s úklonou přežehnají.
(Stejně tak i při druhé větě: „Pijte z něho všichni,“ nad kalichem.)

Kněz tiše: Podobně i kalich po večeři, řka:

Kněz nahlas: Pijte z něho všichni, to jest Krev má Nového
zákona, která se za vás a za mnohé vylévá na odpuštění
hříchů.

Věřící: Amen.

Kněz se modlí:

Pamatujíce tedy na toto spásitelné přikázání a na všechno,
co se pro nás stalo: kříž, hrob, třetího dne zmrtvýchvstá-
ní, na nebe vystoupení, po pravici usednutí, druhý a slavný
příchod opětný, –

Kněz nahlas:

Tvoje z tvého tobě přinášíme pro vše a za vše.

Ještě přinášíme tobě...

тѡѡѢ СѢЗ, Ѣ ДѢХ тѡѡѢ СѢТѢИ. СѢТѢ СѢИ Ѣ ПРЕРѢТѢ, Ѣ ВЕЛНКОМѢПНА
 ЕЛѢКА тѡѡѢ, ѢЖЕ МІРѢ тѡѡѢ ТѢКѢ ВОЗЛУЕБІАХ СѢИ, ѢКОЖЕ СѢА
 тѡѡѢГО СѢДННОРѢДНАГО ДѢТИ: ДА ВЕЛѢКѢ ВѢРѢДѢИ ВѢ НЕГО НЕ
 ПОГІБНЕТѢ, НО ѢМАТЬ ЖНВѢТѢ ВѢЧНЫИ: ѢЖЕ ПРШЕДѢ, Ѣ ВЕ
 СѢЖЕ ѡ НѢХ СМОТРЕНІЕ ѢПОЛННВѢ, ВѢ НѢЦѢ ВѢ НІѢЖЕ
 ПРЕДАШЕА, ПѢЧЕ ЖЕ СѢМѢ СЕБЕ ПРЕДАШЕ, ЗА МІРСКІИ ЖНВѢТѢ,
 ПРІЕМѢ ХЛѢБѢ ВО СѢТѢА СѡѡѢ Ѣ ПРЕРІСѢТѢА Ѣ НЕПОРѢЧНЫА РѢКН,
 ЕЛГОДАРІВѢ Ѣ ЕЛГОСЛОВІВѢ, ѡСВѢТІВѢ, ПРЕЛОМІВѢ, ДАДЕ СѢТѢМѢ
 СѡѡѢМѢ ѡУЧНІКОѢМѢ Ѣ АПѢЛОМѢ, РЕКѢ:

Возгласіеніе:

Прїимїте, їадїте, сїе сѢТЬ ТѢЛО МОЕ, СѢЖЕ ЗА ВѢ
 ЛОМІМОЕ ВО ѡСѢТАВЛЕНІЕ ГРѢХѢВѢ.

Дїак: Ѣмїнь.

*СЕМѢ ЖЕ ГЛАГОЛЕМОМѢ, ПОКАЗѢТѢ СѢЩІЕННІКѢ ДІАКѢНѢ СѢТѢИ ДІАКОѢ, ДЕРЖѢ Ѣ
 ѢРАРѢ ТРЕМІ ПЕРЕТѢ ДЕСНІЦѢ. ПОДѢВНѢ, Ѣ СГДА ГЛАГОЛЕТѢ СѢЩІЕННІКѢ: ПІИТЕ ѡ
 НЕЛ ВЕН: ЕПОКАЗѢТѢ Ѣ СѢМѢ СѢТѢИ ПОЧІРѢ.*

СѢЩІЕННІКѢ ТѢИНО: ПОДѢВНѢ Ѣ ЧѢШѢ ПО ВЕЧЕРН, ГЛАГОЛА:

Возгласіеніе:

Пїи́те ѡ не́л вен, сїа́ сѢТЬ КРѢВЬ МОѢ НѢКАГѢ ЗАВѢТА, ѢЖЕ
 ЗА ВѢ Ѣ ЗА МНѢГІА ѢЗЛНВѢМАА, ВО ѡСѢТАВЛЕНІЕ ГРѢХѢВѢ.

Дїак: Ѣмїнь.

СѢЩІЕННІКѢ МОЛНТЕА:

Помнїаю́ще ѡубо спасїте́льнѡ сїѡ заповѣдь, Ѣ СѢА ѢЖЕ ѡ НѢХ
 ВѢВІШАА: КРѢТѢ, ГРѢВѢ, ТРІДНѢВНОЕ КОСКРЕСЕНІЕ, НА НЕСѢ
 КОСХОЖДЕНІЕ, ѡДЕСНѢЮ СѢДѢНІЕ, ВТОРОЕ Ѣ СѢВНОЕ ПѢКН ПРШШЕТЕВІЕ.

Возгласіеніе:

ТѡѡѢ ѡ тѡѡѢХ ТРЕВѢ ПРННОЕЩЕ, ѡ ВЕѢХѢ Ѣ ЗА ВЕЛѢ.

Сїе прїносимѢ ти...

všechny pravoslavné křesťany necht' rozpomene se Hospodin Bůh v království svém, vždycky, nyní i přišť, až na věky věkův. *(Žehná kalichem a odchází do oltáře.)*

Věřící: Amen.

Věřící lid zpívá druhou část Cherubínské písně:

Abychom přijali Krále všech, andělskými řády neviditelně se slávou provázeného. Alleluja, alleluja, alleluja.

Diákon, přišed do oltáře, stojí po pravé straně prestolu a drží diskos ve výši hlavy; když přichází kněz, praví k němu diákon:

Necht' rozpomene se Hospodin Bůh na kněžství tvé v království svém.

Kněz odvěť diákonu: Necht' rozpomene se Hospodin Bůh na diákonství tvé v království svém, vždycky, nyní i přišť, až na věky věkův. Amen.

Pak postaví svatý kalich na svatý prestol, požehná světloňši (zavře svaté dveře a zatáhne oponu). Bere svatý diskos s hlavy diákona, postaví jej na svatý prestol, řka:

Šlechetný Josef, s dřeva sňav přečistě tělo tvé, plátnem čistým je ovinul a pokryv je věcmi vonnými, ve hrob nový je položil.

Ve hrobě tělem, v pekle s duší co Bůh, v ráji pak s lotrem a na trůně s Otcem i Duchem, vše nevystižitelně naplňuje, byl jsi, Kriste.

Jako životnosec, krásnější než ráj, vpravdě skvostnější než každá královská komnata, ukázal se, Kriste, hrob tvůj, pramen našeho vzkříšení.

Potom vezme pokrývku se svatého diskosu, položí ji na levou stranu svatého prestolu, pak sejme pokrývku se svatého kalicha a položí ji na pravou stranu svatého prestolu. Nato vezme velkou pokrývku (aer) s ramene diákona, okouří ji a pokrývá jí svatý diskos i kalich, řka:

Šlechetný Josef, s dřeva sňav přečistě tělo tvé, plátnem čistým je ovinul a pokryv je věcmi vonnými, ve hrob nový je položil.

I vzav kadidelnici z ruky diákona, okuřuje svaté dary třikrát, řka:

Prokaž dobrodiní Sionu...

Помані ма, бра́те і солаўжнічэлю.

І́ ді́ако́нх кх немѣ:

Да помані́тх Гдѣ́ Бгѣ́ сваци́нство́ твое́ во ца́рстві́н сво́емх.

Та́же і́ ді́ако́нх, покло́ннх і́ е́амх гла́вѣ, держа́ вкѣпѣ́ і́ о́ра́рь тре́мь пѣ́реты де́нницы, глаго́летх ко е́ї́еннхѣ:

Помоли́са ѿ́ мнѣ́, влады́ко сватѣ́й.

І́ сваци́ннх: Дѣ́х сватѣ́й найде́тх на тѣ́, і́ е́ла вѣ́шнаго ѿ́рє́ннх тѣ́.

І́ ді́ако́нх: То́йже дѣ́х содѣ́йствуетх́ на́мх всѣ́ дни́ живо́та на́шего.

І́ па́ки чо́йже: Помані́ ма, влады́ко сватѣ́й.

І́ сваци́ннх: Да помані́тх тѣ́ Гдѣ́ Бгѣ́ во ца́рстві́н сво́емх, всєгда́, ны́нѣ і́ прїе́но, і́ во вѣ́ки вѣ́ковѣ́х.

І́ ді́ако́нх, ре́кх: ѿ́мннь,
і́ цѣ́ловѣ́х де́нницѣ́ е́ї́енника, і́схо́днх е́кверны́х двѣ́рѣх,
і́ стѣ́вѣх на о́бывчнѣ́х мѣ́стѣ́х, глаго́летх:

І́ е́по́лннмх моли́твѣ́ на́шѣ́ Гдѣ́вн.

Лі́кх: Гдѣ́н, помі́лѣ́й.

☩́ предло́женнх чє́стнх даре́кх, Гдѣ́ помóлнмє́.

Лі́кх: Гдѣ́н, помі́лѣ́й.

☩́ е́тѣ́мх хра́мѣ́ е́емх, і́ е́з вѣ́рою, бл҃гоговѣ́нїемх і́ стѣ́рахо́мх е́жї́нмх вхо́дцнх вóнь, Гдѣ́ помóлнмє́.

Лі́кх: Гдѣ́н, помі́лѣ́й.

☩́ і́збави́тисѣ́ на́мх ѿ́ всѣ́кѣ́х е́кóрєн, гнѣ́ва і́ нѣ́жды, Гдѣ́ помóлнмє́.

Лі́кх: Гдѣ́н, помі́лѣ́й.

Зачтѣ́пн, е́спє́н, помі́лѣ́й і́ сохрани́ на́єз Бгѣ́ твое́ю бл҃годѣ́тїю.

Лі́кх: Гдѣ́н, помі́лѣ́й.

Днє́ всєгдѣ́ сокєршє́нна...

Kněz pronáší modlitbu svaté anafory:

Důstojno a spravedливо jest tebe opěvovati, tobě dobrořečiti, tebe chváliti, tobě děkovati, tobě se klaněti na každém místě panování tvého; neboť ty jsi Bůh nevýslovný, nevyzpytatelný, neviditelný, nevystižitelný, věčně jsoucí, věčně týž, ty a jednorozený Syn tvůj a Duch tvůj Svatý; ty z nejsoucna v jsoucnost přivedl jsi nás a padnuvší pozvedl jsi nás opět a neopustiv nás, činil jsi vše, až jsi nás do nebe povznesl a království své budoucí nám daroval. Za to vše děkujeme tobě i jednorozenému Synu tvému i Duchu tvému Svatému, za všechno, známé i neznámé, zjevené i nezjevené dobrodiní prokázané nám. Děkujeme tobě i za službu tuto, již jsi z rukou našich ráčil přijmouti, ačkoliv tě obsluhují tisíce archandělů, zástupové andělů, cherubínové a serafínové, šestikřídli i mnohoocí, *ve výsostech* na křídlech se vznášející.

Kněz:

Vítěznou píseň zpívající, volající, hlásající a pravíce:

Věřící lid zpívá: Svatý, svatý, svatý jest Hospodin zástupů (Savaof). Plna jsou nebesa i země slávy tvé. Požehnaný, jenž se bere ve jménu Páně.

V této chvíli diákon, odloživ ripidu a přešed předtím kolem prestolu na levou stranu, vezme svatou hvězdicu se svatého diskosu a činí jí znamení kříže nad ním. Poté políbiv ji, složí ji a položí na svatý prestol. Pak přejde opět na pravou stranu svatého prestolu, vezme ripidu a věje jí tiše a s plnou pozorností a bázní nad posvěcovanými dary.

Kněz se modlí:

Stěmito blaženými mocnostmi i my, Vládce lidumilný, voláme a pravíme: Svatý jsi a přesvatý, ty i jednorozený Syn tvůj i Duch tvůj Svatý; svatý jsi a přesvatý, a velikolepá jest sláva tvá, jenž jsi sobě tak zamiloval svět svůj, že jsi Syna svého jednorozeného dal, aby každý, kdož věří v něho, nezahynul, ale měl život věčný. Jenž přišed a naplniv veškeré záměry *tvé* s námi, v noci, v níž vydán byl aneb spíše sám sebe

vydal za život světa...

СЦІЕННИКЪ ЖЕ МОЛНТЕА:

ДОБРОТОННО И ПРАВЕДНО ТЪ ПЪТН, ТЪ БЛГОСЛОВИТИ, ТЪ ХВАЛИТИ, ТЪ БЛГОДАРИТИ, ЧЕБЪ ПОКЛНАТИСА НА ВЕАКОМЪ МЪСТЪ ВЛЧЕСТВІА ТВОЕГО: ТЫ БО СІИ БЪХ НЕЗРЕЧЕНЕНЪ, НЕДОВЪДОМЪ, НЕВИДИМЪ, НЕПОСТИЖИМЪ, ПРИЕНО СЫИ, ТАКОЖДЕ СЫИ, ТЫ И СІИНОРОДНИИ ТВОИ СІИ, И ДЪХ ТВОИ СІИИ. ТЫ Ш НЕБЫТИА ВЪ ВЫТИЕ НАСЪ ПРИВЕАХ СІИ, И ШПАДШЫА КОЗСТАВИАХ СІИ ПАКИ, И НЕ ШЕСТПІАХ СІИ ВЕА ТВОРА, ДОНДЕЖЕ НАСЪ НА НБО КОЗВЕАХ СІИ, И ЦРЪТКО ТВОЕ ДАРОВААХ СІИ ВЪДЪЩЕЕ. Ш СІИХЪ ВЪКЪХЪ БЛАГОДАРИМЪ ТЪ, И СІИНОРОДНАГО ТВОЕГО СІИ, И ДЪХА ТВОЕГО СІИГО, Ш ВЪКЪХЪ, ИХЪЖЕ ВЪКЪМЪ, И ИХЪЖЕ НЕ ВЪКЪМЪ, ІАВЛЕННЫХЪ И НЕАВЛЕННЫХЪ БЛГОДЪАНИИХЪ БЫВШИХЪ НА НАСЪ. БЛГОДАРИМЪ ТЪ И Ш СЛЪЖБЪ СІИ, ИЖЕ Ш РЪКЪ НАШИХЪ ПРІАТИ ИЗВОАИАХ СІИ, ІЩЕ И ПРЕСТОАТИ ЧЕБЪ ТЫСАЦЫ АРХАГГЛОВА, И ТМЫ АРГЛОВА, ХЕРВІМИ, И СЕРАФІМИ ШЕСТОКРНЛАТИ, МНОГОСЧИТИ КОЗВЫШАЦИСА ПЕРНАТИ.

Возгласініе:

ПОВЪДНШЮ ПЪСЕНЬ ПОЮЩЕ, КОПІЮЩЕ, ВЪЗЫКАЮЩЕ И ГЛАГОЛЮЩЕ.

Діикъ: СІИ, СІИ, СІИ ІАЪ САКАУДЪ, ИПОАНЪ НБО И ЗЕМЛА СЛЪВЫ ТВОЕА, ШАИНА ВЪ ВЫШИИХЪ, БЛГОСЛОВЕНЪ ГРАДИИ КО ИМА ІАЪ, ШАИНА ВЪ КЫШИИХЪ.

И ЗАКЪ ПАКИ ДІАКОНЪ, ПРИИМЪ СІИШО СВЪЗДИЦЪ Ш СІИГО ДІАКОНА, ТВОРИТИ КРЪА ОБРАЗИ ВЕРХЪ СІИ, И ЦРЪЛОВАКЪ ІО ПОАГІАТИ. ТАЖЕ ПРИХОДИТИ, И СІАНИТИ НА ДЕСИКИ СІИ: И ВЪЗЕМЪ РІПИДЪ ВЪ РЪЦЕ, ШМАХИВАТИ ТІИХЪ СО ВЕАКИМЪ ВНИМАНИЕМЪ И СТРАХОМЪ, ВЕРХЪ СІИХЪ ДАРОВЪ, ІАКО НЕ СЪКТИ МЪХАМЪ, НИ ИНОМЪ ЧЕСОМЪ ТАКОВОМЪ. ІЩЕ ЖЕ ИЖЕ РІПИДЫ, ТВОРИТИ СІЕ СО СІИИМЪ ПОКРОВОМЪ.

СЦІЕННИКЪ МОЛНТЕА:

СЪ СІИМИ И МЫ БЛАЖЕННЫМИ СІЛАМИ, ВЛКО ЧЕЛОВЪКОЛЮБЧЕ, КОПІЕМЪ И ГЛАГОЛЕМЪ: СІИ СІИ И ПРЕСІИ, ТЫ И СІИНОРОДНИИ

ТВОИ СІИ, И ДЪХ ТВОИ СІИИ...

Рокаж dobrodiní Sionu, Hospodine, v zalíbení svém; nechť zbudovány jsou zdi jerusalemské. Tehdy zalíbíš sobě oběť spravedlnosti, žertvu a celopaly; tehďaz beránky na oltář tvůj klásti budou.

A odloživ kadidelnici (a spustiv felon), nakloní hlavu k diákonovi, řka:

Rozpomeň se na mne, bratře spolusloužící!

Diákon: Rozpomeň se Hospodin Bůh na kněžství tvé v království svém.

A skloniv i on hlavu, drže orar třemi prsty, dí knězi:

Pomodli se za mne, vладыко svatý!

Kněz: Duch Svatý sestoupí na tebe a moc Nejvyššího zastíní tě.

Diákon: Tentýž Duch nechť spolupůsobí s námi po všechny dny života našeho.

A ihned: Rozpomeň se na mne, vладыко svatý!

Kněz: Rozpomeň se na tě Hospodin Bůh v království svém, vždycky, nyní i příště, až na věky věkův.

Diákon: Amen. Políbiv pravici kněze, vychází z oltáře severními dveřmi a postaviv se před svatě dveře, dí:

Doplňme modlitbu naši k Hospodinu.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Za předložené důstojné dary k Hospodinu modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Za svatý chrám tento a za vcházející v něj s vírou, zbožností a bázní Boží k Hospodinu modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Abychom vysvobozeni byli od všelikého soužení, hněvu a nouze, k Hospodinu modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Zastaň se nás, spasiž nás, smiluj se nad námi a zachovej nás, Bože, blahodatí (milostí) svou.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Abychom celý den...

Днѣ всегѡ совершѣнна, свѣта, мѣрна ѡ безгрѣшна, оу Гда прѡснмх.

Лѣнкх: Подѣи, Гдн.

Аггѣла мѣрна, вѣрна настрѣвника, хранѣтеля дшшх ѡ члвчскх нашнхх, оу Гда прѡснмх.

Лѣнкх: Подѣи, Гдн.

Процѣнѣа ѡ ставленѣа грѣшнхх ѡ прегрѣшенѣи нашнхх, оу Гда прѡснмх.

Лѣнкх: Подѣи, Гдн.

Добрыхх ѡ полѣзныхх дшшамх нашымх, ѡ мѣра мѣровн, оу Гда прѡснмх.

Лѣнкх: Подѣи, Гдн.

Прѡчее времѣа жнвотѣа нашегѡ вх мѣрѣ ѡ покажнѣи скончатн, оу Гда прѡснмх.

Лѣнкх: Подѣи, Гдн.

Хрѣтѣанскѣа кончѣны жнвотѣа нашегѡ, безболѣзненны, непорѣдны, мѣрны ѡ добрагѡ швѣта на стѣашнѣмх сдѣнцѣи Хрѣтовѣ прѡснмх.

Лѣнкх: Подѣи, Гдн.

Превѣшю, превѣшю, превѣгословѣнншю, славношю влчцѣ нашѣ Бѣш, ѡ прѣснодѣш Мрѣно со вѣкмн стѣымн поманѣше, сламн себе, ѡ дрѣгх дрѣга, ѡ весь жнвотѣа нашѣ Хрѣш Бѣш предаднмх.

Лѣнкх: Тебѣ, Гдн.

Мѣтка приношенѣа,
по поставленѣи вжѣственныхх дарѡвх на стѣи трапѣзѣ.

Гдн Бжѣ вседержѣтелю, ѣднѣ стѣ, прѣемлаи жѣртвѣ хвалѣнѣа ш прѣзывающнхх тѣа вѣкмх сѣрдцемх. Прѣмн ѡ насх грѣшныхх молѣнѣа ѡ принесѣи ко стѣомѣ чѣвоемѣ жѣртвенникѣ, ѡ оудовлѣи насх приносѣти чѣбѣ дары же ѡ жѣртвы дѣшнхх ѡ

нашнхх грѣшнхх...

Žalmista: **V**ěřím v jednoho Boha, Otce, Všemohoucího, Stvořitele nebe a země, všeho viditelného i neviditelného.

I v jednoho Pána, Ježíše Krista, Syna Božího, jednorozeného a z Otce zrozeného přede všemi věky. Světlo ze Světla, Boha pravého z Boha pravého, rozeného, nestvořeného, jednobytného s Otcem, skrze něhož vše učiněno bylo. **J**enž pro nás lidi a pro naše spasení sestoupil s nebe, vtělil se z Ducha Svatého a Marie Panny a člověkem se stal. **J**enž za nás ukřižován byl pod Pontským Pilátem, trpěl a pohřben byl. **A** třetího dne vstal z mrtvých podle Písem. **V**ystoupil na nebesa a sedí po pravici Otce. **A** znovu přijde se slávou soudit živé i mrtvé; jeho království nebude mít konce.

I v Ducha Svatého, Pána, oživujícího, jenž z Otce vychází a s Otcem i Synem spoluctěn a spoluoslovován jest a mluvil skrze proroky.

I v jednu svatou, obecnou a apoštolskou církev.

Vyznávám jeden křest na odpuštění hříchů.

Očekávám vzkříšení mrtvých a **ž**ivot věku budoucího. Amen.

Diákon: **St**ůjmež pevně, stůjmež s bázní, pozor mějme a v pokoji přinesme svatou oběť!

Věřící: Milost pokoje, oběť chvály.

Kněz políbí aer a pokládá jej složený na jeho místo na prestole. Diákon při zvolání kněze: „Blahodat Pána našeho...“ se pokloní a vchází do svatého oltáře. Vezme ripidu a ovívá jí zbožně posvěcované dary (není-li ripidy, činí tak jedním z pokrovců).

Kněz, žehnaje lid: **B**lahodat Pána našeho Ježíše Krista a láska Boha Otce a účastenství Svatého Ducha budiž se všemi vámi.

Věřící: I s duchem tvým.

Kněz se vztaženýmá rukama: **V**zhůru srdce!

Věřící: Máme k Pánu.

Kněz se vztaženýmá rukama: **V**zdávajme díky Hospodinu!

Věřící: Důstojno a spravedlivo jest klaněti se Otci i Synu i Svatému Duchu, Trojici jednobytné a nerozdílné.

Důstojno a spravedlivo...

Вѣрѣшю во ѣдїнаго Бѣга Оца вездержїтєла, творца нѣбъ и земань, видимыхъ же вѣремъ и невидимыхъ. И во ѣдїнаго Гда Ииса Хр҃та, Сна Бж҃їа, ѣдинороднаго, иже ѿ Оца рождѣннаго прѣжде вѣкѣхъ вѣкѣхъ: свѣта ѿ свѣта, Бга истинна ѿ Бга истинна, рождѣнна, не со-творѣнна, ѣдиношца Оцѣ, имже вѣа быша. Насъ ради человекѣхъ, и нашегѡ ради спасѣнїа, шедшаго изъ нѣбъ, и воплотївшася ѿ Дха С҃та и Мрїи Дѣвы, и челоувѣчшася. Распятаго же за ны при понтїи-стѣмъ Пїлатѣ, и страдавша, и погребѣнна. И воскресшаго въ третїи денъ по писанїемъ. И возшедшаго на нѣба, и сѣдѣща ѡдеснѡ Оца. И пакн грядущаго со славою, сѣдѣти живымъ и мѣртвымъ, сг҃ѡже цр҃кѡю не вѣдетъ конца. И вѣ Дха С҃таго, Гда, животворящаго, иже ѿ Оца исхождащаго, иже со Оцемъ и Сномъ спокланяема и слави-ма, глаголающаго прр҃оки. Во ѣдинѣ стѣшю соборнѡ и аплскѡ цр҃ковь. Исповѣдѡю ѣдино кр҃щенїе, во ѡтпавленїе грѣхѡвъ. Чаю воскресѣнїа мертвыхъ: И жизни вѣдущагѡ вѣка. Аминь.

Дїаконъ: Станемъ добрѣ, станемъ со ст҃рахомъ, вѣнемъ, ст҃ѡе возношенїе вѣ мїрѣ приносїти.

Дїакъ: Милость мїра, жертвѣ хвалѣнїа.

И спїенникъ оубо вземъ воздѣхъ ѿ ст҃ыхъ, и цѣловавъ и, полагаѣтъ на ѣдино мѣсто, глагола: Благодать гда: Дїаконъ же поклонївѣа, вхѡдитъ во ст҃ый олтарь. И прїимъ рїпадъ, вѣетъ ст҃аа вл҃гоговѣннѡ.

Возгласїенїе:

Благодать Гда нашегѡ Ииса Хр҃та, и любѣ Бга и Оца, и причастїе ст҃агѡ Дха, вѣди со вѣмнѣ ками.

Дїакъ: И со дхѡмъ тѡимъ.

Спїенникъ: Горѣ имѣемъ сердца.

Дїакъ: И мамы ко Гдѣ.

Спїенникъ: Благодаримъ Гда.

Дїакъ: Достѡнно и правѣдно сѣть, поклонячїа Оцѣ, и Снѣ, и ст҃омѣ дхѣ, Трїцѣ ѣдиношцинкѣ и неразделънѣкѣ.

Достѡнно и правѣдно...

Abychom celý den dokonale, svatě, pokojně a bez hříchů strávili, Hospodina prosme.

Věřící: Dejž, ó Pane! (Dejž, Hospodine.)

Za anděla pokoje, věrného vůdce, ochránce duší a těl našich, Hospodina prosme.

Věřící: Dejž, ó Pane! (Dejž, Hospodine.)

Za odpuštění a prominutí hříchů a poklesků našich Hospodina prosme.

Věřící: Dejž, ó Pane! (Dejž, Hospodine.)

Za to, co je dobré a užitečné duším našim, a za mír světa Hospodina prosme.

Věřící: Dejž, ó Pane! (Dejž, Hospodine.)

Abychom ostatní čas života svého v pokoji a pokání skončili, Hospodina prosme.

Věřící: Dejž, ó Pane! (Dejž, Hospodine.)

Za křesťanské skonání života našeho, bez bolesti, bez zahanbení, v pokoji a za dobré zodpovídání se na hrozném soudu Kristově prosme.

Věřící: Dejž, ó Pane! (Dejž, Hospodine.)

Nejsvětější, nejčistší, nejblahoslovenější a slavné Vládkyně naší, Bohorodice a vždycky Panny Marie, se všemi svatými pamětlivi jsouce, sami sebe i druh druhů i veškeren život náš Kristu Bohu poručme. (*Diákon, pokloniv se a přežehnav, odstupuje před ikonu Spasitele.*)

Věřící: Tobě, Hospodine.

Modlitba přinášení důstojných darů Bohu, po jejich uložení na svatý prestol:

Hospodine, Bože, Vševládce, jediný svatý, jenž přijímáš oběť chvály od vzývajících tebe celým srdcem, přijmiž i modlitbu nás hříšných, přinesiž ji na svatý oltář svůj a učiň nás způsobilými, abychom přinášeli tobě dary a oběti duchovní za hříchů své a nevědomost lidskou. Učiň nás hodný-

-mi, abychom našli...

нашихъ грѣшихъ ѿ людскѣхъ не вѣдѣнїихъ, ѿ сподобїи насъ ѿбратити благодати предъ тобою, ѣже быти тебе благопрїятнѣй жертовѣ нашей, ѿ вселїтиса дхъ благодати твоєа блгѡмъ въ насъ, ѿ на предлежащихъ дарѣхъ еихъ, ѿ на вѣхъ людехъ твоихъ.

Возгласїе:

Щедрѡтами єдинороднаго сїна твоєго, ѿ нїмже блгѡсловенъ єси, со пресвѣтымъ ѿ блгїимъ ѿ животворающимъ твоимъ дхомъ, нынѣ ѿ приешо, ѿ во вѣки вѣкѡвъ.

Дїакъ: ѿмїнь.

єрїей: **М**їръ вѣмъ.

Дїакъ: ѿ дхѡви твоємъ.

Дїаконъ: **В**озлюбимъ дрѡга дрѡга, да єдиномыслїемъ ѿповѣмы.

Дїакъ: Ѿца, ѿ сїна, ѿ свѣго дха, трїѡ єднносѡцию, ѿ нераздѣльню.

ѿ єщїенникъ покланяетсѣ трїжды, глѣ таїно:

Возлюблю тѣ, Гдїи, крѣпосте моѣ, Гдїи ѡутвержденїе моє, ѿ при вѣжнице моє. [Трїжды.]

ѿ цѣлуетъ стѣла еїце, ѿкоже єсть покровены, пѣрвѣе верхъ стѣго дїскоєа: таже верхъ стѣго потїрѣ, ѿ край стѣла трапѣзы предъ собою. ѿце ли єздѣтъ євѡнїицѡвъ двѣ, ѿ ли мнѡже, то ѿ онї цѣлуетъ стѣла вєн, ѿ дрѡга дрѡга въ рамена. Настѡлѣтель же глаголетъ: хрѣтѡс погредѣ насъ. ѿ ѡвѣщяетъ цѣловѣный: ѿ єсть, ѿ єздѣтъ. Такоже ѿ дїаконн, ѿце єздѣтъ двѣ ѿ ли трї, цѣлуетъ кїїждѡ ѡрарь євої ѿ дѣже крѣта ѡвразъ, ѿ дрѡга дрѡга въ рамена, тожде глаголюще, ѣже ѿ євѡнїици. Подѡбнѣ же ѿ дїаконъ спокланяетсѣ, на нѣмже єтоитъ мѣстѣ, ѿ цѣлуетъ ѡрарь євої, ѿ дѣже єсть крѣта ѡвразъ, ѿ тако возгласяетъ:

Двѣри, двѣри, премѡдрѡстїю ко̀нмемъ.

єщїенникъ же воздвїзаетъ воздхъ, ѿ держитъ надъ стѣми дарми. ѿце же ѿнї єздѣтъ єщїенницы євѡнїици, такоже воздвїзаетъ стѣмъ воздхъ, ѿ держитъ надъ стѣми дарми, потрѣсающе, ѿ глаголюще кѣ євѣ, ѿкоже ѿ людїе, ѿповѣданїе вѣры:

євѣсїю...

mi, abychom našli blahodati před tebou, aby byla tobě příjemnou obětí naše, a dobrý Duch blahodati tvé aby usídlil se v nás, sestoupiv na tyto předložené dary a na veškeren lid tvůj.

Kněz: **S**litovností jednorozeného Syna tvého, s nímž veleben jsi s přesvatým, blahým a oživujícím Duchem tvým, nyní i vždycky, až na věky věkův.

Věřící: Amen.

Kněz: **P**okoj všem.

Věřící: I duchu tvému.

Diákon: **M**ilujme druh druhá, abychom jednomyslně vyznávali.

Věřící: Otce i Syna i Svatého Ducha, Trojici jednobytou a nerozdílnou.

Kněz se klaní třikrát a říká tiše:

Milovati budu tebe, Hospodine, sílo má; Hospodin jest hradba má a útočiště mé. (Třikrát)

A políbí pokryté posvěcované dary: nejprve aer nad svatým diskosem, pak nad kalichem a nakonec okraj svatého prestolu. Jsou-li kněží dva neb více, tedy i oni všichni takto líbají důstojné dary, jeden po druhém, a poté i jeden druhého na ramenou. Svěcením starší vždy řekne: „Kristus uprostřed nás,“ a mladší odvětí: „Jest a bude.“

Stejně tak diákon, jsou-li dva neb tři, políbí jeden každý svůj orar tam, kde je znamení kříže, a pak jeden druhého na ramenou, říkajíce totéž, co kněží. Podobně i diákon, který stojí před svatými dveřmi, políbí svůj orar tam, kde je znamení kříže, a provolává:

Diákon: [**D**věře, dvěře!] **P**ozor mějme k velemoudrosti!

Kněz sejme z posvěcovaných darů aer, pozdvihne jej a drží nad důstojnými dary. Slouží-li více kněží, spolupozdvihují aer a drží společně nad přinášenými dary, chvějíce (potřásajíce) jím a říkajíce potichu Vyznání víry.

Věřím v jednoho Boha...